Indië -dagboek 1945 - 1948

Herinneringen van Henri Butot

Indië -dagboek 1945 - 1948

Herinneringen van Henri Butot

Kennemerbataljon II-4 R.I.

Legernummer 240202003

Inhoudsopgave

	Pagina
Inhoudsopgave	01
Inleiding; Het Kennemerbataljon' door W.E. Meiboom	02 - 17
Tijdstabel	17 - 18
Literatuur en archiefbronnen	19
Wat er aan vooraf ging (foto's uit eigen archief)	20 - 31
Memoires vanaf vertrek uit Engeland	32 - 176
Heenreis met het MS 'Alcantara'	32 - 38
Malakka	39 - 49
Batavia	49 - 62
Tjiandjoer en omgeving Gedeh	62 - 97
Kazerne te Tjimahi	97 - 99
Lembang	100 - 118
Omgeving Pekalongan	118 - 156
Batavia	156 - 159
Terugreis met MS 'Indrapoera'.	159 - 170
Thuiskomst	171 - 175
In memoriam	176
Demobilisatie	177 - 179
Bataljonslied	180
Naschrift	181 - 183
Gedichten van H. Butot	184 - 187

**Foto's en documentatie uit Henri's persoonlijk collectie.*

Vormgeving en bewerking door M. de Graaf – Archief Kennemerbataljon, juli 2015

martdapp@hotmail.com

INLEIDING W.E. MEIBOOM

Het Kennemer-bataljon, 1945-1948
(Mars & Historie jaargang 30 nr. 3)

Op 30 november 1995 was het vijftig jaar geleden dat 700 jongens en mannen op een boot vanuit Oostende overstaken naar Engeland, Deze jongens en mannen maakten deel uit van het Kennemer-bataljon, een bataljon oorlogsvrijwilligers, samengesteld uit inwoners van Haarlem en wijde omgeving. Het Oorlogsvrijwilligers-bataljon II-4-R.I., zoals de officiële legernaam luidde, zou zich in Engeland gaan voorbereiden op de grote oversteek naar Azië. In Engeland zouden de mannen worden ingeënt tegen tropische ziekten, tropenuitrusting krijgen en financiële administratieve zaken regelen. Uiteindelijk doel van de reis was Nederlands-Indië. Weinig mensen weten tegenwoordig nog iets van het Kennemer-bataljon af. In dit artikel hoop ik u iets te vertellen over de oprichting, organisatie van en ideeën over het Kennemer-bataljon.

Voorgeschiedenis

Mei 1944-mei 1945. De Nederlandse regering realiseerde zich eind 1942 dat de tijdstippen van bevrijding in Europa en Azië niet synchroon zouden lopen. Het leek waarschijnlijk dat Europa eerder bevrijd zou worden. Dit zou in Azië op militair gebied grote problemen met zich mee kunnen brengen. De enige troepen die Nederland had om in te zetten in gevechten voor de bevrijding van Nederlands-Indië waren de restanten van het Koninklijk Nederlands Indisch Leger (KNIL), die in 1942 naar Australië waren uitgeweken. De Nederlandse regering in Londen stond onder meer voor de vraag hoe een expeditionaire macht kon worden voorbereid om deel te kunnen nemen aan de strijd om en vreedzame herbezetting van Nederlands-Indië. Eind 1942 maakte men plannen om, direct na de bevrijding van Nederland, de reeds geoefende jongste lichtingen van voor de oorlog op te roepen, ten einde 15 bataljons te kunnen formeren. Deze plannen hielden in dat de Britten voor de uitrusting zouden zorgen en de opleiding en oefening in Australië plaatsvond. In 1944 maakte de Nederlandse regering aanvullende plannen bekend, behalve de 15 bataljons zou men ook nog 5.000 man vrijwilligers naar Nederlands-Indië sturen. Op 10 mei 1944 machtigde de regering de minister van oorlog vrijwilligers, reserve personeel en dienstplichtig personeel na de bevrijding in werkelijke dienst te roepen. De Nederlandse regering in Londen verkeerde in grote onzekerheid over de gezondheidstoestand van de mannen, zowel militair als niet-militair, zowel gevangen als niet gevangen, zowel in Nederland als overzee. De voedselsituatie in Nederland was gedurende de oorlog langzaamaan steeds slechter geworden, de berichten over krijgsgevangenen in Duitsland waren niet erg bemoedigend, maar vooral de berichten over kampen in Azië, voor zover ze doorkwamen, deden het ergste vrezen. Pogingen van Amerika en Engeland om voedseltransporten in de kampen in Azië te krijgen waren, op een heel enkele uitzondering na, jammerlijk mislukt. Toen het eerste Nederlandse grondgebied werd bevrijd, werd bekend gemaakt dat Nederlandse mannen en jongens zich konden aanmelden als vrijwilliger om Nederlands-Indië te bevrijden van de Japanners.

Het eerste aanmeldingsbureau in Nederland werd ingesteld op 22 september 1944, al snel gevolgd door bureaus in iedere bevrijde Nederlandse stad. Er verschenen pamfletten en boeken om mannen op te roepen oorlogsvrijwilliger te worden. Het boek 'En nu ... Indië', door Andries Voortland en W.G.N. de Keizer dat in het najaar van 1944 in Maastricht gedrukt werd, was hier een goed voorbeeld van. De toeloop naar de aanmeldingsbureaus was groot. Hele verzetsgroepen gaven zich tegelijk op als vrijwilliger om ook Nederlands-Indië van de bezetter te bevrijden. Op 30 november 1944 werden officieel twee verschillende soorten verbandakten onderscheiden. In de eerste plaats was er de lange verbandakte: wie hiervoor tekende kon overal ter wereld als oorlogsvrijwilliger worden

ingezet voor onbepaalde tijd. In de tweede plaats was er de korte verbandakte: ondertekenaars konden tot een half jaar na de bevrijding van Nederland ingezet worden in Europa. Niet alleen de Nederlandse regering wilde graag Nederlandse troepen naar Nederlands-Indië sturen, ook de Amerikaanse generaal MacArthur drong in februari 1945 aan op het zo snel mogelijk sturen van minstens 4.000 man troepen. Op 5 mei 1945 was de toestand dus als volgt: in het bevrijde zuiden was er al een begin van organisatie van oorlogsvrijwilligerbataljons en in het net bevrijde overgebleven gedeelte wachtten velen op een mogelijkheid om zich als oorlogsvrijwilliger aan te melden.

Het Kennemerbataljon in wording na Mei 1945

Meteen na 5 mei 1945 waren de leden van de Binnenlandse Strijdkrachten in Haarlem en omgeving bovengronds gaan werken. In heel Zuid-Kennemerland handhaafde de Binnenlandse Strijdkrachten de orde, registreerde opgepakte gevangenen en nam als vanzelfsprekend ook de taak op zich om oorlogsvrijwilligers te werven. Velen uit de Binnenlandse Strijdkrachten hadden in de oorlog al afgesproken zich te zullen melden om mee te helpen Nederlands-Indië te gaan bevrijden van de Japanners. Zeker de eerste lichtingen oorlogsvrijwilligers bestonden dan ook louter uit leden van de Binnenlandse Strijdkrachten. Het aanmeldingsbureau was aanvankelijk gevestigd in de Jansstraat 81, maar al in juni 1945 werd het bureau verplaatst naar de Heemsteedse Dreef 271. Er deden zich in Haarlem, net als bij andere aanmeldingsbureaus, nogal wat problemen voor bij de inschrijving van vrijwilligers. In de eerste plaats hadden de leden van verzetsgroepen toen ze afspraken om zich met zijn allen te melden als oorlogsvrijwilliger niet gedacht aan door de regering te stellen criteria, (leeftijd tussen 18 en 36, een goede gezondheid en onder de 21 toestemming van de ouders). Uiteraard leverden deze criteria problemen op. Als een hele verzetsgroep zich kwam melden kon een aantal van hen, die te oud ofte jong waren, zich niet laten inschrijven. Dit leidde ook in Haarlem en omgeving tot vele protesten en adhesiebetuigingen om mensen toch toe te laten. Jongens van 16 of 17, die toestemming van hun ouders hadden, werd oogluikend toegestaan dienst te nemen. Ook de bovengrens van 36 jaar werd af en toe ontdoken, J. Maliepaard ging met het Kennemer-bataljon mee, hoewel hij al ouder dan 36 jaar was. Hier en daar leidde de strenge leeftijdseisen tot verontwaardiging en wrevel. Officiële toestemming om als oorlogsvrijwilliger mee te gaan werd, als men niet aan de leeftijdseis voldeed, ook na het schrijven van brieven en het uitoefenen van druk niet gegeven. Vandaar dat men het op illegale wijze voor elkaar probeerde te krijgen. Per slot van rekening hadden velen daar in het Verzet wel wat over geleerd! Een voorbeeld is Piet van de Boon. In mei 1945 was hij pas 16, maar kwam op een persoonsbewijs waarop zijn leeftijd was veranderd in 18 jaar door de keuring.

Een tweede probleem voor de aspirant-vrijwilligers was de medische keuring. Jongens en mannen in en rond Haarlem waren vlak na het einde van de oorlog door ondervoeding

bepaald niet in medisch optimale toestand. Toch werd vrijwel iedereen goedgekeurd. Bij de keuring ging men ervan uit dat "de tijdelijke zwakte" door ondervoeding snel over zou zijn. Daarom werd men, behalve als er duidelijke ziekten werden geconstateerd, snel goedgekeurd.

Een laatste probleem bij de aanmeldingen van oorlogsvrijwilligers bleek de ouderlijke toestemming. Sommige aspirant-oorlogsvrijwilligers, waarvan de ouders toestemming moesten geven, kregen die niet. Meestal niet omdat de ouders het niet eens waren met het tekenen van hun zoon als oorlogsvrijwilliger, maar omdat het kind niet gemist kon worden als arbeidskracht. Ondanks al deze problemen melden zich velen aan bij het 'Haarlemse aanmeldingsbureau. Op 28 juni 1945 hadden zich de volgende aantallen oorlogsvrijwilligers aangemeld in district 12 (Noord-Holland Zuid, behalve Amsterdam):

Haarlem	(inclusief Spaarndam en Haarlemmerliede)	885
Heemstede		174
Bloemendaal		159
Sassenheim		12
Hillegom		25
Haarlemmermeer	(inclusief Halfweg)	153
Velsen		90
Lisse		19

Hiervan vielen uiteraard een aantal mannen af, maar er bleven nog genoeg oorlogs-vrijwilliger om een ‘eigen’ Kennemer-bataljon te vormen.

Het idee om mee te helpen aan de bevrijding van Nederlands-Indië was in brede lagen van de bevolking bekend en goedgekeurd. Dit blijkt wel uit de diverse feeststoeten na de oorlog. Bij gebrek aan feestmateriaal werden met primitieve middelen in vele plaatsen allegorische stoeten samengesteld die door het dorp of de wijk of zelfs de hele stad reden. Er waren wagens met ‘onderduikers’, met ‘illegalen’, maar ook vaak wagens met anti-Japanse leuzen. Zo werd in Haarlemmerliede een wagen gemaakt, waarop een spandoek bevestigd was met daarop de leuze: "Wij geven de Jappen raken klappen". En Haarlemmerliede was zeker niet de enige plaats in Kennemerland waar zo'n wagen in de bevrijdingsstoet mee reed.
Zoals gezegd, de eerste lichtingen Oorlogsvrijwilligers waren eigenlijk alleen maar oud-verzetsstrijders, die via de Binnenlandse Strijdkrachten bij de oorlogsvrijwilligers terecht kwamen.

Vanaf 31 mei bevond een administratieve ploeg oud-B.S.'ers zich in de gebouwen van de psychiatrische inrichting voor vrouwen ‘Sancta Maria’ (kortweg ‘de Sancta’) in Noordwijker-hout. De eerste administratieve foeragetroepen in de Sancta hadden de opdracht om alles administratief voor te bereiden voor het ontvangen van aspirant-militairen. Dat betekende onderdak regelen, geen probleem op de terreinen van de Sancta Maria. Er waren nog maar heel weinig bewoners en verpleegsters op het terrein aanwezig, zodat vele gebouwen door de aspirant-militairen betrokken zouden kunnen worden. De eerste oorlogsvrijwilliger die komt is de vrijwilliger Jaap de Witt Hamer, afkomstig uit de ondergrondse ploeg Haarlemmermeer/Halfweg. Jaap de Witt Hamer had "georganiseerd" dat zijn compagnie, gestart in de suikerfabriek in Halfweg, hier geconcentreerd gelegerd kon worden. Deze latere eerste compagnie heeft altijd als bijnaam "de Bietenbak" gehouden, naar de plek waar de compagnie is opgericht. Afspraak was dat de andere compagnieën zo snel mogelijk zouden volgen. En beetje bij beetje gebeurde dit ook. Het was bepaald niet ongezellig op de Sancta, tot op de dag van vandaag circuleren verhalen over de gezellige en vriendelijke verpleegsters van de Sancta. Zeker voor de heel jonge jongens, die voor de eerste keer van huis waren, waren zij een grote hulp. Ook de sfeer onderling was uitstekend. Huisvesting was op het terrein van de Sancta geen probleem, maar het

organiseren van de aanvoer van eten, het vinden van kleding en schoeisel en het vinden van militair materieel leidde tot haast onoverkomelijke problemen. Toch wist de administratieve en foerageploeg nog aardig wat voor elkaar te krijgen. Er werd getracht eten te regelen voor de komende troepen, en dat lukte, zij het met. veel problemen. De kleding van de oorlogsvrijwilligers leverde veel meer problemen op. Het uniform bestond uit de kleren die de vrijwilligers aanhadden met een band van de B.S. om hun arm, want ook de foerageploeg kon niets doen aan het tekort aan uniformen en het ontbreken van schoenen.

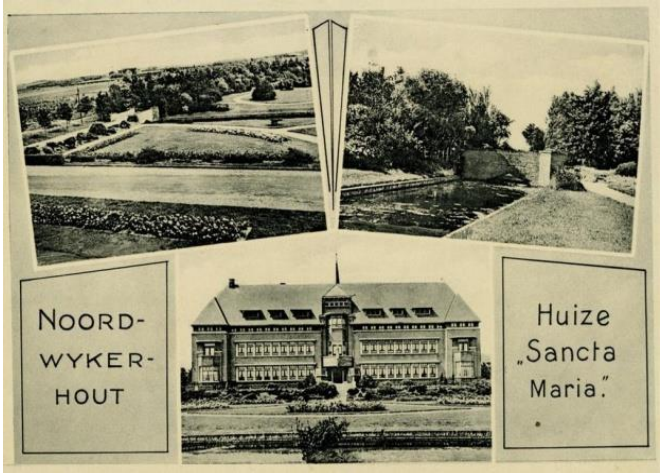

Die eerste vrijwilligers moeten een bont gezelschap zijn geweest. Er werd veel geëxerceerd, vaak op blote voeten bij gebrek aan schoenen. Andere trainings-mogelijkheden waren er nauwelijks. Voor zover er iets aan militaire training werd gedaan bestond dit uit het illegaal gooien van handgranaten in de duinen bij Noordwijkerhout, Dit had twee voordelen. De aspirant-militairen leerden handgranaten gooien en tegelijkertijd werden de mijnen die in de duinen gelegd waren tot ontploffing gebracht. Tot op de dag van vandaag worden deze alternatieve trainingen met een mengeling van plezier en nostalgie opgehaald. De overgrote meerderheid van de mijnen in de duinen en langs het strand werden echter geruimd door gevangen genomen Duitse militairen. Ook werden wel eens militaire aanvallen nagespeeld in de duinen. Dat leverde veel hilariteit op maar niet zoveel militaire kennis.

Voor echte trainingen waren twee dingen nodig die in Noordwijkerhout ontbraken: instructeurs en materiaal om mee te trainen. Kaderleden, die de oorlogsvrijwilligers konden trainen, waren echter niet voorhanden. Al snel na de bevrijding werden, onder andere in Amsterdam, kadertrainingsscholen opgezet. Op deze school zou het aller-noodzakelijkste onderwezen worden op militair en leidinggevend gebied. Naast militaire training zouden de kaderleden ook onderwezen moeten worden in taal, land, godsdienst en zeden van Nederlands-Indië. Ook uit Noordwijkerhout werden mensen naar deze training gestuurd. De eerste groep al in juni 1945.

Het bezoek aan deze school was geen onverdeeld succes, volgens de verhalen haakten een aantal mensen tijdens deze cursus af. Verder werd getracht met Engelse instructeurs het gebrek aan Nederlandse kaderleden op te heffen, maar dat lukte maar zeer ten dele. In kleine ploegen werden ook militairen in spe gestuurd naar de Wildhoef in Bloemendaal. Op deze stormschool werd ook getraind. Favoriet was het springen, aan een touw, uit de derde verdieping van het gebouw. Dit gebeurde onder leiding van Koos Kortekaas.

Op 30 juli werd het Kennemer-bataljon in wording bezocht door Major Clutton, een Brits officier toegevoegd aan de regionaal trainingsofficier van de Binnenlandse Strijdkrachten. Het bataljon bestond toen alleen nog maar uit medisch goedgekeurde en aangemelde vrijwillige leden van de Binnenlandse Strijdkrachten en viel ook onder de bevelen van de

Binnenlandse Strijdkrachten. Clutton was onder de indruk van de goede sfeer, de uitstraling en efficiency en de militaire houding van de mannen. Wel schreef hij dat er geen uniformen waren en dat schoenen een ernstig probleem vormden. In zijn officiële rapport nam hij op wat de leden van het bataljon vertelden over oefeningen op blote voeten, bij gebrek aan schoeisel. Ook noteerde hij de verhalen over het opblazen van mijnen met handgranaten in de duinen als militaire oefening. Hij beschouwde dat niet als een optimale voorbereiding op militaire acties. Het aantal wapens was bedroevend. Er was een redelijk aantal buitgemaakte Duitse handgranaten en Duitse geweren met munitie, maar slechts 10 Brens, 50 stens en 25 Lee Enfields. Het bataljon telde op dat ogenblik meer dan 400 man, dus is een totaal van 85 mogelijke schietwapens niet al te best. Er werd wel met de Duitse geweren getraind, maar handig was dat niet. Als schietoefening kon het nog wel, maar het had natuurlijk nauwelijks zin om goed vertrouwd te met deze geweren te raken en ze snel in en uit elkaar te kunnen halen. De Engelse en Amerikaanse bewapening zat heel anders in elkaar en moest ook anders behandeld worden. Waar de militaire houding, die Clutton beschrijft, uit bestond is niet duidelijk, maar de kameraadschap onderling was, zo vertelt men nu nog, inderdaad heel groot.

Politieke toestand na de capitulatie van Japan op 17 augustus 1945

Vanaf 17 augustus veranderden de oorlogsomstandigheden over de hele wereld drastisch. Japan capituleerde en Nederlands-Indië kwam volgens in de oorlog gemaakte afspraken onder het gezag van het South East Asia Command. De opper-bevelhebber hiervan was Lord Louis Mountbatten. Engeland had niet veel op met de Nederlandse plannen om militairen naar Nederlands-Indië te sturen. Ze reageerden na de capitulatie dan ook uiterst terughoudend op de plannen van de Nederlandse regering om troepen in Azië te krijgen. Een van de zaken die hierbij zeker meegespeeld heeft is dat Engeland niet wilde dat in Azië Nederland mee ging doen als geallieerde partner. De macht die ze hadden wilden ze niet graag afstaan of delen. Ook Australië gooide roet in het Nederlandse eten. Oorspronkelijk was het de bedoeling geweest dat de net gevormde, niet getrainde bataljons oorlogsvrijwilliger via Engeland naar Australië getransporteerd zouden worden om daar hun opleiding in militaire- en tropenkennis te krijgen. Na de capitulatie van Japan waren er geen troepen meer nodig om Nederlands-Indië van de Japanners te bevrijden en was het dus volgens de Australische regering niet meer nodig om Nederlandse troepen te sturen. Ze weigerden dan ook pertinent om nog troepen toe te laten op Australisch grondgebied. Goede raad was duur. Vele bataljons oorlogsvrijwilligers waren in oprichting of al opgericht en wachtten om verscheept te worden. De Nederlandse regering vond het bovendien van groot belang, net als bij de voorbereidingen voor de vorming van oorlogsbataljons tijdens de oorlog, dat Nederland als partner van de geallieerden erkend werd in Azië. Eind augustus werd daarom toch besloten om alles in het werk te stellen om troepen naar Azië te sturen.

Het plan was om bataljons via Engeland direct naar Nederlands-Indië te sturen, dus niet meer via Australië. Er werd niet meer gerept over militaire trainingen voor oorlogsvrijwilligers. Vreemd genoeg waren de Engelsen wel bereid om Nederlandse troepen in kampen in Engeland op te vangen, ook al meenden ze, dat ze zelf Nederlands-Indië wel konden beheersen. Helaas waren ze zelf uiterst traag in het sturen van troepen naar Java. Pas op 29 september, dus meer dan een maand na de capitulatie, landden de eerste Engelse troepen bij Batavia. Het was slechts een kleine groep van 1.000 man en ze konden niet veel uitrichten. De mensen in de Japanse kampen konden de kampen nog steeds niet verlaten, aangezien er niet genoeg troepen waren om hen te beschermen buiten de kampen. Als ze de kampen toch verlieten, liepen ze grote kans vermoord te worden. Maar er was niet genoeg materieel en mankracht om de mensen naar minder rampzalige plaatsen te vervoeren. De Engelsen handhaafden daarom alleen de status-quo en de mannen, vrouwen en kinderen moesten in de kampen blijven onder erbarmelijke omstandigheden. De weinig enthousiaste houding van de Engelsen in Nederlands-Indië

werd uiteraard bekend in Nederland. Velen hadden familie of vrienden in Nederlands-Indië en de nonchalante benadering door de Engelsen wekte dan ook grote boosheid. Het regeringsbesluit om hoe dan ook zelf troepen in Nederlands-Indië te krijgen werd hierdoor alleen maar gesteund door meer mensen in Nederland. Vanaf 18 september 1945 werden er troepen naar twee kampen in Engeland gestuurd. Hier zouden de troepen tropenuniformen krijgen en konden de laatste administratieve en financiële zaken worden geregeld.

Er werd een troepentransportschip gecharterd om de oorlogsvrijwilligers naar Nederlands-Indië te verschepen. Op de eerste reis van dit schip, de Alcantara, ontstonden begin oktober 1945 grote politieke problemen. De oorlogsvrijwilligers mochten van de Engelsen niet aan land in Nederlands-Indië. Ze waren bang dat de Indonesiërs hierdoor geprovoceerd zouden worden, en overvallen op Britse militairen zouden gaan plegen. Tijdens de onderhandelingen over het al dan niet toelaten van Nederlandse militairen in Nederlands-Indië tussen de Engelse en Nederlandse legertop voer de Alcantara een aantal keren op en neer tussen Batavia en Singapore. Uiteindelijk, na elf dagen onderhandelen, bleven de Engelsen bij hun besluit om de troepen geen toestemming (e geven om in Nederlands-Indië aan land te gaan. Uitgeweken werd toen naar Malakka, waar de troepen ver in de jungle werden weggestopt.

De oprichting en organisatie van het Kennemerbataljon na 17 augustus 1945

Terug naar het Kennemer-bataljon. Uiteraard had de capitulatie van Japan op 17 augustus Kennemer-bataljon dus, formeel op te richten als eenheid van de Koninklijke Landmacht. Deze voorloper van de officiële oprichting was natuurlijk alleen maar de bevestiging van de bestaande toestand. Voor de militairen in Sancta Maria veranderde er niets. De officiële oprichtingsbeschikking van het ministerie van Oorlog volgde op 17 september. Het bataljon bestond toen uit leden van de Binnenlandse Strijdkrachten van de rayons Haarlem en Alkmaar, aangevuld met "gewone" Oorlogsvrijwilligers. De officiële plaats van legering bleef de Sancta Maria in Noordwijkerhout. Reserve Ie Luitenant O. van Kammen werd bataljonscommandant. Er werd getraind onder leiding van Engelse trainingsofficieren en verder werd er nog steeds veel gemarcheerd door de omgeving. Het opzetten van de administratie bleef een reuzeklus, evenals het foerageren (voedsel, kleding, militaire zaken) voor zoveel man. Toch was de sfeer uitstekend. Op 17 november ontving het bataljon hoog bezoek, prins Bernhard kwam om II-4-R.I. te inspecteren. Dit deed de leden van het bataljon enorm goed. Het bezoek was een groot succes, de parade en het défilé erna verliepen prima.

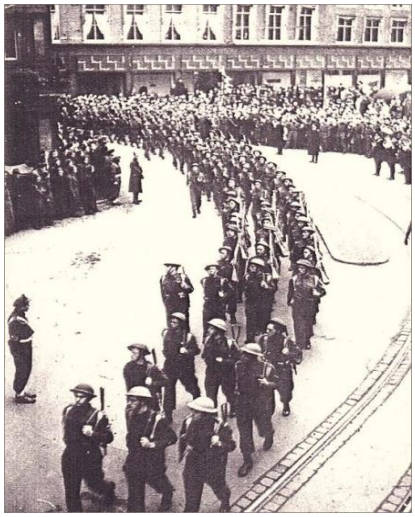

M. van den Heuvel, inspecteur der voor uitzending naar Nederlands Oost Indië. (N.O.I.) bestemde Lichte Infanterie Bataljons (LIB's), maakte dezelfde dag een "rapport betreffende de toestand bij II-4-R.I.". Hierin schetste hij het volgende:

- De basis van het bataljon was gevormd door oud-B.S.'ers. Doordat een aantal mensen in de loop van de tijd medisch was afgekeurd of geen ouderlijke toestemming had gekregen was er een tekort van 250 man. Voor de aanvulling was een beroep gedaan op Oorlogsvrijwilligers die niet tot de Binnenlandse Strijdkrachten behoord hadden. Vrijwel al deze aanvullende Oorlogsvrijwilligers waren oud-militairen van vóór 1940. Aanvankelijk werden ze met enige terughoudendheid ontvangen, maar waren door hun eigen positieve houding al snel geaccepteerd.

- Maar 18 van de 707 mensen hadden tropenervaring. Er werden lezingen georganiseerd door het Koloniaal Museum over Indische onderwerpen die veel belangstelling trokken. Ook waren er aan iedereen Maleise leerboekjes uitgedeeld. Het effect hiervan was echter niet duidelijk. Er was wel interesse voor de lezingen, maar het nagenoeg ontbreken van mensen met tropenervaring zou misschien tot problemen kunnen leiden.

- Een groot probleem was het militaire gezag. "Dit is ontstaan", zo meldde Van den Heuvel, "door de samenstelling en de wordingsgeschiedenis van het bataljon maar kan tot gevaarlijke uitwassen leiden." Er bestaat nog niet het rotsvaste begrip, dat elke order, hoe schijnbaar onbelangrijk ook, de militair heilig moet zijn. Ook is er het foutieve begrip dat de persoon van de meerdere eerbied behoort te krijgen en niet het door de meerdere vertegenwoordigd gezag." Wat hij bedoelde was het volgende: vaak werden oud-commandanten van de verschillende groepen uit hel verzet, nog steeds als het hoogste gezag erkend. Mensen werden nog steeds bij hun naam uit de illegaliteit genoemd en het doorvoeren dat de benoemde officieren het hoogste gezag waren verliep stroef voor diegenen die niet daarvóór al als illegale commandant erkend waren. Ook vond Van den Heuvel dat het begrip voor orde en netheid in de kazerne nog onvoldoende was. Van den Heuvel sprak echter de overtuiging uit dat deze problemen gecorrigeerd zouden kunnen worden door de leiding.

- Over de kleding en uitrusting meldde hij het volgende: De bovenkleding was compleet, maar in slechte staat (bedoeld wordt dat het gedragen Engelse militaire kleding is, die deels versleten was en deels nog de kogelgaten bevatte) en de onderkleding was helemaal ontoereikend. Ook schoenen bleef een probleem, boven maat negen was er nog steeds niets in voorraad. Het militaire materieel was tussen juli en november beter geworden en nu goed en compleet.

- De geoefendheid was wisselend. Ongeveer tweederde van het bataljon (dus ongeveer 450 man) had een voldoende schietvaardigheid. Er was dus, en dat stond ook in het rapport, kennelijk behoorlijk geoefend tussen juli en november. Het officierskorps en de commandant werden als goed gekenschetst. Hun technische en tactische vaardigheden moesten nog verbeterd worden, maar het overwicht op de soldaten was prima. Dit was

vooral het gevolg van het feit dat nagenoeg alle officieren al een leidinggevende positie hadden gehad in de illegaliteit.

De conclusie van Van den Heuvel was dan ook dat het bataljon geschikt was voor bewakingsopdrachten en eenvoudige gevechtstaken, bv. verdediging van bepaalde objecten, maar dat aan tactische vaardigheid nog het een en ander verbeterd kon worden. Veel tijd om iets aan dit laatste te doen was er echter niet meer. Een week na het uitkomen van het rapport, op 22 november, marcheerde het bataljon ten afscheid door de stad Haarlem. Op 28 november werden de officieren beëdigd, die drie dagen eerder officieel

benoemd waren. Vervolgens mocht iedereen naar huis om afscheid te nemen, aangezien 30 november de datum van vertrek naar Engeland was. Dat was trouwens niet de eerste keer dat de militairen afscheidsverlof kregen. In de loop van de maanden is dit wel vijf keer gebeurd. Steeds ging het vertrek niet door. Maar nu was het dan toch echt zo ver!

Verblijf in Engeland

Na een enthousiast vertrek op 30 november van station Leiden, ging de reis van Haarlem en Amsterdam naar Oostende. Dit ging met enige haperingen. Een gedeelte van de trein bleef vlak na Haarlem staan, terwijl de rest doorreed naar Amsterdam. Deze wagons kwamen weer terug naar Haarlem en vertrokken na een nieuwe omweg over Amsterdam alsnog naar Oostende. Er was niet genoeg ruimte in de trein, daarom gingen sommige mannen in de bagagerekken liggen om voor ruimte te zorgen. Alle ramen waren stuk zodat het weer, het was eind november, vrij spel had. Er was geen verlichting en een deel van de manschappen zat zelfs in beestenwagens.

De aankomst in Oostende was dan ook een opluchting. De oversteek naar Engeland op de Princess Astrid geschiedde voorspoedig. Ook het transport naar het kamp East-Hampsteadpark bij Wokingham, het kamp waar het Kennemer-bataljon naar toe getransporteerd werd, ging zonder hapering. In Engeland zou, volgens het vooropgezette plan, kleding en militaire uitrusting op peil worden gebracht, de tropeninentingen verzorgd en militaire trainingen gegeven worden. Het kamp in Engeland waar het Kennemer-bataljon gevestigd was, was bepaald geen hemel op aarde. Er waren grote wrijvingen met de Engelsen over het stoken van kachels in de barakken, over het eten en over de kleding. Overdag mocht er volgens de Engelsen niet gestookt worden in de ijskoude barakken. Dus stookten de militairen illegaal, met kolen die ze 'achteroverdrukten'. Het rantsoen dat de manschappen kregen was absoluut onvoldoende voor de mensen die nog in slechte lichamelijke conditie waren door langdurige ondervoeding. Ook de kleding en het schoeisel,

dat in Engeland aangevuld zou worden, bleken slecht, kapot of gewoon niet aanwezig. De ruzies hierover tussen de Engelse intendance en de bataljonsfoerageurs liepen steeds hoog op en bleven voortduren tot aan het vertrek van het bataljon op 31 december.

De minister van Oorlog besloot op 6 december 1945 aan alle Nederlandse troepen die in Engeland gevestigd waren een kerstpakket te sturen. Deze pakketten waren oorspronkelijk bedoeld voor Nederlandse krijgsgevangenen in Duitsland. Ze waren nu over en konden dus wel dienen voor de soldaten in Engeland. Probleem was de administratieve toestand. Niemand wist meer hoeveel troepen waar lagen. De foeragemeesters kregen dus ongeveer zoveel pakketten als de leiding dacht dat nodig waren. Dit leverde uiteraard in de twee opvangkampen weer het nodige gekanker op. Al met al waren de manschappen van II-4-R.I. blij dat ze op 31 december 1945 Engeland konden verlaten op weg naar Azië.

Eindelijk naar de Oost

Het transport, over zee ging aan boord van het schip de Alcantara, samen met I-4-R.I. (samengesteld uit Oorlogsvrijwilliger uit het district Den Haag) en het 4e bataljon Stoottroepen. Aan boord van het schip was de toestand verre van ideaal. Tot op de dag van vandaag wordt er met afgrijzen aan de reis met de Alcantara gedacht. Het schip was veel te vol, er waren wel 3.000 man aan boord, zodat het soms leek of er geen enkel vrij plekje meer was op het hele schip. Velen waren zeezieken, dat was op het overvolle schip bepaald geen pretje! Het eten was onvoldoende en smakeloos, vele manschappen verveelden zich op het overvolle schip te pletter en er was absoluut onvoldoende reddingsmateriaal aan boord voor alle troepen. Een gedeelte van de officieren deed zijn uiterste best om de manschappen bezig te houden en af te leiden, maar de houding van een aantal andere officieren ten opzichte van de meereizende Engelse vrouwen riep nogal wat weerstand op. De beloofde aanvulling van het materieel in Sri Lanka was er niet, er waren geen postbestellingen voor de Nederlandse manschappen en het onderscheid

tussen de manschappen en de officieren was in de ogen van de manschappen, maar ook in de ogen van een onafhankelijke rapporteur, veel te groot. Deels werd voor de problemen, die vergroot werden door de beroerde communicatie met de Engelse bemanning en deels te wijten waren aan Engelse voorschriften (voedsel, positie en ruimten officieren), nog tijdens de reis een oplossing gezocht. De reis ging naar Malakka, aangezien de Engelsen nog steeds Nederlands-Indië gesloten hielden voor Nederlandse troepen. Maar Malakka zat vol met Engelse troepen, zodat de Nederlanders noodgedwongen in de rimboe werden geplaatst. Voordat ze van boord mochten in Singapore werden de troepen eerst zes dagen op het schip vastgehouden. Nadat de troepen dan eindelijk van boord mochten bleek het aanwezige transportmaterieel absoluut ontoereikend. Een groot gedeelte van de troepen sliep, in afwachting van de komst van een trein, op het station in Singapore.

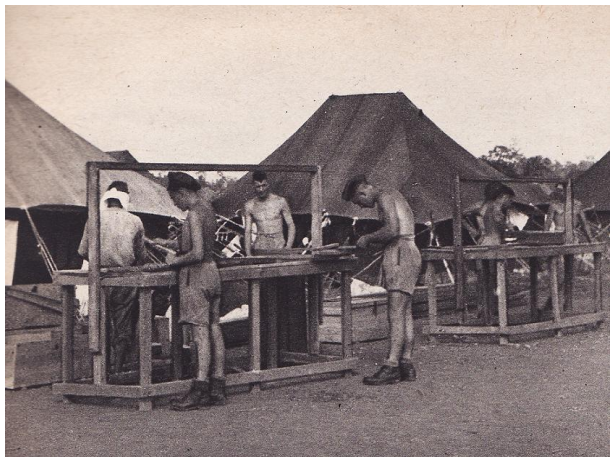

Het Kennemer-bataljon werd in eerste instantie geplaatst in Chaah. De ‘legerbasis Chaah’ was een leeg oud Japans vliegveld aangelegd door krijgsgevangenen. Het vliegveld bestond uit een grote vlakte van rode klei met niets erop. In no-time werd geprobeerd een kampement te maken, maar dat viel niet mee. De tenten spoelden weg in de tropenregens, het voedsel was hopeloos en bij gebrek aan latrines braken ziekten al snel uit. De toestand was zo slecht dat verschillende militairen oedeem kregen. Gewassen moest worden in een rivier op een kwartier lopen afstand. Niet dat dit wassen hielp, want voor je terug was zat je (och weer onder de rode klei, zo ongeveer het enige wat in Chaah in ruime mate aanwezig was. Gelukkig werd het bataljon al na tien dagen overgeplaatst naar Mersing, een plaatsje aan de Zuid-Chinese zee. Foto's laten een idyllisch plaatsje zien. Hier bleef het bataljon tot 26 maart 1946. Tot verdriet van velen viel hier de eerste dode van het Kennemer-bataljon, Garrelt Vinke. Hij verdronk in de Zuid-Chinese zee. Wat er gebeurde bleef onduidelijk. Mogelijk was hij te ver in zee gegaan en had geen kans meer gezien het strand te bereiken.

Tijdens het verblijf in Mersing werd het Kennemer-bataljon op 15 februari 1946 in een officiële plechtigheid samengevoegd tot één brigade met I-4-R.I. en het 4e bataljon Regiment Stoottroepen (tot maart 1946) en 1-11 -R.I. (vanaf 4 mei 1946). Deze brigade kreeg de naam W-brigade. Tot 26 maart werd er door de mannen van het Kennemer-bataljon gebouwd in het kampement, veel geoefend met militair materieel en in militaire tactiek. Toch werd er nog tijd gevonden voor ontspanning. De 'Kennemer-Klapper', het blad van het bataljon, werd opgezet. Het eerste nummer van dit 'dagblad' werd verspreid op 17 februari 1946. In het dagblad verschenen: mededelingen van de commandant, moppen, nieuwsberichten en verslagen van radioberichten uit Nederland, oproepen om mee te doen aan clubjes, verslagen van voetbalwedstrijden en andere sportevenementen, informatie over Nederlands-Indië, raadsels en achtergrondverhalen over Java. In Mersing werd door de commandant een 'gemeenteraad' voor het Kennemer-bataljon ingesteld, met heuse gemeente-raadsverkiezingen. De eerste raad trad aan op 15 maart 1946. De leden van de raad wilden praktische zaken geregeld zien, bijvoorbeeld de aankoop van sportschoenen in Singapore. Inspraak in het beleid zou deze raad, in tegenstelling tot een normale gemeenteraad, niet krijgen. Wel mochten ze wensen uiten en ideeën opperen.

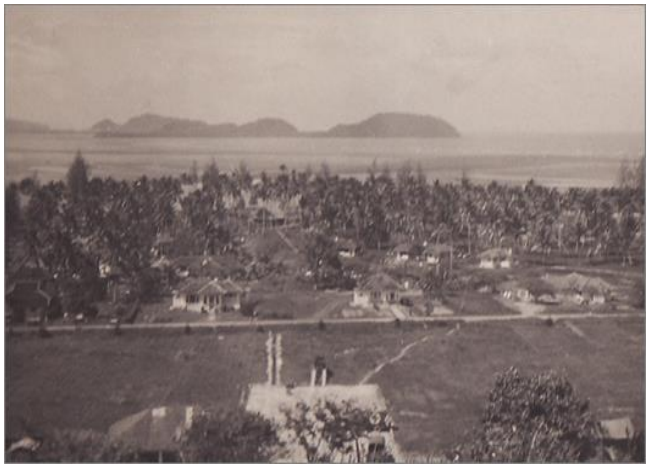

Via de Kennemer-Klapper werd ook gemeld dat mensen in Nederland via de radio zelf de groeten konden doen aan militairen in de Oost. Militairen konden hierover schrijven met achterblijvers. Deze moesten zich dan aanmelden en konden dan zelf via de radio hun boodschap overbrengen. Hiervan is heel veel gebruik gemaakt. Nog in Mersing, wordt op voorstel van soldaat Haasbeek, vertegenwoordiger in de raad namens de 2e compagnie, een prijsvraag mouwinsigne uitgeschreven. Dit voorstel kwam niet zomaar uit de lucht vallen. Generaal Spoor, die eind januari 1946 de nieuwe legercommandant over het KNIL en de bataljons in Malakka werd, had een order uitgevaardigd om bataljonsemblemen te laten ontwerpen. Het ontwerp van soldaat Groninger, van de 3e compagnie, werd door de raad uitgekozen. Het stelde een blauwe tulp voor met daaronder in zwarte letters 'de Kennemers'. Het geheel zou moeten komen op een oranje ondergrond, met de aanduidingen II-4 en R.I. in beide hoeken, en in het midden de letter W (van de brigade

waar het bataljon deel van uitmaakte). Dit insigne werd echter afgekeurd door de staf van generaal Spoor. Het nieuwe ontwerp was de Kennemer-toren. Dit werd wel goedgekeurd.

Op naar Batavia

26 maart 1946. Eindelijk was het dan zover. Ruim 10 maanden na het tekenen van de langverbandakte, waarbij men zich opgegeven had om als vrijwilliger over de hele wereld te worden ingezet, werden de manschappen ingescheept voor het uiteindelijke doel van iedereen in het bataljon - Nederlands-Indië. Niet dat het verschepen van een leien dakje ging. De Engelsen, eigenlijk niet gesteld op het toelaten van Nederlandse troepen in Nederlands-Indië, probeerden nog op de kade van Singapore de zaak te saboteren. Er was koortsachtig gewerkt op Malakka om de uitrusting voor het hele bataljon in orde te krijgen. En dat was, gezien de Engelse tegenwerking, een heel probleem. Toch waren de troepen toen ze op de kade van Singapore verschenen, voorzien van veel materieel, brandstof en zelfs grammofoons en platen. De manschappen zelf sjouwden hun spullen het ruim van het SS ‘Salween’ in, het schip dat hen naar Nederlands-Indië zou brengen. Nadat al een groot gedeelte ingeladen was, beval de kapitein om de munitie en benzine van boord te halen, aangezien dat niet vervoerd mocht worden op een troepentransportschip. Daarop werden munitie en benzine uit het ruim van de ‘Salween’ gehaald en in het ruim van het zusterschip de ‘Samhain’ geladen. Maar wie schetst, de verbazing van de aanwezige Nederlandse troepen? Ook de kapitein van dit schip vond het te gevaarlijk om een lading munitie en benzine aan boord te hebben. Goede raad was duur. Na onderhandelen met de Engelsen werd een soort compromis afgesproken. De benzine en munitie werd achtergelaten op de kade en zou worden overgedragen aan de Nederlandse liaisonofficier in Singapore. Deze zou zorgen dat het nagestuurd werd naar Batavia.

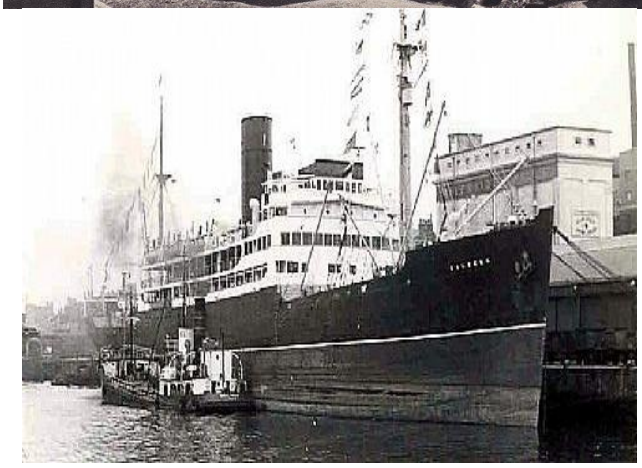

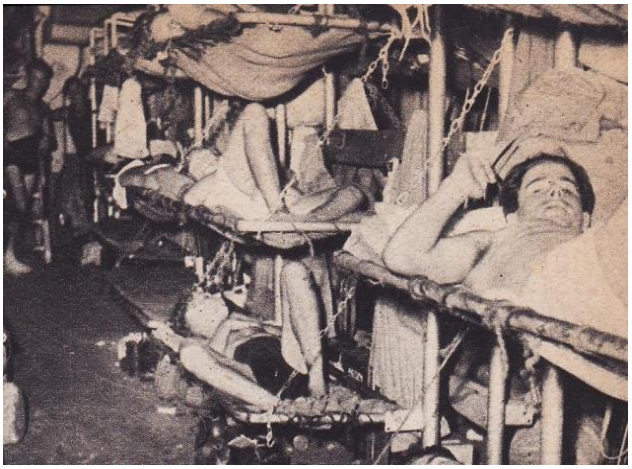

Op 30 maart 1946 kwam de ‘Salween’ aan in de haven van Tandjong Priok. De hele brigade werd ontscheept en in twee delen in auto's vervoerd naar Batavia. De weg was zeer onveilig, maar er gebeurde gelukkig niets. Het Kennemer-bataljon werd gelegerd in een oude KNIL-kazerne in Tanah Tinghi *(=hoge grond*). Tanah Tinghi lag aan de rand van Batavia. In de toegangshekken naar de kazerne zaten vele kogelgaten en op het terrein troffen de manschappen een pas gedolven graf van een Brits-Indische wachtpost aan, die kort tevoren ter plekke was gesneuveld. Mede daardoor was de eerste nacht in Tanah Tinghi er één om nooit te vergeten. Nerveus geworden door de kogelgaten en de gesneuvelde Brits-Indiër, opgeschrikt door het gerucht van mogelijke aanslagen en bang door de onbekende geluiden in en rond het kamp, brachten velen een onrustige nacht door. Er werd op van alles geschoten, honden, katten, kikkers, vuurvliegjes en wat dies meer zij. Het gemis aan materieel werd in Batavia met grote creativiteit te lijf gegaan.

Met spullen uit de Engelse legerdump en veel vernuft, werden complete Brengun-carriers in elkaar geknutseld. Ook werden Jeeps en andere voertuigen, met instemming van de leiding van het bataljon, van de Engelsen ‘geleend’. De chassisnummers werden eruit gevijld en de voertuigen opnieuw gespoten. Het verhaal gaat dat het bataljon zoveel rollend materieel had toen ze Batavia verlieten, dat een gedeelte door andere voertuigen getrokken moest, worden. Enkele van de in elkaar geknutselde Brengun-carriers hebben het tot het afscheid in 1948 uitgehouden.

De tijd in Nederlands-Indië wordt door de mannen van II-4-R.I. als moeilijk, enerverend, maar zeker zinvol ervaren. In het kader van dit artikel voert het te ver om in te gaan op de militaire acties waar het bataljon aan heeft deelgenomen. Eén uitzondering wil ik echter maken. Namelijk voor het standhouden in Tjiandjoer in juni 1946. Op 27 juni 1946 droegen de Engelsen de stad Tjiandjoer en het gedeelte van de Grote Postweg (Batavia-Bandoeng)

tussen Batavia en Tjiandjoer over aan de Nederlanders. Tijdens de overname door 1I-4-R.1. was een groot gedeelte van de Engelse bezetting al verdwenen. Vlak bij Tjiandjoer vertrokken de Brits- Indiërs onmiddellijk nadat een kleine groep verkenners daar arriveerde. Meteen werd deze groep verkenners door de vijand onder vuur genomen. De ruiten van de auto's sneuvelden en de verkenners moesten ijlings dekking zoeken. Tjiandjoer was in handen van de extremisten, dat was wel bekend, maar de verrassing over deze aanval was groot. 's Nachts werd bekend, dat in de buurt van het station van Tjiandjoer een grote groep Chinezen door de extremisten was samengedreven. De bataljonscommandant, luitenant-kolonel Van der Meer, besloot om te proberen Tjiandjoer te veroveren en de Chinezen te ontzetten. Er waren van II-4-R.I. slechts 98 man aanwezig bij het gevecht in Tjiandjoer, afkomstig van de eerste compagnie en van de staf, de rest van het bataljon lag verspreid langs de Grote Postweg. Tegenover hen stond een troepenmacht van 1.000 extremisten. Door hardnekkig vol te houden, wisten deze 98 man stand te houden tegen de enorme overmacht tot twee dagen later versterkingen waren aangevoerd.

Een groot gedeelte van de tijd bracht het bataljon, verspreid over vele afgelegen posten, door in Pekalongan op Java. Hier werd veel, zeer veel patrouille gelopen. Bij het afscheid in mei 1948 werden tussen Nederlanders en Indonesiërs grote sportwedstrijden gehouden in Pekalongan. Enigszins weemoedig namen de troepen na zoveel tijd in Nederlands-Indië gezeten te hebben, afscheid van de baboe's, de kokkies en de Indonesische helpers. Na een verblijf van ruim twee en een halfjaar buiten Nederland keerde het bataljon in juni 1948 huiswaarts.

Terug naar huis

De terugreis werd gemaakt aan boord van de ‘Indrapoera’. Gelukkig was het op dit schip niet zo vol als op de Alcantara op de heenreis. Aan boord werd een tijdschrift gemaakt voor de thuisvarende eenheden van zee-, land- en luchtstrijdkrachten. In deze "Scheepsklok" stond informatie over de plekken waar het schip langs voer en sportmogelijkheden aan boord. Ook werd vooruitgeblikt op de terugkeer in Nederland. Het hele Kennemer-bataljon werd opgeroepen om op zaterdag 31 juli op een nog nader te bepalen plaats met zijn allen de gevallenen te herdenken. Ook het debarkeren werd uitvoerig doorgenomen. Er mocht geen familie bij de boot, per bus moest men ordelijk en netjes huiswaarts keren. Onderweg op de Indische Oceaan kreeg het schip motorstoringen, waardoor de reis terug ongebruikelijk land duurde, nl. vijf weken. Zelfs de gezagvoerder meldde de ongebruikelijk lange reis. In zijn afscheidsboodschap schreef hij: "Nu het einde van deze, door allerlei onvoorziene omstandigheden lange reis in zicht is ..." De kranten in Nederland, die de vorderingen van de schepen uit Nederlands-Indië dagelijks meldden, hebben zelfs enige tijd de ‘Indrapoera’ niet in hun schema opgenomen, omdat niet bekend was waar het schip zich bevond. Ongeveer twee weken was niet bekend wat er met het schip was gebeurd.

Na de terugkeer

Zoals al in de ‘Scheepsklok’ was aangekondigd, was het debarkeren in Rotterdam een zakelijke, sobere aangelegenheid. Geen juichende menigte langs de kade op 28 juli 1948, maar tafels waarlangs de militairen moesten lopen om hun dienstverband officieel administratief af te werken. Daarna per bus naar het huisadres. Voorwaar een rare thuiskomst na al die jaren! De kerken hielden dankdiensten voor de teruggekeerde oorlogsvrijwilliger. Niet in één oecumenische dienst, maar twee aparte, een katholieke en een protestantse dienst, helaas. Hoe hard dominee De Windt en aalmoezenier Vastbinder ook geprobeerd hadden om vanaf de ‘Indrapoera’ een gezamenlijke dienst te organiseren,

het is ze niet gelukt. In de katholieke Bavo mocht geen dominee achter het altaar en in de protestantse Bavo mocht geen pastoor op de kansel. Het probleem werd op Kennemer-bataljon-wijze opgelost. Het hele bataljon woonde de dienst bij in de protestantse Bavo, trok naar de katholieke Bavo en woonde daar de mis bij.

Op 14 augustus werd er tot slot een afscheidsparade gehouden, met een ontvangst op het stadhuis en feestavond in het concertgebouw. Een maand later volgde de complete eindafrekening. Het einde van een tijdperk was aangebroken. Iedereen ging vervolgens hard aan het werk of de studie. Wel bleven velen in de jaren daarna onderling contact houden en zijn er in de afgelopen jaren een aantal reünies geweest en reizen naar de oude plekjes in Indonesië. Of het verblijf van het Kennemer-bataljon in Nederlands-Indië zin heeft gehad? Ik zou het niet kunnen zeggen. In ieder geval zijn ze, bezield van de beste voornemens en idealen naar Nederlands-Indië vertrokken. Bij terugkomst waren ze een groot aantal ervaringen rijker, maar vele illusies armer.

Tijdstabel

30-05-1944	*Advies aan regering over vorming bataljons oorlogsvrijwilligers.*
22-09-1944	*Oprichting eerste aanmeldingsbureau in bevrijd Nederland.*
30-11-1944	*Onderscheid gemaakt in korte en lange verbandakte voor oorlogsvrijwilligers*
05-05-1945	*Bevrijdingsdag Nederland.*
31-05-1945	*Voorbereidings-militairen in het zwakzinnigengesticht (vr.) 'Sancta Maria' in Noordwijkerhout.*
01-06-1945	*Oprichting eerste compagnie van het latere bataljon in de bietenbak van de suikerfabriek in Halfweg*
30-07-1945	*Bezoek en inspectie door Major Clutton van het bataljon in wording.*
17-08-1945	*Capitulatie van Japan.*
27-08-1945	*Werd het bevel tot formele oprichting van II-4 R.I. gegeven.*
15-11-1945	*Afscheidsavond in Noordwijkerhout. Hierbij aanwezig; Major Thomas van het Engelse Trainingsteam en als gast 'Jetje van Oranje'.*
17-09-1945	*Volgde de autorisatie tot oprichtingsbeschikking. De formateur was de Res. 1e Lt. Ch. v. Kammen (maart 1946 gerepatrieerd). Second in command; Res. 1e Lt. Sijdses. De kern v.h. bataljon was afkomstig uit Gewest XII der Binnenlandse Strijdkrachten, Haarlem en omstreken, terwijl ook een groot gedeelte uit Gewest XI, ten noorden v.h. Noordzee-kanaal afkomstig was.*
17-11-1945	*Bezoek prins Bernhard aan bat. Rapport M. van den Heuvel over het bat.*
22-11-1945	*Afscheidsparade te Haarlem.*
25-11-1945	*Werden verschillende nieuwe officieren benoemd. De Bataljons-comm. sloeg de rang van Kapitein over en werd in een keer benoemd tot Majoor.*
28-11-1945	*Beëdiging van deze Officieren en voor het laatst naar huis.*
29-11-1945	*Vertrok het bataljon uit Noordwijkerhout via Leiden, Amsterdam, Arnhem, Roosendaal naar Oostende.*
30-11-1945	*Oostende per M.S.'Prinses Astrid'.*
" - " - "	*Aankomst in Crowthorne en lopend naar Easthampstead Park-Camp.*
30-12-1945	*Vertrek naar Southampton.*
31-12-1945	*Scheepte het bataljon zich te Southampton in op het troepentransportschip M.S. 'Alcantara' naar 'onbekende' bestemming.*
23-01-1946	*Aankomst in Singapore, Zes dagen in afwachting op de rede gelegen.*
22-01-1946	*Ontscheping in Singapore en slapen op station in afwachting van transport.*
24-01-1945	*Overnachting in de buitenlucht rond het station van Singapore. Per trein naar Labis en per truck naar Chaah, een voormalig Japans vliegveld. Japanse krijgsgevangenen hielpen mee het kamp op te zetten. Aldaar had het Bat. te kampen met veel zieken, bovendien spoelden na vele tropenregens de tenten weg in de 'Rooie Reut'*
09/12-02-'46	*Verhuisd naar het dorpje Mersing aan de Zuid-Chinese zee, alwaar jungletraining door de Engelsen. (09-02 kwamen de kwartiermakers).*
23-02-1946	*Kwartiermakers per SS 'Nevasa' naar Batavia, ze werden in afwachting van de komst v.h. Bat. gelegerd in de gevangenis te Meester Cornelis-Batavia.*

26-03-1946	*Werd scheep-gegaan naar Java met het SS 'Salween', gevolgd door het SS 'Samhain' met goederen.*
28-03-1946	*Neptunesfeest bij overschrijding van de evenaar.*
30-03-1946	*Aankomst in Tandjong-Priok / Batavia. Het Bat. werd gelegerd in de v.m. KNIL-tangsi te Tanah-Tinggi. Deze kazerne werd pas verlaten nadat op 5 en 6 mei een landing werd uitgevoerd te Maroenda Besar.*
05/06-05-'46	*Operatie 'Duck, omgeving Maroenda Besar, ten oosten van Batavia.*
08-05-1946	*Bat. gelegerd te Batavia in de Wielrijders-kazerne aan de Hospitaalweg.*
26/27-06-'46	*Vertrok men in de richting Tjiandjoer om een gedeelte van de convooiweg Batavia-Bandoeng van de Engelsen en Brits-Indiërs over te nemen. Het Stafkwartier van de Britten was even buiten Tjiandjoer gevestigd. In de stad bevonden zich ongv. 900man TRI. Nadat het laatste gedeelte van het Bat. (de rest had stellingen langs de convooiweg overgenomen) aan de rand van de stad Tjiandjoer was aangekomen, opende de TRI het vuur waarbij 2 Brits-Indiërs sneuvelden. Met amper 120 man zette Overste P.H. van der Meer de aanval in, gevolgd door de aanval op 27-06-'46 te 18.00u. door Kpt. H. Dieperink. Na twee dagen was Tjiandjoer gezuiverd.*
Daarna	*Na anderhalve maand acclimatiserings-periode waarin veelal bewakings-diensten werden verricht, kreeg men de opdracht de routebeveiliging Batavia -Bandoeng van de Engelsen over te nemen. De omgeving daarvan, een 600km² groot gebied werd gepacificeerd.*
Maart 1947	*Hele bataljon gelegerd in de kazerne te Tjimahi.*
07-04-1947	*Bataljon 'in ruste' te Lembang. Aldaar bezochten velen de vulkaan Tangkoeban-Prahoe, de watervallen van Dago en Tjisaroea, de Bosscha sterrenwacht en natuurlijk de stad Bandoeng die aan hun voeten lag.*
21-07-1947	*Nam II-4 R.I. deel aan de 1e Politionele Actie onder Bat.-Cdt. Maj. der Inf. B. Voogd. Het ging via Tjiater-Segalherang-Cheribon-Brebes-Tegal-Tjomal en Pekalongan uiteindelijk naar Batang.*
04-08-1947	*In de omgeving van Weleri (Soebah) maakten de Kennemers contact met de uit het westen oprukkende T-Brigade.*
07-08-1947	*Terug gekomen op Pekalongan begon de pacificatie van dit gebied onder Ltn. Kol. der Inf. B.H. Jansen.*
19-05-1948	*Werd II-4 R.I. gelegerd te Bjatingallée, even ten zuiden van Semarang, waar het de repatriëring afwachtte.*
04-06-1948	*Vertrok men per trein via Pekalongan-Pemalang naar Batavia en werd gelegerd in Kamp Tjililitan 2.*
21-06-1948	*Werd het Bat. ingescheept op het M.S. 'Indrapoera', men ondervond door motorproblemen bijna een week vertraging.*
28-07-1948	*Aankomst in de Schiehaven te Rotterdam.*
14-08-1948	*Dankdiensten en afscheidsfeest te Bloemendaal. Afscheidsparade met ontvangst op het Stadshuis te Haarlem.*
Sept. 1948	*Eindafrekening en opheffing van het bataljon.*
Later	*Veel herinneringen en hechte vriendschappen bleven over. Iedere reünie werden herinneringen op- en vriendschapsbanden aangehaald.*
Nov. 2010	*Het archief Kennemer-bataljon ziet haar eerste daglicht. Doelstelling; verzamelen van informatie, foto's, verhalen, dagboeken etc. om uiteindelijk een herinneringsboek te realiseren.*

In dit artikel is consequent de naam Nederlands-Indië gebruikt. Dit was tot de grondwetswijziging van 20 september 1948 de officiële naam. Vanaf die datum werd de naam Indonesië. Ook gebruik ik de oude, toen in gebruik zijnde plaatsnamen in Nederlands-Indië. Hierbij wil ik mijn hartelijke dank uitspreken aan mevrouw C.E.M. Strik-Zijlstra van de Sectie Militaire Geschiedenis van de Koninklijke Landmacht en de heer P. Roos van het Centraal Archieven Depot van het Ministerie van Defensie voor hun uitstekende hulp. De inhoud van dit artikel kwam mede tot stand dankzij gesprekken met S. van der Aar, H. Butot, P. Meiboom, H. Redel en H. Smulders.

Gebruikte literatuur:

- H.J. Ansems, ‘**Eén jaar "W"-Brigade’**, Tjiandjoer, 1947.
- B.C. Cats, ‘**OVW bataljons naar de tropen’** 1945-1946.
  in ‘Ons leger’, mei 1986, pag.19-21 en juni 1986, 15-17.
- H.J. Neuman, ‘**De W van Willem, Kroniek van een brigade’**, Purwokerto, 1949.
- W. van der Poll, ‘**Kerels van de daad’**, Onze Oorlogsvrijwilliger in Malakka en Indië, 's Gravenhage, 1947.
- I.L. Smulders, ‘**De idealisten die weinig wisten’**.
  In: Weekeinde (De Telegraaf – Nieuws van de Dag) 12 augustus 1995, p. 16-17.
- ‘**Soldaat overzee’**, Hengelo 1947, A. Voortland en W.G. de Keizer, **‘En nu . . . Indië’**, Maastricht 1944.

Gebruikte archiefbronnen:

- Ministerie van Defensie, Centraal Archieven depot.
- B.C. Cats, L.I.B.'s in de tropen. Een overzicht van het verblijf van onze oorlogsvrijwilligers bij de Lichte infanteriebataljons in het voormalige Nederlands-Indië, 1945-1949, Maastricht 1961; intern rapport over de Oorlogsvrijwilliger.
- Onderdeels-verslagen NOI 1945-1950, II-4 R.I.
- Nederlandse troepen in Engeland, Transit camp Woodfarm Malvern Wells, 1945-‘47.
- Staf Bevelhebber Nederlandse Strijdkrachten, bundel 53-603, 612.
- Documentatie Binnenlandse Strijdkrachten, inv. Nr. 47, 376, 658, 679, 1073/2, 1112/2, 1509, 1971.

Particuliere collecties van H. Butot en P. Meiboom.

- Foto's.
- Kaarten.
- Krantenknipsels uit het Haarlems Dagblad.
- Tijdschrift ‘de Kennemer Klapper’, het bataljonsblad, van februari tot juni 1946.
- Tijdschrift ‘de Scheepsklok’ gemaakt op de terugreis naar Nederland, juni-juli 1948.
- Aantekeningen en verzamelde documentatie over het Kennemer-bataljon.

Wat er aan vooraf ging

Augustus 1945 B.S. - 'O.V.W er'

Mei 1945 - B.S. - op wacht bij Kruyer's machinefabriek

2-05-1945 - 04- 06-1945 - Callantsoog - Detachering bij de Canadezen

22-05-1945 - 04- 06-1945 - Callantsoog - Detachering bij de Canadezen

22-05-1945 - 04- 06-1945 - Callantsoog - Detachering bij de Canadezen

22-05-1945 - 04- 06-1945 - Callantsoog - Detachering bij de Canadezen

22-05-1945 - 04- 06-1945 - Callantsoog - Detachering bij de Canadezen

22-05-1945 - 04- 06-1945 - Callantsoog - Detachering bij de Canadezen

22-05-1945 - 04- 06-1945 - Callantsoog - Detachering bij de Canadezen

22-05-1945 - 04- 06-1945 - Callantsoog - Detachering bij de Canadezen

September 1945 - In de duinen Haarlem - Zandvoort

September 1945 - In de duinen Haarlem – Zandvoort

24-10-1945 - Hilversum-Bussum - Vakantie Spanderswoud

Oktober 1945 - Noordwijkerhout - 1ste Depot Bataljon - 1ste Compagnie - 2de Peleton - 2de Sectie

04-11-1945 - Bloemendaal - Vlak bij het meertje

November 1945 – Noordwijkerhout, I- II-4 R.I.

17-11-1945 – Noordwijkerhout, I- II-4 R.I.

17-11-1945 – Noordwijkerhout, I- II-4 R.I.

November 1945 - Noordwijkerhout - Kees v.d. Borgh - Stafcompagnie

Vertrek uit Noordwijkerhout - 1ste links - Jan Noteboom - rechts voorop - Henry Butot

Ostende 30 Nov. '45 - Kanaaloversteek. Als laatsten gaan wij aan boord van het 'MS. Princes Astrid'

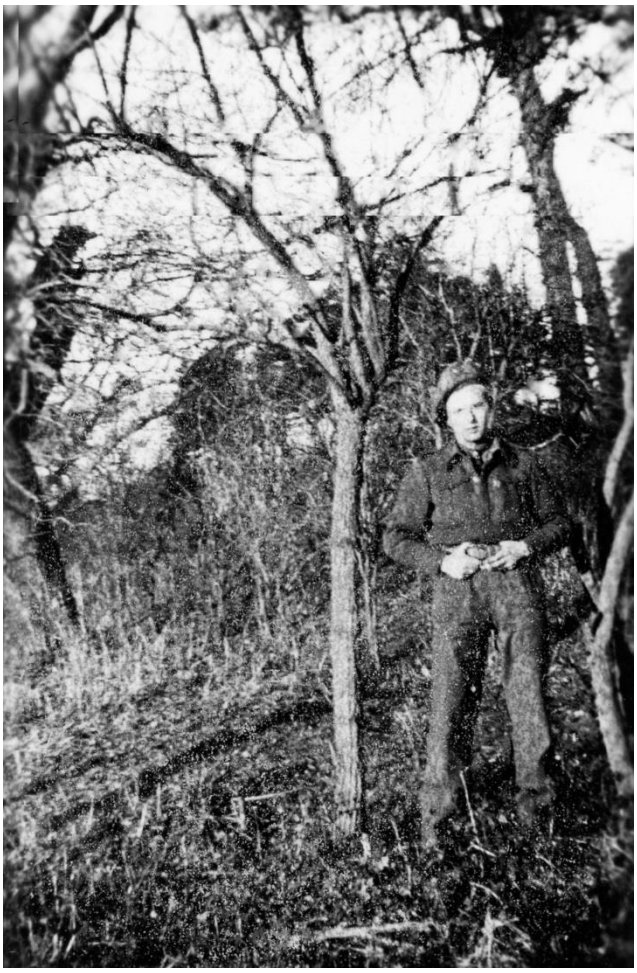

December 1945 - East Hampstead Camp

December 1945 - East Hampstead Camp

16-12-1945 - London - Trafalgar Square – 1e re. - Cor v.d. Broek – 2e re. - Frans de Bruin - 3e li. Henri Butot.

December 1945 - East Hampstead Camp

December 1945 - East Hampstead Camp

December 1945 - East Hampstead Camp

December 1945 - East Hampstead Camp

Reis met het 'M.S. ALCANTARA' (het hongerschip)

31 december 1945 - 30 januari 1946.

In de dichte Engelse mist ligt in Southampton het troepenschip 'Alcantara'. Dit maal zal het Hollandse troepen naar de Oost vervoeren. Jongens in uniform hangen over de railing naar de nog in te schepen troepen kijken. Allemaal met hun gedachten verdiept in avontuur en toekomst. Steeds meer troepen komen aan boord, eindelijk is alles ingescheept.

Aan boord bevinden zich 1-4 R.I. en II-4 R.I. verder IV-1 R.S. en enige MARVA's, V.H.K. - en A?T.S., voorts Engelse bemanning. Hollandse liedjes klinken alom.

Om half drie gaan de trossen los. Twee sleepboten trekken de laatste verbinding met Engeland uit de harten van de jongens. We varen nu op eigen kracht. Om half vijf klinkt het commando: "All hands to encorstation". We laten het anker vallen in de buurt van het eiland Wight want we moeten op hoog water wachten.

Het is 19.00uur als er weer beweging in de schuit komt. In het donker is het eiland geheel en al omgetoverd in een sprookje door de zee van lichtjes.

Het is oudejaarsavond, niet thuis, de eerste keer! Mijn gedachten zijn in Holland, bij allen die ik achter liet. Spoedig zijn die gedachten weer verdwenen en sta ik over het water te turen, de zee is mooi. De oudejaarsavond is ook mooi ondanks het feit dat er geen ont-spanning is. In de onwennige en vreemde hangmat leg ik mij ter ruste!

Het vooronder is benauwd; wat zal hier het in de tropen warm zijn!

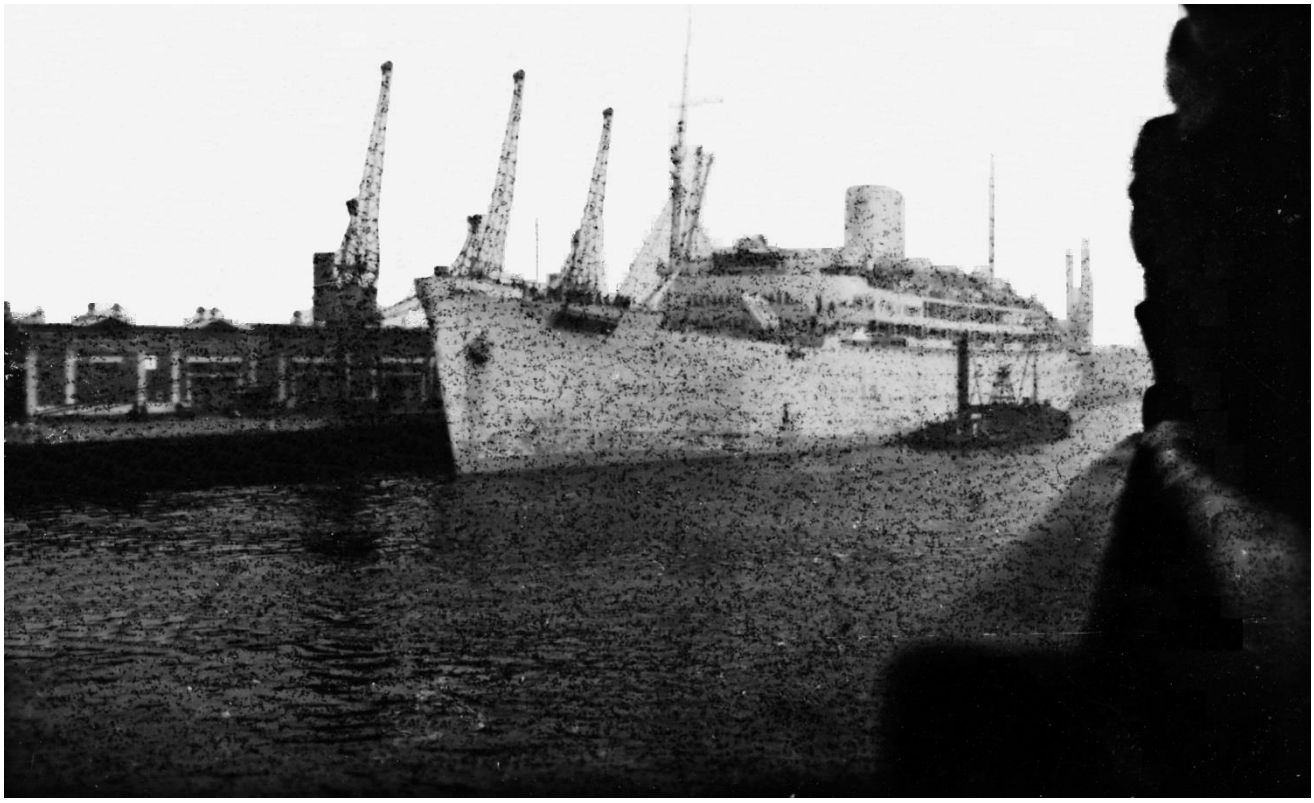

31-12-1945 – Southampton

Dinsdag 1 januari 1946

Nieuwjaar op zee. Het eten aan boord is uitgesproken slecht en haalt het zelfs niet bij de voeding in Easthampstead. De gebakken vis smaakt! Terwijl ik in de prachtige zee sta te staren draait het plots in mijn hoofd, "Golf van Biskaje", en de gebakken visjes moet ik helaas weer aan het water prijsgeven. Slechts 10 minuten voelde ik me ziek!

's-Avonds kon ik mij gelukkig gezond en wel weer in mijn hangmat slingeren.

Woensdag 2 januari 1946

Ik begin wat aan het vreemde schip te wennen. Samen met korporaal Henk ter Beest houden we verkenningstochten op de schuit. Het wordt 12.00uur, naar de berichten die via de scheepsradio worden omgeroepen bevinden wij ons ter hoogte van de haven Oporto ca. 90 km uit de kust. Om 17.00uur passeren we enkele eilandjes, grote rotsen steken op uit zee. Het is 19.00uur wanneer de lichten van de Portugese hoofdstad Lissabon zichtbaar worden. Omstreeks middernacht varen we om kaap Vincent.

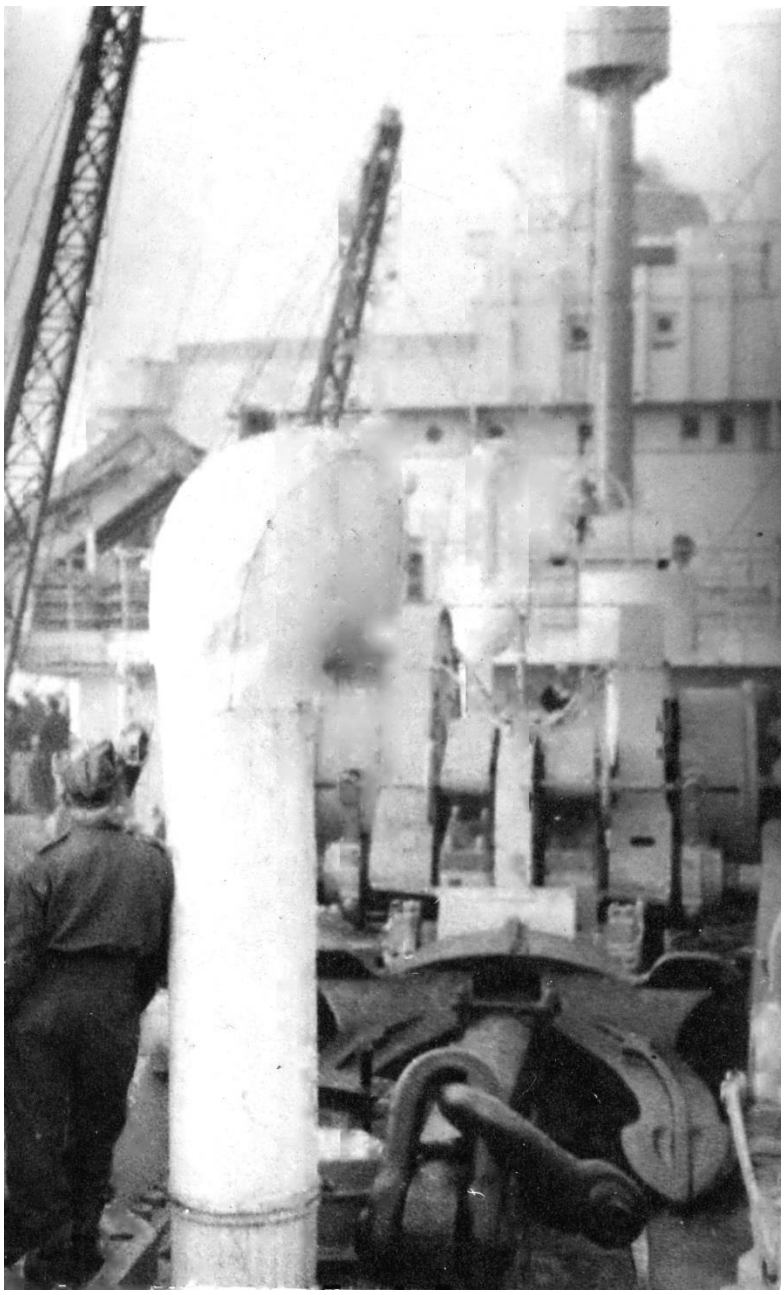

Aan boord van de Alcantara

Donderdag 3 januari 1946
"Straat van Gibraltar", het grote strategische bolwerk van Engeland.
De Alcantara vaart van 12.00 tot 13.00 uur door deze zeestraat. Tegen de middag merken we de sterke stroming. Het is namiddag als de Marokkaanse kust zichtbaar wordt.

Vrijdag 4 januari 1946
Algiers, allen staan om ca. 10.00uur aan dek te kijken naar de witte gebouwen, die scherp tegen de donkere bergen aftekenen. Om ca. 20.30uur tot half 24.00uur 's-avonds politiewacht in het duffe voor-ruim. Storm!, velen zijn zeeziek en hangen over de railing de vissen te voeren. Ik schijn er geen last meer van te hebben, ofschoon ik toch wel een beetje rommelig gevoel in mijn maag heb.

Zaterdag 5 januari 1946
Al stormt het, de Middellandse Zee is toch wel mooi. We varen om Kaap Blanca en om 12.00uur passeren we de Hoek van Tunis, de landtong waar Montgomery 's 8ste leger zijn zegenrijke overwinning boekte.
Alle krantenberichten van die tijd komen me voor de geest. Het is 14.30uur wanneer het eiland Pantellaria voorbij glijdt. Om 20.00 uur ' s-avonds deelt de scheepsradio mede dat we ten zuiden van de vesting Malta varen

Zondag 6 januari 1946
Na 's-nachts Politiewacht te hebben geklopt en 's-morgens het slechte eten te hebben verorberd, klinkt het om 12.00 uur door de radio; "Kreta".

07-01-1946 - Tussen Kreta en Port Said

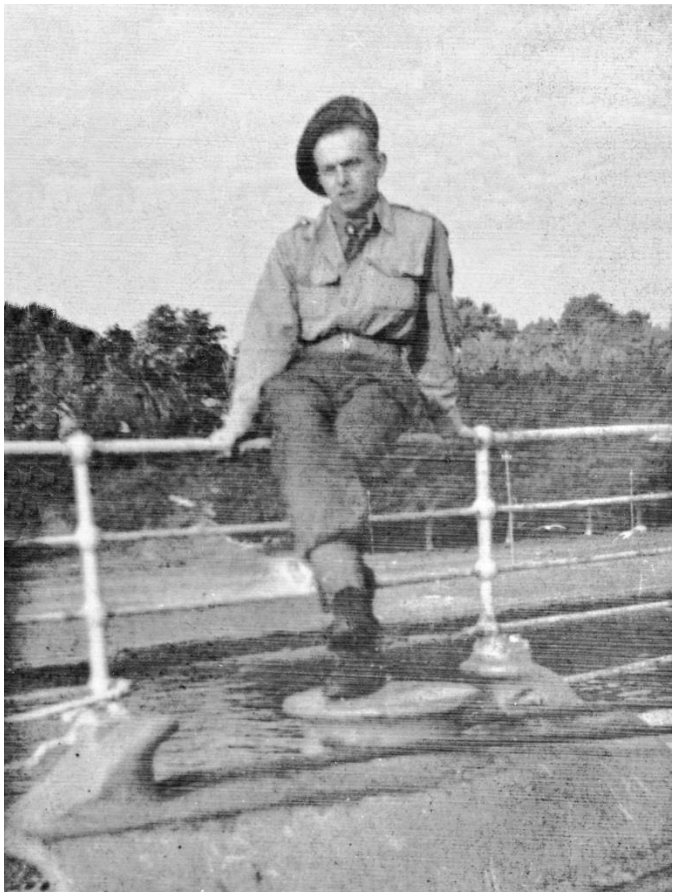
08-01-1946 - Port Said

Maandag 7 januari 1946
De gehele dag niets dan zee en nog eens zee te zien. De zee is zo diep blauw, wat is de wereld toch groot en mooi! Het wordt warmer en af en toe denk ik er al over om mijn tropenuniform aan te trekken, dat is echter nog steeds niet toegestaan. Morgen verwachten we in Port Saïd te zijn.

08-01-1946 - Port Saïd - Arabische kooplui bestormen de Alcantara

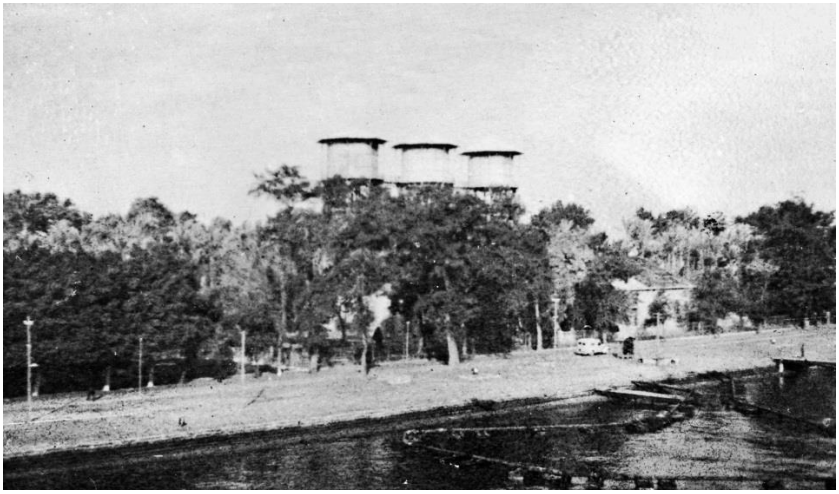

08-01-1946 - Oliestation te Port Saïd

Dinsdag 8 januari 1946
Vroeg in de morgen ben ik opgestaan om de lichtjes van de haven te zien. Dan passeren we om ca. 08.30uur het standbeeld van Ferdinand de Lesseps. Na een half uurtje liggen we aan de kade, terwijl kooplui met hun bootjes onze Alcantara bestormen, om ons diverse waren duur te verkopen. Daar deze kooplui diverse besmettelijke ziekten aan boord kunnen overbrengen worden ze geweerd, met brandslangen worden ze zelfs van boord gespoten. De dubbeltjesduikers geven ons een groot vermaak.
De wal van Port Saïd is prachtig, voor het eerst zie ik hier palmen. De haven ligt vol schepen en vanaf de wal wordt er olie in de tanks van de Alcantara gepompt.

Woensdag 9 januari 1946
Het is vroeg in de morgen als we weer vertrekken. De klok wijst 12.00uur wanneer het plaatsje Ismalia voorbij glijdt. Alles is even vlak met witte gebouwtjes, verder alles zand!

Donderdag 10 januari 1946
Nadat we 's-avonds in Suez stil gelegen hebben zijn we in de Rode Zee beland.
De wonderstad gaf een prachtige weerschijn aan het water. In de verte worden bergen zichtbaar.

Vrijdag 11 januari 1946
Het weer wordt helder zodat de top van de berg Sinaï zichtbaar is.
Hier moet het ongeveer geweest zijn dat Mozes de Rode Zee over stak.

Zaterdag 12 januari 1946
Wanneer het 13.00 uur is varen we langs enige eilanden (Jawa Antoja?) Om 15.30uur vaart de 'Oranjefontein' voorbij, met geëvacueerden (repatrianten) uit Indië op weg naar Holland. Het hijsen van de vlag doet tranen in mijn ogen komen!
Nu voel je pas dat er Hollands bloed door je aderen stroomt!

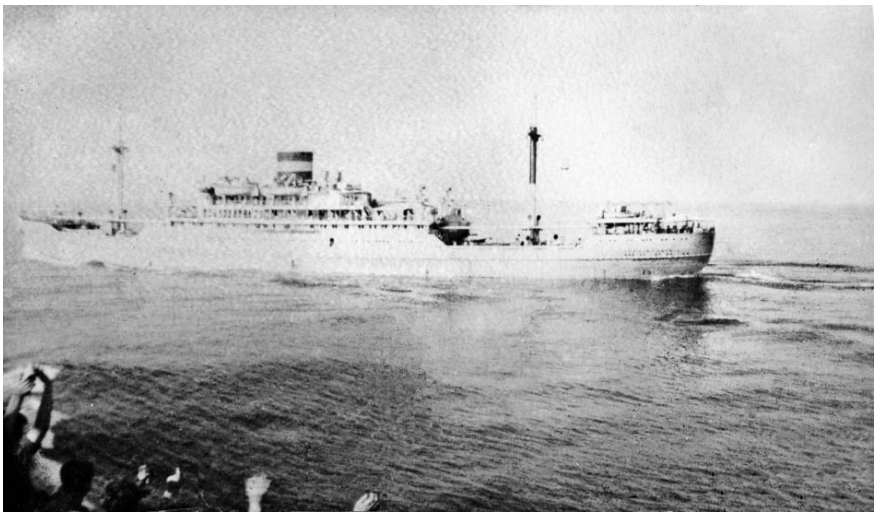

12-01-1946 - In de Rode Zee passeren we de 'Oranjefontein', luid gejoel en berichtgevingen over en weer.

Zondag 13 januari 1946
"Pikiran pada kowe, bikin saja koeat" (Maleis; 'de gedachten aan jou maken mij sterk').
De zee is romantisch, alles zee dat rondom mij is!

Maandag 14 januari 1946
Zee en nog eens zee, ik geniet er bijzonder van en voel me gelukkig!

Dinsdag 15 januari 1946
De eerste vliegende vissen. Een twintig tot dertigtal meters zeilen ze met hun diepgroene en blauwe kleur over de golven,.

Woensdag 16 januari 1946
STEEDS MAAR ZEE! Ik vind het prachtig om over de railing naar de golven te kijken, het verveelt mij niet en het maakt een mens rustig.

Donderdag 17 januari 1946
Vanmorgen vroeg om 04.30uur Minikoy-eiland gepasseerd.

Vrijdag 18 januari 1946
Om 07.00 uur "Land in zicht"; Ceylon! De radio maakt bekend dat we morgenvroeg de haven van Trincomalee zullen binnenvaren. De 'Johan van Oldenbarnevelt' passeerde ons om 08.30 uur.

Zaterdag 19 januari 1946
We lopen de haven binnen, een prachtige haven met weelderig begroeide kusten. Spoedig liggen we stil om olie etc. in te nemen, een olietanker en watertanker komen langszij. De werklui hebben apen aan boord waar wij ons vanaf de railing mee vermaken. We trakteren de arbeiders op sigaretten, je kunt aan hen merken dat ze onderdrukt zijn door de Engelsen.

Zondag 20 januari 1946
's-Morgens om 08.00uur hebben we de natuurlijke haven weer verlaten om koers te nemen naar Singapore. Langzaam verdwijnt de prachtige kust aan de horizon.

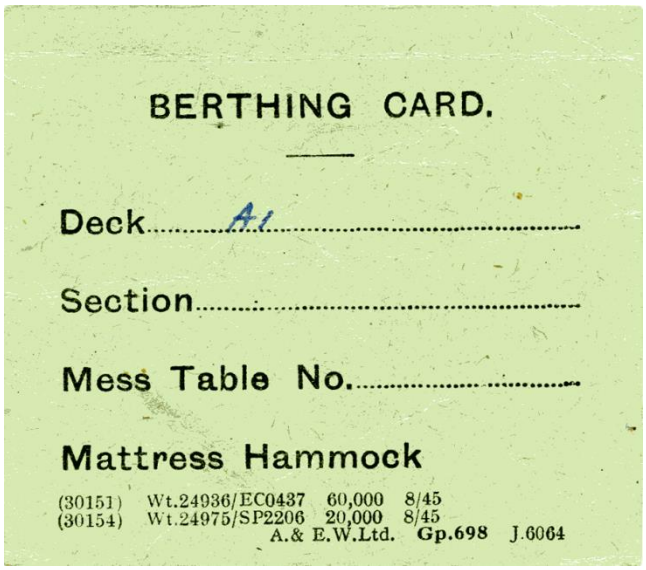
BERTHING CARD.

Deck ..... A1 .....

Section .....

Mess Table No. .....

Mattress Hammock

(30151) Wt.24936/EC0437 60,000 8/45
(30154) Wt.24975/SP2206 20,000 8/45
A.& E.W.Ltd. Gp.698 J.6064

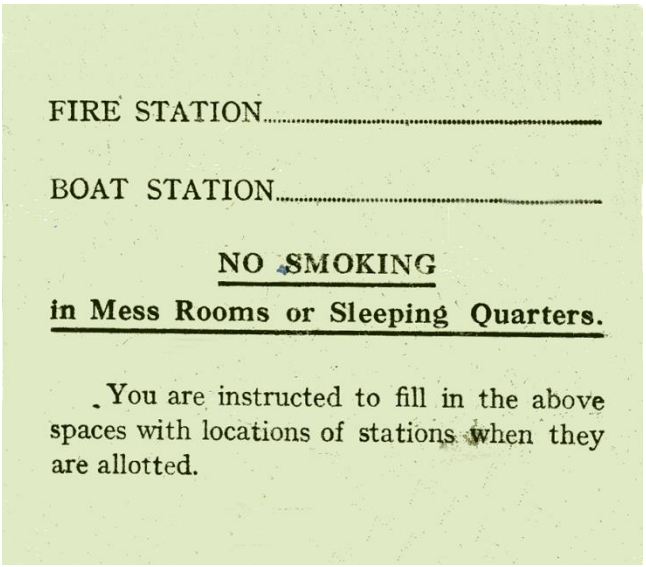
FIRE STATION .....

BOAT STATION .....

NO SMOKING
in Mess Rooms or Sleeping Quarters.

You are instructed to fill in the above spaces with locations of stations when they are allotted.

Bewaarde kaartjes van de 'Alcantara'

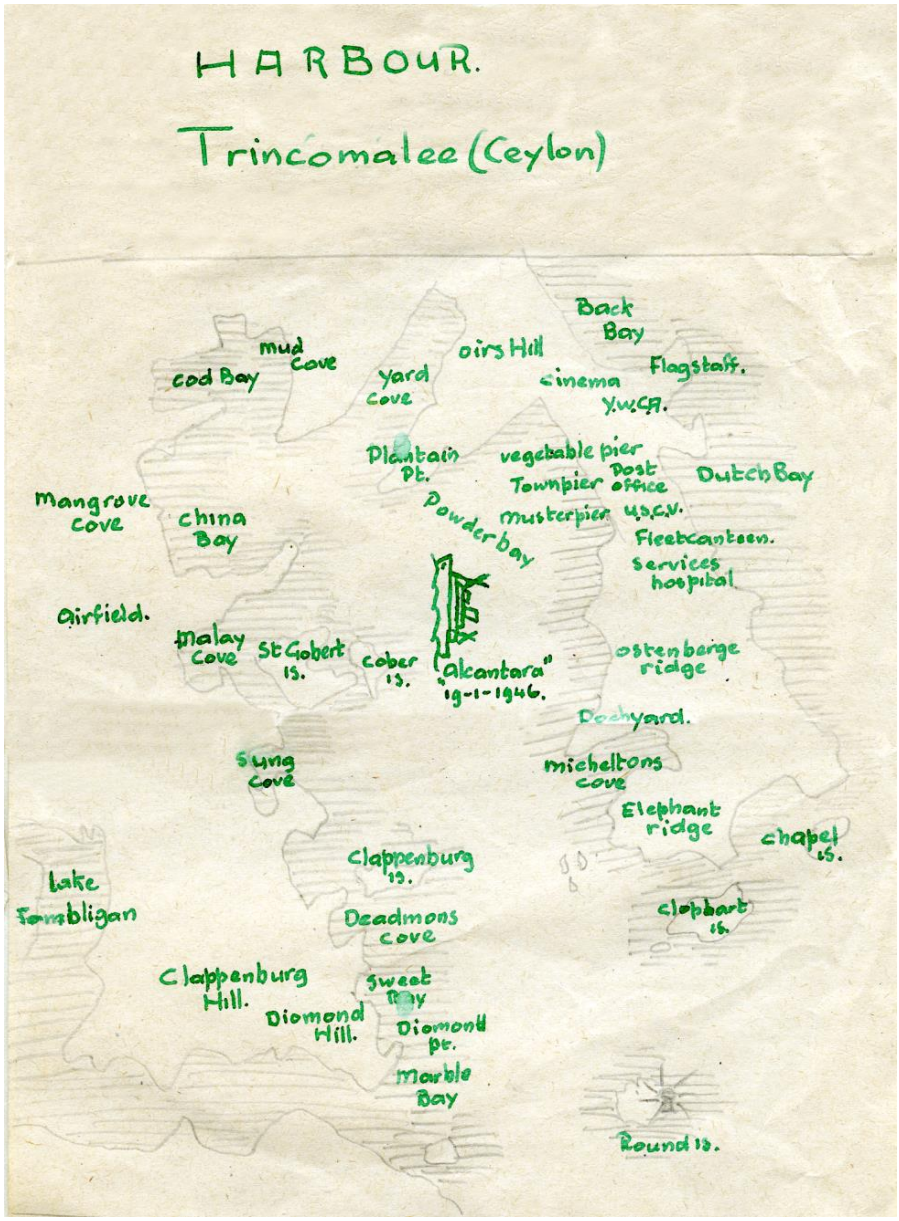

Situatie-tekening van de natuurlijke haven van Trincomalee

Maandag 21 januari 1946
Niets dan zee! Verder geen bijzonderheden.

Dinsdag 22 januari 1946
Het is vroeg in de morgen wanneer aan de nog donkere horizon Nederlands grondgebied oprijst; de kust van Sumatra! In de verte patrouilleert de met roem overladen torpedojager 'Jan van Galen'. 's-Avonds bevinden we ons ter hoogte van de hoofdstad van de Deli-plantages; Medan.

Woensdag 23 januari 1946
Op de meeste plaatsen in de Straat van Malakka zien we aan beide zijden van de Alcantara land. Tegen 19.00 uur 's-avonds laten we op de rede van Singapore het anker vallen. Er wordt weer druk naar onze boot geseind. Over en weer vliegen de letters in licht over het water, dat een prachtige weerschijn vindt in de blauwe zee.
In de haven liggen diverse schepen met de Hollandse nationaliteit; De 'Sibajak' en de 'Indrapoera' van de Rotterdamse-Lloyd, de 'Van Ruysdael' van de K.P.M. de 'Tjimanoek' van de China-Japan-lijn, de 'Bloemfontein' en een Nederlands Rodekruis-schip.

Donderdag 24 t/m. Dinsdag 29 januari 1946
Wachten op de rede van Singapore, niets is er meer vervelend en saai dan dit, bovendien blijft het eten slecht! Ontspanning is er haast niet, slechts de film! Er was een vechtpartij met de Engelse kok. Hans Schnitger had aanmerkingen gemaakt op het eten van die kok. Hij kreeg een mes naar zijn hoofd gegooid dat gelukkig tegen een stalen wand van het schip aan kwam. Naar men vertelde ging via hem ons voedsel in havens in de verkoop.

SINGAPORE MALAKKA

Woensdag 30 januari 1946

Eindelijk, eindelijk, we verlaten het schip! Het 18.30u en met 2 grote landingsboten gaan we naar de wal. Dat is makkelijker gezegd dan gedaan, we moeten eerst met onze barang langs het wand (een grootmazig touwnet), maar we komen in het landingsvaartuig. Afgeladen passeren we een Frans vliegdekschip. Een van onze jongens begint met zijn trompet de Marseillaise te spelen. Alles op beide boten staat in de houding. Wanneer het ten einde is begint het vliegdekschip het Wilhelmus, wat zijn de Fransen toch heel anders dan die Engelsen!

Aan de oever verrijzen grote bouwwerken en precies na anderhalf uur stappen we aan wal. Worden we door Engelsen begroet? Gelukkig niet, nee het zijn Amerikanen, we zien tenminste Yankee-uniformen! Nee maar, het zijn echte Hollandse Mariniers!

We worden al dadelijk over diverse dingen door hen ingelicht en ook bij hen bemerken we de echte anti-Engelse stemming. We krijgen Amerikaanse sigaretten van hen te roken, terwijl wij er Engelse voor teruggeven. Moorddadig zo'n Amerikaantje!

We marcheren af naar het station en spoedig staan we op het perron.

Geen trein te bekennen! Alleen maar inlandse jochies die ons voor een paar sigaretten onze handen vol duwen met waardeloos Jappengeld, het is wel aardig om te bewaren.

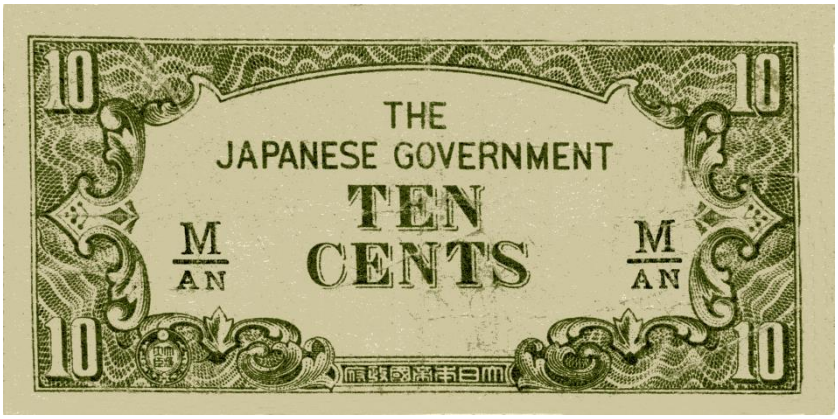

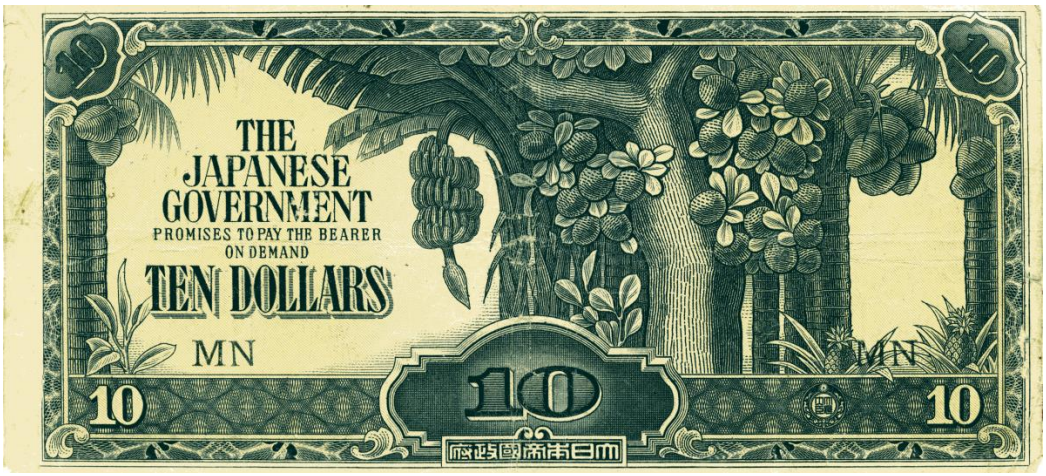

Het door mij bewaarde Jappengeld

Het wordt donker en ondanks het verbod het perron te verlaten, smeren we hem over het hek een klein stukje Singapore in. Het is te gevaarlijk is ons gezegd, we bekommeren ons er niet om, bananen en andere Indische vruchten moeten we hebben. We slagen er inderdaad in om ze in ruil voor sigaretten te bemachtigen.
Met grote trossen bananen keren we naar het station terug om de andere jongens te trakteren. Er is een wagen van de Mobiele Cantine gekomen, waar we wat kunnen drinken. We zullen op de keien van het station moeten overnachten, enkelen halen dekens tevoorschijn. Ik ga maar op mijn regencape liggen. Slapen kun je toch niet vanwege de muggen! Al gauw loop ik weer rond om een paar sigaretten voor sigaren te ruilen. Prima sigaren hebben ze hier!

Donderdag 31 januari 1946
Wat duurt die nacht toch lang als je bijna niet kan slapen! Maar de dag breekt toch aan.
We beginnen aan onze noodrantsoenen, alles in blik o.a. vis. "Heej, op het station bestaat er gelukkig water" roept een van de jongens die een kraan heeft ontdekt. Even met je kop onder de kraan en je handen wassen, want er wacht een heel bataljon! Zo wordt het dan 07.30uur als er een trein aankomt. We krijgen opdracht al de bagage in de trein te brengen. Bij ons loopt alles gesmeerd, n een ommezien zit het er dan ook in!
Als we zijn gezeten hoor je overal de woorden "Ouwe jongens". Het is ook werkelijk "Ouwe jongens" want we hebben in weken niet behoorlijk gezeten! De stemming is ondanks al de moeheid van de laatste dagen 'opperbest' te noemen. We vertrekken en spoedig zitten we midden in de prachtige natuur.
Het is heet, bij diverse kampongs langs de spoorbaan houden we stil. Steeds wordt er flink geruild en ook ik word een paar bananen, ananassen en ramboetans rijker, die ik al gauw weer armer ben. Eindelijk een groot bord; 'Labis', we kunnen de trein verlaten.
Alles uitladen om het na een half uur in de hete zon te bakken weer in te laden in de trucks die door Brits-Indiërs worden bestuurd. Het zweet druipt je van je body, mijn tropenuniform is kletsnat! Al gauw rijden we weg, dat geeft een beetje afkoeling! Wat is de natuur hier mooi, olie- en cocospalmen en de warmte doen je weten dat je in de tropen bent.
Het gaat nu door oliepalmtuinen, en plotseling staan we midden op een vliegveld; het ex-Jappen vliegveld 'Chaah'. Enkele tenten staan al overeind, de andere liggen klaar op de plaatsen waar ze moeten komen te staan. "Hier kunnen we aan het werk" dacht ik "Valt niet mee in die hitte! Enfin, we zijn Hollanders!" Het terrein is modderig, het lijkt wel rode klei.
Als nr.1 moet er voor goede afwatering gezorgd worden, is het niet voor de regen dan toch zeker wel voor het zweten die de arbeid hier zal vergen. Overal verrijzen tenten en mijn kamproutine komt me goed van pas, "alleen dat zweten!"

Vrijdag 1 februari 1946
We gaan verder het kamp opbouwen. We moeten op een cocosmatje in de modder slapen, en moeten dus bedden improviseren! Ik weet met mijn pionierskunst aardig weg, en in een mum van tijd staat er dan ook een flinke verhoging in de tent, waar de sectie op kan slapen. Zelfs een stelling voor onze bagage verrijst er uit de grond.
Veel jongens begonnen al te kankeren, maar nu ze droog kunnen slapen gaat de stemming weer omhoog. Ook voor eetgerei werd gezorgd.
Het 1ste bataljon 4 R.I. en het 4e bataljon Stoottroepen arriveert.
We kunnen na een flink eind lopen de kali bereiken om te zwemmen.

Zaterdag2 februari 1946
22 jaar, niemand heeft nog iets bemerkt dat het mijn verjaardag is!
De brief van Ria nog eens nagelezen. Verder een kleine verkenningstocht door de palmtuinen gemaakt en voor het eerst een Tjitjak gevangen. Zo kwam de avond, een kampvuur riep het verkennersleven weer in me wakker. Het is mijn verjaringskampvuur! Luitenant Wilmering weet ook weer zijn verkennersgeest wakker te roepen. Er wordt voorgedragen en gezongen terwijl ik met mijn banjo nog meer stemming weet bij te zetten.

04-02-1946 - Dutch Camp 'Chaah' – Henri Butot, foto beschadigd door tropeninvloeden

Zondag 3 februari 1946
Op een tochtje door de palmtuinen vond ik enkele orchideeën. 's-Avonds op pad in de omgeving van het tentenkamp, resultaat een cocosnoot.

Maandag 4 februari 1946
De training in de jungle is begonnen, valt niet mee. Maar het zal wel wennen, al is het hier het slechtste klimaat van Malakka. Van een andere compagnie hebben enkele jongens 2 zwijnen geschoten en voor het eerst van mijn leven zag ik een wilde panter!

Dinsdag 5 februari 1946
's-Nachts zijn er diverse tenten om-geregend en onze tent lekt. Overdag is het ontzettend warm weer, en maar trainen! 's-Avonds met korporaal Henk ter Beest op pad om een zwijntje te schieten, echter een flinke regenbui overviel ons. Door en doornat kwamen we thuis.

Woensdag 6 februari 1946
Door de regen van gisteren konden we vanmiddag in de normaal ondiepe kali zwemmen.

Donderdag 7 februari 1946
Vanmorgen begonnen met velddienst, het werd een zware patrouille.
Een kali werd doorwaad, tot je middel aan toe door het stromende water en soms nog verder.

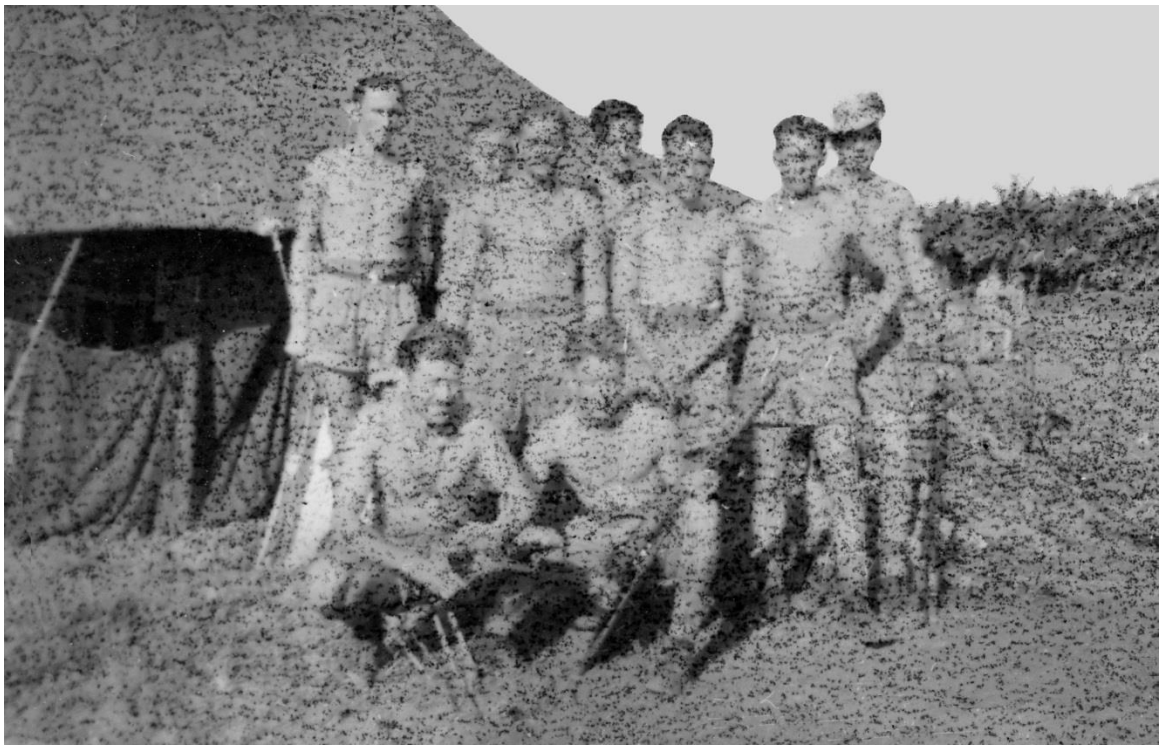

04-02-1946 - Dutch Camp 'Chaah' - de mede tentgenoten, 3de sectie (zonder mij)

Vrijdag 8 februari 1946

Zoals gewoonlijk vroeg in de morgen het bed uit, maar we krijgen de order om alles in te pakken. We gaan dus dit vreselijke klimaat, de hopeloze modder, de 'Rooie Reut' van Chaah verlaten om onze intrek te nemen in de stenen gebouwen van het kamp Mersing aan de Zuid-Chinese zee.

10-02-1946 – Pauze convooi van Chaah - Mersing. Op de huif Siem de Graaf, kok 3-3e cie, daarnaast J. Stoelman 1e cie.

Zaterdag 9 februari 1946

Zo wordt het dan 09.45uur in die Rooie Reut. De auto's waren vannacht al aangekomen, we stappen in. Dan gaat het dwars door de rimboe naar de glorie van Mersing. We reden met de hele colonne tamelijk dicht opgesloten door prachtige natuurreservaten, echte jungle.
Zo nu en dan zag je een aap door de bomen spelen, slingerend aan lianen.
Af en toe werd er halt gehouden om van het hotsen van de wagen op verhaal te komen en een teug lauw water uit de veldfles te nemen.
Eindelijk om 16.00uur kwamen we op de plaats van bestemming. Aan de ingang van het kamp stond reeds een bord om ons kamp aan te geven, een 'villapark' in onze ogen.
Hier merkten we pas wat voor zware ontberingen wij in Chaah geleden hadden.

Het kamp bestaat uit kleine stenen gebouwen met groene gazons rondom waarin palmbomen heerlijk in het enigszins koele zeewindje wuiven. Ja, een zeewindje is het, want nog geen 200 meter van ons gebouw waarin we gelegerd zijn, slaan de rustige golven der Zuid-Chinese zee! Het wordt avond, met een paar man trekken we het kleine dorpje Mersing in en kopen wat benodigdheden zoals enveloppen en schrijfpapier en keren dan huiswaarts om te gaan slapen. Een petroleumlamp verlicht het slaapvertrek.

Zondag 10 februari 1946
Zondag! Er werd hard gewekt om ons een beetje in te richten. 's-Middags komen er zowaar 'stretchers' z.g. 'noodbrancards' die we als bed kunnen gebruiken, 60/70 cm slaapbreedte.

Maandag 11 februari 1946
Alles is een beetje in orde gekomen, maar het eten is niet al te best!

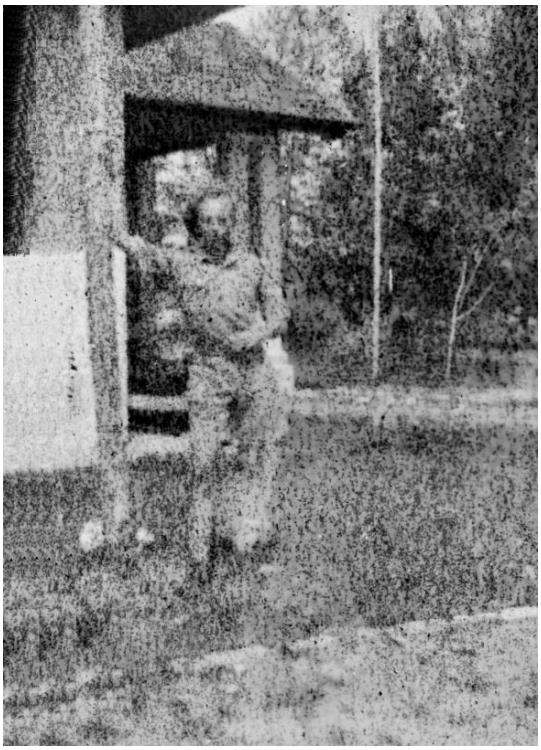

Mersing, Februari 1946, voor onze bungalow

Dinsdag 12 februari 1946
De training begin dit zal onze jungletraining worden!
Wanneer ik van de velddienst terugkom is mijn uniform kletsnat van het zweten!

Woensdag 13 februari 1946
Er is feest in het dorpje Mersing.
Een grote optocht, prachtige klederdrachten, alles rijk aan kleuren.

13-02-1946 - Feestdag in Mersing

Donderdag 14 februari 1946
De training wordt intensief doorgevoerd, aan acclimatisering hoeven we niet denken, we moeten zo vlug mogelijk klaar zijn om ingezet te worden in Indië!

Vrijdag 15 februari 1946
Training, en nog eens training! Iedere dag ben je dood-op en blij als je je bed ziet!

Zaterdag 16 februari 1946
Grote parade, Luitenant Henk Meijlink wordt beëdigd, alles maakt grote indruk op me!

Zondag 17 februari 1946
's-Avonds naar onze vrienden, inlanders die we zo'n beetje helpen in het nering drijven. Bij terugkomst in het kamp zagen we zoeklichten de monding van de Mersing afzoeken. Als zoeklichten fungeerden de koplampen van 2 trucks; Garrelt Vinke was verdronken, onze eerste dode dus!

Mersing - Kali-mond van de Mersing, re. achter de bomen ons kampement op de achtergrond de bananen-eilanden

Maandag 18 februari 1946
De training vindt steeds voortgang, we beginnen ons thuis te voelen in het klimaat.

Dinsdag 19 februari 1946
Onze vrienden in het dorp vertellen ons van Chinezen die morgen aanvallen zullen doen op inlandse toko's, we waarschuwen de MP.

Maart 1946 - Mersing - De weg naar het hospitaaltje

Woensdag 20 februari 1946
Vanmorgen werd op het strand 10 mijl zuidelijk van Mersing het lijk van Garrelt Vinke ge-vonden.
Om plus minus 14.00uur breken er onlusten uit, de Chinezen (communisten) proberen de inlandse toko's aan te vallen. De inlandse politie kan bijtijds ingrijpen door nogal hardhandig in te grijpen. In het stadje Mersing is een communistische optocht aan de gang waarbij inlandse mensen gedwongen worden om mee te lopen, hetgeen natuurlijk incidenten veroorzaakte en de Engelsen gedwongen werden om in te grijpen, hetgeen uitliep op abnormaal handelen door de Engelse troepen. ’s-Avonds dragen we Garrelt Vinke naar zijn laatste rustplaats.

Donderdag 21 februari 1946
Grootscheepse oefeningen aan de kust. Onder vuur voeren we een geïmproviseerde landing uit, de kogels fluiten ons om de oren!

Vrijdag 22 februari 1946 *Geen bijzonderheden.*

Zaterdag 23 februari 1946
Luitenant Wilmering, onze peletons-commandant is beëdigd, na afloop van de beëdiging was er een parade.
's-Middags een tocht door de jungle, we hadden nl. eens een middag vrij! Eerst langs het strand waarbij we over reusachtige rotsblokken klommen. Toen bogen we af naar het westen en ontdekten kleine watervalletjes met helder water. Door middel van onze zuiveringstabletten maakten we het water drinkbaar. Op onze terugweg wilden we klappers plukken, maar allemaal hoge bomen waar je niet in kon klimmen. Met een kapmes gingen we de boom kappen, waarbij we nauwelijks tot op de helft kwamen.

Februari 1946 - Mersing - Het massagraf van inlanders

Links mijn persoon

Zondag 24 februari 1946
De dag zo veel mogelijk gebruikt om lopende correspondentie af te wikkelen.
In de namiddag weer op pad, de klapperboom van gisteren verder omgekapt en we hebben ons te goed gedaan aan de klappermelk.

Maandag 25 februari – donderdag 1 maart 1946
Voortgang met jungle-training.

Vrijdag 1 maart 1946
Op naar de bioscoop in Kloewang, 67 mijlen van Mersing. 's-Morgens vroeg vertrokken we in colonne. De jungle, de natuur, alles om niet te vergeten. 's-Middags kwamen we er aan. Voor ons lag een bioscoop, er werd een cowboy-film gedraaid die steeds afbrak. Ten laatste bleek ook nog, dat niet eens alle acties aanwezig waren! We aanvaardden juist de terugtocht toen een fikse regenbui boven onze hoofden losbarstte. De avond viel snel en tientallen lichtjes zochten de weg terug naar Mersing!

Zaterdag 2 maart 1946
Sportdag te Mersing, de compagnieën voetbalden tegen elkaar. Tevens waren andere sporten aan de orde van de dag, zoals hindernislopen, touwtrekken, korte en lange afstand lopen. Bij een van deze sporten ontdekte ik Ronny v.d. Berg, waarmede ik een gesprek aanknoopte. Hij vroeg naar mij thuis en ik wederkerig. Hij vertelde me dat zijn vader in een concentratiekamp in Duitsland gedurende de oorlog was overleden.

Zondag 3 maart 1946
In een klein gebouwtje werd kerkdienst gehouden. Na de H.-Mis gingen Korporaal Henk ter Beest, Emil Kesseling en mijn persoontje op pad om de sectie een oefening te laten maken. Deze is gedeeltelijk geslaagd.

Maandag 4 maart 1946
Geen zware dienst vandaag.

Februari-Maart 1946 - Mersing – ik zit links vooraan

Dinsdag 5 maart 1946
Vrijdag a.s. zal voor een Engelse Generaal een grote demonstratie met scherp worden gegeven. Ook ik werd uitgezocht om hieraan mee te doen.

Woensdag 6 maart 1946
Vanmorgen was er een voetbalwedstrijd tussen de 1ste en de 4de compagnie. Tevens kwamen er al geruchten los over het vertrek naar de Archipel. Je vraagt je dan af waar je precies terecht zult komen; Java, Sumatra of een ander eiland?

Donderdag 7 maart 1946
Onze sectie heeft schietbaancorvee, dus bleef er wat munitie voor ons over. Voorts verdere geruchten over vertrek naar Indië. Deze werden uiteindelijk uit de weg geruimd doordat onze SMI Johnnie Drenth ons vertelde, dat we al onze bagage moesten inpakken zodat we binnen 2 uur konden vertrekken. 'Johnny' was zijn schuilnaam uit de verzetstijd, hij heette eigenlijk Jan Karel, maar wij bleven Johnny zeggen, dat kwam wel meer voor. Alles ging dadelijk aan het werk, niets dan vrolijke gezichten!

Vrijdag 8 maart 1946
Inspectie van een Engelse generaal. De demonstratie velddienst is geslaagd en we hebben het Engelse trainingsteam niet nodig gehad!

Zaterdag 9 maart 1946
Vanmiddag met de sectie op patrouille geweest, dit is tot nu toe de grootste die we gemaakt hebben. We stuitten op een tijgerspoor dat we zover mogelijk volgden, maar geen tijger te bespeuren! De tijgers die zich in deze streek ophouden zijn niet mensen-etend dus voor ons minder gevaarlijk. Vanavond werden nieuwe uniformen ontvangen.

Zondag 10 maart 1946
Vandaag ontzettend veel geruchten! Er werd zelfs gesproken over een mogelijke landingsoperatie op een van de Indische eilanden, uit te voeren door ons bataljon.
We zouden te Singapore in landingsboten worden ingescheept. De uniformen werden vandaag uitgereikt.

Maandag 11 maart 1946
Behoudens appéls was er geen dienst.

Dinsdag 12 maart 1946
Vanmorgen hadden we een mars van ca. 8 km. in noordelijke richting gemaakt.

Woensdag 13 maart 1946
Geen bijzonderheden.

Donderdag 14 maart 1946
In het bataljon wordt een z.g. 'Gemeenteraad' ingesteld, hierdoor kunnen alle grieven naar voren worden gebracht. Uit iedere compagnie werd een raadslid gekozen. Voor de 1ste compagnie werd dit de soldaat Piet Koekebakker. '
's-Middags hadden we een rimboetocht met een peleton van de 2e cie. 1-4 R.I.

Vrijdag 15 maart 1946
Vannacht had ik wacht bij de pas gearriveerde goederen.

Zaterdag 16 maart 1946
We zullen binnenkort onze rimboehoedjes krijgen. Mijn uniform is verruild.

Zondag 17 maart 1946
Geen bijzonderheden.

Maandag 18 maart 1946
's-Morgens met zessen exercitie, verder geen bijzonderheden.

Dinsdag 19 maart 1946
Schietoefeningen met de compagnie. Oefening; 'Uitroeien van een hinderlaag'.

19-03-1946 - Mersing – Oefening; 'Uitroeien hinderlaag'

Woensdag 20 maart 1946
Oefening 'Kampong zuiveren', de Brigade-commandant was aanwezig.

20-03-1946 - Mersing - Onder een palmboom

20-03-1946 - Mersing

Donderdag 21 maart 1946
Vandaag werd er door de 5de compagnie een oefening 'Bos-zuiveren' gehouden.
Om de oefening meer aan de werkelijkheid te doen lijken, werden enkelen van onze compagnie uitgezocht om als 'sniper' aan de oefening deel te nemen. Ook ik was van de partij! Toen de Zuiveringspatrouille oprukte kreeg ik vanuit mijn hoge boom allerlei soorten vogels te zien, tot op geen meter afstand kon ik ze waarnemen.
Een hevige regenbui barste los. De oefening was afgelopen en we liepen, van onze haren tot onze sokken kletsnat over de weg terug naar het kampement. Een lucifer om een sigaretje aan te paffen, konden we niet aan het branden krijgen!

Vrijdag 22 maart 1946
Kwartiermeesters van ons bataljon vertrekken naar Indië. Grote lol over de nieuwe hoedjes die we pas gekregen hebben, ze krijgen van ons de naam 'Flaphoeden'.

Maart 1946 - Mersing - 'Het strand waar ik haast geen afstand van kon doen'

Zaterdag 23 maart 1946 *Inspectie kamers enz.*

Zondag 24 maart 1946
's-Avonds een gezellige avond in de cantine, Sergeant Blaauw van de Irene brigade vertelde ons van zijn belevenissen in Canada, Schotland, Engeland, Normandië (invasie) de Seine, ontvangst in Brussel van de brigade, het overtrekken van de Belgisch-Nederlandse grens, gevechten om Tilburg enz. enz.
De auto's voor het transport naar Singapore zijn aangekomen, de Staf-compagnie staat reeds gepakt en gezakt.

Maandag 25 maart 1946
Vanmorgen na het appél inpakken en klaarmaken voor het vertrek.
Vannacht om 03.00uur zullen we waarschijnlijk vertrekken. In de avond gaan Hans van Alewijk en ik afscheid nemen van onze vrienden in Mersing. En dan, het is 24.00 uur hartje nacht wandelen we naar het strand, dat ons zo veel pracht en schoonheid heeft laten zien waar we van genoten. Voor de laatste keer zijn we hier nu om afscheid te nemen van de Zuid-Chinese zee.

Dinsdag 26 maart 1946
Het is 02.30uur, we vertrekken met 90 afgeladen trucks! Ik wist niet dat het in de tropen nog zo koud kon zijn. Ik sloeg mijn regencape om, om wat warmer te worden!
Hier en daar kwamen we langs kampongs die door het licht van onze wagens zichtbaar werden. Een prachtige opkomst van de zon die ons weer een barre hitte zou brengen op de dag die voor ons lag. In Djohore lag boven op een berg het schitterende paleis van de sultan. Toen ging het over de brugdam die overgang verschaft van het schiereiland Malakka tot de vlootbasis, het eiland Singapore. In de stad aangekomen wemelde het van de rikshas, waar Europeanen en rijke inlanders mee werden vervoerd. Om 09.20uur kwamen we na een prachtige tocht door Singapore bij de kade aan. Nat bezweet en moe van de reis zaten we daar in de stralend hete zon die ons nog natter maakte dan dat we al waren. Om 11.00uur begon de inscheping op het met Engelsen bemande SS. 'Salween'. "Weer Engels" las je op de Hollandse gezichten, maar tevens sprak er doorzettingsvermogen uit.
Na menig zweetdruppeltje gelaten te hebben stonden we aan boord, de plaats voor onze compagnie was natuurlijk weer 'het VOORONDER'.

Woensdag 27 maart 1946
Om 13.00uur kwam er beweging in de schuit. Dit duurde niet lang want om 13.30uur lagen we al weer voor anker op de rede van Singapore.

Donderdag 28 maart 1946
's-Morgens vroeg om 7 uur werd het anker gelicht en begon de reis naar ons Indië.
Na ca. 7 uur varen las majoor Chris van Kammen een telegram voor van Lt. G.G. van Mook.
Om 15.00uur bij het passeren van de equator kwam Neptunus aan boord.
Enkelen van ons, zowel officieren, O.Officieren als manschappen werden door hem gedoopt. Met grote kwasten, kammen, houten scheermessen, wagensmeer, groene zeep e.d. werden de dopelingen behandeld, alvorens ze in het water werden gegooid!

Vrijdag 29 maart l946
Vanmorgen voeren we door de Straat Gaspar tussen Banka en Biliton. Op Banka had het 4de Reg. Stoottroepen (v.d. Alcantara) een landing uitgevoerd. Morgen zullen we in Batavia zijn!

Zaterdag 30 maart 1946
Om 8 uur 's-morgens was reeds lang land zichtbaar. Om 08.30 uur voeren we een stel eilandjes voorbij die voor de haven van Batavia –'Tandjong Priok' liggen. Toen we door de loods verder gevaren werden, voer de 'Bosfontein' met vrouwen en kinderen voorbij. Het was 09.00uur toen we aan de kade lagen. Vele Hollandse, Engelse, Amerikaanse, Franse en Japanse schepen lagen in de haven. Om 11.30 uur begon de ontscheping, er stonden auto's voor ons klaar. Na eerst wat thee en koek bij de NAAFI-wagen te hebben gehaald, vertrok de auto-colonne. We moesten ons eigen transport bewaken, Brens stonden voor op de wagens. Het ging door de buitenwijken van Batavia waar we op enkele plaatsen met luid gejuich werden ontvangen. Overal zag je Europees geklede jongens en meisjes. Toen de Priokweg langs, we belanden in Oost Batavia in de kazerne 'Tanah Tinggi', ongeveer dezelfde gebouwen als in Mersing. Het regende dat het goot.
Dezelfde avond om 17.00uur konden we op wacht, liefst met de gehele compagnie.

VERHAAL

'De eerste patrouille.'

Op een van de eerste dagen na onze intrek in de oude K.N.I.L.-kazerne Tanah Tinggi, vertrokken wij met twaalf man, een infanterie-sectie, inclusief commandant, precies zoals het boekje voorschreef: voorop 1 verkenner, op 5 tot 10 meter daarna de rest van de sectie met de brengroep midden (of voorop of achteraan) en een ieder lette op hetgeen hij links of rechts opviel enz. enz. Alles ging zonder al te veel moeilijkheden, totdat de verkenner meldde en wijzend op bloedvlekken op de grond. Een van de sectie-leden was het al eerder opgevallen, maar we waren rustig doorgelopen. Echter toen dit weer een paar maal gevonden werd, werd besloten dit bloedspoor te volgen: Er was vast een gevecht geweest, een moord misschien wel en er werden steeds meer veronderstellingen gemaakt.
Links en rechts van het kampongweggetje stonden een paar bamboe kamponghuisjes.
Bij een van deze huisjes hield het spoor op! Hier zal wel een gewonde bewoner te vinden zijn die iets over dit spoor kon vertellen!
Er werden twee wachtposten aan weerszijden van het huisje geplaatst en het huisje werd doorzocht: Een inlandse vrouw lag op een baleh-baleh uit te rusten van haar terugtocht van de pasar in Batavia. Haar echtgenoot die deze vreemde zaak gezien had vanuit zijn sawah waar hij aan het werk was kwam kijken wat er bij en in zijn huisje aan de hand was en vroeg de soldaten in het Maleis en wat Hollandse woorden ertussen door de reden van hun bezoek. Uiteindelijk kwam de aap uit de mouw: zijn vrouw liep op de terugweg sirih te pruimen!
De patrouille keerde langs dezelfde weg terug naar de kazerne; we hadden wat geleerd! We zouden nog veel, zelfs heel veel moeten leren.

Zondag 31 maart 1946
'Wacht !' 's-Nachts werd er flink geschoten.

Maandag 1 april 1946
Vandaag in der haast bunkers en stellingen verbetert. Tijd om te schrijven heb je haast niet. De kazerne te verlaten is verboden!

April 1946 - Tanah Tinggi - Voor een bunker, ik zit gehurkt in het midden

Dinsdag 2 april 1946
We leveren wacht op Pasar Senen (Keloewa) een station in de omgeving van Tanah Tinggi. De treinen die er binnenlopen waren voorzien van diverse spreuken, veel in het Maleis.
In het Engels stond haast op iedere trein het volgende te lezen: 'NICA get out with you'.
De wacht duurde van 06.30 tot 06.30 uur. Overdag kon je je bezig houden met treinen nazoeken en personen fouilleren. Deze nacht kwam ik voor het eerst onder echt vuur te liggen. Ik voelde werkelijk een kogel langs mijn oor suizen. Enfin, het was mijn tijd blijkbaar nog niet. Dezelfde nacht hadden Ambonezen een kampong, gelegen tussen het station en ons kampement gezuiverd. Ze brachten 4 gevangenen mee terwijl er een dood in de kampong was achtergelaten.

Woensdag 3 april 1946
Vanavond mochten we dan eindelijk eens met bewegingsvrijheid. We moesten steeds met 3 á 4 man gewapend de stad in. Alles was donker 's-avonds, hier en daar brandde een lichtje. 'Sjanghai' zagen we plots staan, het bleek een soort van restaurant te zijn.
We gingen binnen en voor 1 Hollandse zilveren gulden konden we allen 1 glas 'Ajer ijs' krijgen. Dit restaurant was in tweeën gedeeld en op de afscheiding stond een fontein.
In het voorgedeelte kon gegeten en gedronken worden, terwijl het achterste gedeelte ingericht was tot danszaal. Op onze eerste tocht door de stad sprak ik een paar Ambonezen die zoals ze zeiden, nogal erg de pest aan de Engelsen hadden. Ik vertelde hen dat de Hollanders er ook zo over dachten. Uniformen hebbende meeste Ambonezen niet, wapens; Hollandse karabijnen en klewangs, haast zonder munitie. De munitie in de diverse opslagplaatsen was door de Engelsen als krijgsbuit opgenomen. Nu worden ze aan de inlanders verkwanseld (vrouwen).

Donderdag 4 apri 1946
Om 16.00uur 's-middags op kazernewacht.

Vrijdag 5 april 1946
Om 03.30 uur met een drietonner, chauffeur Herman Peper in opdracht van de brigadestaf op zoek naar een weg leidend naar een kampong ca. 3km van Tanah Tinggi. De weg stond op de kaart aangegeven als onbegaanbaar, zelfs jeeps waren hier blijven steken.
Op een gegeven moment zakte de wagen tot aan de cardan-as in de modder. Na veel en hard werken, graven, duwen en tillen, moesten we het opgeven. Na een stevige mars van 4 man bereikten deze het kampement en kwamen terug met een andere wagen.
Na hard werken lukte het ons de wagen uit de modder te krijgen en konden we in het donker de terugweg beginnen.

Tanah Tinggi

Zaterdag 6 april 1946
Onze compagnie is aangewezen voor een week patrouilledienst.

Zondag 7 april 1946 *Op patrouille van 06.00 tot 12.00uur in de omgeving van de kazerne.*

Maandag 8 april 1946 *Vannacht tot 's-morgens 06.00uur in hinderlaag gelegen in het voorterrein.*

Dinsdag 9 april 1946
Verdere dag rust. Op gezondheids-inspectie geweest.
De ringworm is onder behandeling, duurt ca. 4 dagen.

Woensdag 10 april 1946
's-Avonds naar Batavia en daar het restaurant 'De Zwarte Kat' bezocht.
Heerlijk in de kussens onder het genot van heerlijke oude Hollandse muziek.

Hinderlaag.

EEN NACHT OP PAD MET EEN PATROUILLE VAN II 4 R.I.

Een ordonnans komt binnen, meldt zich: Majoor, of U direct bij de Kolonel wilt komen". Ik vindt de brigadecommandant op zijn bureau, omringd door verscheidene officieren, waaronder mijn compagniescommandant, gebogen overeen grote stafkaart.
Hij duidt ons aan wat deze nacht onze taak zal zijn en zegt tenslotte: "Mijne heren, de berichten der laatste dagen wijzen op verhoogde activiteit bij de pamoeda's, binnen het ons toegewezen patrouilleringsrayon.Ik wil U als commandanten er nogmaals op wijzen, dat de uiterste omzichtigheid bij het betrekken der hinderlagen moet worden betracht.
U kunt gaan!
Daar staan de jongens, zwaar gewapend, op gymschoen en. De handgranaten worden gecontroleerd en dan: "O.K. mannen, volgen!"
Halt houden bij de wacht, en melden bij de officier van Piket, dat er een eigen patrouille, sterk 16 man plus commandant, het voorterrein ingaat.
"Goed majoor, wanneer kan ik U terugverwachten?"
"Tegen 't aanbreken van de dag", is mijn antwoord.
't Wachtwoord krijg ik op en dan vertel ik hem, dat ik mijn stellingen betrek op circa 900 m Noord
"Sergeant, loop even met de patrouille mee en meld Brenpost 1 dat hij eventueel vuur, schootsrichting Noord laag moet houden in verband met de eigen patrouille in het voorterrein. Majoor veel succes!" "Rustige wacht!"
We gaan op pad. Bij Brenpost 1 klimmen we over de draad-versperring en laten ons weer behoedzaam aan de andere kant zakken.
En dan ligt daarvóór ons onbekend gebied; in het helder maanlicht tekenen zacht wuiv ende palmen zich sterk af. Links van ons stroomt ruisend een kali waarin zich de prachtige tropenflora van de oevers weerspiegelt. Maar van al dat prachtigs zien de jongens niets, er is nu geen tijd voor het natuurschoon. 't Is ernst, en scherp kijkt ieder in de hem opgegeven richting.
Daar gaan we voort, 't is net een zwijgende film, onhoorbaar bewegen zich de schimmen over het kleiïge pad.

Boven ons overkoepelt de nachtelijke tropenhemel het geheimzinnige Oosterse landschap. De stilte wordt plotseling onderbroken door, als op golven tot ons gedragen, eentonige maar toch welluidende klanken van een gamelan. We lopen nu in de schaduw van hoog groeiende heesters. Geen ogenblik verslapt de waakzaamheid.

Plotseling verstarren de verkenners, die ongeveer 20 meter voor ons uit gaan. Onbewegelijk staan de mannen. Het pad lijkt uitgestorven. Nee, toch, op een vrij grote fastand naderen enige witte gedaanten we laten ze komen tot op 5 meter, en dan snerpt het bevel:"Brenti, nanti saja pasang!(halt of ik schiet)". Als een blok staan ze stil, hun door de maan beschenen gezichten vertrekken van schrik.: "Ja, ja, toean", klinkt 't dan met een hoog schril geluid. Op 't moment van het bevel zijn, voor hen onzichtbaar, enige wapens op het trio gericht. Snel fouilleren; 't is in orde, geen wapens. Opgelucht, vriendelijk groetend, gaan ze verder. "Trima kassi, toean; tabeh toean. "Dag meneerr!"
Dan, als ze ver genoeg zijn, gaat die Zwijgende groep weer geluidloos voort. Nu begeleid door het monotone gesnirp van honderden krekels. Soms klinkt de roep van een nachtvogel, die langs ons heen flitst. Eindelijk wordt de plaats van bestemming bereikt. De mannen duiken in een open ruimte tussen de bomen. Met m'n sectie-commandant verken ik de omgeving, we zoeken de gunstigste opstelling voor onze wapens. Enkele posten stellen zich ter beveiliging rondom ons op. Enige vrouwen komen voorbij; we laten ze ongemoeid, ze dragen niets bij zich.
Dan is het 11 uur geworden, niemand mag zich meer in de openlucht bevinden, Zachtjes deelt de korporaal zijn mannen in en dan worden ze snel, maar omzichtig ter plaatse gebracht. De orders zijn kort en bondig: Het vuur openen op verdachte personen, twijfelgevallen aanroepen,fouilleren en vasthouden! Nu wordt de stilte zo mogelijk nog groter en de omgeving is als in diepe slaap. Maar niet de jongens; fel boren hunogen in het door maanlicht overgoten landschap.
En dan wordt het wachten,wachten; de uren rijgen zich aan-een. Ondertussen zijn in grote drommen de slaapverdrijvers komen aanrukken. Zingend en dansend van vreugde maken honderden muskieten zich klaar om zich nu eens, bij wijze van variatie, vol te zuigen met het bloed van de blanda's. Maar wat muskietenolie doet wonderen en hun, nu nijdige gezoem deert ons niet. Wij blijven waakzaam.
De maan komt al lager en lager, om eindelijk geheel te verdwijnen. 't Wordt tamelijk donker, Nu en dan klinkt kuchen en praten uit de naburige kampong. Inlanders praten veel in hun slaap.
Dan plotseling een dreunen: bom...bom.. bom...bom!! steeds vluger en vlugger tot een roffel, om dan weer intempo af te zakken. De tong-tong roept de gelovigen op tot het morgengebed. Rondom uit de verschillende kampongs klinken nu overal dezelfde signalen: 5 uur in de morgen.
Maar dan, als de stilte is weergekeerd, flitst plotseling een fel: "Brenti!" door de duisternis, en nog eens: Brenti"! Meteen knetteren een stengun en enige geweren hun vinnige salvo's door de nacht. Ik

vlieg zo snel en zo gedekt mogelijk naar de rugdekking van de hinderlaag, waar gevuurd wordt.Een vuurstraal van de weg - dekken! Weer een roffel, en dan wordt het stil, angstig stil.:
"'t Waren er twee", fluistert de commandant van deze post mij toe, "maar ze zijn alle twee geraakt: Ze liepen hard weg na mijn bevel. Een ligt vlakbij in een tuin".
De posten verdubbelen nu hun waakzaamheid, maar de jongens zijn rustig. Een hele week hebben ze dit werk al gedaan, patrouilleren uren lang in de brandende zon door kampongs, langs door hitte trillende sawah's, door modderige slogans en dan maar opletten. Vriendelijk zijn tegen de bevolking,want ze zijn nog erg bang voor soldaten, maar toch opletten, zo onopvallend mogelijk. En dan weer hele nachten op pad, langs onbekende wegen en kampongs.'t Is zwaar voor ze, maar ze geven alles. 't Vaderland rekent immers op ze. Een sectie is zelfs voor de tweede nacht in successie in touw.
Eindelijk breekt de dag aan. Op mijn fluitsignaal worden de posten ontruimd en doorzoeken wij in linie het terrein voor de rugdekking. Onder struiken vinden we de eerste dode; een pachtig mes van ongeveer 60 cm lengte in een lederen schede ligt erbij. Vuurwapens vinden we niet. Maar die vuurstraal dan? Al gauw is 't raadsel opgelost, het vlijmscherpe mes vertoont onmiskenbaar een voltreffer en de ketsende kogel veroorzaakte de lichtflits.
Als het lichaam onderzocht is, wordt het door een sarong, die naast de man ligt bedekt. De bevolking is al weer aan 't werk, onverstoorbaar gaan en werken ze vlak bij het ontzielde lichaam. We zoeken dan naar het tweede slachtoffer, maar geen spoor. (Later blijkt, dat hij zwaar gewond in een huis gevlucht is, 's middags wordt zijn lichaam in de kampong gevonden).
Eerst een sigaret, en dan naar huis. Waakzaamheid blijft nog steeds geboden; al is de bevolking al veel rustiger en vriendelijker dan voor 14 dagen, je kunt niet weten.
Als we in het kamp gekomen zijn, breng ik eerst rapport uit over de afgelopen nacht. Dan ga ik eens kijken naar de jongens. Ze slapen al - een welverdiende slaap! Hun week zit er op. 't Zijn prachtkerels!

Te Velde, April 1946.

Serg. Majoor, A.P.W. v.d.Hilt
1e Comp. II - 4 R.I.

Donderdag 11 april 1946
Bataljonswacht van 16.00uur tot de volgende dag 16.00uur.

Vrijdag 12 april 1946
's-Avonds naar de bioscoop in Batavia geweest alwaar de film 'It's a pleasure' (met Sonja Henny) werd gedraaid.

Zaterdag 13 april 1946 *Weer een patrouille, zowel overdag als 's-nachts.*

Zondag 14 april 1946
's-Middags weer eens de stad in naar de bioscoop voor '2000 Women'.
Hierna naar de Marine-cantine, daar brood met gebakken eieren, pannenkoeken met stroop, een glas limonade, wijn en koffie gebruikt. 's-Avonds naar een concert in het Garrison Theater.

Maandag 15 april 1946
Om 16.00uur Bataljonswacht tot de volgende dag 17.00uur.

Dinsdag 16 april 1946
Na de wacht heb ik me wat opgeknapt ben aan het schrijven gegaan.

Woensdag 17 april 1946 - zaterdag 20 april 1946
Geen bijzonderheden.

Zondag 21 april 1946
'Pasen'. Om 07.00uur 's-morgens op stationswacht, ik kon dus niet naar de kerk. Wacht-commandant over 3 man bij een geweerpost langs de weg.
Hier kwam ik in gesprek met een Chinees die mij vertelde in dienst te willen.
Van het een kwam het ander. Hij was ontzettend bang, dat merkte ik aan hem.
Ik dacht meteen dat kereltje eens uit te horen.
Na heel veel moeite kreeg ik het er uit; hij durfde niet meer naar huis omdat een drietal personen met namen Ali, Matnoeroe en Jaja hem naar het leven stonden.
Ze bewegen zich dikwijls gewapend met Colts in kampong Poeloe en pasar Glabo, waar ze zich 's-middags ophielden en dobbelden. Ik noteerde alles zoveel mogelijk. Zijn naam was Tan Soeni Goan, wonende Gang Rembang Sepatoe 170. Een ogenblik kwam het bij mij op om er zelf met een paar toffe jongens op af te gaan, (kon dan een goede beurt maken), maar na even de kaart bekeken te hebben was dit in het gebied van 1-4 R.I. Daarna ben ik naar onze Intelligence Service gegaan en het rapport hier ingeleverd. 's-Nachts werd ik op het station plotseling wakker gemaakt door Luitenant A. Wilmering (Sophietje), die me vroeg of ik eventjes op patrouille wilde. Ik was meteen klaar wakker en had mijn sten al geladen.
Er was namelijk een auto van de M.P. in een nabije kampong beschoten. Juist waar de dag tevoren door pemoeda's gerampokt was en 3 man wacht in het geplunderde huis waren achtergebleven. Op deze patrouille heb ik een slangenkris buit gemaakt.

Tanah Tinggi

Maandag 22 april 1946
Om 07.00uur weer van wacht terug in het kampement. 's-Morgens heerlijk geslapen van de vermoeiende dag en nacht. 's-Middags naar Batavia geweest om de prachtige film 'Rapsody in Blue' nog eens te zien.

Dinsdag 23 april 1946
Vandaag Sint Joris-dag! Vanmorgen hard moeten werken nl. palen hakken voor de nieuwe draadversperring rond het kamp.

Woensdag 24 april 1946
Bataljonswacht van 5 uur tot de volgende dag 5 uur.

Donderdag 25 april 1946 *(Geen vermeldingen).*

Vrijdag 26 april 1946
's-Middags en 's-avonds naar Batavia. In het Administratiegebouw van het X-de bataljon Subsistenten-kader Sgt. Korstjes ontmoet. Ik was toen samen met Jan van Dartelen die ook een vriend daar aantrof. Met Sgt. Korstjes naar het D.v.O. (Dep. v. Oorlog) gewandeld.

Zaterdag 27 april 1946
Weer kampementswacht. Met z'n tweeën vertrek je dan terwijl het kleine kringetje van je zaklantaarn voor je op de grond schijnt om je dikwijls door de modder een weg te banen tot dat je aan je bunker komt. Je kruipt een gat door en al spoedig zit je op een rantsoenkistje geheel omringd door zandzakken met een paar nauwe spleten waardoor je de wat lichtere hemel kunt zien. Op de vuurplaat liggen een twintigtal brenmagazijnen. De loop van de brenmitrailleur steekt dreigend naar buiten. De muggen plagen je en ondanks dat je de uitstekende delen van je lichaam zijn ingesmeerd met muggenolie, steken die krengen zelfs nog door je uniform heen.
Buiten uit de bosrand klinkt het eentonig geluid van de krekels. Een hond doet de struiken en het gras ritselen waardoor je aandacht getrokken wordt. "Zou het een extremist wezen?" Je controleert de mitrailleur. Ja, hij staat gespannen, je hoeft maar even aan de trekker te trekken en het vuur spuit er uit! Over het kleine stukje asfaltweg komt een hond aangelopen. De maan komt op, wat de krekels blijkbaar aanspoort om nog meer kracht aan hun sjirpende geluid bij te zetten. Samen met je kameraad praat je over Holland, over toekomst en toestanden in het leger.
De toestanden in Holland zitten ons dwars, hebben de Hollanders dan nog niets geleerd? De officier van Piket komt langs de wachtposten controleren: "Hallo ouwe stunters kun je het nogal uithouden in die muggen-pinose?" Een kort opwekkend woordje en je zit weer met je maat te praten. Het gaat over zijn meisje: "Ik zie geen toekomst en wat is dat hopeloos voor mijzelf, maar nog erger voor mijn meisje" Treurig valt het eruit. Een baan in Holland waar toekomst in zat heb ik verlaten om vrijwillig mijn plicht te doen in de tropen.
Het is een ideaal voor hem: 'Het Vaderland'. "Maar je wordt toch glad vergeten in Holland, ze weten niet eens meer dat we hier zitten". Ondanks dat ik met hetzelfde zit probeer ik hem toch te helpen Zo geeft zo'n wacht je iets dat je haast niet kan vertellen. Ja, toch je weet 't; het is Kameraadschap die groeit in de muggen-pinose van een muffe donkere stelling.
Je hoort praten, fluisteren is het eigenlijk. Het is de aflossing, en 2 uur kameraadschap zit er weer op.

Tanah Tinggi

Zondag 28 april 1946
Je kruipt op je stretcher in het wachtlokaal. je kan dan 4 uurtjes pitten. Het is ochtend wanneer je een vriendschappelijke por krijgt en je bent ineens klaar wakker. "Op post", hoor je zeggen. 4 uurtjes ga je nu weer op wacht. Een man blijft nu in de bunker achter de bren, de ander zit voor de stelling. Zo wissel je van tijd tot tijd.
Een Skymaster vliegt laag over, dat betekent vanavond om 16.00uur. weer post, daar leef je de hele dag dan weer op. Een inlander loopt op een 400 meter in het terrein. Door het prikkeldraad zie je hem lopen, vlak bij de roesthoop die uit tal van Japanse stukgeschoten auto's en tanks bestaat. Het is een eentonige wacht, alleen die post vanavond,……!

Maandag 29 april 1946
Vanmiddag weer naar de stad, een winkel in en met een paar nette schoentjes er uit.
Dan even bij Sgt. Korstjes aangelopen om vervolgens op zoek te gaan naar zuster Lucassen. Kreeg van haar vitaminepillen mee; "dat is goed voor je!"

Dinsdag 30 april 1946
Om 18.00uur kampementswacht. Vannacht als cdt. van 6 man op zoek naar een ontvluchtte inlander.

Woensdag 1 mei 1946 t/m 3 mei 1946
(Geen vermeldingen)

Zaterdag 4 mei 1946
Vandaag zijn we geconsigneerd. Wat is er eigenlijk aan de hand?
Spoedig lekt het door; we gaan op actie! Er wordt veel over de komende actie gesproken. 's-Avonds laat komt Luitenant Frans Weterings en roept de jongens om zich heen, hij is kort zoals gewoonlijk. We gaan een moeilijke actie ondernemen, het is niet uitgesloten enz. Het is in-eens muisstil, iedereen begrijpt hem. SMI 'Johnny' Drenth verteld ons dat we er goed aan deden niet meer uit de kleren te gaan. Hij laat de sectie-commandanten en diens waarnemers de luchtfoto's zien van een kampong aan de kust ten oosten van Batavia en hij legt de plannen uit. Er worden opdrachten voor uitrusting en wapens gegeven. Spoedig is de gehele compagnie de uitrusting in orde aan het brengen en extra munitie wordt uitgereikt. Artillerie en pantser-wagens zijn in het kamp gearriveerd, terwijl reeds een colonne auto's klaar staat voor het vervoer. Zo wordt het twaalf uur in de nacht.

Zondag 5 mei 1946
Alle compagnieën staan in de donkere nacht voor hun slaapvertrekken aangetreden.
Met een lantaarntje wordt appél afgenomen. Manschappen en alles zijn geteld en na ca.10 minuten zijn alle wagens bemand, de eerste compagnie voorop. Dan gaat het spoedig door de straten van Batavia waar de bevolking is opgeschrikt door het lawaai van de auto's.
Er heerst onder de jongens een opgewekte stemming, het wordt hun eerste grote actie. Onze compagnie gaat rechtdoor naar de haven Tandjong Priok, terwijl de rest de weg af-buigt naar de kampong Maroenda. In de haven liggen landings-vaartuigen klaar en in 'n kort ogenblik zijn we ingescheept, het is 03.00uur wanneer we varen. De golfjes die de platte boten maken zijn fosforescerend dat prachtig afsteekt tegen de rest van het donkere water. Het is 06.00uur in de ochtend en het is nog een beetje schemerig wanneer we voor de kust stil liggen. Een van de landingsvaartuigen onderzoekt de kust op vijanden. Per radio gaan berichten van boot tot boot, maar ook naar de troepen die reeds achter de kampong zijn aangekomen. De eerste mortier-granaten regenen al op de kampong neer, je kunt ze zien gaan en horen inslaan. De veldradio krijgt het commando "Landen" binnen en op verschil-lende punten gaan we aan land. Door de eb kunnen we niet over de zandbanken komen, dan maar door het zeewater!
De klep van onze schuit gaat open en één voor één verdwijnen we in de golven, je geweer en munitie boven water houdend. Na tweehonderd meter lopen en zwoegen, zakt ieder been zo'n 20 cm in de modder. Maar toch; we landen op een delta-eiland. Ieder houdt zijn wapen in de aanslag en bespied, de bomen en onderzoekt de struiken! Het mortiervuur heeft opgehouden, we staan aan land; "Geen vijand in het voorterrein!" wordt doorgegeven.
We dringen het land in. Het bericht per veldradio "Kali over steken" - "over enkele minuten artillerievuur op uw gebied", doet ons aan de rand van de kali verzamelen. Aan de overkant bemerken we beweging in de struiken. Spoedig zien we dat het eigen troepen zijn. Ons bemerkend wordt een grote lange vissersprauw over de kali gelegd die de andere oever lang niet bereikt. Toch komen we aan de overkant, al is het dan ook tot over je middel door de stinkende modder. Dadelijk krijgen we opdracht om de kamponghuizen te doorzoeken, met groepjes van ca. 3 man gaan we aan het werk. Mijnen, klewangs, enkele geweren en munitie komen tevoorschijn. Overal rood-wit aan de wanden, alles wijst op extremisten kampong. Hier en daar hoor je ontploffingen. De pionierssectie maakt brandkasten open, waar vaak waardevolle gegevens in verborgen liggen. Buiten onze mannen is er geen sterveling in deze kampong.
We slachten wat geiten en kippen en de padi of liever rijst die hier in grote hoeveelheden is vertegenwoordigd, wordt klaargemaakt want we hebben honger.
En zo loopt het tegen de avond, het is 18.00uur. We zijn gedurende de dag geen vijand tegen gekomen We treden alleen aan in de korte schemering. De sergeanten willen net rapport uitbrengen als er geschoten wordt. Het is op de appèlplaats gemunt en alles stuift uit-een. Al spoedig bevinden wij ons rondom de kampong en zoeken dekking, ons peleton ligt vlak langs de kali. Aan de overkant

zien we schimmen, je kunt duidelijk zien dat er een door de sawah 'aangerobd' komt. Hij heeft zijn wapen op z'n ellenbogen liggen. Bob, die op een paar meter van mij af ligt zit hem op te wachten, zijn vinger aan de trekker.
Ik zelf voel me als een klein kind met mijn sten. Opeens "een vloek" naast me.
Zijn geweer weigerde tot 2 keer toe! Woedend was'ie!
De kleine bende was verdwenen en de nacht brak aan. Achter je bren lag je op wacht, steeds maar gestoken door de muggen, de volgende morgen zat ik ónder de bulten!

O P E R A T I E "D U C K"

Houding van de bevolking: Voor zover aanwezig was deze zeer vijandig.

Geest van de patrouilles: Deze was bewonderens; waardig, temeer daar dit voor velen de eerste gevechtshandeling was. Gevechtsschuwheid werd niet door mij geconstateerd, wel onbeduld, omdat er niet meteen op af kon worden gegaan. Tijdens de bezetting van de kampongs bleek dat men het niet te nauw nam met de eigendommen van anderen, zo werden o.a. een geit en kippen geslacht.

Buit: Zie bijlage no 237.

Gewonden: 1 eigen gewonde, t.w. de artillerie waarnemer 1e Lui. Steyn.

Doden:
Geen.

Operatie: 5 Mei '46 te 01.30 uur vertrok het gehele detachement naar Tandjong Priok, alwaar het overzee-echelon afboog om aldaar te worden ingescheept. Het overland-echelon zette zijn tocht voort tot aan het landhuis Tjilintjing, alwaar werd uitgestapt en gewacht op een auto die in een sloot geraakt was. Te o3.50 uur ging het weer voorwaarts, t.w. 2-II-4 R.I. minus 1 peloton, de pioniersafdeling, de M.P. en 4 man van de Nefis.
De mortieren werden nog niet meegenomen, daar deze wagens te veel leven zouden maken tijdens onze opmars, waarom ze later moesten volgen..
Te 05.50 uur aankomst bij kampong Lengkengon, tevens 2 schoten uit deze kampong.

2-II-4 R.I. ingezet:
06.00 uur bericht van Cdt.2-II-4 R.I.:"Ik val aan".
06.10 uur " " " " " " " : "Brancard" met personeel verzocht voor gewonde, mede te geven aan ordonnans".
06.30 uur bericht van Cdt 2-II-4 R.I.: " Heb stelling ingenomen aan Kali oever, Kampong schoon, 4 personen gevlucht"."
Deze berichten ook doorgegeven aan Cdt."W"Brigade per brigade-radio. Mortieren waren inmiddels aangekomen en klaar tot vuren zodra dit aangevraagd zou worden.
De verbindingen werkten uitstekend, beter was niet

mogelijk.
Aan de M.P. en de mensen der Nefis werd opdracht gegeven de kampong te doorzoeken. Resultaten: o.a. waardevolle papieren en kennelijk van diefstal afkomstige fietsen.
Te 04.10 uur waren de landingsboten uitgevaren en kwamen te 05.45 uur aan ter hoogte van Blentjong.
Te 05,20 uur voer 1-II-4 R.I. af met een landingsboot teneinde Kampong Maroenda Besar te bezetten. Het landingsvaartuig liep echter 500 meter voor de kust op een zandbank. Het peloton verliet daarop het vaartuig om te proberen het strand wadende te bereiken, hetgeen mislukte, daar het water achter de zandplaat te diep werd. Het peloton scheepte zich weer in, waarna het landingsvaartuig een beter doorwaadbare plaats zocht.
Te 07,30 uurwerd deze gevonden en kwam men na een 400 meter door het water waden op Beting aan, waarna onmiddellijk met de opmars naar Meroenda Besar werd aangevangen. De landingsboot was inmiddels defect geraakt. Voor de volgende landing werd daarom de kleine met 4 brens uitgeruste L.C.M. genomen.
Te 10,30 uur was alles eindelijk aan wal.
Te 11,30 uur werden alle bevolen doelen bereikt, waarop de kampongs doorzocht werden door de mensen van de Nefis en de M.P.
In de kampongs Meroenda Besar Poelo en Kewapa werden geen inwoners meer aangetroffen. In Meroenda Poelo werden handgranaten, geweermunitie etc. aangetroffen (zie bijlage No 237)
Te 12.30 uur werd de vijand gemeld ten O. van Meroen da Kelapa, sterkte ongeveer 10 a 15 man, bewapend met geweren. Met 2 secties daarop een actie uitgegevoerd. Voordatmet de vijand contact werd verkregen, vluchtte deze in O. richting.
Te 14.00 uur werden enige verkenningspatrouilles in het voorterrein uitgezonden. 15.50 uur patrouille terug, geen bijzonderheden. 15.45 uur 2e patrouille terug, deze had een 20-tal inlanders gezien, welke in de richting Bidara wegvluchten.
Te 18.20 uur werd een aantal gewapende inlanders waargenomen op ongeveer 700 meter ten O. van Meroenda Poelo. Op Ongeveer hetzelfde tijdstip werd bedoelde kampong uit het Z. aangevallen. Deze lieden losten een 5.tal schoten op onze stellingen, hetwelk door enige brens beantwoord werd, waarop deze lieden wegvluchten.

De reeds gemelde vijand ten O. van de kampong werd met mortiervuur op de vlucht gejaagd in O- en Z. richting.
Door de duisternis kon niet worden nagegaan of de vijand verliezen had geleden. Bij een later door mij ingesteld onderzoek werden weggeworpen jasjes en rood-witte vlaggen gevonden.
Verder vonden er geen bijzonderheden plaats.

Te Velde, 7 Mei 1946.

De I.O. II-4 R.I.
De 2e Luitenant,

J.M. Lammeree.

Maandag 6 mei 1946
Zwaar, ontzettend zwaar was deze nacht geweest! 's-Morgens kregen we bevel op te breken en om half twaalf liepen we dan ook zwaar bepakt over de kampong-weggetjes. Zwarte gezichten, ofschoon we ons toch de vorige middag aan de zwavelbron in de kampong gewassen hadden!
Het was heet en toen we ons zwetend naar de auto's een weg hadden gebaand, waren we blij even te kunnen zitten om vervolgens naar Tanah Tinggi te worden teruggebracht.
De koks wachtten ons daar al op met een heerlijke pot Nasi goreng!

Dinsdag 7 mei 1946 *RUST !!*

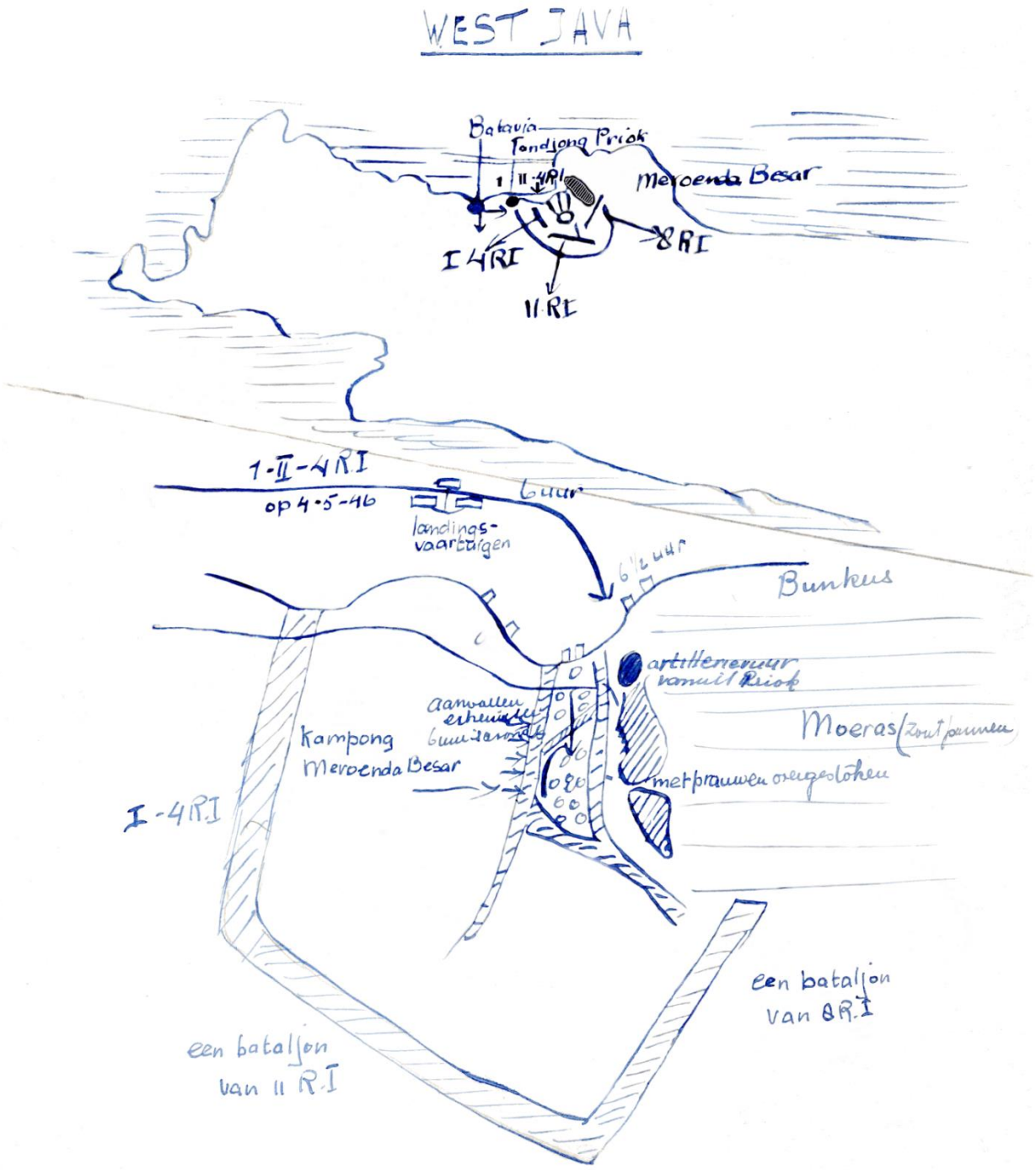

Aanvalsgebied kampong Maroenda Besar

Woensdag 8 mei 1946
Vandaag vertrok het hele bataljon in gedeelten naar diverse detachementen in Batavia ter bewaking van militaire- en regeringsgebouwen enz. ook de haven Priok werd niet vergeten. Ik belandde op het Algemeen Hoofdkwartier aan het Koningsplein. De wacht werd onmiddellijk door ons overgenomen.

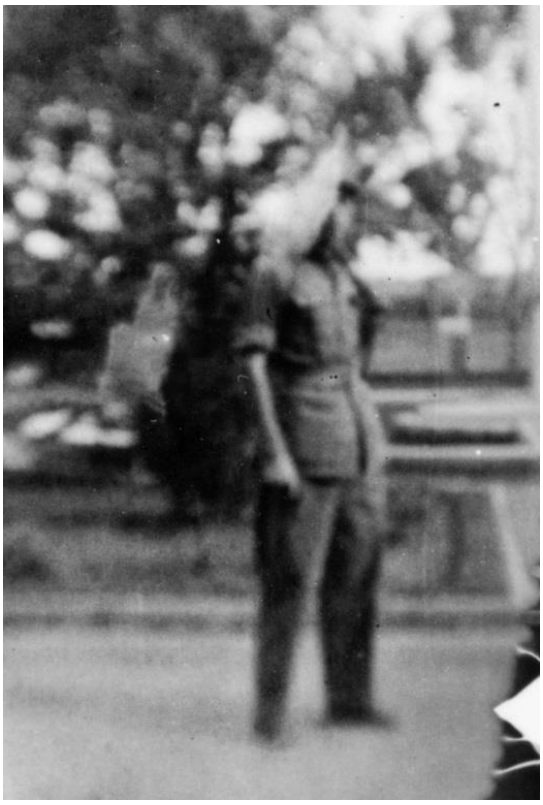

Batavia, Algemeen Hoofdkwartier

Donderdag 9 mei 1946
Vandaag de 'gehele dag naar Sergeant Korstjes. 0m 17.00uur op wacht.
Hier op het A.H.K. is alles "WACHT'! Wacht tot 05.00uur, daarna kamerwacht t/m zaterdag.

Zaterdag 11 mei 1946 t/m zondag 23 juni 1946
Gedetacheerd op het Algemeen Hoofdkwartier te Batavia. Op 21 mei zuster Lucassen ontmoet in het Xe Bataljon Subsistentenkader en op 24 mei bios; 'Song of Russia'.

***Zondag 25 mei**, 'Three Sailors'.*
***5 juni**, Strand in Priok met Sgt. Carpentier. Haalt het niet bij Zandvoort evenwel heerlijk gezwommen.*
***6 juni**, met Sgt. Korstjes naar het eilandje Onrust.*

Juni 1946 - Batavia - ...?..., mijn persoontje en Sgt. Korstjes

12.06.46 -Batavia - Begrafenis van Wim Goudsbloem op de begraafplaats Tjililitan (truck-ongeval)
Saluerend; links Lt. Rey (Wimpie) en rechts Lt. Piet Boon, Cdt. v.d. 4e Cie. Met hoed betaalmeester Lt. A. v.d. Wegen.

Maandag 24 juni 1946
's-Morgens werden we afgelost door een gedeelte van het Zeeuws Bataljon.
Wij vertrokken naar de Wielrijders-kazerne, net naast het 19de Bataljon. Hier was het hele Bataljon aangekomen.

Dinsdag 25 juni 1946
Geen bijzonderheden.

Woensdag 26 juni 1946 tot vrijdag 28 juni 1946
04.30uur Reveille en om 070 uur vertrokken we in de richting Bandoeng.
Het bataljon was in 3 blocks verdeeld die ieder met een half uur tussenruimte vertrokken. Wij behoorden tot het laatste block. Het ging over Weltevreden, Meester Cornelis en Depok naar Buitenzorg. Op deze weg werden de auto's overgeschakeld op hun bergversnelling, we klommen dus. Het werd steeds koeler en de omgeving mooier. Het hoogste punt werd wel bereikt toen we Buitenzorg binnenreden. De weg bevindt zich hoog terwijl de Europese vakantiehuisjes iets lager liggen. Dit plaatsje is een sprookje gelijk, al was het in de oorlogsjaren dan ook danig verwaarloosd!
Toen ging het nóg hoger door de bergen, hier trof ik de mooiste natuur aan. Hier en daar waren Britse beveiligingsposten gestationeerd. We passeerden Gadok, Tjipanas, Patjet en Tjoegenang. Hier en daar waren reeds wachtposten van Brits-Indische troepen door ons overgenomen. De

Eerste Compagnie ging steeds verder totdat we ca. 5 km voor Tjiandjoer stil hielden. Geen enkele Brits-Indieër stond op post!
Nauwelijks waren we uitgestapt of we werden van alle kanten door snipers beschoten.
Ons 2e peleton ging meteen in stelling en het 1ste en 3de peleton werd weer ingeladen en vertrok goed gewapend naar Tjiandjoer waar hier en daar reeds branden woedden.
Het was 's-avonds ca. 18.00uur. In onze stelling hoopten en vermoedden we dat 2 peletons versterkt met carriers en jeeps was slaags geraakt met de in deze plaats vertoevende T.R.I.
Het was donker dus konden de extremisten niet waarnemen hoe sterk onze troepen waren. Na korte tijd (het gonsde de volgende morgen van berichten) waren reeds 1 pantserwagen en diverse overvalwagens door ons buit gemaakt. Die waren o.a. bewapend met Vickers-mitrailleurs, enkele wagens moesten worden gerepareerd. Na reparatie werden deze natuurlijk door ons weer ingezet.
Waarom zo plotseling deze actie? Er was een bericht binnen gekomen dat honderden Chinezen bij elkaar gedreven waren om door de T.R.I. te worden afgemaakt, dit werd gelukkig door ons verijdeld.
In ca. 8 uur tijd werd een groot gedeelte van de stad door ons ingenomen. Bij het station was niet te komen en het zag er zelfs uit dat we terug moesten. Onze bataljons-commandant wilde daar niet van weten.
We hielden dus vol en tegen de morgen reden reeds onze wagens door de stationswijk heen. Een bijzonderheid: tijdens deze actie: Geen eten !
We hoorden de wildste geruchten: Op de weg die naar Bandoeng leidt was in een bocht in de weg een vijandelijke mitrailleur opgesteld. Beneden aan de weg stond een van onze carriers stil (gebrek aan benzine. Een jeep kwam te hulp en vulde onder vijandelijk vuur de carrier die weer verder kon.
Een vijandelijk mitrailleurnest was niet zonder meer te benaderen en werd door de Vickers-mitrailleur op de gevechtswagen (beide buitgemaakt) vernietigd.
Aan de andere kant van de stad vocht een andere groep, samengesteld uit militairen die langs de Postweg posten hadden overgenomen en gedeeltelijk gemist konden worden, en naar Tjiandjoer waren gebracht onder leiding van kapitein Dieperink.
Door ca. 100 man werd een stad waarin zich een vijand ophield van naar schatting 1000 man in 8 uur tijd bezet. De actie kostte ons 1 man en enkele gewonden, die in een loods ingericht als veldhospitaal werden verzorgd.

** Zie ook voor een overzicht van deze actie in volgende bijlage, overgenomen uit;*

‘De W. van Willem- Kroniek van een Brigade’ - door H.J. Neuman, Semarang 1949.
‘Een jaar W-brigade’ – door H.J. Ansems, Tjiandjoer 15 Januarie *1947 (Met * aangemerkt)*.

Tjiandjoer 27 Juni 1946.

Op het gerucht van de komst der Nederlanders waren overal langs de konvooiweg, in de omgeving van Patjet, de aardige Europese villa's en bungalows in brand gestoken. Het gloeiend rode bloem-riet, dat anders deze omgeving tot zo'n keurig lustoord maakt, omringde nu wat rokende puinhopen. De sawah’s lagen overmeesterd door manshoog alang-alang en grillige onkruiden. De hele streek was volkomen verlaten, de weg vernield en het scheen dat de welvaart van deze omgeving voor-goed was geschonden. Inmiddels waren uit Tjiandjoer berichten binnengekomen, dat de stad in vlammen dreigde te gaan, en dat de Chinese bevolking naar de trant van Tangeran zou worden behandeld. Dat waren zaken, die de Brigadecommandant tot elke prijs wenste te voorkomen. De bedoeling was inderdaad om de stad te bezetten, maar dat zou pas gebeuren na aankomst van 1-11 RI, dat de 29ste werd verwacht. En dan was de ramp natuurlijk al geschied. Nu was alleen het handjevol mensen beschikbaar, dat overbleef, nadat 2-4RI alle Engelse bivaks van Patjet tot Tjiandjoer had overgenomen. De Republikeinse bezetting van Tjiandjoer omvatte naar schatting duizend man. De W-Brigade kon daar ėėn peleton infanterie (30 man), 25 man van Ondersteunings-compagnie en een paar bemande brencarriers tegen in het veld brengen. De Brigadecommandant bleef er niet lang over filosoferen, voegde 28 man militaire politie aan de schare toe, en gaf overste van der Meer van 2-4 opdracht om met dit legertje terstond de Chinese wijk van Tjiandjoer te ontzetten. Krachtsverhouding 89 tegen 1000..... **Hier spreekt men van totaal 93 man.*
Kapitein Dieperink zou met het ene deel van de troepenmacht proberen door te dringen naar het benarde Chinese kamp, en luitenant Van Dijk moest met zijn MP proberen om de voornaamste gebouwen onbeschadigd in handen te krijgen.

De opening van de campagne was niet zo florissant, want al direct bij het binnenrukken van de stad kwam de troep onder zwaar vuur van sluipschutters, die zich overal achter huizen, aan de kampong-randen en in de bomen hadden opgesteld. Desondanks vorderde Kapitein Herman Dieperink met zijn groep gestadig in de richting van zijn doel en men slaagde erin om de hele Chinese wijk te ontzetten. Maar daarmee was de affaire natuurlijk niet ten einde. Per slot van rekening hadden onze mensen in 48 uur geen oog dicht gedaan, (het groepje was maar klein), en was de tegenstander overmachtig in getalsterkte. Er moest over een korte afstand worden terug getrokken en daar nam men een geconcentreerde linie in, die behouden bleef, tot versterking nabij kwam.

** In de Chinese wijk had het troepje van kapitein Dieperink het vooral zwaar te verduren tegenover een grote overmacht en was, mede door oververmoeidheid van de manschappen die 48 uur in touw waren geweest, zonder een oog dicht te kunnen doen, genoodzaakt om zich over een korte afstand terug te trekken, waarna zij een geconcentreerde linie innamen, waarin zij zich verder wisten te handhaven, tot er versterkingen kwamen.*

De tweede groep onder luitenant van Dijk was er in geslaagd om de woning van de regent onbeschadigd in handen te krijgen, tegen het verlies van een carrier, die op een mijn liep. De MP-ers moesten toen ook een linie bezetten en die liep dwars door de tuin van de Bupati. De tegenstanders bleven de hele nacht schieten uit de omliggende kampongs en van iets als nachtrust was geen sprake, evenmin trouwens als gedurende de volgende dag en nacht. Op 29 Juni daagde 1-11RI op en toen was een compagnie voldoende om de hele stad schoon te vegen, de bedankjes van de Chinezen in ontvangst te nemen en de schade in ogenschouw te nemen. Tjiandjoer als zodanig bleef gespaard en duizenden Chinezen ontkwamen een verschrik-kelijk lot, enkele betreurenswaardige uitzonderingen daargelaten. De keerzijde van de medaille vertoonde enkele doden en gewonden onzerzijds Tijdens hun terugtocht hadden de Republikeinen kans gezien om de woning van de assistent-resident in brand te steken, even als de sociëteit, de gevangenis en een schoolgebouw. Daags na de zuivering van de stad trokken 1-11 RI, een gedeelte van 2-4 RI en de Brigadestaf het plaatsje binnen. De staf kreeg onderdak in de Regentswoning (Bupati), en de troepen konden in goede woningen onder gebracht worden. Een der heilzaamste perioden in de geschiedenis van de W-brigade was daarmee ingeluid.

27-06-1946 - Ons convooi op weg naar Tjiandjoer

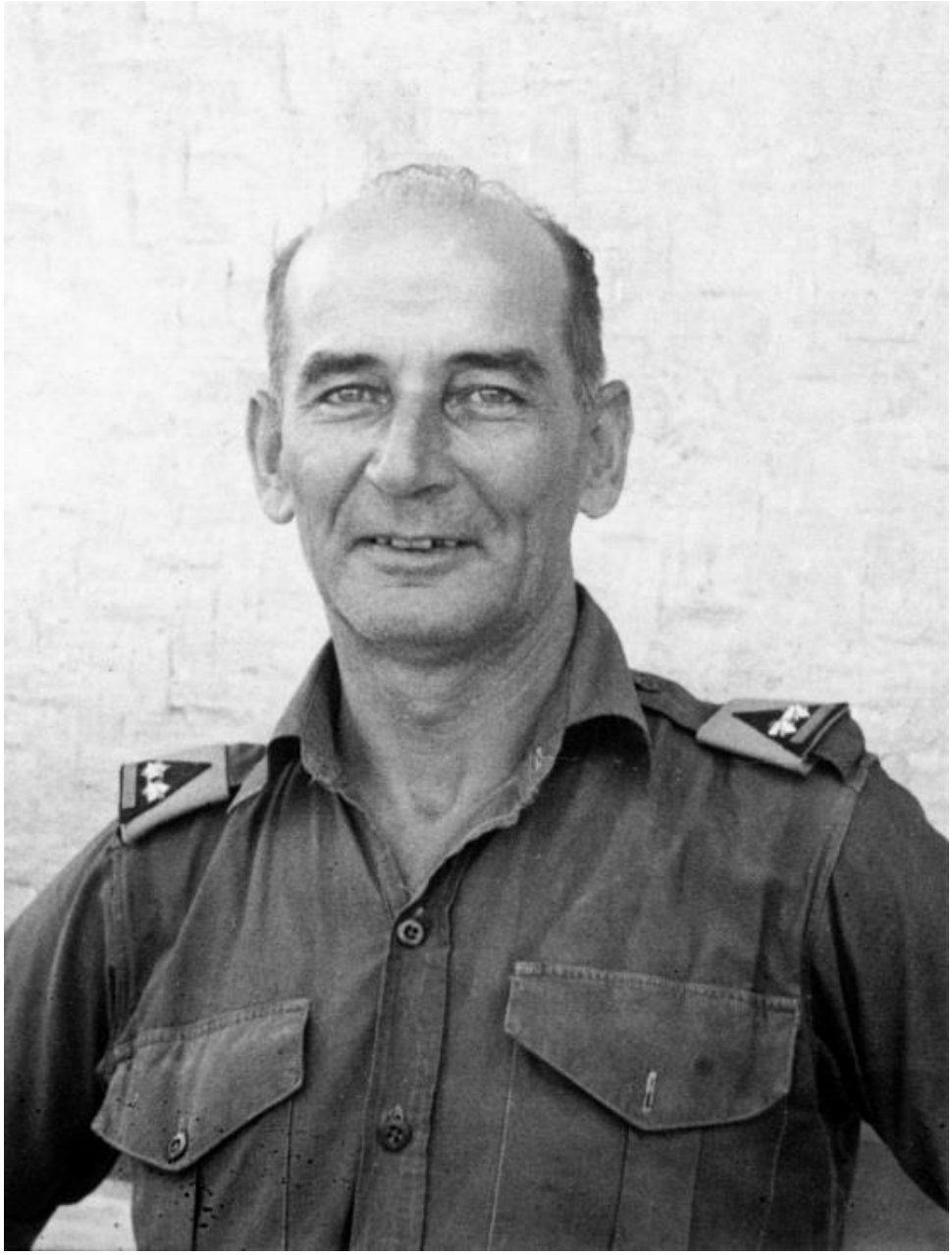

Overste P.H. v.d. Meer - 'Veroveraar van Tjiandjoer'

Vrijdag 28 juni 1946
's-Nachts werd onze brenstelling waarin zich bevonden; Wim Middeldorp, H. Slootweg, sold. 1e klas W. Elkerbout en ik beschoten. "Post 23 ontving vuur".
De wacht was zwaar en haast zonder eten en drinken! Gelukkig wierp een vliegtuig in de middag noodrantsoenen uit, voor de volgende dag zag het er dus beter uit.

Zaterdag 29 juni 1946
Aan de overkant van de weg werden kamponghutten door de T.R.I. in brand gestoken. Een T.R.I. kapitein (vroeger inl. Sergeant KNIL werd dood geschoten. Nadat hij zich, terwijl gevangen, van een sten had meester gemaakt. Amerikaanse rantsoenen werden uitgereikt.

Zondag 30 juni 1946 t/m donderdag 11 juli 1946
Met 5 man op patrouille in het voorterrein, de Majoor inspecteert de stellingen.

Maandag 1 juli 1946
Eindelijk worden we uit onze stelling bevrijd. 's-Morgens vertrokken we naar Tjoegenang om de taak van wegbeveiliging en patrouille op ons te nemen. Het 1e en het 3e peleton bleven nabij Tjiandjoer, terwijl 11 R.I. de stad bezette.

Dinsdag 2 juli 1946.
Kamp in orde gemaakt, we zijn gelegerd in een dessa-school.

Juli 1946 - Tjoegenang - S-Bocht bij de school in Tjidjedil

De omgeving van Tjoegenang

Woensdag 3 juli t/m zondag 14 juli 1946
Afwisselend wacht, patrouille en wegbeveiliging. Op 8 juli een zeer vermoeiende patrouille gehad, dwars door de rimboe een berg op. Sgt. G. Carpentier was patrouille-cdt.

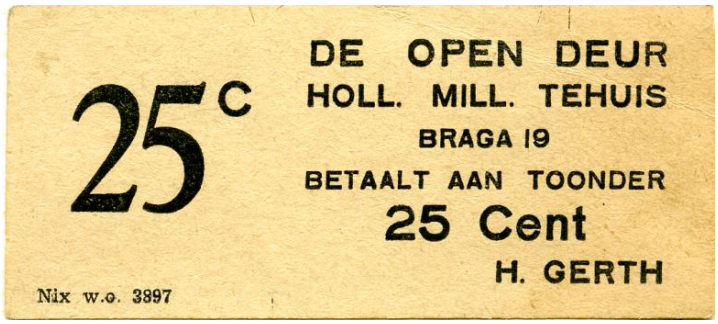

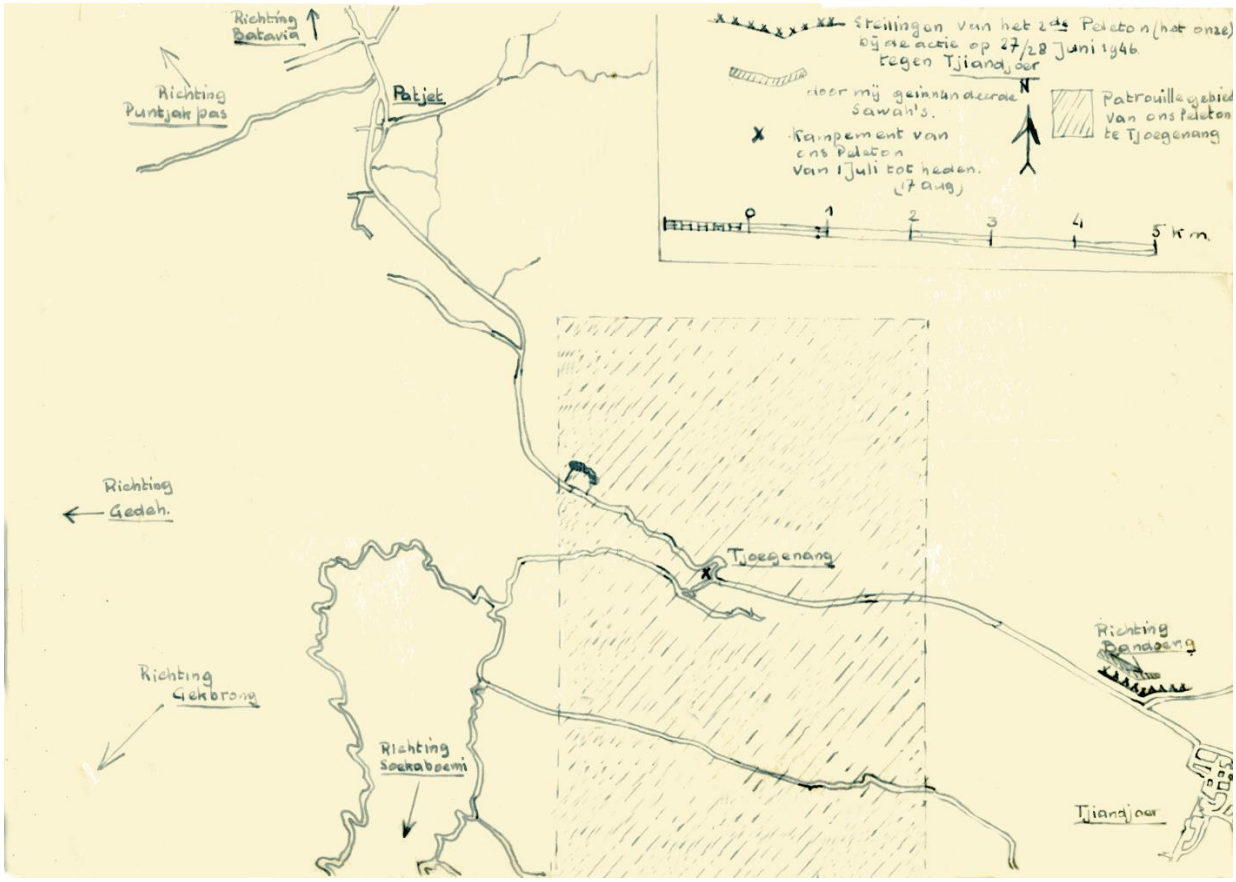

Patrouillegebied en schootsveld te Tjoegenang

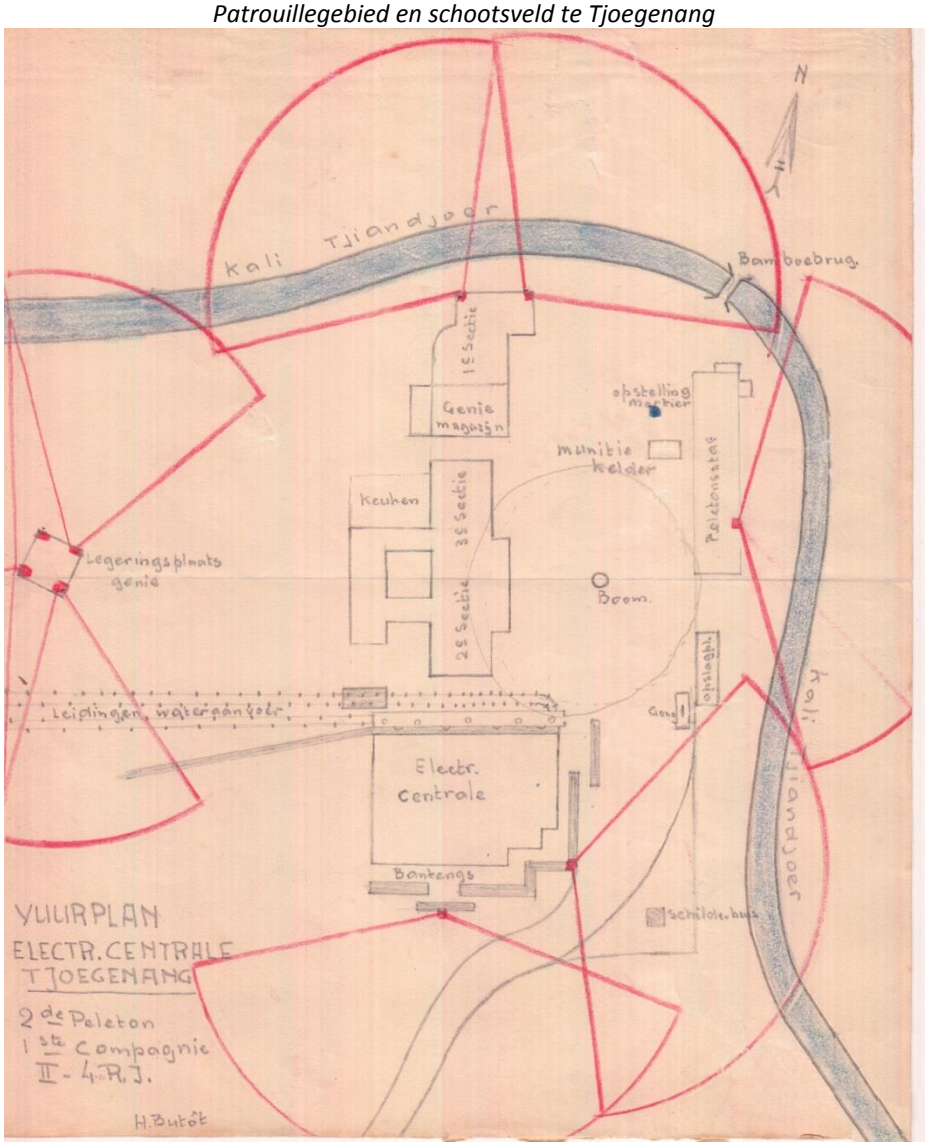

Augustus 1946 - De 15 CWT 'Tootsy' op weg naar de beveiligingsposten. -Achter het stuur: C. Wachter - zittend in de bak: Wim Middeldorp, H. Lieuwma. - staand: A. Pover, Co Paap, Jacob Goed, R. Snoek, H. Schnitger, L.v. Dijk

Juli 1946. Weg-beveiliging Tjoegenang-Tjiandjoer - Achter de 'Bren' C. v.d. Stelt, met 'Sten' mijn persoontje

Juli 1946. Weg-beveiliging Tjoegenang-Tjiandjoer - Achter de 'Bren' H. Slootweg, met geweer, C. v.d. Stelt

- Tjitjedil - 3de sectie aangetreden voor patrouille;
Jan v. Dartelen, R. Snoek, Jacob Goed, Wim Middeldorp, J. Schnitger, Co Paap, A. Pover, H. Lieuwma

Juli 1946 - Tjoegenang – bo; J. Schnitger, H. Houtzagers, J. Menting, Wim Middeldorp mid; - W. Elkerbout, Arie Buis, W. v.d. Willigen, Slootweg. Be; Cor Stoop, B. Blom

Juli 1946 - Tjoegenang

Maandag 15 juli 1946
Wachtcommandant. Vooral 's-nachts dacht ik terug aan Holland!

Dinsdag 16 juli 1946
Patrouille!

Woensdag 17 juli 1946
Patrouille. Bij terugkomst naar de kali om te zwemmen. Een soldaat kwam ons tegemoet die vertelde dat zijn vriend in de afwatering bij de sluizen verdronken was. De jongens doken naar hem, echter zonder resultaat. Ik liet toen alles leeglopen door een sluis open te zetten en een andere dicht te draaien. Er werd op hoogspanning gewerkt. Spoedig was de afwatering geheel leeggelopen en het blauwe lichaam van Gerard Reyn kwam tevoorschijn. Er werd direct met kunstmatige ademhaling begonnen. In ploegen werkten we 3 uur lang, terwijl zijn voeten met harde borstels gewreven werden. De dokter die pas laat arriveerde constateerde reeds de dood. Toch werd nog doorgegaan met kunstmatige ademhaling nadat de dokter nog een hartinjectie gaf.

Juli 1946 - Tjoegenang - De waterval in de Tjiandjoer

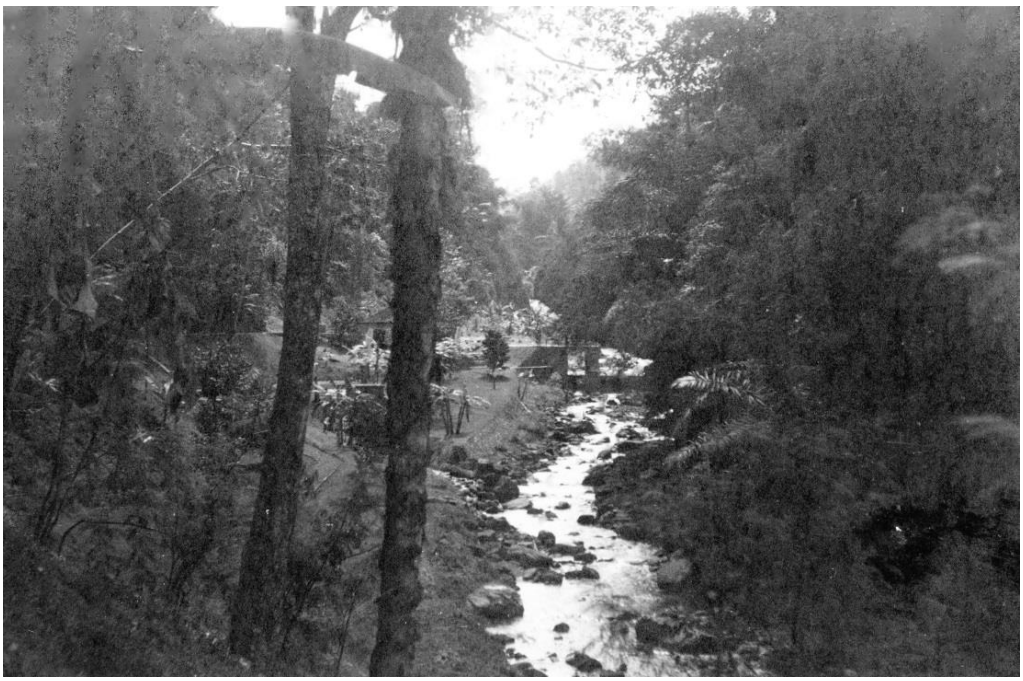

Juli 1946 - Tjoegenang - Stuwdam met sluis, in de verte de waterval

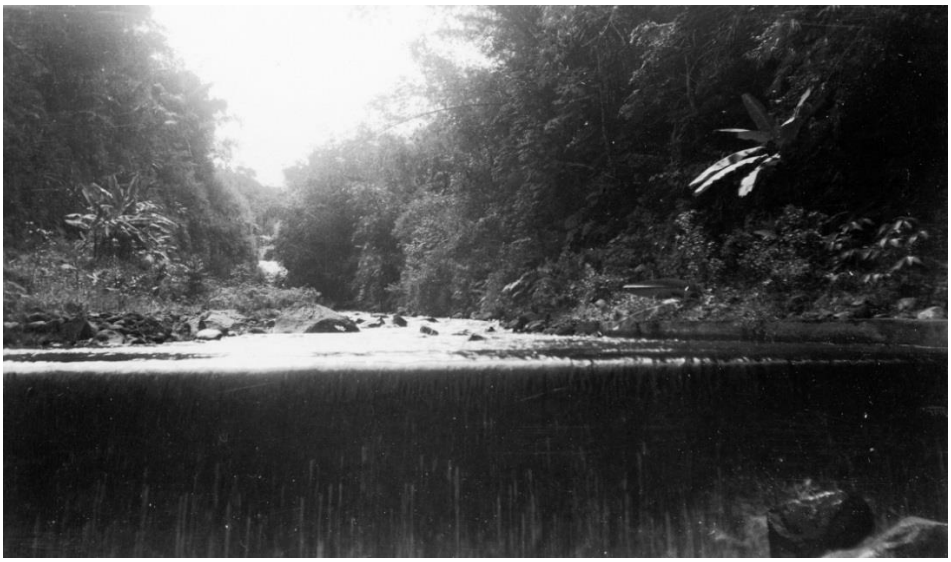

Juli 1946- Tjoegenang - De stuwdam. Op de achtergrond de waterval

Augustus 1946 - Tjoegenang - 3de sectie bij ons oude zwembad. Achter de sluis ligt de stuwdam

Augustus 1946 - Tjoegenang - 3de sectie bij de stuwdam - zittend - R. Snoeck, L.v. Dijk – staand – Jacob Goed, Jan v. Dartelen, A. Pover, Wim Middeldorp, H. Lieuwma en Co Paap

Donderdag 18 juli 1946 t/m vrijdag 2 augustus 1946
Afwisselend wacht en patrouille.

Zaterdag 3 augustus 1946
's-Avonds met een convooi als bewaking mee ter bevoorrading van het garnizoen theefabriek 'Gedeh' (richting Gekbrong). Overal op de weg lagen bomen die door de extremisten als versperring waren gelegd. Het was pikdonker toen we aankwamen, snel werd alles gelost. Tegen 12uur 's-nachts waren we weer terug.

Zondag 4 augustus t/m zondag 11 augustus 1946
Wacht en patrouilles.

Tjoegenang, 6 Augustus 1946.

Een beschrijving van een Patrouille.

Het is 's-morgens 6 uur, als de wachtcommandant de manschappen "port". Donker is het nog. Een of an andere vroege vogel laat zijn gekweel horen, terwijl je met je etenspannetje naar de kok stapt om de "pap" in ontvangst te nemen(na de reveille ben je naar de kali geweest om je te wassen). In je sectie-lokaaltje zitten een paar bibberende solc daten de "pap" te verorberen.
Pannetjes worden gewassen en om half acht sta je aangetreden voor de patrouille. Alles wordt (halfbakken) geinspecteerd en je vertrekt. De patrouille bestaat uit twee secties + pelotons-staf + afd. mortier. Met groepjes van 3 man in "eck-eck-formatie (links en rechts van de weg , achter elkaar). In ons peloton hebben we een z.g. "commando-groep" die bij vuur-ontvangst direct kan optreden. Voorwaarts gaat het. De zon begint al flink warmte te geven, want je rug begint al nat te worden. De grote weg wordt gevolgd. Na een half uurtje gaan we een kleine kali over door middel van een gladde bamboe waar we stuk voor stuk overheen balanceren.Een klein sawahpad wordt ge-volgd, links en rechts geflankeerd door natte sawah's. Door het vlakke terrein is de "Gedeh" zichtbaar geworden, die nu scherp afsteekt tegen de blauwe hemel. Rechts houden de sawah's op, een steile bergwand vervangt ze. We lopen in de schaduw van bomen en bamboe-stoelen:,"Een opluchting". Vóór ons ligt een kampong. De verkenners van de patrouille melden het. Een inlander loopt voorbij met zijn pikolan, gevuld met paddi. Een echt-onderdanige" groet laat hij horen: "Tabeh toean" Dan komen we de kampong binnen, overal het schuch-tere "Tabeh toean" horende. De patrouille houdt stil. We maken front naar alle kanten. Een kort bevel en een van de secties begint met het onder-zoeken van een kamponghut:"Geen bijzonderheden". Voorwaarts gaan we weer. We dalen af langs een smal pad. Weldra marcheren wij dwars door een kali. Drijfnat sjokken we weer verder; klimmende tegen een steile bergrug, overal je vastgrijpend aan boompjes en struiken. Zo marcheren we verder, hier en daar een kampong aandoende.
Eindelijk zijn we bij een kampong gekomen aan de grote weg naar Soekaboemi: "Rust", we leggen de uitrusting af, De bewoners van deze kampong Tjibalakan"weten het al:"Soldadoe soldadoe maoe mir minoeman" (De soldaten willen drinken). Een in-lands jochie klimt in een palmboom en al spoedig, het zweet van je voorhoofd vegend zit de patrouille te drinken van de cocosmelk. Een enkele slaat de klapper door om het vruchtvlees te verorberen. Na een kwartiertje stappen we weer op na de bevolking wat "rokok" (cigaretten) gegeven te hebben. Na een uurtje gaan we huiswaarts een weg zoekend door de sawah's over smalle- gladde sawahdijkjes. Hier en daar zakt er een in de modder "dat spoelt er wel weer af wanneer we een kali doorgaan.

Het is 1 uur wanneer we de Centrale(electriciteit door waterkracht) bereiken. Flink doorlopen en de patrouille is binnen een half uur thuis, alwaar de kok al met een stevige "Nassi Goreng) op ons wacht, vlug je ransel op je veldbed, je drijfnatte uniform (camouflage overall) uit (is het niet van het water, dan is het wel van het zweten) korte broek en sportschoenen aan en je loopt al spoedig met je pannetje (MESSTIN) nassi goreng naar je "kamer, want je hebt een razende honger. Na het eten rust je een uurtje en dan.... op naar de kali om te zwemmen!

Maandag 12 augustus 1946
Generaal de Waal inspecteerde ons kampement te Tjoegenang.

Dinsdag 13 augustus t/m zaterdag 17 augustus 1946 *Patrouilles en wacht.*

Augustus 1946 - 3de sectie - Even rust onder een patrouille bij een kamponghut
J. Schnitger, Co Paap, A. Pover, H. Lieuwma, R. Snoek, Jan v. Dartelen en Wim Middeldorp

Augustus 1946 - 3de sectie - Nog eens rust in dezelfde kampong

Zondag 18 augustus 1946
Actie kampong Serampat, wij zorgen voor de afsluiting.

Augustus 1946 - Een actie foto - De gehele brengroep in stelling van de 3de sectie - A. Pover, Jan v. Dartelen, en ?

Maandag 19 augustus 1946 t/m woensdag 21 augustus 1946
Patrouille en wacht.

Donderdag 22 augustus 1946
Verhuisd naar Electriciteits-centrale - Tjoegenang.

Tjoegenang - Gezicht op de electriciteits-centrale, boven-midden de aanvoerpijpen voor de turbine. (Nog geen brug)

September 1946 - Tjoegenang - Mijn persoontje op de door ons gemaakte bamboebrug.
Diezelfde brug heb ik jaren later in miniatuur bij de vijver in mijn tuin nagemaakt.

Augustus 1946 - Tjoegenang - 'Eten zwervers'
Met deze woorden werden we door de kok G. K. Mooyen geroepen om eten te halen
Hannes Maliepaard, F.K. Mesman, G.K. Mooyen (kok), B.D. Blom, C. v.d. Stelt, Henk Braat, Jan v. Dartelen,
C. v. Es, H.M. Lieuwma, Hans Alewijk, A. Verburg, Henri Butot, Jan Dieperink, Roel Bakker

Juli 1946 - Tjoegenang - Emile Kesseling en G.K. Mooyen - 'De twee koks'

Augustus 1946 - Tjoegenang – Centrale - 3e sectie van een patrouille terugkerend, ze overvielen dadelijk de koks. Vlnr.; Jan v. Dartelen, L. v. Dijk, R. Snoek, A.J. Pover, C. Noorda, kok Peter/Piet Meeuwsen, kok S. Goleynse

Tjoegenang - De weg naar de Centrale

Tjoegenang - 3e Compagnie bij de sluizen van het afvloeiingsreservoir van de Centrale

Gezicht op de vulkaan 'Goenoeng Gedeh'

In het Tjiandjoerse - De tani met sawahploeg en patjol

Vrijdag 23 augustus 1946 .
Aangewezen als Sergeant van de week.

Zaterdag 24 augustus 1946
Overste van der Meer inspecteert.

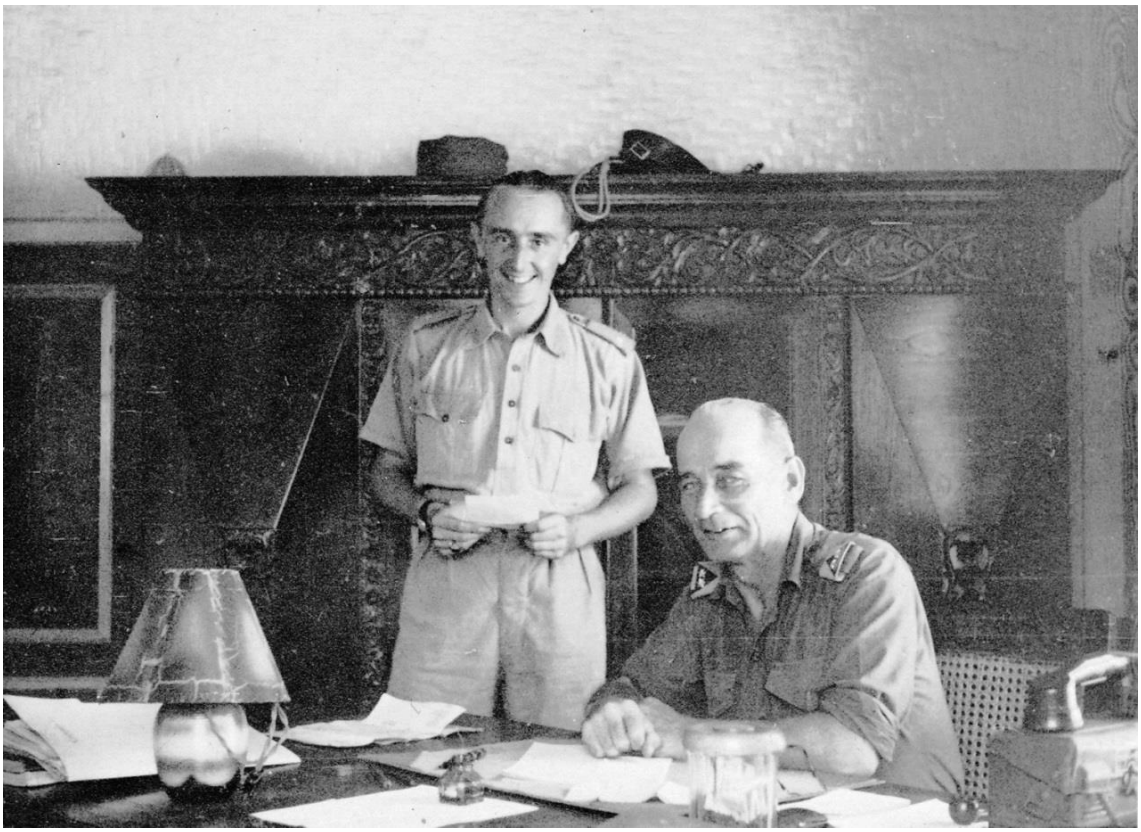

Tjiandjoer - Bataljons Bureau - Overste v.d. Meer en Adjudant Karel Coté

Zondag 25 augustus 1946 t/m woensdag 28 juli 1946
Geen bijzonderheden, sergeant van de week.

Donderdag 29 augustus 1946
Opdracht om alle administratie (Welfare en Fourier) voor het peloton te verzorgen.

Vrijdag 30 augustus 1946
Samen met Lnt. Wilmering en Sgt. Carpentier voor het peleton een feestdag georganiseerd.

Zaterdag 31 augustus 1946

Koninginnedag! De wedstrijden waren prima geslaagd. Bij de schietwedstrijd werd Arie Buis schutterskoning, terwijl ik de 4e prijs won! Oprichting van de 'Gedeh-pijpers'.

Tjipanas - 31-08-'46 De hoofdwacht voor het 'Paleis' (buitenverblijf) van de Gouverneur-Generaal.
De Erepoort is gemaakt door de burgerij t.e.v. Koninginnedag

Tjipanas - 31-08-'46 Hijsen van de vlag t.e.v. Koninginnedag

Tjipanas - 31-08-'46 Parade t.e.v. Koninginneda, Adj. Karel Coté leest de dagorders voor.

Tjipanas - 31-08-'46 Parade t.e.v. Koninginnedag

Tjipanas - 31-08-'46 Parade t.e.v. Koninginnedag. De Ost.-cie. met hun 'Pantserknots'

K O N I N K L I J K E L A N D M A C H T

IIe BATALJON 4e REGIMENT INFANTERIE

CONSIGNES KAMPEMENTSWACHT

1. De Wacht bestaat uit: 1 Wachtcommandant.
2 Korporaals van aflossing.
24 manschappen.

2. De Wachtparade wordt gehouden om 18.00 uur.

3. De vlaggenparade wordt gehouden: 7.00 uur en 17.00 uur.

4. Gedurende de uren 18.00 - 06.00 uur:
a. 5 dubbelposten, genummerd 1 - 2 - 3 - 4 en 5.(Post 1-2-3- met bren).
b. een patrouille van 2 man, die regelmatig binnen deze lijn der posten loopt.

Totaal 12 man: 2 uur op, 2 uur af.

5. Gedurende de uren 06.00 - 18.00 uur:
a. bij de twee hoofdingangen een enkelpost.
b. bij post 1 een enkelpost.
c. bij post 3 een enkelpost.

6. Het Piket blijft in het wachtlokaal en eet ook ter plaatse.

7. De hekken zijn gesloten van 19.00 - 06.00 uur.

8. Het schoonhouden van de Bren's wordt gecontroleerd door den wachtcommandant.

9. In geval van alarm begeeft het Piket zich in stelling langs den hoofdweg.
De Wachtcommandant alarmeert den Luitenant-Adjudant Coté en den Kapitein Dieperink.

NOOT. I. De posten 1 en 2 worden geleverd door het Carrier Peleton, waarbij tevens een korporaal van aflossing is ingedeeld.

II. Post 1: N.O. hoek bij schijnwerper.
" 2: N.W. hoek.
" 3: midden W.phase.
" 4: midden Z.phase.
" 5: Z.O. hoek.
plaatsen aangegeven op schets in het wachtlokaal.

De Commandant II - 4 R.I.
o/l. de Luitenant-Adjudant

(K. Coté)

Zondag 1 september 1946 tot zondag 8 september 1946
Steeds hetzelfde, patrouille en wacht.

Zondag 8 september 1946
Actie Jangbras, aanvang 's-nachts 03.00uur.

Tjoegenang - De 3e compagnie in actie.
Boven de spitse kei is Jan Schuurman die later tgv. ziekte overleed

Maandag 9 september 1946 t/m vrijdag 20 september 1946
Druk werk als secretaris van onze peletonsvereniging 'De Gedeh- Pijpers'.
Inpakken van boeken (Nederland helpt Indië) en voorbereiden v.h. 'Zwemtoernooi'.

Zondag 29 september 1946
Zwemtoernooi voor het gehele bataljon in het afvloeiings-meer voor de Hydro Electrische energie Centrale te Tjoegenang.

Maandag 30 september 1946
Een patrouille bracht 2 arrestanten mee, deze bleken van de 'Banteng Hitam' te zijn.
Ze zijn geliquideerd denk ik.

Dinsdag 1 oktober 1946 t/m vrijdag 4 oktober 1946
Regelmatig wacht en patrouilles. Op onze patrouille van 4 okt. werden we uitgenodigd door de loerah van Tjitjedil om een kopje thee te drinken. In het huis troffen we de loerah's aan van Soekamadjo en Tjibeureum.

Zaterdag 5 oktober 1946 t/m dinsdag 8 oktober 1946
Geen bijzonderheden.

Woensdag 9 oktober 1946
Naar Tjipanas om gekeurd te worden voor Officiers-opleiding.
Goed resultaat, nog steeds keuringsklasse 1A.

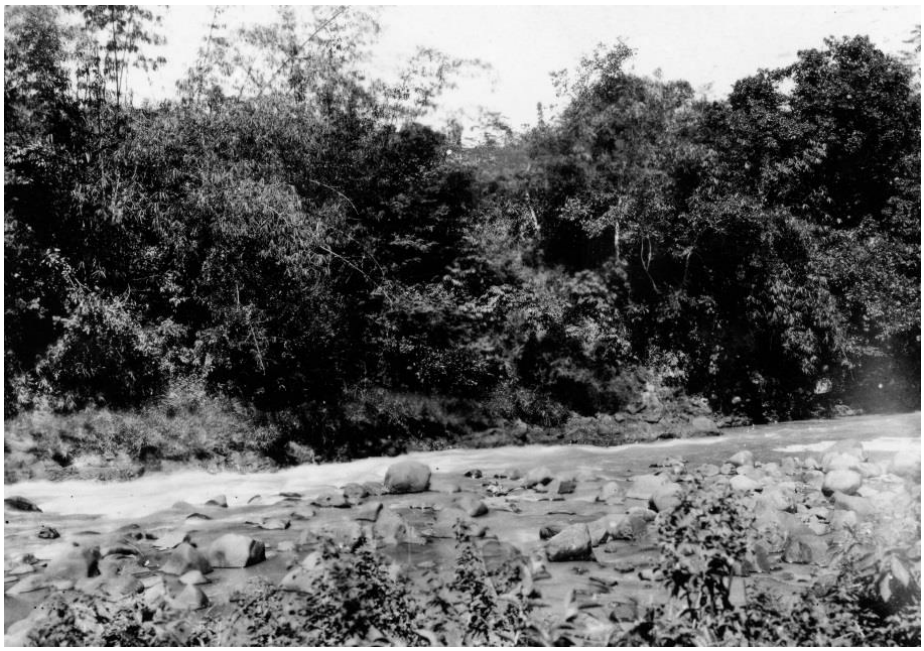

Tjipanas - De natuur waarin wij leefden

October 1946 - Tjipanas – Zonsondergang

Waarschijnlijk Tjipanas ? ?

Donderdag 10 oktober 1946 t/m maandag 14 oktober 1946
Geen bijzonderheden.

Dinsdag 13 oktober 1946
Vertrokken naar Bandoeng voor Officiers-testing.
Voorlopig gelegerd in de Maria-school, Houtmanstraat Subsistenten-kader.
Hopeloze ligging, slecht eten en geen was-gelegenheid.

Woensdag 16 oktober 1946
Naar 'Majestic' Theater, alwaar de film 'The Sisters Gaylord' werd gedraaid.

Donderdag 17 oktober 1946
Terug naar Tjoegenang om barang te halen.

Nº 51021
Majestic THEATER
Militairen f 0.50
Incl. verm. Belasting
Dit bewijs op aanvraag te toonen.
Slechts geldig op datum van vertooning ddo. .....
..... voorstelling.

Vrijdag 18 oktober 1946
Te Tjoegenang.

Zaterdag 19 oktober 1946
Terug naar Bandoeng.

Zondag 20 oktober 1946
Naar het K?S.B.-theater naar de film 'Crash dive'.

Maandag 21 oktober 1946
Naar de bioscoop waar de film 'Dancing Masters' werd vertoond.

Dinsdag 22 oktober 1946 t/m zaterdag 2 november 1946
Te Bandoeng. Af en toe buiten Bandoeng naar gevechtsopstellingen wezen kijken.
In diverse verlaten kamponghutten vond ik lege lucifersdoosjes waarop propaganda- materiaal van de Jappen geplakt. Deze lucifers werden gratis aan de Indonesiërs verstrekt.

Zondag 3 november 1946 t/m dinsdag 5 november 1946
Testing in het gebouw van het Departement van Oorlog. Zie voor verslag brief aan Ria m'n verloofde (helaas vernietigd!)

Dinsdag 5 november 1946
Naar 1ste Depotbataljon Tjimahi. Stromend water!

Woensdag 6 november 1946
Te Tjimahi. Geen bijzonderheden.

Donderdag 7 november 1946 en vrijdag 8 november 1946
Op wacht, bericht van af-testing.

Tjipanas - Bunkerwacht - Paleis Gouveneur Generaal, het zoeklicht door het voorterrein

Tjipanas - Bunkerwacht - Paleis Gouveneur Generaal, voorterrein verlicht door het zoeklicht

Zaterdag 9 november 1946 *Naar Bandoeng geweest.*

Zondag 10 november 1946 *Naar de militaire bioscoop Tjimahi, film 'Gaslight'.*

Maandag 11 november en dinsdag 12 november 1946 *Te Tjimahi.*

Woensdag 12 november 1946
Per Dakota van Bandoeng naar Batavia 'Royal Netherland Navy' W-7.
In Batavia gelegerd bij het X-de Bataljon Subsistentenkader. Mijn barang afgezet en naar Depok gelift alwaar ik mijn broer Louis ontmoette, die juist bezig was met het inventariseren van Rode Kruis-wagens en Dental-car. In die Dental-car stond hij met zijn rug naar mij toe. Ik riep: "Als je me niet wil zien!", waarna hij zich omdraaide en riep: "Wat krijgen we nou, waar kom jij zo ineens vandaan?"

Augustus 1947 - Broer Louis Butot

Donderdag 14 november 1946
Met Louis naar Batavia en terug.

Vrijdag 15 november 1946
Met Louis vanuit Depok op zijn Ariël motor naar Batavia, mijn maag zat zowat in mijn keel!

Zaterdag 16 november 1946
's-Morgens met kapitein Philbert per jeep naar Batavia. 's-Avonds met Louis een wandeling gemaakt te Depok.

Het is wel 'dubbel genomen', maar toch nog de moeite waard. Mijn persoontje……?

Zondag 17 november 1946
Vanmorgen naar de kerk, daarna met Louis naar Pasar Baroe (Batavia).

Maandag 18 november 1946
Naar Meester Cornelis met sergeant Briels (6 R.I.) en daarna naar Louis te Depok waar we met zijn allen hebben zitten rijsttafelen. Om ca. 14.30uur retour.

Dinsdag 19 november 1946
Vanmorgen aan het schrijven geweest.

Woensdag 20 november 1946
Geen bijzonderheden.

Donderdag 21 november 1946
'Sophietje' (Lnt. A. Wilmering) is me niet komen ophalen, ondanks de belofte!
Korporaal worden zal ook nog wel niet gebeuren.

Vrijdag 22 november 1946
Juist toen ik wilde gaan liften kwam ik Louis tegen met een ambulance-auto, met hem meegelift tot Depok. Verder met een Ambonees tot Tjipanas gelift. "Wat is het toch heerlijk koel daar in de Poentjak!" Een auto van II-4 R.I. (Chris Eldebroek) bracht mij weer naar de Electrische Centrale te Tjoegenang.

Zaterdag 23 november 1946
Naar de foerier echter zonder resultaat.

Zondag 24 november 1946
Vanmorgen naar de kerk in Tjipanas.

Maandag 25 november 1946
Naar de foerier, weer zonder resultaat. Pakketje uit Holland ontvangen, daar zaten heerlijke appelen in, Goud-reinetten!

VERHAAL
‘Begerige- en hunkerende ogen’.
Maandag 25 november 1946

Juist van de foerier terug, in Tjoegenang, zie ik een jeep aankomen met daarin onze companies-commandant Frans Weterings. De grote steen met daarachter meteen die kuil in de weg was net genomen, de bocht naar beneden het dal in gereden, een kort gesprek met de wachtpost en de jeep stopte voor het vertrek waar ik net aan een brief naar huis was begonnen. "Hee, Butot ik heb post voor je; ik kom je dit persoonlijk brengen”, de facteur kwam met een zak post uit Batavia, zette de zak op het bureau neer, en wilde een praatje met me maken. “Ik kreeg ineens een heerlijke geur in mijn neus, en ging op de lucht af en ontdekte dit pakje voor je: Asjeblieft!" Een paar begerige ogen keken mij aan. Voor ik het openmaakte wist ik al wat er in zat! Eenmaal open rolden een aantal heerlijke Hollandse Goud-reinetten er uit (mijn vader had ze er vast nog onrijp ingestopt, maar nu keken een paar kleurige en hunkerende ‘oogappels’ in onze 2 paar begerige ogen! Ik heb de kapitein maar deelgenoot er van gemaakt. Terwijl mij te binnenschoot eens eerder deelgenoot geweest te zijn geweest van zoute haring die mijn maat uit Holland had gekregen.

Dinsdag 26 november 1946 tot donderdag 28 november 1946
Geen bijzonderheden.

Vrijdag 29 november 1946 *Patrouille-commandant.*

Zaterdag 30 november 1946
Wacht van 11.00 tot 15.00uur. Patrouille voor TRI-convooi.

Zondag 1 december t/m maandag 9 december 1946
Geen bijzonderheden.

Dinsdag 10 december 1946
Patrouille samengesteld uit 1e en 3e sectie bracht 1 arrestant mee.

Woensdag 11 december 1946
Arrestant die vluchtte neergeschoten.
's-Morgens verhuisd naar Tjiandjoer. Sergeant v.d. week, zoals steeds bij verhuizingen.

11 december t/m dinsdag 17 december 1946 *Sergeant v.d. week.*

14-12-1946 - Tjiandjoer. Begrafenis Chauffeur 'Opa' Harm Kamps, hij was in een ravijn gereden

Woensdag 18 december 1946 *Wegbeveiliging.*

Donderdag 19 december 1946 t/m zondag 22 december 1946 *Geen bijzonderheden.*

Maandag 23 december 1946 *Wachtcommandant, Consigne; 'Extra waakzaamheid'.*

Tjipanas - Wim Kuyper aan de hoofdpoort bij het buitenverblijf van de G.G.

Dinsdag 24 t/m donderdag 26 december 1946
Zeer onrustige dagen, feest met E.M.'ers

KERSTFEEST 1946.

Het loopt tegen Kerstmis, nog enkele dagen en weer is het mooie feest daar. Ergens op Java, onder een groepje oorlogsvrijwilligers, worden plannen gemaakt om dit tweede kerstfeest, wat zij ver van huis en haard moeten vieren, zo stemmig mogelijk te doen verlopen. Plannen worden geopperd om de kwartieren te versieren, er worden zelfs prijzen uitgeloofd voor de mooiste versiering. Menigeen denkt aan de voorbereidingen thuis, een klein glimpje heimwee komt boven. Bruusk wordt dit onderdrukt. We zijn vrijwillig hierheen gekomen om aan deze mensen vrede te brengen, vrede, recht en veiligheid. Onze taak is nog niet ten einde. We zullen daarom dit jaar het vredesfeest vieren temidden van de mensen aan wie we die vrede komen brengen. We zullen trachten de Kerstsfeer te scheppen, die we zo goed kennen van thuis. We zijn met vrienden onder elkaar, toch zullen we de huiselijke kring missen, nu meer dan ooit. Met de onverzettelijke wil, die deze kerels kenmerkt, zetten zij de voorbereidingen voort.....Plotseling, het is de 23ste, komt de dissonant. Berichten komen binnen in snelle opeenvolging: Alle wagens langs de weg beschoten, handgranaat in het hospitaaltje, mortiergranaten in het sanatorium, aanval bij de theefabriek, grote aanval in de perimeter. De eerste gewonde rijdt voorbij op weg naar de verbandplaats. In de kwartieren hangt de halfafgemaakte kerstversiering..... vergeten. Is dit de voorbereiding op het vredes-

feest? Er worden schampere opmerkingen gemaakt over de wapenstilstand. Anderen snoeren hen weer de mond met: "Het zijn eigenmachtig optredende bendes opgezweept tot een bittere haat tegen ons door kwade elementen. Orders komen binnen; verloven stopgezet; alles moet geconsigneerd blijven. Zo doet het Kerstfeest zijn intrede. 's.Avonds is het overal rustig, wat zal er morgen weer gebeuren? Waar gisteren iedereen aan de voorbereiding van het Kerstfeest bezig was hoort men nu de opmerkingen zoals: "O ja, dat is waar ook, het is morgen Kerstmis". In de middag van de 24ste rijdt wederom de ziekenauto voorbij, ditmaal met twee gewonden, jongens van ons. Zij waren overvallen en zijn flink bewerkt met messen en klewangs. Consignering blijft gehandhaafd. De voorbereidingen van het feest willen niet zo goed meer vlotten. Ieder ogenblik kunnen we weg moeten, allerlei veronderstellingen worden gemaakt. Het blijft verder rustig die dag. We krijen toestemming om naar de kerk te gaan. De Kerstnacht breekt aan. Geheimzinnig en vol geluiden is de tropennacht. Duizenden sterren flonkeren aan de hemel. Er komt een gevoel van vrede in je. Toch loert daar in de verte het gevaar, dat weet je. Je gevoelens worden heen en weer geslingerd, vrede en gevaar. In de kerk gekomen kun je dat gevoel van gevaar niet kwijt raken, de echte kerststemming wil niet komen. De anders zo pakkende klanken van het "Stille Nacht, heilige Nacht" gaan aan je voorbij. Je gedachten dwalen af naar huis, ver weg in Holland, je voelt je eenzaam. Het kropt in je keel en je wilt bidden, vurig bidden, maar het lukt niet. Je gedachten dwalen weer naar huis, hoe zou het er daar nu uitzien, wat zouden ze nu aan het doen zijn? Als ik nu eens even thuis was.....Hier breken je gedachten weer af, je geeft jezelf een por om tot de werkelijkheid terug te komen. Even komje terug in de kerkelijke kerstsfeer maar dan dwalen je gedachten weer, nu naar je kameraden die daar in de buitenposten liggen omringd door gevaar en de loerende dood. De sfeer van vrede breekt weer af en komt niet meer terug. De hele verdere dag wordt de kerstgedachte verdrongen door allerlei orders. Er wordt gesproken over patrouille en vijandelijke stellingen. Vrede op aarde, dreunt het nog in je oren. 's-Avonds zitten we bij elkaar, de stemming wil niet komen. Enkelen zitten stil voor zich uit te staren, hun gedachten zijn weer thuis. We willen een paar kerstliedjes zingen, het wil niet vlotten. Waar is die gewijde sfeer die er thuis altijd was? Er wordt voorgesteld om maar een swingplaatje op te zetten. Enige protesten en enige voorstanders. De rest gaat weg, laten nog even hungedachten gaan naar de afgelopen jaren, het kerstfeest thuis en gaan dan maar slapen. Zo ging kerstmis 1946 voorbij. Een onbevredigd gevoel laat het achter, maar het is Kerstmis geweest en we hebben de geboorte van Christus herdacht, ieder naar zijn beste kunnen.

Serg.L.W.J.Verbeek
1-II- 4 R.I.

Vrolijk Kerstfeest
DE KENNEMERS
4 RI
GELUKKIG
1947
NIEUWJAAR

Wimpie Welfare
wenst U ...
DE KENNEMERS
2-4RI
Vrolyk Kerstmis
Gelukkig Nieuwjaar

Vrijdag 27 december 1946 *Patrouille, Louis is aangekomen.*

Zaterdag 28 december 1946
Actie in de buurt van Tjipanas, buit: slagwapens.
Op deze actie was ik als Cdt. kleine mortier.

Zondag 29 december 1946
Om 07.30uur naar de kerk in Tjiandjoer Beveiliging van wagen naar Tjipanas.
's-Nachts wachtcommandant L.T.D.

Maandag 30 december 1946 *Geen bijzonderheden.*

Dinsdag 31 december 1946 *Om 24 uur uitgerukt ten gevolge van alarm in Tjiandjoer.*

Woensdag 1 januari 1947 *Overgeplaatst naar Bataljonsstaf-Administratie.*

1947 - Lodji - Cor Stoop en Henk Braat met twee djongos

1947 - Lodji - Henk Braat, A. Verburg, Jan Dieperink, C. van Es en M. Roos

Lodji - Henk Braat

Donderdag 2 januari 1947
Om 11.00uur mijn werk op de administratie begonnen.

Vrijdag 3 januari t/m donderdag 16 januari 1947
Eed voor geheimhouding afgelegd.

Vrijdag 17 januari 1947
Stemming opgewekt. Vanavond op wacht van 18.00 tot 20.00uur.

Zaterdag 18 januari 1947
Vandaag veel werk op kantoor, mijn stemming wordt met de dag beter.
Met Pater van der Meulen een heel gesprek gehad, hij is een Pater Jezuïet.

Zondag 19 januari 1947
Voor de afwisseling weer eens een wachtje geklopt, dat gebeurt zo om de twee dagen, dan verleer je dit ook niet. Ik begin weer wat meer te lezen. Tevens merk ik op dat ik me weer wat meer ga interesseren voor vele dingen. Vanavond een aardig bandje gehoord!

Maandag 20 januari 1947
Iedere dag erger ik me wel 'n beetje aan de praat van enkele jongens in het theehuis, dat is nu niet bepaald netjes. Maar ja, zo gaat dat nu eenmaal met Jan Soldaat.
Ik zit nu haast iedere avond op kantoor te schrijven, te lezen of te studeren, daar zit ik tenminste rustig.

Dinsdag 21 januari 1947
Van het gerucht over vertrek van het bataljon hoor je niet veel meer.
De post komt slecht door, maar ondanks dat wordt mijn stemming beter.

Woensdag 22 januari 1947
De drukte op kantoor begint wat af te nemen.

Donderdag 23 januari 1947
Niet veel te doen op kantoor, ik krijg zo wat meer tijd om wat te studeren en te lezen.

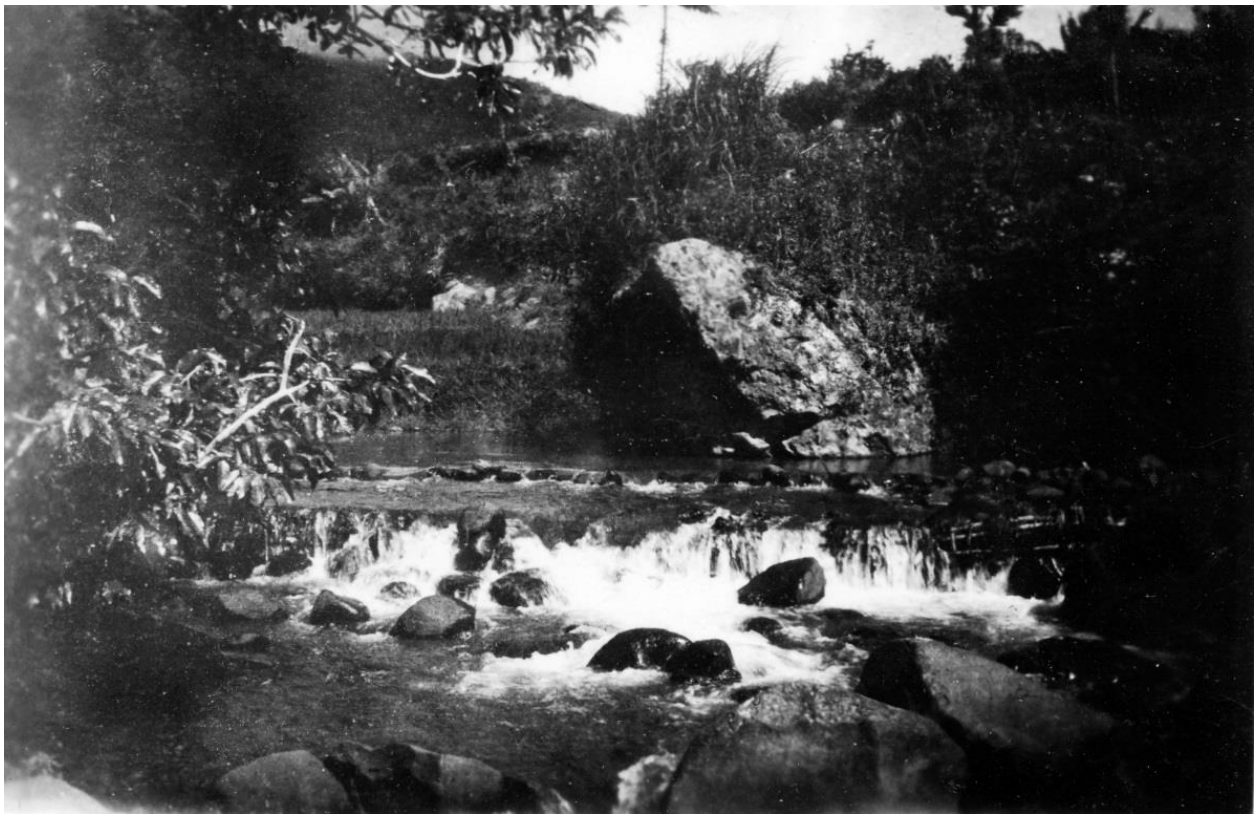

Lodji - De kali

Vrijdag 24 januari 1947
Zo, het plan om over te gaan naar de I.D. gaat aan het rollen.
Ben wel als extra-beveiliging mee geweest.

Zaterdag 25 januari 1947
Louis is 's-avonds overgekomen, aan de hand van mijn dagboek met hem op kantoor zitten praten.

Zondag 26 januari 1947
's-Nachts wacht van 02.00 tot 04.00 uur.
's-Morgens samen naar de kerk. Een wandeling gemaakt in de richting van Tjiwalen met Klaas Brink, Korp. Henk Ter Beest en J. Schreuder-Goedheit. Om ca. 14.00uur is Louis weer vertrokken

Maandag 27 januari 1947
Staat mijn overplaatsing stop, hoe zit dat eigenlijk?

Dinsdag 28 januari 1947
Het wordt weer drukker op kantoor. Er wordt weer over mijn overplaatsing gesproken.

Woensdag 29 januari 1947
Afscheid van Ritmeester H. Rhodius, onze waarnemend bataljons-commandant.
Wanneer we gedemobiliseerd worden kunnen we bij hem aankloppen!

Donderdag 30 t/m zaterdag 1 februari 1947
Geen bijzonderheden.

Zondag 2 februari 1947
Mijn verjaardag, de dag is zonder dat iemand het heeft gemerkt verlopen. Terwijl ik 's-avonds brieven zat te schrijven bemerkte Jan Hartog dat ik jarig was. Hij ging naar het theehuis, een ogenblik later ging de telefoon: Of ik naar het theehuis wilde komen, omdat er iemand voor me was. Ik had de truc door en liet even later het theehuis opbellen en zeggen dat ik van mijn baas overwerk had gekregen en of de betreffende persoon maar even naar het bureau wilde komen. De persoon in kwestie kwam natuurlijk niet. Toen ben ik maar naar het theehuis gestapt waar iedereen mij feliciteerde De wacht probeerden ze aan iemand voor een 'zacht prijsje' over te dragen, om een vrolijke avond te hebben, dat lukte echter niet. Toen heb ik de fuif maar uitgesteld tot de volgende Zaterdagavond.

Maandag 3 t/m vrijdag 7 februari 1947
Ik ben een heel ander mens geworden sinds ik uit de 'troop' weg ben. Alleen een zweer op mijn linker scheenbeen bezorgt mij ca. 1 week 'kwartier-ziek' te bed.

Tjipanas - Dr. Weder op praktijk in de kampong

Zaterdag 8 februari 1947
Zweer is genezen, weer naar kantoor en 's-avonds de fuif door Leen van Markenstein en mij gegeven. In het theehuis waren aanwezig: Louis, Wim Verheijdt, korporaal Ruud Serné, Arie van de Graaf, Sergeant H. Redel, Sergeant Tony Wolters, Johnny Droog en mijn persoontje. Verheijdt was nog al erg vrolijk; "Ik ga dood, haal de Pater en zorg jij voor een krans. Op mijn graf een lint waarop moet staan -Rust zacht lieve Wimpie-". Louis was een beetje ziek van de borrels. (zie ook het verhaal over de aap van Cor Schermer).

Verhaal Cor Schermer

Zondag 9 februari 1947
Vanmorgen naar het meertje "Telaga Warna; (Kleurenmeer) in de Poentjak.
(zie verslag in de brief No. 109 aan Ria,…..helaas door haar verbrand).
Foto's gemaakt door Leen Markenstein en Wim Verheijdt. Om half een ging Louis retour.

Met de Waepon-carrier op het hoogste punt v.d. weg in de Poentjak - Sgt. H. Redel, djongos 'Daddy',
F. de Jong, Henri Butot, Louis Butot, kpl. Piet Meyboom, Lt. A.G. v.d. Wegen, Kpl. Ruud Serné en Sgt. Tony Wolters

Telaga Warna - Henri Butot, Sgt. H. Redel, Sgt. Tony Wolters, F. de Jong, Lt. A.G. v.d. Wegen

Telaga Warna (kleurenmeer) - De steile helling van het meertje

Telaga Warna - Het kleurenmeer in de Poentjak - Waar dacht ik aan denk je?

Maandag 10 februari 1947
Geruchten omtrent verhuizing of actie tegen Soekaboemi?

Dinsdag 11 februari 1947
Ontzettend druk op kantoor, hoofdpijn. Verplaatsingsplannen zijn reeds gemaakt.

Woensdag 12 februari 1947
Nog steeds houden de geruchten omtrent verhuizing aan.

Donderdag 13 februari 1947
Geen bijzonderheden.

Vrijdag 14 februari 1947
Verhuizing naar Tjiandjoer, met weemoed verlaten we Tjipanas! Onze heerlijke ligging, ons grote kantoorgebouw, de mooie vijver, de prachtige natuur en de zang van de vogels.
Met dat alles moeten we het mieterse klimaat prijsgeven, waardoor zoveel fut in je body kwam en wat je eten lekker deed smaken. Vaarwel Tjipanas! Tjiandjoer; warmte, muskieten, en een huis dat werkelijk "pet" genoemd kan worden. Gelukkig hebben we onze baboe Djoeria mee kunnen nemen en een djongos bood zich ook meteen aan.

Zaterdag 15 februari 1947
Terug naar Tjiandjoer Alles verloopt vlot. Bureau weer op orde, evenals onze eigen spullen. Met 3 man slapen we op een kamertje: Sgt. H. Redel, Arie van de Graaf, en mijn persoontje. We hebben alles zo gezellig mogelijk ingericht. Op de andere kamer slapen Korp. Ruud Serné en Jan Hartog. Louis is gearriveerd.

Zondag 16 februari 1947
Wanneer Louis er is hebben we altijd een gezellige avond, zo ook deze keer weer.
Met kleding van Louis naar de kleermaker in Tjiandjoer geweest.

Maandag 17 februari tot 23 februari 1947
De kapitein is zo goed als nooit op zijn bureau, en tóch bevordering! Hoe kan dat nu? Sterren schijnen altijd door dat gat in die grote bus te kunnen, maar strepen zijn zeker te groot!

Zondag 23 februari 1947
Verveling! Louis is niet komen opdagen. 's-Avonds dan maar naar de bioscoop.

Maandag 24 februari t/m zaterdag 1 maart 1947
Geen bijzonderheden.

Zondag 2 maart 1947
Na de gezellige zaterdagavond een tocht per jeep gemaakt naar de theefabriek 'Goenoeng Gedeh'. Kpl. Ruud Serné, Louis, Becker en mijn persoontje.
Op deze tocht heb ik met eigen ogen kunnen zien wat er allemaal door ons toedoen is veranderd; sawah's weer bewerkt, plantages weer gecultiveerd, kortom vooruitgang is er overal te bespeuren! Zelfs de wegen zijn ontzaglijk verbeterd.

3 maart t/m 8 maart 1947
Geruchten over het in rust gaan van de brigade, Tjimahi?, Bandoeng?

Zondag 9 maart 1947
Vandaag er tussen uit getrokken met Jan Hartog. Op de bonnefooi gaan liften, waar we terecht zouden komen kon ons niet schelen, maar in een gevangenis blijven, dat nooit! We troffen een wagen van de M.P. die in de S-bocht bij Tjoegenang een 3-tonner op sleeptouw moest nemen. Met z'n drieën zaten we voor in de cabine, want het regende. Verder dan even voorbij Tjipanas kwamen we niet. Na de bailey-brug moesten we een eind steil omhoog. Onze 15-cwt. redde het niet meer, temeer omdat de derailleur van de drietonner tijdens het vervoer gebroken was. Na even de Breakdown gewaarschuwd te hebben gingen we terug. Na een bezoek aan Ruud Serné in het hospitaal Tjipanas, liftten we weer terug naar Tjiandjoer, alwaar een boterham ons wachtte.

Maandag 10 maart 1947
Het is stil op kantoor, de kapitein is naar Bandoeng. 's-Avonds kwam het bericht dat een gedeelte van het bureau over moest naar Tjimahi. Ik kon mee als kwartiermaker.

Dinsdag 11 maart 1947
's-Morgens vroeg al twee wagens voor de deur. Een stel koelies zorgde dat de spullen in de wagens kwamen, om 09.00uur vertrokken we. Voor de derde keer trok ik door de prachtige krijtrotsen voor Tjimahi.
Bij aankomst aldaar vonden we enkele koelies die voor de ontlading zorgden. Na eerst het verloren gegane archief weer op orde te brengen, mijn eigen spullen op hun plaats gebracht.

Woensdag 12 maart 1947
Geen bijzonderheden.

Donderdag 13 maart 1947
's-Avonds naar Bandoeng. Bioscoop 'Going my way' (ons goede Pastoorke).
Aankomst Bataljonsbureau.

Vrijdag 14 maart 1947
Geen bijzonderheden.

Zaterdag 15 maart 1947
Naar Bandoeng bios, film 'Crash-dive' (torpedo's afgevuurd).

Zondag 16 maart 1947
Druk kantoorwerk.

Maandag 17 maart 1947
Bericht van actie te Soerabaja. Schrijven.

Dinsdag 18 maart 1947
Terwijl de anderen 's-middags vrij hebben moeten wij op kantoor werken. Bovendien zijn we niet vrijgesteld van de dienst. Alle CC-en bij de B.C. Gissingen omtrent een actie onzerzijds. Dakota terecht.

Woensdag 19 maart 1947
Mijn juist zo goede stemming begint af te zakken door het niet ontvangen van post.
's-Avonds een avondwandeling gemaakt met Arie van de Graaf.

Donderdag 20 maart 1947
Vandaag mars-ordonnance gespeeld, de marslengte was 16,5 km. Het ging door de prachtige tropische natuur, in de verte kon je de mooie krijtrotsen zien liggen. Langs de weg stonden hier en daar inlanders te kijken of kwamen bij het voorbij trekken uit hun hutten gekropen. De zon heeft mij weer goed gedaan! Ik verlang naar de compagnie terug met zijn toch heerlijke weliswaar zware buitenleven! Waarom ben ik eigenlijk naar de administratie gegaan?

21 maart tot 23 maart 1947
Geen bijzonderheden.

Zondag 23 maart 1947
's-Morgens om 08.00uur naar de Hoogmis in de kerk van Tjimahi. 's-Middags om 14.00uur met Luitenant J. Lammeree van de I.D., H. Becker en Jan Hartog naar Tjisaroea vertrokken, waar de Buitendienst van I.D. gelegerd is. De weg loopt Noord-waarts en klimt aan een stuk. Voor ons ligt de vulkaan Tangkoeban Prahoe, achter ons de vlakte van Tjimahi, omringd met prachtige bergruggen. We rijden door een bocht en houden stil. Wij kijken vanuit onze jeep neer op een van de mooiste plekjes van Java, die ik tot nu toe gezien heb! Dan tuffen we weer door om bij een kamponghut te stoppen, omdat de luitenant aldaar een bezoek moet brengen bij zijn I.D. Om 16.30 uur vangen we de terugweg aan.
Nog steeds aanhoudende geruchten omtrent actie richting Cheribon.

Maandag 24 maart 1947
Wat raar: de drukte op kantoor doet me nu goed!

Dinsdag 25 maart 1947
Alles staat gereed. Een commando, een kick, en we zullen doorbreken naar Cheribon, de weg naar Semarang moet vrij! Honderden mensen die in concentratiekampen zitten zullen dan bevrijd kunnen worden. Het doel waarvoor ik hier kwam en met mij zo velen! Maar neen, in plaats hiervan vindt men het beter die mensen op te offeren aan de politiek! Linggardjati wordt vandaag of morgen ondertekend! Een beetje rumoer onder Infanterie1ten gevolge hiervan. Ook in ons bataljon heerst een gedrukte stemming!

Woensdag 26 maart 1947
Zuiver prive-zaken lopen niet zoals ik wil (in Holland). Dat beïnvloedt toch je hele doen en laten! Maar ik weet me er toch tegen te verzetten.

Donderdag 27 maart 1947
Stemming gedrukt ten gevolge van de ondertekening van Linggardjati!

Vrijdag 28 maart 1947
Iedereen heeft het over Linggardjati!

Zaterdag 29 maart 1947
's-Avonds met korporaal P. Kochx naar Bandoeng. In de Oranje-Club wat gebruikt.
Er wordt hier gezellig gedanst, ik heb daar geen trek in.

Zondag 30 maart 1947
Palm-Zondag! Ik ga nog eens de komende Goede Week na zoals die vroeger was en stel me in op deze dagen. In Tjimahi ga ik naar de kerk 'Palmwijding'. 's-Middags naar de voetbalwedstrijd tussen 1-4 R.I. en ons bataljon, het wordt gespeeld aan de Kampementsweg. Een wedstrijd waar veel in zit. Piet Koekebakker blinkt uit, terwijl de back's ook goed spel leveren. Na de rust, begint Adjudant van Rooden hem even op te zetten! Een spannende wedstrijd eindigend in 1-1.

Maandag 31 maart 1947
Geen bijzonderheden.

Dinsdag 1 april 1947
's- Avonds naar Tjimahi's bioscoop waar de film gedraaid wordt getiteld: "Nothing but troubles"

Woensdag 2 april 1947
Loop met mijn ziel onder mijn arm!.

Donderdag 3 april 1947
Het bataljon zal naar de Lembangweg verplaatst worden. Met Cor Schermer (Leger-film dienst) naar Bandoeng om inkopen te doen, voor een pakketje.
Hé hé, eindelijk eens een morgen vrij voor dit karwei. Een keurig Javaans houtsnijwerkje en specerijen voor thuis.

April 1947 - In onze barak v.d. kazerne Kampementsweg te Tjimahi.
Tempat en muskietennet. Ruud Serné, Cor Schermer, Henri Butot en liggend Jan Hartog

April 1947 - Tjimahi. Kazerne-leven. Cor Schermer, Boris Heemskerk, Gerrit Ouwens, Jan Hartog, Henri Butot, Arie v.d. Graaf en Ruud Serné

Vrijdag 4 april 1947
Goede Vrijdag! In de kerk van Tjimahi heerst een gedrukte stemming, die je tot bezinning brengt.

Zaterdag 5 april 1947
Te biechten samen met Johnny Droog.

Zondag 6 april 1947
Vanmorgen om 08.00uur naar de kerk "Zalig Pasen" roept het op!
Uit de kerk wensen we elkaar "Zalig Pasen".

Maandag 7 april 1947
Verhuist naar Lembang. Via het balkon moeten de bureau's het huis in. Kasten van huizen zijn het, villa's gewoon. Alles is piekfijn in orde, alleen geen water, maar daar wordt aan gewerkt. Wanneer alles op zijn plaats staat, gaan we aan ons eigen werk en barang.
Wij krijgen het huisje naast het bataljons-bureau, waar Ruud Serné en Jan Hartog zich reeds genesteld hebben. Het is ondertussen avond geworden, we zitten op het balkon en kijken in de schemering over de stad Bandoeng, waar reeds enkele lichtjes het beeld nog meer opfrissen. Achter dat alles rijzen de bergen met hun donkere gedaanten als heersers der natuur op.

1947 - de Lembangweg

Dinsdag 8 april 1947
Djoeroek-tuinen overal, daarom er op uit! Daddy, onze kleine djonggos helpt ons, vlug als een rat zit hij in de bomen, hij heeft er plezier in. Tassen vol slepen we 'naar huis'. Djoeroek-soesoe, djeroek Bali en een soort grapefruit is de buit. 's-Avonds zit ik voor op het terras en Daddy komt bij mij zitten en ik neem hem als een vader op schoot.
Een leuk joch is het. Zo goed en zo kwaad als ik kan begin ik een gesprek met hem in het Maleis. Het komt er uit; hij wil Hollands leren. Met zijn donkere kijkers smeekt hij mij als het ware. We beginnen, hij leert vlug. Ik zeg hem in het vervolg zoveel mogelijk Hollandse woorden te gebruiken. Later op de avond probeer ik wat meer van hem te weten komen, wat hij gedaan heeft tijdens de Japanse bezetting enz. Alles wat hij zich maar herinneren kan vertelt hij mij. Hij heeft de Hollanders zien wegtrekken, de Jappen zien komen. Vreselijke dingen gezien van de Nippon enz. Toen ik hem naar bed had gebracht met een "Selamat-tidoer", zocht ik ook maar mijn veldbed op.

Woensdag 9 april t/m vrijdag 11 april 1947 *Geen bijzonderheden.*

Zaterdag 12 april 1947 *Verzoek voor verlof ingediend en gekregen.*

Zondag 13 april 1947 *In Bandoeng naar de kerk.*

Maandag 14 april 1947 *Geen bijzonderheden.*

Dinsdag 15 april 1947
Met Ruud Serné naar Batavia, Gerrit Ouwens (de chauffeur van de B.C.) bracht ons met de jeep naar Andir, het vliegveld van Bandoeng. Met de Dakota 637 om ca. 09.00 uur vertrokken, mijn tweede vliegtocht.
Prachtig gezicht die 'bouwdoos' daar beneden! De sawah's op Republikeins gebied zijn beter bebouwd dan vorig jaar. Om ca. 09.20uur aankomst te Kemajoran-Batavia.
De eerste lift tot de Priokweg, de tweede tot Kramat. In het verlof-Centrum 'Weltevreden' lieten we ons inschrijven. Samen met Ruud Serné op pad om zijn neef en mijn broer te vinden. Op het departement van Onderwijs en Eredienst moesten we om inlichtingen vragen. Bij een van die 'hoge peren' stapten we maar meteen naar binnen.
Een stom-verbaast gezicht keek ons aan en vroeg ons of we een 'aandien-briefje' hadden. Prompt daarop kwam ons antwoord: "Neen, maar we wilden graag het adres van enz. weten". Een nog verbaasder gezicht gaf ons eindelijk na veel wachten antwoord. (Een brutaal mens heeft de halve wereld!). Toen op zoek naar Louis, ook geen peulenschilletje.

Bij de Tandheelkundige Compagnie was hij nog niet, dan maar van Laan Tri Trivelli naar de Generaal van Daalenweg. Ook niet, was juist verhuisd. Na een gesprek met een politiek tintje met enige Sergeanten, weer naar Weltevreden, waar Louis mij 's-avonds kwam opzoeken.

1947 - vliegveld Andir - Henk Braat in een Japanse jager

Woensdag 16 april 1947

's-Morgens gemeld op P.M.C. en C.M.V.(Plaatselijk-Militair-Commando en Centraal Militair Vervoer). Een tramritje in de ochtend, het 'stuk hout op wielen' bezorgde ons een echt pleziertje! De middag werd bij Louis doorgebracht, die me zijn stapeltje gedichten liet lezen. Werkelijk mooie en goede gedichten. Hoe komt het toch dat ik geen gedichten meer maak?
(Zie achteraan in dit dagboek voor meer gedichten uit eigen hand).

De wandkaart.

O wandkaart, stille vriend, jij voelt mij aan,
Vaak wisselen wij gedachten, wij kunnen elkaar
verstaan.
Om mij te troosten geef jij mij de vrijheid,
En neemt mij op in je overgrote kleinheid,
Jij tovert silhouetten van Salak en Gedeh,
En ik, klein mensenkind, ga altoos met je mee,
Langs lange wegen en sawah-terrein,
Langs kronkelpaadjes, waar vlinders zijn,
Op berghelling en tuinen voor thee,
En langs de kali terug naar de zee,
Naar beekjes en meertjes en vijvers met vis,
Waar steeds ongebroken blijheid is,
Waar vogels fluiten en krekels zingen,
En vele bomen elkaar verdringen.
Daar moet ik zijn. Ja, daar is mijn thuis!
Het kantoorlokaal is voor mij maar een kruis.

Batavia, Febr. 1947.

Sgt L.J.M. Butôt.

De Kali in het bergland.

Daar, waar de aarde rotsig is, en kaal en hard
de blokken,
Is diep, de bedding van een snelle stroom.
Er dondert water naar beneden, zonder toom.
Een omgevallen boom dat is de brug.
Geelzwarte vlinders vliegen traag of vlug.
En langs de steile wanden hangen groene rokken.

Daar waar de snelle stroom door eeuwen heen een
bed heeft uitgesneden
Ligt kaligrint en grote brokken steen.
Het water stroomt met kracht steeds verder heen.
Het valt en maakt gedurig bruisend leven,
Alsof het mij mijn leven lang muziek wil geven.
Ik zit en luister stil alleen. Ik heb de stad
gemeden.

Wanneer ik verder klauterend, steeds stroomopwaarts
ben gegaan
En nat van spatten onder een waterdak
De regenboog met bei mijn handen pak,
Voel ik de vrijheid van het ongetemde land,
En dank de Grote Gever die met ongeremde hand,
Zijn pracht hier strooit en chaos kon verslaan.

Pinksteren 1947 Lembang.

Sgt L.J.M. Butôt.

Donderdag 17 april 1947
Met Louis, 's-avonds vanuit het verlofcentrum, naar een Chinees restaurant in de richting Priokweg. Hij kwam daar nog al veel om koffie te drinken. Ze hadden daar goede koffie!

Vrijdag 18 april 1947 *Gesprek 'per Radio' aangevraagd, het is ons gelukt!*

Zaterdag 19 april 1947
Naar de benedenstad getramd, waar zich de Vemen, handelskantoren enz. bevinden.
Dit deel van Batavia heeft veel weg van een Europese stad. De tram en trambaan zijn zeer verwaarloosd en de inlander doet geen moeite om alles weer op te knappen.

Zondag 20 april 1947
Met Louis had ik om 06.00uur afgesproken in de kathedraal te zijn om voor dat we onze excursie naar de Poentjak begonnen toch eerst onze plicht te vervullen.
Aan de Generaal van Daalenweg hebben we ontbeten, toen met 3 trucks de bergen in.
Het was 08.00uur en een blauwe hemel voorspelde een warme dag! Allereerst moesten banken en stoelen de wagens in. Hé, dat gaat bij ons OVW-ers toch anders! (Teamwork, E.M.-ers!). Al met al vertrokken we om ca. 08.30uur. In Buitenzorg werd halt gehouden voor een kop koffie. Na een half uur oponthoud stoven we weer over de Postweg.
Op het hoogste punt aangekomen (de Poentjak) werden de wagens geparkeerd en we beklommen een helling die een klein platform verborg, alwaar de middag-boterham werd verslonden. Rechts van het huisje lagen twee graven van militairen. Louis was al druk bezig met het zoeken van schelpen, waar ik hem mee hielp. We vertrokken weer in de richting Tjiandjoer.
Bij Sindanglaja werden wat djeroeks, rijst enz. gekocht, daarna ging het in snel tempo verder: Tjipanas, Patjet, 't Zwarte Schaap', Tjoegenang suisden voorbij.
Midden in Tjiandjoer werd gestopt, het gehele stel ging op mijn aanraden naar het Chinese restaurant. Terwijl de anderen wat dronken, aten wij (Louis en ik) onze nasi goreng op.

Na wat inkopen gedaan te hebben begaven we ons weer naar de trucks om de terugweg te aanvaarden. Op onze terugtocht brachten we nog een bezoek aan Telaga Warna, waar door een paar E.M.-ers op apen werd geschoten. Inderdaad zagen we apen van boom naar boom slingeren. Na de thuiskomst wat opgeknapt en toen naar de Radio-studio om met Holland te spreken. Om half een 's-nachts liep ik op de weg tussen station Noordwijk en Kramat, waar ik werd beschoten door een E.M.-wachtpost, gelukkig was het mis, ik liep op de wacht toe en gaf hem een uitbrander!

Maandag 21 april 1947
's-Avonds naar Louis om samen naar de bios te gaan. Onderweg schoot hem te binnen dat hij Engelse les moest geven. Een ogenblik twijfelen wat te doen. Het besluit; in versneld tempo naar de van Daalenlaan, waar Louis bleef om Engelse les te geven.
Ik verdween naar het verlof-centrum alwaar Louis mij een uur later kwam ophalen om samen koffie te gaan drinken bij de Chinees, Afscheid!

Dinsdag 22 april 1947
's-Morgens te laat voor de auto (C.M.V.) die ons naar Kemajoran zou brengen.
Per lift dit keer met een luxewagen, naar het vliegveld.
Om ca. 10.30uur per Dakota nr 341 naar Bandoeng vertrokken, alwaar we om ca. 10.45uur aankwamen. Een drie-delige lift bracht mij op de plaats van bestemming, alwaar ik bemerkte dat ik verhuisd was naar de overkant van de Lembangweg.
Een uur later hoorde ik dat sergeant Proper in Bandoeng een motorongeluk had gekregen.

Woensdag 23 april 1947
Sint Joris-dag! Weer op bureau, razend druk. 's-Avonds gewerkt aan het pakketje wat niet erg wil lukken: hoe alles zonder dat ik iemand hinder op de juiste datum en de juiste plaats te krijgen?

Donderdag 24 april 1947 *Het pakketje voor elkaar gekregen.*

Vrijdag 25 april 1947 *Sergeant Dirk Proper is overleden.*

Zaterdag 26 april 1947
Begrafenis van Sergeant Dirk Proper. Sgt. H. Redel naar begrafenis. Tafel in elkaar gezet.

Zondag 27 april 1947
In Lembang naar de kerk, een eigen ingerichte kapel.
We hebben weer eens geen water, de motor is doorgebrand!

Maandag 28 april 1947 *Geen water!*

Dinsdag 29 april 1947 tot donderdag 1 mei 1947
Geen bijzonderheden, nog steeds geen water!

Kpl.d.d.Graaf en sdt.1e kl.Butot moeten naeten in verband met verstrekte dienst-opdrachten.

Lembang, 29 April 1947
17.40 uur.
De Majoor H.I.
J.J.W.Berkhoudt.

Kon. Nederl. Landmacht
Royal Netherl. Army
Reg. Int.
IIe Bataljon
Commandant

Donderdag 1 mei 1947
Van avond naar de bios 'Majestic'; 'International Squadron', een R.A.F.-film.

Vrijdag 2 mei 1947
Geen bijzonderheden.

Zaterdag 3 mei 1947
Kapitein Karel Coté geen goede morgen gezegd. Ik kreeg daarom weer eens een paar van zijn 'geijkte termen' naar mijn hoofd!

Zondag 4 mei 1947
Proclamatie Soendanese staat (Pasoendan). Komt er weer hoop?

Maandag 5 mei 1947 tot vrijdag 9 mei 1947
Geen bijzonderheden.

Vrijdag 9 mei 1947
Drukte op bureau, de stemming is echter goed! Zouden wij hier als administratief personeel nog lange tijd voor afwikkeling moeten nablijven? Het ziet er wel naar uit! Of Akties?

Zaterdag 10 mei 1947
Vanmorgen een herdenkings-mis bijgewoond in onze bataljons-kapel!
Om 09.00uur begon de dienst.
Een korte afwisseling was de inspectie op wapens en canvas-uitrusting. Ook het week-rantsoenen halen was een variatie op het eentonige leven dat we momenteel hier ondergaan! Tevens een uitkomst want ik zat reeds lang zonder sigaretten.
Vanmiddag was er weer eens werk aan de winkel; majoor J. Berkhoudt hadden we om een bank en een tafel gevraagd. Met zijn jeep was hij op zoek gegaan en kwam met materiaal aan. Wat mij opviel, en de majoor extra deed respecteren was, dat hij samen met mij aan het werk ging. Een majoor die niet bang was voor werken met vuile handen.
Hij heeft ook een aardige kijk op houtconstructies! Het resultaat was dan ook een solide tafel, waar ik vanavond voor het eerst aan zit te schrijven!

Zondag 11 mei 1947
De zondag begonnen met de H.-Mis in ons bat.-kapelletje. Verder geen bijzonderheden.

Maandag 12 mei 1947 tot donderdag 15 mei 1947 *Geen bijzonderheden.*

Donderdag 15 mei 1947
Hemelvaartsdag. 's-Morgens naar de Bat.-kapel, daarna aan de studie.
's-Middags een aquarelletje gemaakt.

Vrijdag 16 mei 1947 tot dinsdag 20 mei 1947 *Geen bijzonderheden.*

Dinsdag 20 mei 1947 *ACTIE??*

Dinsdag 20 mei 1947 tot zaterdag 24 mei 1947 *Geen bijzonderheden.*

Zaterdag 24 mei 1947
Aardig druk op kantoor, 's-middags naar het kapelletje te biechten ook Jan Hartog was er. 's-Avonds om ca. 22.00uur zit ik mijn handgranaten schoon te maken.
Plotseling komt iemand de kamer binnen, Louis was de late bezoeker. Na de nieuwtjes aan elkaar verteld te hebben vertrokken we naar bed.

Zondag 25 mei 1947
Pinksteren! Samen met Louis naar de Bat.-kapel om de H.-Mis bij te wonen. Na 'thuis' te hebben ontbeten, vertrokken we omstreeks 10.00uur voor een natuurtochtje in de richting van Tjisaroea. We volgden de waterleidingweg en bogen toen rechtsaf langs de kali die ons na veel klauteren in een diep ravijn bracht. Op het diepste punt aangekomen hielden we stil. Grote rotsblokken overkoepelden half de kali.
Overal sijpelde water uit de rotsen dat een typisch aspect gaf aan de weelderige planten tussen de keien. Na een stevige klimpartij bereikten we midden in de kali een groot rotsblok waar we ons op neer zetten. Alles was hier prachtig, we staken een sigaretje op.

3 meter beneden ons overstemde het geluid van het neerstortende water ons gesprek, alsof de natuur ons wilde dwingen onze mond te houden en slechts te genieten van de schoonheid der natuur. Die ons bij ons vertrek dwong slechts één woord mee te nemen: 'God', die schonk ons dit kleine stukje tropisch Nederland!
De middag brachten we weer door op ons zitje voor ons 'home'. Een krantje en een boek bezorgen ons tijdens de rust de nodige afleiding.
Toch kregen we niet genoeg van de tropische natuur, want de avond trok ons weer naar haar toe in de vorm van een wandeling door kampongs en sawah-paadjes, rimboe en over kali's. De zon was reeds lang achter de bergen verdwenen toen wij ons 'huisje' aan de Lembangweg weer bereikten.

Maandag 26 mei 1947
Reeds vroeg waren we weer 'bij de pinken' want Louis moest vroeg weg om om 11.00uur Tjiandjoer te kunnen bereiken.
Voor mij stond er weer een tochtje op stapel. Samen met Dominee Willem de Windt, Ruud Serné, Arie v.d. Graaf, Gerrit Ouwens en Jan Hartog en ik zouden we een bezoek brengen aan de Dago-waterval ten oosten van de Lembangweg.
De Dominee kwam met de jeep, gewapend met een bamboe-stok die als bergstok moest dienen. In twee gedeelten werden we naar het eind van de Dago-weg gebracht, waarna de tocht begon. Snel daalden we langs de berg totdat de grond rotsachtig begon te worden en een waterval ons deed horen dat we op de plaats van bestemming waren. Eerst bleven boven aan de waterval op de enorme rotsblokken staan. Ik stond vlak aan de rand, waar een diepte van ca. 40 meter mij aangaapte. Gelukkig dat ik geen hoogtevrees ken, dacht ik, want anders had ik al beneden gelegen. Langs een smal pad klauterden we lager en lager totdat de onderkant van de waterval bereikt was, en waar de kali weer rustig verder stroomde. Een schitterend gezicht! Waar het water zich van 40 meter in de kali stortte was de kali uitgegroeid tot een rond meer waar lustig gezwommen werd. Waar het meer weer overging in de kali was een smalle corridor van ca. 4 meter breedte. Er werden foto's gemaakt door Jan Hartog. Op de terugweg deed zich nog iets aardigs voor. We zaten aan de kant van een pad uit te rusten van onze klimpartij toen 2 militairen (E.M.) langskwamen.
Bij het zien van de kruisjes tussen de sterren van de dominee vroeg een van hen:
"Bent U Aalmoezenier?" waarop prompt het antwoord van de Dominee volgde: "Ja, in mijn vrije tijd wel, maar door de dag Dominee!" De jongens waren zo geslagen van dit antwoord, dat ze geen antwoord terug konden geven. De avond gebruikt om te schrijven!

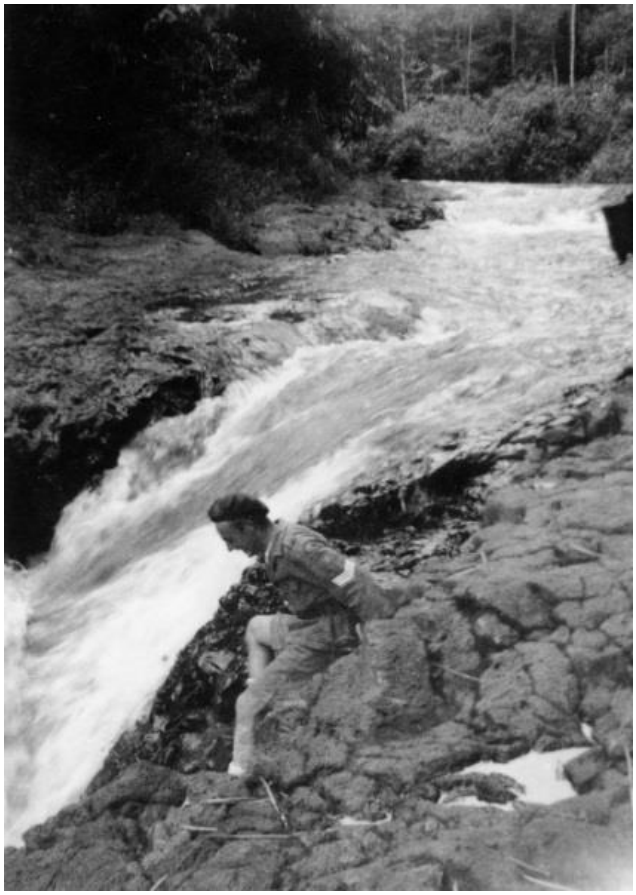

Lembang - Dago waterval - Louis bij het begin van de waterval

Mei 1947 - Dago waterval - wat men ziet als men vanaf de bovenloop naar beneden kijkt

Mei 1947 - Dago waterval - Louis in het bruisende water

Mei 1947 - Dago waterval bij Lembang

Dinsdag 27 mei 1947 tot zondag 1 juni 1947
Geen bijzonderheden.

Zondag 1 juni 1947
's-Middags met Gerrit Ouwens naar de waterval van Tjisaroea.

Maandag 2 juni 1947 tot woensdag 4 juni 1947
Geen bijzonderheden.

Woensdag 4 juni 1947 en donderdag 5 juni 1947
De gedachte dat er iets 'op het vuur' staat neemt steeds vastere vorm aan!

Vrijdag 6 juni 1947
Er schijnt in de toekomst een bevordering voor me te hangen! 's-Morgens inspectie over de ingepakte goederen en uitrusting!

Zaterdag 7 juni 1947
Aanhoudende spanning betreffende de toestand. 's-Avonds alles voor inspectie ingepakt. Ik heb er flink de pest in dat ik niet aan een eventuele actie mag (kan) deelnemen in verband met mijn bureau-baantje!

Zondag 8 juni 1947 tot 26 juni 1947
Geen bijzonderheden wel voortdurende spanning!

Donderdag 26 juni 1947
Het is avond, vannacht zal er een nachtoefening worden gehouden. Ik ga niet mee! Eerst had ik er een beetje de pé over in! Ik ben toen rustig aan het schrijven gegaan, een brief aan Pater van Galen. Plotseling komt kapitein Karel Coté binnen, die mij mededeelt dat er een verandering in de organisatie is gekomen, ik moet toch mee.
Het is reeds laat, de anderen liggen al lekker te snorren. Hun spullen staan kant en klaar op hun kist. Voorzichtig breng ik ook mijn spullen in orde. Jan Hartog wordt toch nog wakker. Enfin, ik kruip mijn bed in, blij met de gedachte dat ik bij een eventuele actie toch mee mag.

Vrijdag 27 juni 1947
Half drie. De telefoon ratelt ordonnansen snellen voorbij. Overall schieten we aan. Het is pikdonker, "Licht aan!". Thee halen in de keuken en dan naar bureau, waar de I.D. en Stafofficieren al klaar staan. We marcheren af richting Bandoeng.
Bij het legeringsgebouw van de eerste Compagnie is het druk. In het nachtelijk donker doet de een de andere zijn ransel goed, daar staan weer een paar man met hun slaperig gezicht te redeneren. Bij een klein zaklantaarntje zien we juist de radio te paard! 'Raar', evengoed zo'n antenne op het paard! De vóór-compagnie vertrekt reeds, dan volgt de staf. Het is koud vanmorgen!
Bij het ochtendgloren is de weg die naar Tjimahi loopt bereikt. Op het kruispunt nestelt de staf zich. Twee radio's staan in verbinding met de andere compagnieën. "Hee, luister; Bericht voor Verplegingsofficier aan Commandant 2-4 R.I. Stop. Eten zo spoedig mogelijk opvoeren ptn……Stop, einde." roept de verbindings-man door zijn radio. Ja, het wordt tijd, ik heb honger. En zo, minuten later komt de V.0. en een paar 15 cwt.-'s met brood en thee. We lopen allemaal langs de gamellen om onze portie in ontvangst te nemen.
Op de wegen worden nu witte lappen gelegd zodat de gevraagde luchtsteun kan zien waar wij ons bevinden. Spoedig snorren een paar Piper-cups over ons heen: "Kijk er valt iets naar beneden". Luitenant J. Lammeree gaat op zoek en komt met een bericht terug, een lange lap met een zakje.
Het bataljon moet nu tot oprukken overgaan. Lichtkogels worden afgeschoten.
De Compagniescommandanten weten hun betekenis en geven nu hun bevel; "Voor-waarts". Ook wij vertrekken. Zo gaat het nog een paar keer. De laatste keer voor het bereiken van het einddoel hebben we een zware kluif aan het terrein. Onze weg gaat door sawah's en kali's en de zon brandt fel op onze boddy. Dan komt het commando; "huiswaarts", en de oefening is ten einde. 's-Middags doen een paar uurtjes slaap ons goed!

Zaterdag 28 juni 1947
'There is a Glory', de strijd om Arnhem, draait in Bandoeng. Jan Hartog, Arie v.d. Graaf, Gerrit Ouwens en ik gaan er heen. Als speelfilm niet zo goed te noemen maar het komt alles zo goed de werkelijkheid nabij. Na afloop nemen we door een flinke eetpartij afscheid van Bandoeng. Want dit zal de laatste maal in Bandoeng zijn voor de grote operatie.
Auto's rijden nu af en aan met materiaal. We weten het! Munitie, prikkeldraad, benzine, genie-materiaal, alles wordt naar de onderdelen vervoerd.

Zondag 29 juni 1947
De laatste beetjes worden aangevoerd.
Na de H.-Mis zitten we te praten over alles wat nu komen gaat, totdat we plotseling horen dat de operatie is afgelast! Er werd juist de laatste hand gelegd aan het plan waarvoor Generaal Spoor en van Mook vertegenwoordigd waren in het gebouw van de B-Divisie te Bandoeng, toen een Amerikaanse afgevaardigde met het bericht kwam van de aan de Republiek overhandigde nota. "Daar zitten we weer, alles voor niets"!

Maandag 30 juni 1947 tot vrijdag 4juni 1947 *Geen bijzonderheden.*

Vrijdag 4 juli 1947
Vanmorgen verlof om samen met Gerrit Ouwens (chauffeur van de B.C.) per jeep Bandoeng in te gaan. Aankoop; een portefeuille.

Zaterdag 5 juli 1947 t/m maandag 14 juli 1947
Geen bijzonderheden. De toestand wordt steeds spannender!

Dinsdag 15 juli 1947 tot zondag 20 juli 1947
Geen bijzonderheden.
Toestand wordt steeds spannender, eens zal het tot uitbarsting komen.

Vrij. 18 Juli '47 - Bandoeng- De beker-finale om het kampioenschap W-Brigade, 1-4 R.I. - 2-4 R.I. Wij wonnen met 5-1 !

Spelmoment uit de wedstrijd om het kampioenschap

Het winnende Kennemer-elftal. H. v. Noort in het doel, verder o.a. Bert Jacobs, Dik Dijkhoorn, Ronny v.d. Berg, Bas v. Ooyen en Dick Starink v.d. 2e comp.

Zondag 20 juli 1947
'D-DAY'. Vandaag waren reeds manschappen van ons bataljon naar de demarcatie-lijn ten noorden van Bandoeng (voorbij Lembang) opgemarcheerd

Maandag 21 juli 1947
Precies om 24.00uur middernacht werd de demarcatielijn door een bataljon van onze brigade n.l. 1-11 R.I. overschreden. Zwaar artillerievuur donderde over het berg-landschap!

Dinsdag 22 juli 1947
De maandag daarop vertrokken wij gemotoriseerd, en aangezien de bruggen vernield waren brachten we het niet verder dan 5 km. voor Ttjiater.
Hier was de genie reeds bezig met het leggen van bailey-bruggen. De nacht moesten we echter in het open veld doorbrengen. Het was hier op deze hoogte erg koud, maar ik heb lekker geslapen onder Gods blote hemel.

Woensdag 23 juli 1947
Met de Bataljonsstaf en I.D. zijn we 's-morgens vroeg lopend naar Tjiater gegaan om de commandopost over te nemen van 1-4 R.I. Tjiater troffen we geheel onbewoond aan.
Maar er kwamen wel reeds enige inlanders terug die ons inlichtingen verschaften over de eenheden van de T.R.I., nu geloof ik T.N.I. geheten. Ons eten bestond die dag uit noodrantsoenen.(zeer goed!). Recht tegenover ons was reeds een hele opslagplaats van mijnen en vliegtuigbommen van Hollandse en Japanse origine. Deze bommen waren in de weg ingegraven geweest en door onze brigade makkelijk opgespoord.
De republikeinen hadden n.l. de mijnen niet in kaart gebracht, maar bij iedere mijn had men kleine stokjes gezet! Bij ieder stokje kon men dus aan het graven gaan!

Politionele actie - toeloop van de bevolking

Donderdag 24 juli 1947
Het is 05.00uur in de morgen, we vertrekken naar Segalaherang. De P&T-landen zagen er nog prima uit, de thee- kina- en rubberplantages waren in goede staat. Deze plantages zijn bijna allen Engels kapitaal. Hier en daar langs de weg stonden inlanders met hun kinderen te kijken. We wierpen ze sigaretten en delen van onze noodrantsoenen toe.
Dankbaar staken ze hun duimpje op zoals wij dat deden toen de Canadezen ons land bevrijdden. Al die tijd werd er door ons geen schot gelost. Bij de aankomst in Segalaherang stonden aan de ingang van deze grote kampong de dorpshoofden ons op te wachten en boden ons hun diensten aan. De assistent Wedana stelde zijn huis ter onzer beschikking, een tamelijk groot huis met de grote Aloen-aloen er voor.

Vrijdag 25 juli 1947 *In dit dorp hebben we tot en met 27 juli gelegen.*

Zondag 27 juli 1947
Weinig water, maar stukken beter dan in Tjiater, waar geheel geen water aanwezig was.
En zoiets is erg wanneer je bedenkt dat wanneer je een tijd in een convooi gezeten hebt, je onder de stof en vuiligheid zit!

Maandag 28 juli 1947

We vervolgen onze opmars. Nu in de richting Cheribon. Toen we Soebang voorbij reden, lag er een grote open vlakte voor ons. De wegen waren prima berijdbaar, hier en daar waren wat bruggen vernield, die onze genie echter reeds hersteld had; die jongens hadden hard gewerkt!

Dag aan nacht aan een stuk door! Vooral die ene jongen op de Bulldozer heeft het zwaar gehad! De suikerplantages waren veelal omgezet tot sawahs. Cheribon zag er nog goed uit, hier en daar waren wat Chinese huizen tot de grond toe afgebrand.

De inlanders schijnen het gemunt te hebben op de Chinezen. De grote sigaretten-fabriek was nog geheel intakt. Een gedeelte van de staf, waar ik ook bij hoorde was eerder in Cheribon omdat we de colonne vooruit gereden waren, en meldden ons op de Staf W-Brigade te Cheribon, waar we hoorden dat ons bataljon vooruit zou langs de kust.

Toen het convooi dus aankwam konden we meteen, na een zeer kort oponthoud verder in de richting Tegal. Het was toen al laat op de dag zodat we in het donker weg reden.

Te bedenken dat er overal nog mijnen en vliegtuigbommen in de weg lagen. Maar we kwamen gelukkig zonder doden of gewonden in Brebes aan. Deze plaats ligt ca. 12 km van Tegal. In deze omgeving werd nog flink gerampokt en branden gesticht, o.a. in suikerfabrieken.

Politionele actie – Brebes. Chinezen samengebracht in de gevangenis. Res. ? Klaassen op bezoek

Dinsdag 29 juli 1947

We rukken op naar Tegal, waar we delen van de V-Brigade aantroffen, die vanuit het zuiden de stad waren binnen getrokken. Hier vonden we de gebouwen, in tegenstelling met de geruchten, als zou de stad geheel verbrand zijn, grotendeels onbeschadigd, alleen was er veel gerampokt. Ook hier waren het weer de Chinezen die het hadden moeten ontgelden. Er bestond in Tegal reeds een Chinese 'ondergrondse beweging', die ons in alles bijstond. In het stadje Tegal zijn we nog naar het P.M.C. geweest (Plaatselijk Militair Commando). Gelukkig duurde dit niet lang, want op….

Tegal - politionele actie - Wegvoeren van gevangenen

Vrijdag 1 augustus 1947
rukten wij als voorste bataljon op naar Pekalongan. Overal lagen grote versperringen op de wegen, en bijna iedere brug was opgeblazen, hierdoor werd onze opmars ontzettend vertraagd, maar we slaagden er toch in om tot op ca. 20 km vanaf Pekalongan te komen. Om zover te komen hebben we echter de nacht moeten gebruiken. Het is te begrijpen dat velen van ons niet veel waard waren, maar we wisten nu tenminste waarom we onze rust opofferden.

Politionele actie - Convooi voor de brug bij Simbang

Zaterdag 2 augustus 1947
's-Nachts, toen we verder oprukten en over de weg reden, kwam ons convooi onder vijandelijk mortier vuur! Ik had precies het vuurpunt ontdekt en meldde dit aan de Bataljons Commandant. Enkele granaten ontploften vlak bij het convooi. Een zelfs zo dicht dat de kluiten modder en scherven ons om de oren vlogen. Het vuur was prima gericht (ingeschoten op de weg). Een granaat kwam precies op de weg aan de kop van de colonne en ontplofte vlak voor een pantserwagen (een Humber met een snelvuur-kanon) en een midden in het convooi (Staf) gedeeltelijk op een dijkje langs de weg. De vierde explodeerde voor de lopende compagnie (1ste Cie.) die de kampong ging doorzoeken. Wonder boven wonder vielen Nergens doden of gewonden. Onze Humber gaf op de mortierstellingen snelvuur af, waar licht- gevende granaten tussen zaten, zodat je precies kon zien waar hij op schoot. Tussendoor hoorde je de Vickers-mitrailleur salvo's afgeven.
De vijandelijke mortieren werden uitgeschakeld en de doorzoekende cie. ruimde de mortiernesten op. Daarbij vielen vijandelijke slachtoffers. Toen de vijandelijke tegenstand daar gebroken was, vervolgde de colonne haar weg, overal versperringen opruimend.
Op een gegeven moment konden we weer niet verder, daar er nu een grote brug dusdanig vernield was dat ze niet onmiddellijk vernieuwd kon worden. Het was nabij Tjomal. Compagnieën staken lopend de kali over en er vielen schoten. Enige tijd later reden onze wagens, vooraf gegaan door carriers door de kali en het gehele bataljon kwam, na veel moeite -want er bleven enkele wagens steken, die door carriërs er uit getrokken werden- de overkant, waar we een grote suiker- en spiritus fabriek (ook alcohol) in lichterlaaie aantroffen. Wij bezetten de kampong, of liever gezegd het plaatsje Tjomal, terwijl 1-4 R.I. richting Pekalongen voorbijtrok. Het was toen al avond geworden.
1-4 R.I. ondervond hierbij in de omgeving van Sragi nogal heftige tegenstand want toen ik even in Tjomal rondliep werden de eerste gewonden reeds in een inderhaast veldhospitaaltje binnengebracht.
Een met een longschot (een vaandrig) een met een slaapschot een derde met een flink armschot. Later vernamen we dat er nog twee gesneuvelden waren, 1-4 R.I. was op tegenstand der ALRI gestuit, waarbij vele jappen zaten. "zaten" zeg ik wel want velen zijn er gesneuveld. Ik hoorde het gerucht dat door 1-4 R.I. ca. 50 doden zijn gevallen.

Zondag 3 augustus 1947
Vanmorgen vroeg waren er reeds vliegtuigen in de lucht voor ondersteuning. Gedurende de nacht was ook 1-11 R.I. op weg naar Pekalongan. Tjomal gepasseerd. II-4 R.I. (Kennemer-bataljon) passeerde op haar beurt de twee voor vermelde bataljons om zo spoedig mogelijk haar opdracht uit te voeren, en wel om contact te zoeken met de T-Brigade, die reeds een opmars naar het Westen was begonnen. Het was toen avond.

Wapenbroeder!

Gij rukt niet op om aan dit land den oorlog te brengen, maar om het de vrede te hergeven. Gij komt niet als veroveraar, maar als bevrijder. Gij komt niet om te straffen, maar om te beschermen, en diegenen onder U, die in de afgeloopen twee jaren in hun familie of vrienden zijn getroffen door tot misdaad opgehitste Indonesische elementen, mogen nimmer hun zelfbeheersching vergeten en hun militaire taak onteeren door persoonlijke wraakoefening. Zij zouden daarmee ongetwijfeld meer onschuldigen dan schuldigen treffen en zich zelf blootstellen aan de volle gestrengheid van de krijgswetten.

Onder de Indonesiers, die Ge zult aantreffen op Uw weg, zijn spionnen en saboteurs. Wees op Uw hoede! Maar onder de gewapende aanhangers van de republiek zijn ongetwijfeld ook lieden, die maar al te gaarne onze kant zullen kiezen. Ook daaronder kunnen spionnen zijn! Waakzaamheid dus! Vergeet echter niet dat velen hunner uit volle overtuiging zullen komen en inlichtingen zullen kunnen verstrekken, die wellicht voor de veiligheid van U en Uw kameraden van het grootste belang kunnen zijn.

Gedraag U in de dessa's en huizen van de bevolking, waar Uw militaire taak U brengt, als de brenger van recht en veiligheid. Tracht schuwheid en wantrouwen door Uw houding te overwinnen. Een gewone beleefdheid ook tegenover den eenvoudigsten Javaanschen boer, treft verder doelen dan een kogel. Eerbiedig huis en eigendom van de bevolking. Verniel niets onnoodig. Koop niets, dat men niet bereid is vrijwillig te verkoopen.

Houding maakt indruk op den Indonesiër. Verwerf daarmee zijn respect. Verlies nimmer uit het oog, dat op grond van zijn godsdienst en religieuze gevoelens allerlei zaken, die wij doodgewoon vinden, voor hem een vernedering of een beleediging kunnen beteekenen. Een moskee is een heilig gebouw. Laat het ongemoeid. De groote moskeetrom (bedoeg) is een heilig voorwerp. Blijf ervan af. Een Indonesiër gevoelt het aanraken van zijn hoofd als een grievende beleediging, het praten met de handen in de zij als een gebrek aan goede manieren. Bedenk dit wel!

Ge hoeft niet met de hoed in de hand door dit gansche land te komen. Als slechts de officieren hun troepen en die troepen zichzelf in de hand houden zult ge snel genoeg door dit land komen. Een behoorlijk optreden en een billijke behandeling van de bevolking zijn onze grootste militaire kracht. Bevestig daarmee de reputatie, die Ge U reeds bij de bevolking in de thans door ons bevrijde gebieden hebt verworven. Toon, dat Ge beseft wat het beteekent te strijden voor recht en veiligheid. Het Vaderland en heel de wereld slaan U gade.

Dat God U moge leiden en beschermen bij het volbrengen van Uw taak!

De Luitenant-Generaal,
Legercommandant,

S. H. Spoor.

Tjomal - Politionele actie - Carrier van de 1ste compagnie trekt door de kali

Tjomal - Politionele actie - Carriers Staf-compagnie steken de kali over

Tjomal - Politionele actie - oversteek van de kali

Tjomal - Politionele actie - oversteek van de kali

Juli 1947 - Tjomal - I.D. ploeg - Sgt.-Maj. G. Carpentier, Paul v.d. Steen, T. v.d. Plas en Naim

Maandag 4 augustus 1947

's-Nachts reden we door Pekalongan waar hier en daar branden woeden. Bij Batang aangekomen konden we niet verder door een grote versperring op de weg. Die kon niet een twee drie door onze pioniers opgeruimd worden en daar een wapenstilstand op komst was en wij zo spoedig mogelijk contact moesten maken met de T-Brigade werd besloten de rest van het traject te gaan lopen. Dit was zeer vermoeiend na zoveel ontbeerde nachtrust.

's-Nachts werd er nog vuur ontvangen, maar heftige tegenstand werd niet ondervonden.

Om ca. 12 uur werd Soebah bereikt en een kort vuurgevecht bracht het dorpje in onze handen. Het was ongeveer 02.00uur 's-nachts toen we in de nabijheid van Weleri contact verkregen met de T-Brigade.

Om 04.00uur reden de eerste convooien reeds naar en van Semarang.

Vanuit Semarang kwam de kantine-wagen van de T-Brigade die ons het eerste eten en drinken bracht sinds de vorige middag.

Mobiele kantine wagen van de Welfare.

Vernielde brug

04-08-1947 - Soebah - Politionele actie - Sgt. M.T., 1ste Lt. J. Lammeree, Adj. O.O. H. v. Dorssen, H. Becker, F. de Jong, L. v. Galen, Ruud Serné en zittend Henri Butot

Dinsdag 5 augustus 1947
'Wapenstilstand'. Het zint ons in het geheel niet, beter gezegd:
'We waren woedend', Slechts 200km. en we waren in Djogjakarta geweest!
Bijzonderheden van enige betekenis deden zich niet voor.

Woensdag, 6 augustus 1947
Nog steeds te Soebah. Het eten is nu geregeld, wat er verder zal gaan gebeuren zullen we moeten afwachten. We zullen wel weer hetzelfde spelletje krijgen; wij niet over de demarcatielijn maar zij wel, met alle gevolgen van dien!

Donderdag 7 augustus 1947
Ongeveer om 15.00uur 's-middags vertrokken naar Pekalongan. De Bataljons-staf wordt gelegerd in een prima hotel; Hotel 'Merdeka' was de naam. Spoedig kreeg het zijn oude naam weer terug nl. 'Park Hotel', te danken aan de naam van het Wilhelmina-park wat er voor lag.

ONS WERK OP JAVA

Ons bataljon werd, nadat de verbinding over land tussen Bandoeng en Semarang tot stand was gebracht door 2-6 R.I. van de T-Brigade en 2-4 R.I. van de W-Brigade, teruggeplaatst naar een stad in de buurt van genoemd punt. Onze opmars was ten einde,want 12 uur na onze ontmoeting met de T-Brigade werd de order "Staakt het vuren" gegeven. We kregen als taak om genoemde stad en het hele gebied daar rondom heen te zuiveren van alle kwade elementen. Dit heel kart over onze taak. Er zit nog onnoemelijk veel meer aan vast maar daar wil ik het nu niet over hebben. Ditmaal zal ik proberen om een van onze dagelijkse patrouilletochten te beschrijven. Daar de toestanden van hier in Holland nog niet veel bekendheid genieten moet ik weer beginnen met een kleine inleiding. De T.N.I. schijnt het in het bijzonder gemunt te hebben op de chinese burgers. Deze mensen zijn overal waar wij komen uitgeplunderd en vermoord. Hun huizen zijn allemaal platgebrand. In veel plaatsen waar wij komen zijn ze meegevoerd bij de overhaaste vlucht van het heldenleger. Wat de reden is van deze haat tegen de chinese bevolking? Dit heeft veel oorzaken. De Chinezen zijn een handelsvolk. Van de politiek moeten zij niets hebben. Als er rust en orde is vindt een chinees het al lang goed. Het is geen wonder dat zij op het ogenblik liever de Hollanders hebben. De chineze zijn meestal welgesteld door hun handelsgeest. De Javanen, en vooral hier in Midden-Java zijn jui van aard en door de dichte bevolking meestal arm. Zij kunnen daarom de chinezen niet uitstaan. De chinezen hebben ook totaal geen sociaal gevoel, ze betalen hun personeel bijna niets en zetten iedereen af. Dan komt er nog bij, dat zij beschikken over uitgebreide gegevens over de samenstelling van het leger van de Republiek, de marine en met name en toenaam weten wie er aangesloten was bij de verschillende bende's die de omgeving terroriseerden. Dit laatste is een heel sterk argument voor de heren Javanen om deze mensen onschadelijk te maken.
In de stad waar wij gelegerd zijn waren enkele honderden Chinezen ontvoerd. Na een paar dagen werken beginnen de gegevens binnen te komen. In de stad, overal worden we beschoten en aangevallen, veelal met automatische wapens. Het is een waar broeinest van verzet.
Op een avond krijgen wij een order 2 secties brencarriers en een sectie zware mortieren in gereedheid te brengen voor een vroeg vertrek de volgende dag. Bij de stafbespreking blijkt dat we ontvoerde

chinezen moeten gaan bevrijden. Deze mensen worden ongeveer 20 km naar het Zuiden in de bergen genangen gehouden en mishandeld. De orders zijn kort en duidelijk en we duiken gauw onder de klamboe want morgen is het vroeg dag. De volgende morgen om 5uur staat de hele colonne opgesteld. Daar klinkt het commando "motoren draaien", het sein voorwaarts wodt gegeven en daar gaan we het onbekende tegenmoet. De eerste 5 km rijden we door gebied waar we al meer geweest zijn. Hele rijen mannen en vrouwen komen we tegen die naar de pasar gaan. Overal gaan de duimen omhoog "djem pol" (goed zo) klinkt het van alle kanten. Opeens stopt de colonne er wordt doorgegeven, versperringen op de weg. Orders voor beveiliging worden gegeven. Brencarriers trekken met sleepkabels de bomen weg die over de weg liggen zo ver als je kijken kunt. Plotseling een paar geweerschoten."Snipervuur,dekken". Nog een paar schoten,we horen de kogels fluiten hoog over ons heen. Een bren van ons begint te ratelen, de schutter had een mondingsflammetje gezien in een groepje bomen 100 m verder. Nog even wachten, het blijft stil. Geraakt of aan zijn knieen getrokken is de conclusie. Het bomen-slepen gaat weer door, 2 uur oponthoud, de jongens zwoegen en ploeteren. Eindelijk de laatste boom. Verkenners melden 500 m verder een kapotte brug. Verbaasd of ontmoedigd zijn we niet, dit zijn we al gewend. Pioniers naar voren. Brug is grondig opgeblazen, een gat van een meter of 6 breed en 3m diep gaapt ons tegen, aanpakken jongens. De zon staat ondertussen al hoog aan de hemel en het is bloedheet. Na een uur is de brug klaar, pracht prestatie. De jongens kijken bezweet en voldaan toe hoe de zware wagens er overheen rijden. Een grote kampong ligt voor ons. In een bocht van de wegstoten we op een groepje kerels die koortsachtig aan het graven zijn in de weg. Als ze de eerste wagen zien zetten ze het op een lopen. Ze krijgen een paar schoten na maar het terrein is begroeid en weldra zijn ze uit het zicht Saboteurs, waarschijnlijk gedwongen door de T.N.I. Pracht van een gat in de weg. Aan beide kanten van de weg natte sawah's. Weer wordt er gezwoegd, na een half uur kunnen we weer verder. Overal is het doodstil, geen mens te zien, we zijn in gebied waar het terrorisme van de republiek nog heerst. We naderen de grote kampong. Rat-tat-tat-tat klinkt het ineens. Automatisch vuur, een vicker wordt er vastgesteld. Niet te zien waar het vandaan komt. Goed gericht vuur, de kogels fluiten over je kop. Onze brens geven een spreidvuur af op de rand van de kampong. Nog zwijgt de Vicker niet. "Cup-decharge granaten op 200 m", klinkt een bevel. Daar gaan ze,

na 7 seconden flinke ontploffingen. Nu is het stil. Als de bliksum die kampong in om die Vicker te haler Lukt niet, voor de kampong-ingang een hoge versperring van spoorrails. Sjouwen maar weer jongens, Voet patrouille vooruit. De kampong is helemaal verlaten, niets meer te zien. Enkele huizen worden doorzocht. Plotseling vliegt een deur open en een oud mannetje komt naar buiten strompelen. "Tidah pasang,"orang China" (niet schieten, Chinese man) roept hij. De geweerlopen zakken, het mannetje begint te huilen van vreugde, hij steekt allebei zijn duimen omhoog. Wij ondervragen hem en het blijkt dat hij en zijn vrouw achter gebleven zijn omdat ze niet konden lopen, de rest van de chinezen is naar een kampong 8 km verder gevoerd. Hoeveel, vragen we. Hij dacht 100 mannen, vrouwen en kinderen. De beide oudjes worden op een wagen gezet, die inmiddels is doorgekomen zijn en voort gaat het weer. We geven elkaar al een hand want de weg blijft schoon. Als er nu maar geen mijnen liggen want deze mooie weg is erg verdacht. Scherp turen de jongens op de weg. We komen in de buurt van de bewuste kampong. Langzamerhand zijn we in de bergen gekomen. De sawah's lopen trapsgewijs naar beneden en omhoog. Ravijnen passeren we, holle wegen, langs bergtoppen slingert de weg. Onverwachts rijden we een kampong binnen. Nog net zien we een stel kerels op fietsen de vlucht nemen. Hier en daar in de kampong zien we kerels wegrennen in uniform. De brens beginnen te ratelen. Hier en daar valt er een. De kampong wordt snel omsingeld en de huizen doorzocht. Niets te zien alles is gevlucht. Vrouwen en kinderen liggen allemaal in de sawah's gewoonlijk. Midden in een straatje horen we kinderen huilen. We gaan naar binnen en daar zien we een op elkaar gepakte menigte, ongeveer 60 chinese vrouwen en kinderen. Het is ongelofelijk hoe ze in die kleine ruimte geperst zijn. Onze armen worden ons van het lichaam gezwengeld.

Op de vraag waar hun mannen zijn begint het hele koor te jammeren en te smeken of we hun mannen ook gaan bevrijden. Ze zijn 3 uur geleden meegevoerd naar een kampong verop. Het was schijnbaar al doorgegeven dat wij op komst waren. De wagens die we meegenomen hadden werden volgeladen met vrouwen en kinderen en onder bewaking achtergelaten. Buiten de kampong beginnen de versperringen weer. Barricades van bomen, grote valkuilen, hopen stenen, van alles ligt er op de weg De jongens zweten en zwoegen en langzaam komen we vooruit. Het is bijna geen doen maar het moet, 23 mensenlevens hangen er van af. Zouden we nog op tijd komen? In de verte zien we een kampong liggen tegen een berghelling. Plotseling, we rijden op een weg, van een kant een diepe ravijn en van de andere kant ee steile helling,rijden we in een op-

gezette hinderlaag. Van alle kanten worden we beschoten. We horen minstens 3 mitrailleurs. Nergens een dekking, alleen onder de wagens en in de carriers Het is een herrie als een oordeel, al onze brens ratelen. Het vuur komt hoofdzakelijk van de overkant van het ravijn, uit de kampong. Onze 2" mortieren en cup-decharge geweren beginnen te knallen. We zien ze netjes op een rij inslaan aan de overkant. Even is het stil. Verkenners melden een kapotte brug om de bocht van de weg. Een geweldig groot en diep gat, in de diepte zien we een kleine kali. Dat valt niet meer te repareren vandaag. Weer beginnen de automatische wapens te ratelen van de overkant, nu van andere punten. "Zware mortieren in stelling", klinkt een bevel. Nog geen 3 minuten later horen we de eerdste granaten inslaan aan de overkant. Nog een stuk of tien volgen er en dan is het volkomen stil. Het resultaat is nog niet waar te nemen. Zelf hebben we 1 gewonde, een knieschot. Er is al een sterke voet patrouille samen gesteld en ze zijn al over de resten van de brug aan het klauteren. Over de brug gekomen wordt in looppas de kampong omsingeld. Doorzoekingsploeg er in. Het is doodstil, alles is verlaten, niemand te zien. Overal zien we bloedsporen. We snappen er niets van. Hoe hebben die kerels zo gauw die gewonden en doden weggekregen en dan die zware mitrailleurs. We vermoeden dat het Nanteng Hitam is geweest, hier en daar vinden we een zwart petje met een zwarte stierenkop erop geborduurd. Banteng Hitam is zwarte stier. Uit deze bende zijn afdelingen cavelerie geformeerd die zich vliegensvlug verplaatsen op hun zwarte bergpaardjes. De huizen worden doorzocht, Ditmaal is de buit beter. 12 klewangs komen te voorschijn, 'n karabijn zonder grendel, 4 dubbelloops jachtgeweren en kisten vol Engelse munitie. Ergens in een huis vinden we ee jongetje die in een donker hoekje zit te bibberen. We ondervragen hem, hij weet niets. Ze weten hier nooit iets. Toen we dreigden dat we hem mee zouden nemen wist hij in eens een heleboel. De chinezen had hij gezien, 30 man,,ze aren om 2 uur doodgeschoten. Het antwoord van ons was een heel stel onparlementaire uitdrukkingen die ik maar niet zal beschrijven. De jongen zou wijzen waar het was. Hij bracht ons ongeveer een kilometer verder en bleef staan onder een boom waar een pas gedolven gat zichtbaar was. We verkenden de omtrek eerst en zetten een paar posten uit. De hele omtrek is verlaten. Om de achtervolging in te zetten is het te laat voor geworden, we zullen ze wel een keer vinden, ontsnappen doen ze ons niet. We hebben het gat opengemaakt en daar lagen 23 in getal, vreselijk verminkt. Een rilling van afschuw gaat ons over de rug. Dat is de "merdeka" van de Republiek, onschuldige mensen afslachten. Hoe ze gedood zijn kunnen we niet zeker vaststellen. Wel kunnen

we constateren dat de lijken kogelwonden hebben, granaatwonden en blauwe striemen. Het verloop is ons al lang duidelijk, we kennen de oosterse wreedheid van de heren. Het jongetje was helemaal niet onder de indruk, jarenlang heeft hij die wreedheden al aan moeten zien. We zijn snel teruggegaan, ieder met zijn eigen gedachten. We zijn te laat gekomen, hadden we misschien nog niet harder moeten werken? We hadden harder kunnen rijden. Maar het mijnengevaar dan? Je gedachten tollen door elkaar. We hadden dit, we hadden dat. Nakaarten helpt niets. De tonelen, toen het droeve nieuws aan de vrouwen verteld werd, zijn niet te beschrijven. Op de terugtocht vielen nog een paar sniperschoten, niet de moeite. De jongens waren ook te moe om er op af te gaan. Toch blijven we waakzaam want meestal leggen de heren nog wel een hinderlaagje op de terugweg. Doodmoe komen we thuis. De jongens eten een beetje drinken veel en rollen meteen in bed. Na 2 minuten zijn ze bewusteloos. Morgen is het weer hetzelfde werk en de dag daarna weer, wekenlang gaat dat al zo door. Wapenstilstand noemen ze dat. In onze compagnie sneuvelden in de wapenstilstand 3 man. Nog steeds ziet de wereld niet met welke schurken wij hier te doen hebben. Arm volk dat door zijn eigen zonen geterroriseerd wordt. De ellendige toestanden die wij dagelijks zien in deze gebieden doet ons volhouden. Deze mensen moeten geholpen worden Ik hoop dat dit sobere verslag er toe zal bijdragen dat deze mening ook doordringt in Holland

Serg.Maj. L.W.J.Verbeek.
Supp.Cie. 2-4 R.I.

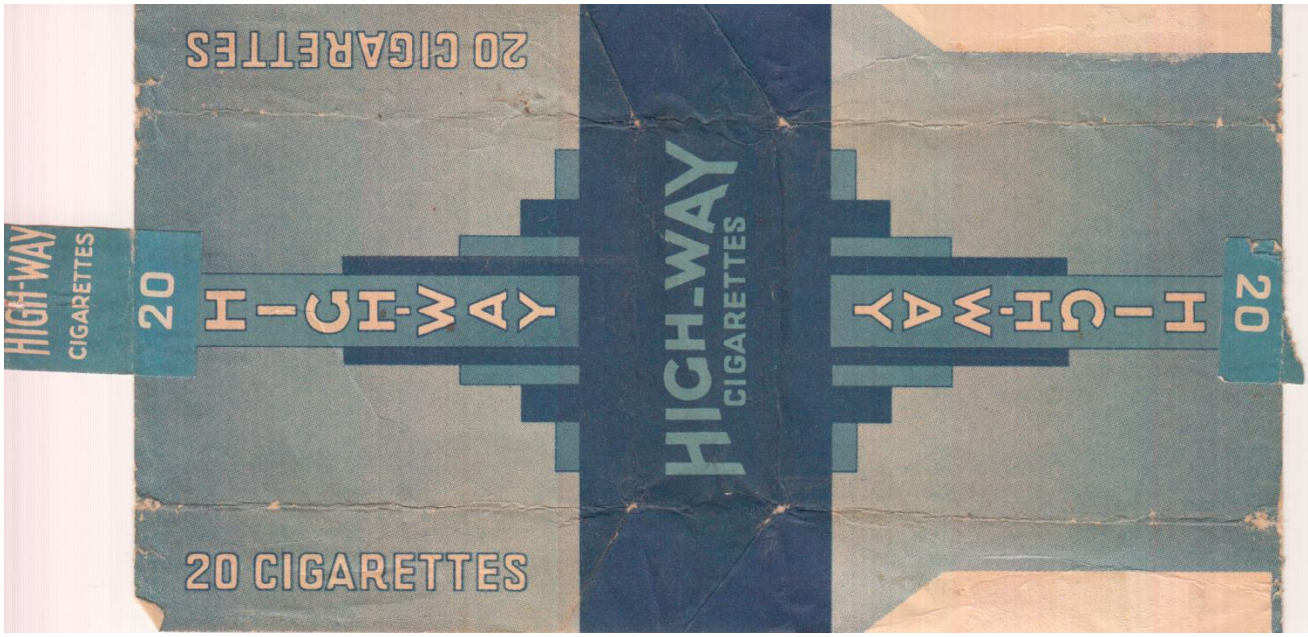

Bewaarde wikkel van een pakje Highway-sigaretten, door ons ook wel 'Heimwee'genoemd.

Vrijdag 8 augustus *Het bataljonsbureau wordt ingericht in het gebouw van de 'Kantor Residenan Pekalongan'.*

Pekalongan - Voor het 'Kantor Residenan' ingericht als ons bataljonsbureau.
Arie .v.d. Graaf, H. Vermie, H. Redel en Henri Butot

Zaterdag 9 augustus 1947 t/ 25 augustus maandag 1947
Geen bijzonderheden, kantoorwerk en af en toe met de I.D. mee!

Dinsdag 26 augustus 1947
's-Avonds met Ruud Serné, Jan Hartog etc. over diverse onderwerpen zitten debatteren Het was laat ca. 01.00uur voordat we naar bed gingen. Een uur later werd Pekalongan door vijandelijke mortieren beschoten. Hier en daar klonk het 'bersiap-geroep'. Plotseling begon een vijandelijke bren vanaf de hoek Hoofdstraat-Wilhelminapark op het hotel te vuren, het vuur lag gelukkig tamelijk hoog. Ongeveer 1 kwartier na het ontploffen van de eerste mortiergranaten stoven onze Brencarriers door de duisternis, hier en daar vuur afgevend. Na een half uur door de stad te patrouilleren konden de carriers reeds een patrouille buiten de stad uitvoeren. Om ongeveer 03.00uur was alles weer rustig en konden we weer onder de klamboe!

Woensdag 27 augustus 1947
Vanmorgen vroeg zijn de zuiverings-acties begonnen, het is een vroege ochtend voor de jongens. Van verschillende kanten trekken gemotoriseerde colonnes naar het Zuiden. Reeds vroeg is er al een gewonde; Korporaal Gerard Siffels heeft een kaakschot gekregen in de omgeving van Wirodessa. Vandaag om ca. 08.00uur ga ik in een jeep mee als beveiliging van een Rode Kruis-team, dat gestationeerd is in Pekalongan. Toen we in Wirodessa aankwamen brandden nog vele Chinese woningen. Met Sergeant H. Redel (de Bataljons-administrateur) hielden we de wacht terwijl een dokter en verpleegsters bezig waren met inlanders te helpen. Het was deze keer niet erg druk, slechts 5, tegen 200 patiënten de vorige keer. Om ca. 10.00uur keerden we weer huiswaarts, om daar weer aan het kantoorwerk te beginnen.
In de middag, het is ongeveer 16.00uur, ontvangen we het bericht dat de kapitein Dieperink en soldaat Timmer nabij Taloen punt 20.07 zijn gesneuveld. Zij behoorden tot de colonne die via Kedoengwoeni naar het zuiden was getrokken. Ze hadden op hun weg veel moeilijkheden gehad, zoals nieuw te leggen bruggen (14 in totaal) die steeds weer achter de colonne moesten worden opgenomen. Op een meest zuidelijke punt was men op enkele magazijnen van de vijand gestoten. Munitie (Engels) en meer Engels oorlogstuig werd opgeladen, de Japanse munitie werd opgeblazen. Met een rijke buit keerde men terug, totdat nabij de kampong Taloen in een hinderlaag werd gereden, waarbij de kap. Herman Dieperink en sld. Meindert Timmer sneuvelden.

Donderdag 28 augustus 1947
Kampong grenzend aan Pekalongan in het zuiden afgebrand.

Vrijdag 29 augustus 1947 t/m dinsdag 2 september 1947
Overgeplaatst naar de 1e Compagnie en gelegerd te Tjomal in de bijgebouwen van de Alcohol en Spiritus-fabriek

Woensdag 3 september 1947
Het werk bevalt, bovendien er af en toe tussen uit Tjomal - Pekalongan v.v.

Donderdag 4 september 1947
Tjomal - Pekalongan v.v.

Vrijdag 5 september 1947
Mortiervuur afgegeven in zuidelijke richting i.v.m. schietpartij en rampokken in een der kampongs. Direct hierna met 4 man op patrouille naar de die kampong.

Zaterdag 6 september 1947 t/m dinsdag 9 sept. 1947
Geen bijzonderheden.

Woensdag 10 september 1947
Weer een kleine aanval op een goedgezinde kampong met als doel de loerah's te ontvoeren. Mortieren kwamen in actie, gelijktijdig werd de aanval rond ca. 22.00uur door de kampong-bevolking zelf afgeslagen.

Donderdag 11 en vrijdag 12 september 1947
Geen bijzonderheden.

Zaterdag 13 september 1947
's-Avonds werd de Bataljons Commandant beschoten op weg Tjomal - Pekalongan in de omgeving van Wirodessa.

Zondag 14 september 1947
Een inlandse vrouw binnengebracht, waarschijnlijk een vrouw van een bendeleider.

Maandag 15 september 1947
Het is ongeveer 23.00uur 's-Avonds, ik lig reeds te bed omdat ik om 00.00uur op wacht moet. Plotseling werd ik wakker van van dichtbij afgevuurd enkele geweer- en revolverschoten, de kogels floten over of sloegen in op het dak. Het vuur kwam van twee richtingen, n.l. vanaf het fabrieksterrein aan de oostzijde tussen de twee vleugels en met geweren werd geschoten vanuit de kampong gelegen in de nabijheid van de legeringsplaats der koks.
Ogenblikkelijk werd er door de Wacht-commandant alarm geslagen, dat eigenlijk overbodig was, want alle jongens hadden zich al in hun camouflage-overalls gehuld, gewapend met hun geweer sten of bren. De alarmstellingen werden betrokken terwijl de compagnies-carrier een omtrekkende beweging maakte. Van alle kanten werden pogingen gedaan om parachutelichten boven het terrein te krijgen maar alle 2 inch lichtgranaten weigerden ook maar enig licht aan te brengen. Het enige waar enig licht vandaan kwam waren de sein-patronen van de lichtpistolen. Daarop werd een kleine patrouille de fabriek in gedirigeerd voor zuivering. Het resultaat was geheel nihil, zelfs patroonhulzen werden niet gevonden. Waaruit vast kwam te staan dat vanuit de fabriek met revolvers was geschoten.
Ook de carrier kwam zonder bijzonderheden te kunnen melden terug. Om ca. 01.00uur was alles weer volkomen rustig zoals voorheen.

Dinsdag 16 september tot vrijdag 26 september 1947 *Geen bijzonderheden.*

Zaterdag 27 september 1947
Vandaag overplaatsing van de compagnie naar Kedoengwoeni en Dara.
Het eerste en tweede Peloton versterkt met 3# mortieren. Secties carriers worden op de verste post in het zuiden Dara gelegerd, terwijl de Compagniesstaf plus 3e peloton te Kedoengwoeni worden gelegerd.
Onze legeringsplaats bestaat uit een huis van een schatrijke Chinees met daar tegenover een flinke gevangenis met 5 cellen. In Dara slapen de jongens in het pasar-gebouwtje dat geheel omgeven is met stellingen van zandzakken, niet benijdenswaardig.

Zondag 28 september 1947 t/m woensdag 1 oktober 1947
Geen bijzonderheden.

ONZE JONGENS OP JAVA

Het is 's-avonds 10 uur. Rust heerst er in ons kamp. De dubbelpost patrouilleerdheen en weer.Eentonig en hard klinken hun stappen in de stille tropennacht. Zullen de jongens de hele nacht kunnen slapen? Of zou een of andere bende het weer noodzakelijk vinden om ze uit hun slaap te halen.Ik zit nog wat te mijmeren over de afgelopen dag en duik dan ook onder mijn klamboe. Na een minuut af tien hoor ik haastige stappen buiten. De regelmatige stappen vande wachtposten zijn onderbroken. Daar zul je het weer hebben denk ik. De wacht komt melden, grote vuurgloed zichtbaar in Zuidelijke richting, schat het 5 km ver.Zijn die verd..... kerels weer aan het fikken geslagen. We kijken op de kaart. Ja, dat moet kampong L. zijn. Laat maar branden, We zullen morgen wel gaan kijken. "Wat verbrand, verrot niet", zegt de wachtpost wijsgerig. De volgende morgen komt de opdracht:"Sectie carriers, weg verkennen via kampong L tot kaartpunt dat". De jongens maken alles klaar en kijken nog even hun karren na. Er mag niets aan mankeren want de streek waar we nu naar toe gaan kun je beter niet blijven staan met een kapotte wagen. "Alles klaar? motoren draaien, voorwaarts!" Daar gaat het spul.De achterblijvenden steken hun duim omhoog en geven door allerlei gebaren te kennen dat we er maar flink op los moetenrammelen. Drie tanks ketjil (zoals radio Djocja ons noemt) snorren over de weg. Na een km of 4 draaien we een zijweg in. Nu uitkijken jongens. Alles duikt onder in de wagens. Scherp turen de jongens naar alle kanten. We kennen deze buurt, hier hebben we al eens meer een flinke dot vuur gehad. De weg is goed, geen versperring te zien. Deze weg is al tweemaal geruimd, honderden bomen liggen langs de weg. Verschillende kampongs rijden we door. Waar zijn de bewoners? Vorige keer waren deze kampong toch bewoond. Doodstil is het overal; er is geen levend wezen te zien. Dit is geen goed teken, meestal zijn er dan peloppers in de buurt. We komen in de buurt waar het gisteravond gebrand heeft. Het is de bewuste kampong L. Bij een bocht wordt even gestopt. Even verkennen, niets te zien..Langzaam rijden we verder de kampong in. Er zijn een heel stel grote stenen huizen uitgebrand, allemaal eigendom van Chinezen. Rokende puinhopen anders is er niets te zien. We vertrouwen het niet, er zit onraad in de lucht.Waar blijven jullie, helden van Soekarno. We woden beloerd, dat voelen we allemaal maar er gebeurd niets. Gespannen zitten de jongens te turen. Deze spanning van dreigend gevaar beleven we nu al twee maanden lang. Kan iemand zich indenken hoe afmattend dit is? Is het een wonder als de jongens geestelijk afknappen? Niet veel zenuwgestellen zijn hier tegen bestand, We rijden weer verder de kampong uit. Niemand werkt er op de sawah's. De bevolking verwacht dat er geschoten zal worden en ze liggen plat achter de dijkjes. Nog steeds gebeurd er niets, het is vreemd, zelfs geen sniper laat zich horen. De

weg is nog steeds schoon. Dit hebben we nog niet meegemaakt. Zou er nu werkelijk niets aan de hand zijn of zijn we bezig in een hinderlaag te rijden?
Met een vaartje van 10 mijl draaien we door. Daar zien we ineens een kapotte brug voor ons. We minderen vaart, de verkenningswagen rijd door om te kijken. Plotseling een ontzettende explosie. Accuut staan we stil en zijn ademloos. Een grote stofwolk voor ons. De verkenningswagen is op een mijn gelopen Ontzet kijken we toe. De stofwolk trekt een beetje op en meteen daarop begint het van alle kante te ratelen. De kogel fluiten van alle kanten over ons heen. Dus toch een hinderlaag, wat een sloebers, Even staan we star, dan ineens een paar vuurbevelen. De eerste bren begingt meteen te knallen en daarna allemaal. Direct naar voren de eerste wagen. Daar zien we er een uitspringen met een bebloede kop. De wagencommandant komt achter hem aan, die leven gelukkig nog. Als we er naartoe gekropen zijn blijkt de chauffeur ook wonder boven wonder ongedeerd. Hij heeft alleen een opstopper in z'n rug gehad. De vierde man ligt nog in de wagen en is verdoofd.
Het blijkt dat hij met z'n hoofd op de rand van de wagen is geslagen en heeft een gapende wond in zijn voorhoofd. De eerste man zit vol met scherven, in z'n z'n hoofd en in z'n rug. Intussen knalt hij er al weer op los met z'n bren terwijl het bloed hem in de ogen loopt. De carrier is totaal in de prak, die zullen we achter moeten laten. Snel wordt er alles uitgehaald onder dekking van 3 brens. Plotseling horen we een nieuw geluid van de tegenstander, een 2 cm kanon.Ze schieten dwars door de dikke pantserplaat van de carrier heen. Dat wordt lelijker.
De man met de hoofdwond begint zijn geweergranaten als een razende af te schieten. Dat is vakwerk, ze vallen prachtig en het wordt waarachtig stil. Het is wel hard maar we moeten terug. We hebben geen verbinding met de hoofdpost en die gewonden moeten naar huis. De wagens worden gedraaid. Terwijl dat gebeurd krijgen we opnieuw zwaar vuur, nu van dichterbij. Weer ratelen onze brens als razenden, we zien nu waar het vandaan komt. Ik zie een paar kerel van een dijkje afrollen. Nu weten we dat we raak schieten. Nog een paar granaten er heen en dan gaan we rijden. Ontzettend spijtig maar met twee wagens en twee gewonden kunnen we weinig uitvoeren. Doodjammer dat er geen infanterie bij is. We horen nog een paar keer het pantsekanonnetje. Dan zijn we buiten bereik. De gewonden worden al rijdende zo goed en zo,kwaad mogelijk verbonden. Ze hebben tamelijk veel bloed verloren. Met een 25 mijls vaartje gaat het terug. We rijden de hoofdpost binnen. Alles rent naar buiten. De Comp.commandant staat te tellen terwijl we uitstappen. Z'n gezicht klaart helemaal op als hij 12 man telt. Het regent vragen. Even wachten jongens, eerst de gewonden verzorgen. Toevallig is er een gedeelte van een Rode Kruis-

team ter plaatse. De jongens worden direct door de verpleegsters behandeld. Nu beginnen de jongens los te komen. De zusters schrikken een beetje van de gepeperde uitdrukkingen die er rond vliegen. Bij ons dapper brenschuttertje komt de reactie in de vorm van een huilbui. Een beetje verbaasd en medelijdend kijkt de zuster naar hem. Laat hem maar even gaan zuster, U had hem straks eens moeten zien, een prachtkerel! We zien een peloton infanterie uitrukken om de kerels op te sporen. Succes jongens, breng vooral die 2 cm kanon mee anders kunnen we wel op het dak gaan zitten met onze carriers.
Weer zit er een patrouille op, een van de velen. Hoeveel zullen er nog volgen? Als bijzonderheid kan ik nog vermelden dat later bleek dat we 10 doden en 8 gewonden bij de tegenpartij gemaakt hadden.
Nog steeds is het wapenstilstand. We komen alleen in het door ons afgebakend gebied. Wij vragen ons af,of de wereld blind is. Waarom moeten er mensen een oordeel vellen over de toestand hier, mensen die duizenden kilometers hier vandaan zitten. Worden onze rapporten dan niet geloofd? We hopen dat aan deze toestand zo snel mogelijk een einde komt.Dagelijks kost het meer slachtoffers. Djocja gaat door met z'n ophitserij en veel onschuldigen worden er de dupe van. Wij weten dat we strijden voor een rechtvaardige zaak. Dagelijks zien we de goede resultaten van ons werk. Langzaam keert de orde en rust terug. De mensen zijn nog een beetje schuw na de jarenlange terreur maar weldra gaan ze met gelukkige gezichten weer aan het werk. Ze weten dat de blanda hun goed zullen behandelen en ze weer zelfstandig kunnen werken en handelen.
Daarom werken wij door en geven de moed niet op.
Wij ons best, God de rest.

Java, 1 Oktober 1947
Serg.Maj. L.W.J. Verbeek
Supp.Vie 2-4 R.I.

Donderdag 2 oktober 1947
Sergeant-majoor G. Carpentier brengt een goede vangst mee. Een inlander met een Para-bellum P-08. Mijnheer spreekt Hollands maar verdomt ook maar iets te zeggen.
De volgende dag kreeg men hem aan het praten waarbij belangrijke inlichtingen die wij hier in dit nieuwe gebied hard nodig hebben werden ingewonnen.

Vrijdag 3 oktober 1947 t/m zaterdag 4 oktober 1947
Geen bijzonderheden.

Zondag 5 oktober 1947 t/m vrijdag 10 oktober 1947
Drukte op kantoor vanwege invulling van de Demobilisatie-formulieren.
Verder geen bijzonderheden.

Zaterdag 11 oktober 1947
's-Nachts om 01.00uur werd begonnen met een belangrijke zuiverings-actie ten noorden van de weg Pekalongan - Tjomal. Ook een gedeelte van de 1ste Compagnie deed hier aan mee, ca 100 gevangenen.

Zondag 12 oktober 1947
De auto naar Pekalongan reed vanmorgen niet, zodat de katholieken niet naar de kerk konden. Wel kon er vanmiddag een wagen naar de bioscoop in Pekalongan.
Ik ben niet naar de film geweest.

Maandag 13 oktober 1947 tot zaterdag 1 november 1947
Geen vermeldenswaardige gebeurtenissen. Iedere dag is het patrouille-lopen voor de jongens. Er zitten hier weer veel gevaarlijke elementen, dan rampokken er weer inlanders, of een telefoonlijn is doorgesneden, en zo gaat het maar door!
Voor dag en ontij staan we klaar, wanneer er 's-avonds iets aan de hand is ga ook ik er op uit. Dan kan een ander weer eens slapen.

Zondag 2 november 1947
Vandaag zondag. We rijden weer eens naar Pekalongan, waar in het kerkje de H.-Mis gelezen wordt. Er zingt nu een kerkkoor, samengesteld uit soldaten. Het geeft echt een devote stemming aan het geheel. In plaats van gisteren wordt vandaag het feest van Allerheiligen gevierd

Maandag 3 november 1947
Weer naar de kerk in Pekalongan, viering van Allerzielen. Onze gedachten gaan uit naar hen die het hoogste gaven voor Indië en hun Vaderland.

Dinsdag 4 november 1947 t/m zaterdag 8 november 1947
Geen bijzonderheden

Zondag 9 november 1947
Zo, vandaag kan ik het er eens van nemen. Na de kerk wandel ik even door Pekalongan en loop even aan bij de jongens van de Batajonsstaf om te zien of ik iemand kan vinden die mij naar het strand wil rijden. En inderdaad ik vind J. v. Berloo, de chauffeur van de Pater daarvoor bereid. Om ca.10.00uur komen we bij de haven aan. We lopen wat langs het strand terwijl ik wat schelpen oppik voor Louis die een order hiervoor uit Los Angeles heeft. Zo'n dag is rap voorbij!

Pekalongan – Henri Butot aan het strand

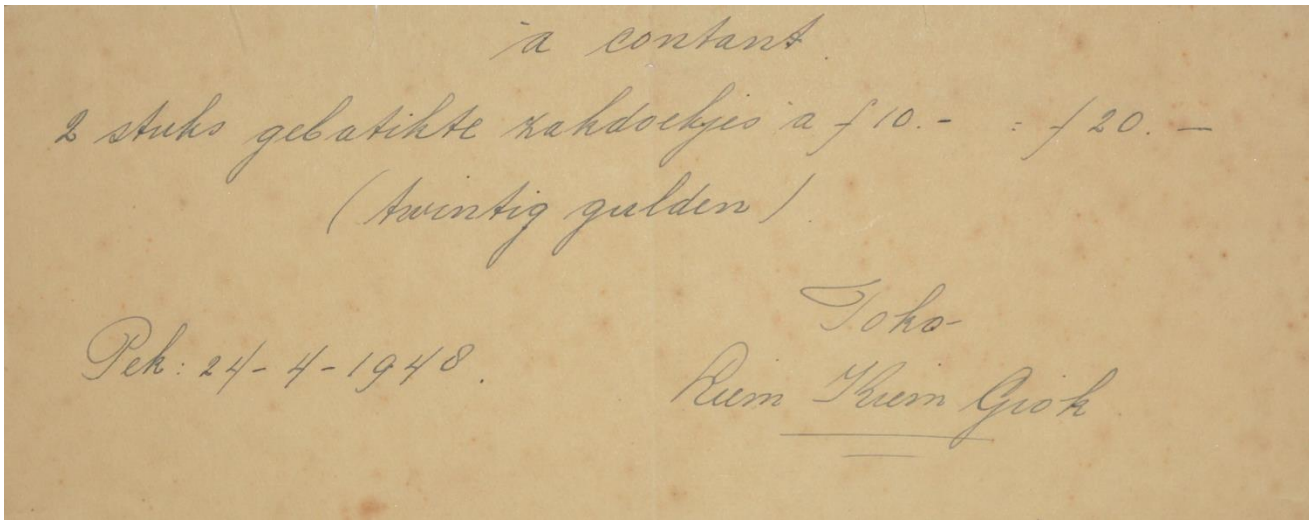
a contant
2 stuks gebatikte zakdoekjes a f 10.- = f 20.-
(twintig gulden)
Pek: 24-4-1948.
Toko-
Ruem Kiem Giok

ONZE JONGENS OP JAVA

Deze keer heb ik een heel vreemd verhaal voor U. Het is weer een verslag van een patrouille. Dit verslag is vreemd en ongeloofwaardig, zo zelfs dat we vreesden ons belachelijk te maken als we het vertelden aan onze eigen jongens. Doch woord voor woord is waar en kan bevestigd worden door 14 paar oren die het opgevangen hebben.
Het gebeurde op buitenpost "B", een post die ligt aan de voet van de bergen 26 km van de stad. Tussen de stad en deze post is niets, ik bedoel liggen geen militairen. De kampongs rondom de post zijn verleten de mensen zijn allemaal naar de stad getrokken. Het is er stil en eenzaam. Het grootste gedeelte van het dorp is uitgebrand, als gewoonlijk allemaal huizen van chinezen. In de enkele overgebleven huizen legert het detachement. Er is geen licht. Water wordt opgevangen uit een bergstroompje. Sinds de regentijd begon is het overal een modderboel en alles ziet er triestig uit. Hier zitten deze jongens al twee maanden onafgebroken. En hoe lang nog. Het kamp is meerdere malen aangevallen door ongeregelde benden. Ons gebied strekt zich nog engeveer 10 km. verder uit maar dat is allemaal onbegaanbaar bergterrein, een uitstekende schuilplaats voor de schurken, waar ze dan ook betoel gebruik van maken. De laatste weken worden de heren zo brutaal dat ze handgranaten in het kamp werpen. De jongens zijn vermoeid van te weinig slaap en de zware patrouilles dag in dag uit door het zware bergterrein. Op een van de patrouilles werden 4 man van de tegenpartij op heterdaad betrapt bij het slopen van een brug Een van de vier viel door de mand en vertelde wat hij wist. Er waren volgens hem speciale troepen uit Djocja aangekomen met de opdracht om Hollandse kampen aan te vallen, bruggen te vernielen en te ondermijnen, voedsel in beslag te nemen wat naar Hollanders ging en te vervoeren naar het eigen gebied.Wat de man vertelde klopte precies, dit gebeurde dagelijk gedurende de laatste weken. In het kamp kwam de order, verscherpte waakzaamheid. De jongens zitten in spanning, ze weten dat de aangekondigde troepen geen weglopers zijn en meestal zwaar bewapend. Het zijn goed afgerichte troepen onder leiding van Jappen.

Bij de laatste aanvallen hadden de jongens zich al verbaasd over de hardnekkige tegenstand. Er worden een stel nieuwe versterkingen aangelegd, bomen en struiken worden gekapt voor een ruim schootsveld. De nacht daarna kwam er een werkelijke aanval. Heel tactisch opgezet, goed te merken dat er een uitstekende leiding bij was. Er werd een hangranaat gegooid vlak bij de kwartieren. Door de ontploffing werden alle jongens wakker en vlogen naar buiten in de alarmstellingen. Daar was op gewacht want terwijl dat gebeurde werd er zwaar vuur afgegeven van twee kanten. Niemand getroffen gelukkig. De heren lagen goed opgesteld want er was geen mondingsvlammet te zien. Er werd door ons een halve cirkel van mortiervuur gelegd, tegelijkertijd gaven de brens een laag spreidvuur af. Daarop werd het stil. Aanval afgeslagen, we konden weer naar bed gaan. De volgende morgen werden er twee doden gevonden met geweer,die hadden ze zeker niet mee kunnen nemen wat anders wel hun gewoonte is.
Naar aanleiding van deze aanval volgde de bovengenoemde merkwaardigde patrouille. De volgende dag trok er een peloton op uit om te trachten de bende te vinden. Volgens inlichtingen moesten ze in een kampong 6 km. ten Oosten van ons zitten. Er vertrok een Luitenant en 14 man. Dat was het hele peloton op dat moment. Een peloton wordt er niet sterker op als het al ruim 3 maanden in actie is. De paden waren modderig en glad. Langzaam zwoegden de mannen voort. Een bren weegt 10 kilo maar na 5 km. van dit terrein lijkt het of je 50 kilo op je nek hebt. De tas met brenmagazijnen is nog zwaarder. De zon stond hoog aan de hemel te branden. Het zweet stroomde met straaltjes van de gezichten. De spanning was op die gezichten te lezen. Het was daar een ideaal oord voor hinderlagen. De weg liep langs hoog gelegen kampongs, langs diepe ravijnen, kale stukken sawah waar nergens een stukje dekking te vinden was.Behoedzaam gingen de verkenners vooruit, links en rechts kijkend in iedere boom en struik. Weer naderden ze een kampong. De weg liep langs een open stuk sawah, aan de linker kant een laag dijkje en daarachter een kali

De kampong ligt hoog en vormt een natuurlijke vesting. De verkenners bekeken de situatie maar het was niet meer nodig.Ineens begon er een automatisch wapen te ratelen uit de rand van de kampong. Alles zocht dekking langs het dijkje. De verkenners kroper terug naar de groep. En toen kwam het ongelooflijke Plotseling hield het vuur op en werd er in zuiver Hollans geschreeuwd: "Kom op schurken, zijn jullie bang dat je terugtrekt". Meteen daarop werd het eerste couplet van het Wilhelmus gezongen. Stomverbaasd bleven de jongens liggen, zoiets hadden ze nog nooit meegemaakt. De Luitenant had intussen de situatie overzien en gaf aan hoe een goede vuurpositie ingenomen moest worden. Nu was er een groot gat in dijkje waar de jongens langs moesten kruipen om de kali te bereiken. Onmiddellijk werd het vuur weer geopend toen de jongens in beweging kwamen. De luitenant had pech en werd in zijn bibs geschoten toen hij langs het gat kroop. Het vuur was zuiver gericht en er kon geen risico genomen worden. Een omtrekkende beweging kon niet gemaakt worden, daar was ons aantal te klein voor. Er zat niets anders op dan de heren eens even een Hollands Poepje vuur terug te geven. Het vuren hield weer even op en we werden verrast door het 2e couplet van het Wilhelmus. Daar tussendoor hoorden we "Heil Hitler" schreeuwen en nog een stel onverstaanbare scheldwoorden. Nu begonnen wij een woordje mee te spreken, de bren ratelde, stens knetterden en geweren knalden, allemaal tegelijk. De 2inch mortier

legde zijn eitjes op een rijtje in de kampong, Al heel gauw was er een groot stilzwijgen aan de andere kant,de lust tot zingen was blijkbaar ook verdwenen. Ineens werd ervan rechts geroepen: "Kom gauw helpen, Jansen is gewond!". Wat een onnozele kerels, of we daarin zouden vliegen. Toch een brutaal staaltje. Toevallig zijn er heel weinig Jansens in ons bataljon en hier was er ook geen bij. De bren gaf een vuurstoot in de richting van die humorist. Er vielen nog een paar schoten, slecht gericht en daarna was het stil. We moesten terug naar het kamp met de gewonde luitenant en dan meteen versterking halen.

Op de terugweg gebeurde er niets meer. De jongens zeiden tegen elkaar: "Als we alles vertellen lachen ze ons uit". Het is een onbegrijpelijke propaganda, wat zouden ze er mee willen bereiken? We twijfelen er niet meer aan dat we in contact waren geweest met de speciale troepen uit Djocja. schijnbaar zitten er goed geschoolde knapen tussen, gezien het vloeiend Hollands wat ze spraken. Zo eindigde deze bijzondere patrouille. we zijn weer een nieuwe ervaring rijker. Nog steeds hebben we wapenstilstand. Wat een dwaasheid. Wij mochten niet naar Djocja, nu komt Djocja naar ons! Door een simpel patrouilleverslag van ons worden alle besprekingen en voorstellen in de Veiligheidsraad belachelijk gemaakt. We vragen ons af, zouden ze ons niet geloven, of zit er iets anders achter. Zouden wij nu allemaal tropenkolder hebben of hersenschimmenzien? Dat kan toch ook niet want onze kameraden die er sneuvelen dagelijks komen toch niet meer terug. Het is zeker, dat je hier op den duur een geestelijke knauw krijgt. Tegen die voortdurende spanning is geen zenuwgestel bestand op den duur. Maar we weten en zien toch nog drommels goed wat er gebeurt. Wanneer zal de oplossing gevonden worden? Volgens ons is de oplossing heel eenvoudig, maar ja, wij hebben niets te zeggen.

Midden Java, 10 November 1947

Serg.Maj. L.W.J.Verbeek

Maandag 10 november 1947
Geen bijzonderheden.

Dinsdag 11 november 1947
Het is avond. De dreigende wolken van 's-middags voorspelden een regenachtige nacht. Het is nog droog, als Marinus v.d. Plas van de Inl. Dienst mij vraagt of ik zin heb om vanavond met hem mee te gaan om een vrouw van Loerah op te halen. Die Loerah werd gisteravond door ca. 100 peloppors getracht gevangen te worden genomen. Bij het Chinese hulpcorps halen we nog wat mannetjes op zodat we totaal met ca. 10 man zijn. Het is pikdonker ik kan nauwelijks mijn voorman onderscheiden. Als een schim is hij voor mij en hoor hem af en toe lopen wanneer per ongeluk een slak onder zijn voeten kraakt, ik weet dan dat hij nog voor mij loopt. Langzaam en zo geruisloos mogelijk lopen en sluipen we verder, want het is mogelijk dat we hier of daar in een hinderlaag lopen. We buigen nu af en vervolgen onze weg langs een kali rechts en een bosrand links.
Plots houden we stil, de Loerah vertelt ons zachtjes dat we nu links af moeten naar zijn 'roemah'. In het bos is nu helemaal niets meer te zien, zo donker is het.
Drie man gaan met de Loerah mee, ze keren echter onverrichterzake terug.
We moeten nu tóch door het bos heen om de hele kampong om te keren. We grijpen elkaars hand en als een ketting banen we ons geruisloos een weg, hier en daar een huis onderzoekend. Eindelijk na ca. 1 uur zoeken vinden we haar. Op de weg breekt de wolkenmassa boven ons open en in een ommezien zijn we allen kletsnat, tot op onze boddy's toe. Weer moeten we onze handen vastgrijpen want nu met deze regen is zelfs op de grote weg niets meer te zien.

Woensdag 12 november 1947 *Geen bijzonderheden.*

Donderdag 13 november 1947
Actie te Bandar, vannacht om 04.00uur trekken de jongens er op uit. Deze keer is het een Bataljons-actie. Zoveel mogelijk jongens werden van de buitenposten afgehaald om een hoofdkwartier en Benteng van de T.R.I. op te ruimen. Zelf kon ik jammerlijk genoeg niet mee. De jongens moesten kilometers door de modder enz. enz. Twee uur lang werd er gevochten, gelukkig zonder zelf verliezen te lijden. Er werd een aardige buit gevonden, waardoor de I.D. na de actie tot over de oren in het werk zat. De jeep van de Bataljons-commandant en Kapitein Adjudant werd beschoten. De heren waren netjes in kaki gekleed en konden de modder induiken!

Vrijdag 14 november 1947 tot vrijdag 21 november 1947
Geen bijzonderheden. Over de demobilisatie is men zeer pessimistisch gestemd, men spreekt over verlenging van de diensttijd met ca. een half jaar.

Onze jongens op Java

Deze keer zal ik eens niet vertellen over een van onze patrouilles, anders zou U denken dat onze diens uit niets anders bestond. Maar zo eentonig is het niet, we hebben altijd variatie genoeg. Alleen rust wordt ons heel weinig toebedeeld. In deze omstandig-hedenis het misschien wel goed, want zo gauw als er rust gegeven wordt moet er automatisch ontspanning zijn en die is er niet of heel weinig. De ontspan-ning hier in de stad bestaat uit eenmaal per week bioscoop waar films vertoond worden die we in onze Bandoengtijd reeds 2 of 3 maal gezien hebben. Ik heb al verschillende berichten in de Nederlandse kran-ten zien staan, dat er duizenden boeken en tijd-schriften naar ons verzonden worden. Tijdschriften krijgen we voldoende maar boeken heb ik nog nooit gezien. Of er ergens een fout zit weet ik niet, maar het feit bestaat. Sommige pelotons of compag-nieën zijn in het gelukkige bezit van een radio. Degenen die in de stad zitten hebben daar pleizier van maar op de buitenposten is geen electriciteit en een accu is nu eenmaal een artikel wat niet te krijgen is. Met de accu's van de wagens moeten we uiterst voorzichtig zijn dus die mogen al zeker niet gebruikt worden voor de radio. Sommige onderdelen hebben benzine-motoren voor stroomopwekking, wij niet, in ons hele bataljon is er zeggen en schrij-ven een, die is van de verbindingsafdeling. Maar we hebben benzinevergassers, misschien kent U ze ook, een uur licht en drie uur geen licht. Kousjes zijn er niet te krijgen. We preferen daarom petro-leumlampen en kaarsen die in heel beperkte voorraad vertrekt worden. Je moet van allerlei acrobatische toeren uithalen om daar een brief bij te schrijven. Op het ogenblik is de regentijd begonnen. De jongens op de buitenposten liggen veelal in kamponghutjes die bij een flinke regenbui bedenkelijk beginnen door te lekken. Buiten is het overal een grote mod-dertroep. Het is een hopeloze baan om het materiaal een beetje schoon te houden. Veel gelegenheid is er ookk niet voor want iedere dag moeten de gewone pa-trouilles en beveiligingen gereden worden. Daarna hebben de jongens of wacht of een nachtelijke hin-derlaag. Bij een nachtelijke hinderlaag moet je meestal 5 tot 8 uur doodstil in het terrein liggen, (nu meestal in de modder). Als de inlichtingen goed

zijn wordt er wat gevangen bij zo'n hinderlaag maar 6 van de 10 keer zie je de hele nacht niets dan sterren, vuurvliegjes, katten en honden, soms zelfs wilde varkens.
Er is niet altijd actie, niet altijd iets te schieten. Er zijn dagen weken dat er geen schot valt. Alleen het dagelijke sleurleven is er dan en drukt in zijn volle zwaarte op je. Maar verslappen kunnen we niet, want altijd loert het gevaar, het is steeds om je heen, dat weet je. Van een front is geen sprake, overal en in iedere kampong zijn "Orangdjahats". Ongeregelde benden noemt men dat, maar ze zijn nog beter bewapend dan het republikeinse leger. Meestal zijn het officieren van de T.N.I. of ALRI, die deze guerillabenden vormen en er ook de leiding van hebben. Deze officieren hebben daar in de meeste gevallen opdracht voor gekregen uit Djocja. Hun spionnen en actieve leden zitten overal, zelfs werken ze bij ons als koelie of nemen dienst als vrijwilliger bij de Alg.Politie. Niemand kun je vertrouwen, overal is het gevaar om een mooie golok of kris in je rug te krijgen. Nu wordt natuurlijk in doorsnee niet zo veel gelet of gedacht aan deze dingen anders zou je geen leven hebben. We lopen hier gewoon rond in de stad of in de kampong alleen steeds gewapend, dat vergeet niemand. Van de andere kant zien we ook de resultaten van ons werk. Het gros van de bevolking is blij dat we er zijn en werkt hard mee aan de wederopbouw en het herstel van het normale leven. Steeds meer ondernemingen beginnen weer te draaien en produceren weer volop. Alle sawah's worden weer bewerkt, de hele vissers. vloot vaart weer dagelijks uit, de Pasar (merkt) breidt zich gestadig uit. De prijzen van de meeste artikelen dalen. Waar voor we een maand terug nog naakte- en met vodden bedekte gedaanten rondliepen zie je nu steeds meer vrolijk gekleurde baadjes. Textiel is erg schaars, de hoeveelheid die binnenkomt is lang niet voldoende om zelfs aan de noodzakelijkste behoeften te voldoen. Maar er wordt aan gewerkt en de vooruitgang is te zien. Er is ook nog een gedeelte van mensen die hun nieuw kleren niet durven te dragen, bang dat ze beschuldigd worden met de Hollanders samen te werken. Dit zijn de mensen van de buitenkampongs. In de kampongs welke niet onder ons onmiddellijk bereikliggen zijn de mensen nog een beetje schuw. Zij worden ook geregeld bedreigd met de dood door de guerillabenden, als ze met de Hollanders samen zouden werken. Verschillende door ons aangestelde Dessahoofden zijn op deze wijze al vermoord. Voor deze mensen is het ontzettend moeilijk, zij zitten tussen twee vuren in. Zij willen ,liever met de Hollanders samenwerken maar dan worden zij door de benden vermoord. Ik heb respect voor de moedige dessahoofden die heel alleen en ongewapend doorwerken aan de wederopbouw alle bedreigingen ten spijt. Wel gebeurd dit: als een dessabestuur samengesteld is en de dessapolitie is aangewezen en wij zijn er van overtuigd dat ze te vertrouwen zijn, dan worden deze mensen direct bewapend. Ze gaan dan zelf aan het werk om de misdadigers op te sporen en meestal met de beste resultaten.

Dit is een beetje een gemengd verhaal geworden, uit allerlei dingen heb ik een kleine greep gedaan. Ik hoop dat dit krabbeltje er weer toe bij zal dragen dat U een juist en onvervalst beeld krijgt van ons werk en de toestand op Midden Java.

Ergens op Java 22 Oct.'47
Serg.Maj. L.W.J. Verbeek
Supp.Cie 2-4-R.I.

Vrijdag 21 november 1947
Avondpatrouille. Na ingewonnen inlichtingen moeten we een kampong-huis omsingelen. Daar zou zich iemand ophouden die een leidende positie bij de T.N.I. en Hizbullah bekleedt. Met een 15-cwt. worden we naar een bepaald coördinaat gebracht en daar afgezet. De patrouille bestaat uit ca. 6 Hollandse militairen en 6 Chinezen van de P.A.T.
We stappen uit en gaan op pad. Eerst langs de grote weg, dan slaan we een kampong-pad in. Het is donker tussen de bomen en struiken. Ieder ogenblik zijn onze ogen ingesteld op de duisternis. Plotseling staan we stil, een schim duikt op uit de duisternis en nadert.
Een inlander begroet ons met een beleefd "Merdeka" veronderstellend, dat we een TNI-patrouille zijn. Onze voorste man groet beleefd terug en met zijn "Merdeka" brengt hij des inlanders handje op z'n rug en trekt de klewang eruit, waarmee hij een paar tikken krijgt. Onder het fouilleren en binden wordt onze gevangene een beetje te luidruchtig, dat kunnen we niet hebben. Ik geef hem een paar tikken en met een 'Moèloet' maak ik hem duidelijk dat hij zijn smoel moet houden. We binden hem op KNIL-manier en ik bevestig het touwtje aan mijn koppel waarvan ik een eindje in mijn linker hand houd, zodat ik mij in een ruk van mijn gevangene kan verlossen. Met mijn bajonet op zijn rug gericht trekken we verder en kunnen gelukkig ongemerkt de kamponghut afzetten ondanks dat er een soort van wachtpost voor stond. Mijnheer was niet thuis. Na het huis omgekeerd te hebben vertrokken we naar de volgende kampong. Uit een van de roemah's kwam verdacht geluid. We omsingelden de zaak en hieruit brachten we ene Moechtas geboeid naar buiten. Dit heerschap stond op een van de bovenste plaatsen van onze lijst. Met twee gevangenen keerden we huiswaarts.
Twee goede vangsten want ook de eerste Wasmoedin (?) was een voornaam personage.

Zaterdag 22 tot Zondag 24 november 1947 *Geen bijzonderheden van betekenis.*

Maandag 25 november 1947
Vanavond deelt Generaal Spoor via de P.C.J. Bandoeng mede dat de OVW.-ers in de loop van 1948 gedemobiliseerd zullen worden. Ondanks dat heerst er toch een pessimistische stemming: "Waarom konden we ons werk niet afmaken?"

Woensdag 26 november 1947 tot donderdag 11 december 1947
2 dec. aanval op Dara en van 1 tot 8 dec. de Maj. op verlof. Voorts geen bijzonderheden van betekenis.

Donderdag 11 december 1947
Artillerie arriveert op Kedoengwoeni. Voor Kerstmis zal dit geschut Langs alle posten geweest zijn om alle frontposten een enig zins rustige Kerstmis te verzekeren.

Vrijdag 12 december 1947
Vannacht breekt er brand uit ergens ten Zuidwesten van het bivak, een uitgezonden patrouille had geen succes!

Zaterdag 13 december 1947
Ik sta er nog steeds alleen voor de administratie want de majoor is ziek.
Het is 's-avonds ca. 21.00uur als er een bericht binnenkomt dat een beschieting meldt van de postwagen nabij Pekalongan-Bligo. De chauffeur Paul v.d. Steen werd hierbij licht gewond. Een patrouille vertrok hierna. In de kampong troffen we huizen aan die gebarricadeerd waren. Uit een van de huizen kwamen twee mannen die werden neergelegd. Nadere berichten vermelden dat de hinderlaag gelegd was aan beide zijden van de weg over een lengte van ca. 100 meter.

Zondag 14 december 1947
Reeds vroeg in de morgen werden de kampongs Pekadjengan en Bligo omsingeld en uitgekamd. Alle mannelijke personen (waarvan er een vluchtte, die werd neergelegd) werden naar de baleh-dessa vervoerd, waar ze door de bataljons-I.D. aan een verhoor werden onderworpen. Een weapon-carrier vol gevangenen werd in Pekalongan afgeleverd.

Maandag 15 december 1947 t/m dinsdag 16 december 1947
Geen bijzonderheden van betekenis.

Woensdag 17 december 1947
's-Morgens rijdt een van onze patrouilles in een hinderlaag op de weg die Batang met Bandar verbindt. Uit de linkerzijde van de weg werden 6 á 7 handgranaten geworpen, waarvan er een in de laadbak terecht kwam en daar explodeerde. Hierdoor werd 1 man
(hospik A. Gieben) zwaar gewond, terwijl 3 anderen lichte verwondingen opliepen. Tegelijkertijd werd automatisch vuur ontvangen, dat onmiddellijk werd beantwoord, de vijand verloor alle 5 handgranaatwerpers. De gewonden werden afgevoerd naar het hospitaal in Pekalongan.

Op de weg naar Batang

Donderdag 18 december 1947 tot zaterdag 20 december 1947
Geen bijzonderheden van betekenis.

Zaterdag 20 december 1947
Te Bangoenadie werd de T.N.I.-korporaal Djadi neergeschoten.

Zondag 21 december 1947 t/m maandag 22 december 1947
Geen bijzonderheden.

Dinsdag 23_december 1947
Louis over met verlof uit Bandoeng.

Woensdag 24 december 1947
Omdat we vandaag uitbetalen heb ik niet veel tijd me met Louis bezig te houden.

Donderdag 25 december 1947
Om 04.00uur met Louis naar de nachtmis. Na de mis gemeenschappelijk ontbijt te Pekalongan. ' s-Middags een rijk diner. 's-Avonds een gezellige avond! Banjak CAKE!

Bijna.....

Vaak onder de moeilijkste en gevaarlijkste omstandigheden zijn de NIWIN kerstpakketten bij de verschillende detachementen gebracht.
En zoo'n voorval wordt ons in het onderstaande artikel op spannende wijze verhaald:

Natuurlijk wist iedereen het in een ommezien. Ze moesten nog slechts afgehaald worden van de goedang in Tjiandjoer. Prachtig op tijd, want het was 23 December.
Toor en van der Laan, chauffeurs van de Staf-compie, gingen ze voor II-4 R.I. halen.Ze waren al vroeg in de ochtend begonnen te rijden, maar dit vrachtje pakten ze natuurlijk graag aan!
't Ging niet in een rit, maar nu hebben ze de laatste lading te pakken. Ze zijn nog slechts enkele kilometrs van honk.

Langs eenzame wegen spoedden onze vrachtauto's zich met hun kostbare last NIWIN KERSTPAKKETTEN naar de detachementen. Nog enkele kilometers en....

Daar komt weer een steile helling! Toor schakelt terug, en precies op dat moment daalt een zware hagelbui van steenen op de cabine neer! Hij krijgt er een juist tegen 't oog, verliest even 't stuur en..... de Dodge slaat tegen een boom!
Voor een van tweeën precies weet wat er aan de hand is, stormen gillend en zwaaiende met klewangs en roentjengs tien, twintig woestelingen van de beide wegkanten op de cabine af. Beide chauffeurs grijpen naar hun wapens, maar die hebben ze nog niet goed beet of zes, zeven speren en klewangs zwaaien al de cabine in. Ze kunnen er niet uit, de twee, en ze kunnen zich in die kleine ruimte niet eens voldoende roeren om te vuren!
Toor heeft al gauw een paar flinke japen te pakken, maar ziet toch nog kans met z'n sten een aanvaller tegen de vlakte te slaan. Ook van der Laan is al onmiddellijk op meerdere plaasen gewond. !t Gaat om hun leven, maar evenzeer om de wapens. Die zullen de sloebers niet hebben, zoolang een van tweeen zich bewegen kan!

Geen minuut geleden was er niets bijzonders op te merken; nu vechten twee Hollandse jongens met twintig fanatieke roovers.
Maar ook nog binnen dezelfde minuut nadert een andere wagen, en even snel als ze verschenen zijn, zijn de aanvallers nu weer verdwenen, opgenomen in het dichte gewas.
Ze zijn gered, de twee chauffeurs!
Al zal het een pijnlijke tijd worden in het hospitaal: zij zullen het Kerstfeest vieren!
En de Kerstpakketten zijn allemaal op tijd binnen!

L.G.A.M. Korsten E.lt.
II-4 R.I.

Uit Wapenbroeders
1e jaargang No 30,
9 Januari 1947.

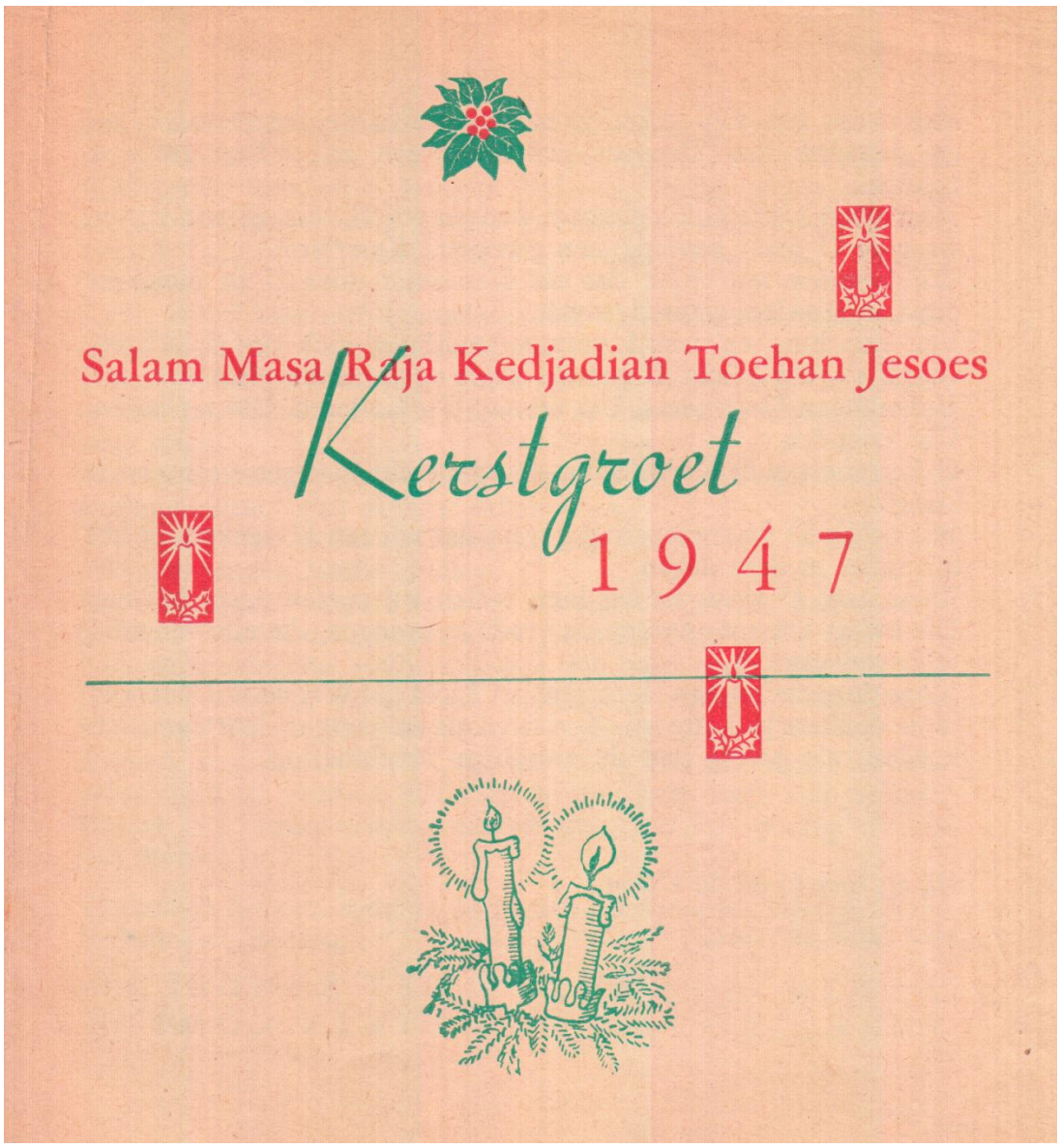

Het is ons een diep gevoelde behoefte U in de dagen waarin wij de geboorte van Christus gedenken, een bijzondere groet te zenden.
Naar goed Nederlands gebruik wensen wij U, wie gij ook zijt en waar ge U maar bevindt, een gezegend Kerstfeest.
Wij beseffen ten volle, dat dit Kerstfeest door U in moeilijke omstandigheden gevierd wordt.
Ver van huis en haard vermenigvuldigen zich de gedachten, vooral als Uw plicht U gesteld heeft op eenzame plaatsen.
U denkt aan Uw ouders, Uw vrouw, Uw kinderen, Uw verloofde, Uw vrienden.
U herinnert zich Kerstdagen, doorgebracht in eigen vertrouwde kring.
Wij willen U de verzekering geven, dat wij aan U denken, in het bijzonder in deze dagen.
En samen, U ginds en wij hier, willen wij opzien naar Christus, Die kwam om aan mensen de vrede te brengen, die alle verstand te boven gaat.
Moge de gedachte aan Hem, Die het Licht der Wereld is, U sterken in de donkere tijd, die wij als volk en als enkeling te doorworstelen hebben, als gevolg van de vreselijke wereldoorlog.

Hij zij met U en de Uwen,

Met land en volk,

HET LANDELIJK
NIWIN COMITÉ

pada Masa Raja Kedjadian Toehan Jesoes kami merindoe mengirimkan Salam istimewa kami kepada saudara-saudara. Menoeroet kebiasaan bangsa Belanda, kami mengoetjapkan kepadamoe, siapa poen djoega dan dimana poen djoega saudara berada: „Selamat merajakan Hari Raja Kedjadian Toehan Jesoes".
Kami insjaf sepenoeh-penoehnja, bahwa saudara-saudara merajakan Hari-hari Raja ini dimasa jang soekar.
Djaoeh dari roemah dan sanak-saudara bertambahlah pikiran saudara, apalagi kalau kewadjiban menempatkan saudara ditempat jang soenji.
Pikiranmoe melajanglah keiboe-bapamoe, istiri dan anak-anakmoe, toenang-anmoe dan sahabat-sahabatmoe.
Teringatlah saudara akan Hari-hari Raja Kedjadian Toehan Jesoes ditengah-tengah sanak-saudara.
Kepada saudara-saudara kami memberikan kepastian, bahwa kami ta loepa kepadamoe, teristimewa pada hari-hari Raja ini.
Kita bersama-sama, saudara disana dan kami disini, memandang Jesoes Keristoes, jang telah datang membawa Damai pada Manoesia, Damai jang mangatasi segala pikiran kita.
Kiranja kegirangan oleh pertjaja pada Dia, Terang Doenia, mengkoeatkan saudara pada masa ini, jang bagi kita selakoe bangsa dan orang-seorang adalah gelap, akibat perang doenia jang hébat.

Toehanlah berserta saudara dan sanak-saudaramoe, Ialah berserta Negara dan Bangsa,

COMITE NIWIN
NEGARA BELANDA

Vrijdag 26 december 1947
Met Louis naar de kali om zijn schelpencollectie uit te breiden.

Zaterdag 27 december 1947
Samen de battikkerij te Kedoengwoeni bezichtigt en 's-avonds vertrokken naar het doorgangshuis te Pekalongan.

Kedoengwoeni - Kampong en kali Seneng Karan – Louis Butot

Kedoengwoeni – Henri Butot bij de vernielde spoorbrug over de kali Seneng Karan

Kedoengwoeni - kali Seneng Karan

Kedoengwoeni - oever-landschap kali Seneng Karan

27-12-1947 - Kedoengwoeni - Gebouw van het detachement

Zondag 28 december 1947
's-Morgens te 05.00uur met verlof naar Bandoeng vertrokken waar we omstreeks 14.00uur in de 'Rustende strijder' aankwamen. Mijn intrek genomen bij Louis aan de Dagoweg 47.
's-avonds naar de bioscoop, film 'Bells of Saint Mary'.

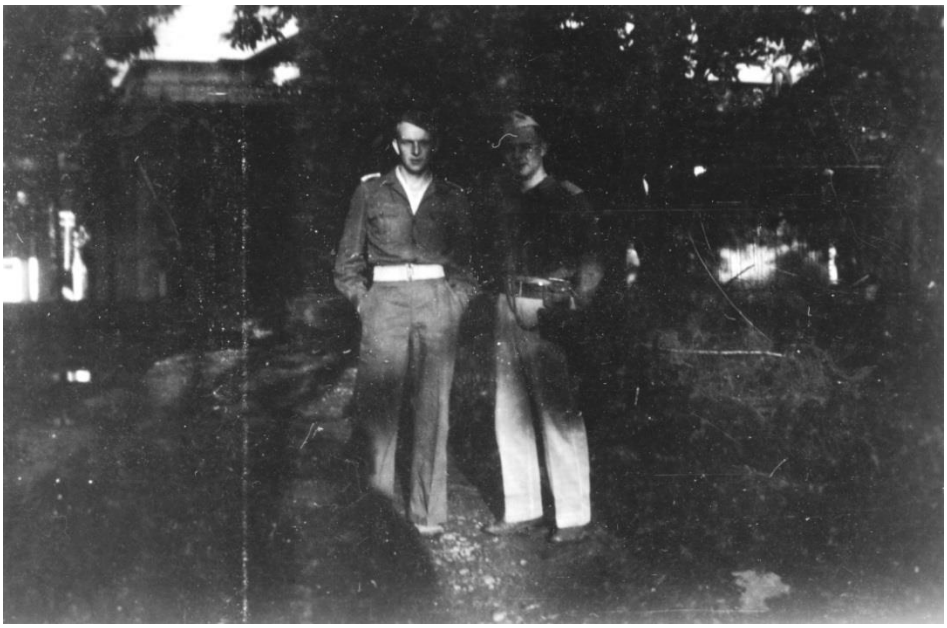

28-12-1947 – Bandoeng - De twee gebroeders Butot voor de 'Rustende Strijder'.

Verlof Bandoeng - Monument te Soemedang

Maandag 29 december 1947
's-Middags heerlijk gegeten in het restaurant 'Tibor' aan de Dagoweg.
's-Avonds naar de film 'Men of Boys Town' vervolg op de film 'Boys Town'.

Dinsdag 30 december 1947
Vandaag mijn boodschappen gedaan, Juliana-hospitaal en Zorgvliet.

Woensdag 31 december 1947
Gaan zwemmen in zwembad 't Centrum' Vervolgens naar 'Tjihampelas'.

Donderdag 1 januari 1948 *In het kamp bij Louis gegeten, ook 's-avonds.*

Vrijdag 2 januari 1948
Om ca. 09.00uur terug naar Kedoengwoeni. De wegen zijn goed berijdbaar, behalve het gedeelte voor Cheribon. In deze plaats even gerust in een E.M.-cantine.
's-Avonds om ca. 17.00uur 'thuis'.

Cheribon – Louis en Henri Butot voor de Republikeinse gedenknaald

Zaterdag 3 januari 1948
Vandaag werd een spion (Rep.) binnengebracht. Buit; 1 revolver me met patronen en enige Rep. handgranaten.

Zondag 4 januari 1948
's-Morgens naar de kerk in Pekalongan.

Maandag 5 januari 1948
Geen bijzonderheden.

Dinsdag 6 januari 1948
's-Morgens om 08.02 uur ten gevolge van het exploderen van een trekbom gesneuveld nabij Djalatiga; de Sergeant Koos Kortekaas en soldaat 1e klas Akkie Steenhuizen, gewond werd de soldaat J. van Gameren.

Bij de poort van de begraafplaats te Pekalongan.

Ter aarde brengen

Het laatste eresaluut! Kransdrager is Chf. Dirk Mook.

Aalmoezenier Longinus Vastbinder. Rechts van hem Dr. Crone

Veldprediker Ds. Willem v.d. Windt aan het graf

Ds. v.d. Windt, Pater Vastbinder en de Cat van Pekalongon

Kpt. Frans Weterings groet zijn wapenbroeder voor het graf.

Maj. B. Janssen en Kpt. Karel Coté brengen de laatste groet

KONINKLIJKE LANDMACHT
II - 4 R.I.

Nr : 267
Datum : 6 Januari 1948

Onderdeel : 1-2-4 R.I.
Plaats : Det. DARA 154073

PATROUILLEVERSLAG

1. Aard de Patrouille: Verkenning en Zuivering kpg Poerba 22.02
2 Aanleiding : gericht omtrent aanwezigheid van een voorpost van 5 Tentara's in Poerba 22.02.
3. Gegevens vijand: -
4. Sterkte patrouille: 1 peloton infanterie, 2 brencarriers, 2 carriers met mortieren van 8, 2 radiosets 22, 1 radioset 18,
5. Bewapening: Organiek.
6 Commandant : Adj.O.O. D Fleury.
7. Inh.opdracht verkenning en zuivering van kpg Poerba 22.02.
8. Afmars : 6 Januari 1948 07.00 uur.
9. Terugkeer : idem 13.30 uur.
10 Kort verslag Van kampement in Alg. ZO ri tot kpt 185035, en vervolgens langs ondernemingsweg naar de Og Djalatiga 204022. Ongeveer op kpt 188034 was terZijde van de weg een briefje op een tak gestoken van de volgende inhoud: "Diatoerkan. Awas! Trekbom berat 100 kg ditanem deketnja bekas roemah belanda di Sinanas. Tentara di Poerba. Tabe." In verband hiermede een sectie infanterie door het zijterrein doen gaan om te onderzoeken of inderdaad een treklijn aanwezig was. Op 150 meter afstand hierachter volgde een kleine patrouille over de weg, om dez te controleren. Op kpt 199023 meende de petetonssergeant de ingegraven bom te ontdekken, die echter op hetzelfde moment explodeerde. De sergeant Kortekaas en de Sold.I Steenhuisen werden hierdoor op slag gedood, een derde militair werd gewond. Te oordelen naar de trachter was de bom inderdaad van zwaar kaliber. Nadat 1 sectie was belast met afvoer van de doden en gewonden, werd de patrouille voortgezet naar kpt203024, van welk punt afsluitingsvuur met mortieren van 8 werd gelegd O van Poerba, terwijl 2 secties infanterie aan de W-zijde de kampong afsloten. Vervolgens de kampong gezuiverd, waarbij 10 doden en 3 gevangenen werden gemaakt. De markas der Tentara's werd vernietigd.
Hierna langs opmarsweg geruggekeerd naar kampement.
11 Vij verlies:10 doden, 3 gevengenen.
12 Eigen Verl.:2 doden, 1 gewonde.
13 Verloern uitrusting geen
14 Buit : "
15 V.P. : 28 mort. brisant, 2 mort. rook, 60 bren- + L.E.

De Patrouillecommandant,
w.g. D. Fleury, Adj.O.O.

Gezien,
De Commandant 1-2-4 R.I.
w.g. F.S. Weterings Kapitein.

Woensdag 7 januari 1948 tot zondag 11 januari 1948 *Geen bijzonderheden.*

Zondag 11 januari 1948 en maandag 12 januari 1948 *Het 1e Peleton (1e Comp.) naar Boearan.*

Dinsdag 13 januari 1948
Een patrouille van het detachement Dara bracht 2 gevangenen op Kedoengwoeni, welke behoorden tot de T.N.I. Zij stonden in contact met degene die de trekbom op 6 januari tot explosie bracht. Inlichtingen van hen brachten een buit op van 8 kisten mortiergranaten.
Zo wisten zij ook te vertellen dat er zich in een plaats ver ten zuiden van Dara nog een aantal trekbommen bevonden (ca. 100).
Vanuit Kedoengwoeni werd in de omgeving van Pandangsari een verkenning uitgevoerd door een patrouille onder commando van de Luitenant Voortman, welke op heftige tegenstand stuitte en waarbij Soldaat 1 Roel Bakker licht gewond werd en overbrenging naar het hospitaal noodzakelijk werd. Zie patrouille verslagen.

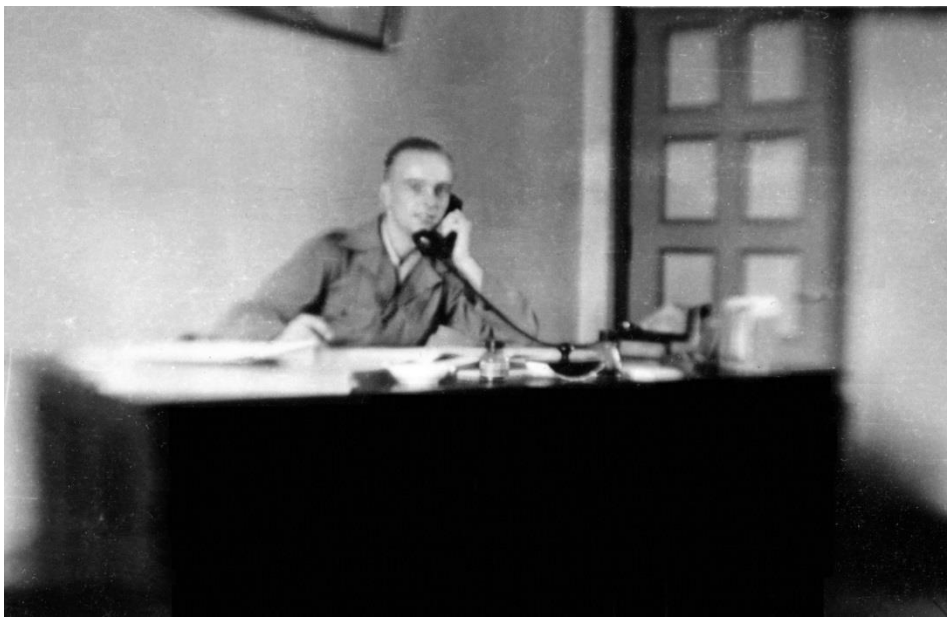

Kedoengwoeni - H. Butot op het Compagniesbureau

Kedoengwoeni - De twee verpleegsters van het Rode Kruis team

Woensdag 14 januari 1948
Geen bijzonderheden.

Donderdag 15 januari 1948
1ste Compagnie over naar Pekalongan en Batang.

Vrijdag 16 januari 1948
Geen bijzonderheden.

Zaterdag 17 januari 1948
Vanmorgen een voetbalwedstrijd meegespeeld.

Zondag 18 januari 1948
Wapenstilstand. Zou het nu een werkelijke wapenstilstand worden?
We hebben er niet veel vertrouwen in. 's-Avonds sprak Generaal Spoor tot de Nederlandse troepen en gaf zelf via de radio het bevel "Staakt het vuren!"
Alle bepalingen hieraan verbonden somde hij op o.a. onthouding van provocatie etc.
Hij spoorde ons aan de uiterste voorzichtigheid te betrachten!

Maandag 19 januari 1948
Ca. 60 man T.N.I. en ALRI melden zich op het Commando Pekalongan.
Dit is maar een heel klein beetje voor de residentie!

Dinsdag 26 januari 1948
Geen bijzonderheden.

Woensdag 21 januari 1948
Sergeant Majoor C.M. Kroon naar Semarang

Kedoengwoeni - Sgt. Maj. Kroon

Donderdag 22 januari 1948 t/ dinsdag 27 januari 1948
Geen bijzonderheden.

Woensdag 28 januari 1948
Door het detachement Batang werden in de vroege morgen de kampongs Denasari, Koedjan, Tjiloempri 2, Gamer, en Klidoengan omsingeld en doorzocht; 7 gevangenen en 6 doden.

Donderdag 29 januari 1948 t/m 31 januari 1948
Geen bijzonderheden.

Zondag 1 februari 1948
Generaal Spoor spreekt over de radio over het verloop van de wapenstilstand.
Hij deelde mede dat op diverse plaatsen door de Republikeinse troepen misbruik was gemaakt van de witte vlag en dat in de afgelopen 2 weken nog tientallen Hollandse militairen waren gesneuveld
De Generaal zou niet dulden, dat door de uitvoering van de wapenstilstand Nederlandse troepen zouden worden ingesloten. Indien dit toch gebeurde zou hij geëigende maatregelen treffen.

Maandag 2 februari 1948
Maria Lichtmis! Mijn derde verjaardag in de tropen! Hannes Maliepaard was de eerste die mij eenvoudig maar hartelijk feliciteerde. 's-Avonds vanaf 20.00uur op patrouille met Sergeant-Majoor G. Carpentier, om een gedeelte van de artillerie te leren patrouille-lopen.

Dinsdag 3 februari 1948 en woensdag 4 februari 1948
Geen bijzonderheden.

Donderdag 5 februari 1948
Om 13.00uur 's-middags worden we allen bij elkaar geroepen en Kapitein Frans Weterings deelt ons het een en ander mee over de besprekingen die n.a.v. de wapenstilstand in de residentie Pekalongan met de Republikeinse commandanten zijn gevoerd.

Vrijdag 6 februari 1948 t/m zondag 15 februari 1948
Geen bijzonderheden.

Maandag 16 februari 1948
De zee op! De motorsloep van ons bataljon die voor de wapenstilstand werd gebruikt voor de kustcontrole en ondersteuning van acties langs de kust wordt nu gebruikt voor ontspanning van de militairen van ons Kennemer-bataljon. En inderdaad een tocht met ontspanning, is het niet een ontspanning voor wat betreft de zenuwen, dan toch in ieder geval voor de maagspieren. Om ca. 13.30uur reden we met ongeveer 20 man naar de Lange Heerenstraat om ingescheept te worden in de grauwe sloep, waar voor op de punt aan beide zijden het Kennemer-embleem is geschilderd!
De 'Kapitein' (de korporaal Hendrik Dekker), de machinist Hen Duivesteijn plus een matroos (allen van II-4 R.I.) vormde de drie-koppige bemanning. De tros werd los gesmeten en de Lange Heerenstraat schoof weg achter kampong-huisjes en tropische planten.
Plotseling ontdekten we in een bocht van de kali een klein soort 'krokodil' op de half vergane schuit.
Naar gelang we de bocht namen schoof als een toneelgordijn dat open werd getrokken de zee voor onze ogen. Links en rechts de korte pieren met even daar voorbij de kokende branding (en dat gezegd door ons landrotten!). Maar goed, in deze branding voelden we ons als een reddingsbrigade in de 'Neeltje Jacoba'. Heftig werd de notendop heen en weer geslingerd door de korte golfslag. Eindelijk waren we er doorheen en kwamen naar het scheen in wat rustiger vaarwater. Inderdaad was het rustig, doch de golven werden langer en hoger. De punt van het schuitje stak af en toe boven de golven uit, terwijl de schroef van tijd tot tijd een paar slagen lucht schepte! De badjoe's (borstbekleding) gingen uit om de zon op je bast te laten inwerken. Heerlijk op zee met zo'n zonnetje! Een paar mijl uit de kust, waar de zee glashelder was werd de motor gestopt, gelegenheid om te zwemmen.
Alvorens het water in te springen werden nog enige raadgevingen verstrekt: "vlak bij de boot blijven, alleen geoefende zwemmers mogen het water in, enz. enz.!" "Alles onder leiding van de KAPITEIN" (de Kpl. Hendrik Dekker). Typisch was het te zien dat sergeanten en Onder-officieren onder Commando stonden van een Korporaal! Het bootje dreef nu haast stuurloos op de golven, het stampte en schommelde zodat velen wit werden van zeeziekte! Ik had gelukkig geen last maar had het grootste plezier!
En zo keerden we weer huiswaarts. In de kali werd door Hen Duivestein nog een schot gelost op zo'n kleine 'Krokodil' (een varaan) die hevig bloedend, tussen de kieren van een oude schuit kroop, zodat we het dier niet konden bemachtigen. Het was ongeveer 16.30uur toen we weer aan de Lange Heerenstraat aan wal stapten. Een klein voorproefje voor de grote reis naar huis 'Holland'!

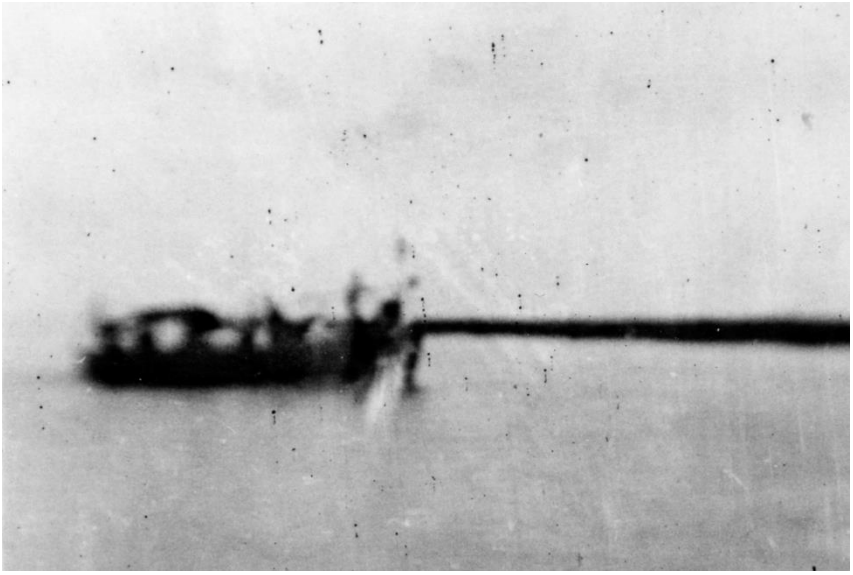

Dinsdag 17 februari 1948
Vandaag naar Soebah vertrokken, een kampong waar ik al eens meer geweest ben.
Een van de laatste punten die door ons bezet werden tijdens de Politionele Actie.
De Staf wordt gelegerd in het huis van het Boswezen. Het eerste Peloton komt te Limpoeng, het tweede en derde Peloton te Bawang, hoog in de bergen. De omgeving van Soebah is schitterend. Midden in de grote Djati-bossen, waar het wilde zwijn, de kidang en de wilde boskip leeft, ook wilde honden komen daar voor.

Woensdag 18 februari 1948
Geen bijzonderheden. Er is geen licht en geen stromend water, de koelies dragen het water aan voor de mandi-bak. Ik ben bezig met een benzine-vergasser, ik hoop dat het me lukt het apparaat in orde te krijgen.

Soebah

Mijn pappagaai

Donderdag 19 / vrijdag 20 februari 1948
Het zit'm zeker in de boottocht! Te Limpoeng werden vandaag 7 wilde zwijnen geschoten. Samen met Hannes Maliepaard, Henk Braat en Niek van Adrichem op jacht! (pech gehad).

Zaterdag 21 februari 1948 *Geen bijzonderheden*

Zondag 22 februari 1948
's-Avonds weer eens gaan 'posteren' in de omgeving van het kampement.

Maandag 23 februari 1948 t/m donderdag 26 februari 1948 *Geen bijzonderheden.*

Donderdag 26 februari 1948
Kleine klopjacht ten noorden van Soebah, met Hannes Maliepaard, Niek van Adrichem Henk Braat en saja. Een Gidang!

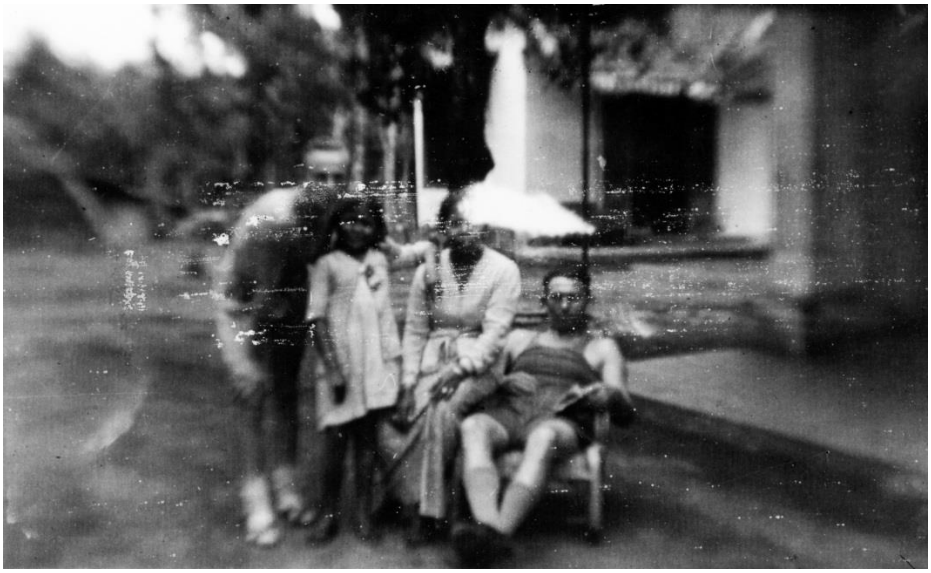

Henri Butot, Siti , Gemoek en Hannes Maliepaard

Vrijdag 27 februari 1948 *Geen bijzonderheden.*

Zaterdag 28 februari 1948
's-Middags naar voetbalwedstrijd in Pekalongan (Union - II-4 R.I.) uitslag 5-4.
Uitbetalen op de detachementen Bawang, en Limpoeng.
Het grammofoonplaatje van thuis op een grammofoon gedraaid, zoiets is toch wel leuk!

Zondag 29 februari 1948 - zaterdag 6 maart 1948
Geen bijzonderheden. Posteren in de omgeving van Plelen: een flinke joekel van een Babi!

Zondag 7 maart 1948
Drijfjachten in de bossen van Plelen en omg. met succes!

Maandag 8 maart 1948
Naar voetbalwedstrijd 1e Comp. – 0st.-Comp. (5-0)

Dinsdag 9 maart 1948 tot en met 10 maart 1948
Geen bijzonderheden.

Soebah - Henri Butot

Donderdag 11 maart 1948
Naar cabaret te Limpoeng van 'de drie Spelbrekers' met Truus Koopmans.

Vrijdag 12 maart 1948 *Geen bijzonderheden.*

….?….. op het paard van de Loerah van Kemiri

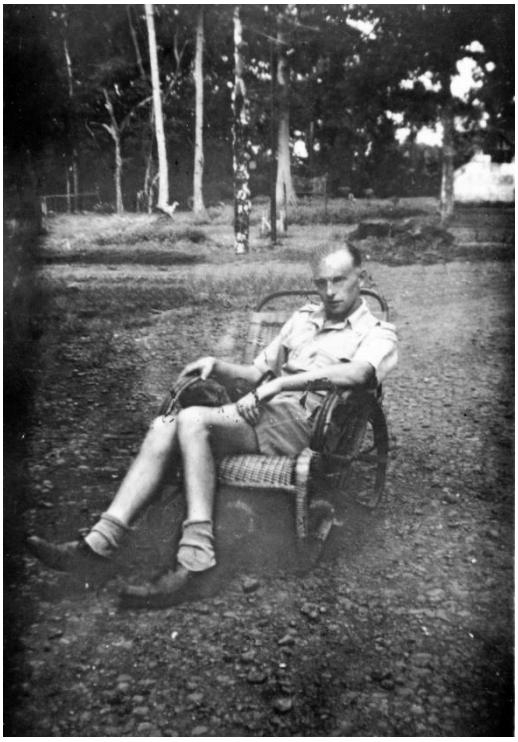

Henri Butot *-Soebah-* *F. Mesman*

Aan het badmintonspel

Sawahs tussen Soebah en Kemir

De ossekar

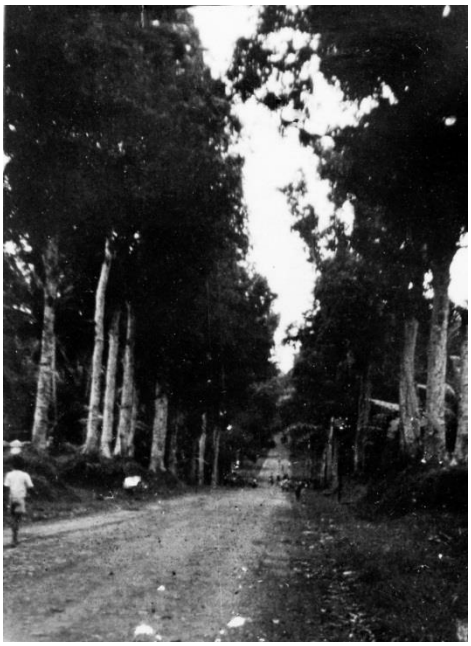

Zaterdag 13 maart 1948
Een Compagnie dienstplichtigen Soebah aangekomen.
's-Morgens naar cabaret van Silvan Pones te Pekalongan.

Zondag 14 maart 1948
Voetbalwedstrijd II-4 R.I. - Krokodillen uitslag 1-1.

Maandag 15 maart 1948
's-Avonds brengt de Kapitein Weterings en Sergeant majoor Carpentier een flink zwijn mee dat ze vanuit de jeep op de weg geschoten hebben.

Dinsdag 16 maart 1948
Geen bijzonderheden.

Woensdag 17 maart 1948
Posteren in Kemiri; Arend Schut, de chauffeur van de waterwagen schoot er een uit een koppel van 4 stuks: een flink zwijn was het! Even later komt er een op mijn schootsveld een flink groot exemplaar, ik denk een beer uit een koppel van 3 kleiberen. Ik schoot hem aan, hij draaide plots dat ik schoot en sloeg 2 keer over de kop en bleef liggen. Toen ik er naartoe liep sprong hij op me af. Ik kon hem gelukkig ontwijken (achter mijn boom) doch kon niet meer op hem schieten omdat hij direct daarop in de alang-alang verdween.
De andere babi kwam van kampongwacht tot kampongwacht eindelijk in Soebah aan.

Uitzicht vanaf ons jachtgebied te Kemiri op de Java-zee

Het 1ste peleton heeft een babi-roesak geschoten

Donderdag 18 maart 1948
Posteren in de omgeving van Plelen nabij Banjoehpoetih. 4x succes.

Vrijdag 19 maart 1948 *Geen bijzonderheden.*

Zaterdag 20 maart 1948
Drijfjacht in Kemiri. We waren met zessen, Henk Braat en ik plus 4 dienstplichtigen.
Hierbij vond ik het varken dat ik op 17 maart had aangeschoten: een ruggenwervel was doorschoten. Het beest had dus nog kans gezien ongeveer 200 meter door te lopen.

Zondag 21 maart 1948 t/m woensdag 24 maart 1948
Geen bijzonderheden.

Donderdag 25 maart 1948
Uitbetaling in Soebah, Limpoeng en Bawang,

Vrijdag 26 maart 1948
Soldaat J. de Visser gewond ten gevolge van auto-ongeluk tussen waterwagen en A.C.-wagen.

Zaterdag 27 maart 1948 *Geen bijzonderheden.*

Siti

De djongos en de twee baboe's

Djongossen in de keuken

Zondag 28 maart 1948
Op jacht met 4 dienstplichtigen nabij Kemiri. Succes!

Maandag 29 maart 1948
Voetbal wedstrijd in Plelen 5-1.

Dinsdag 30 maart 1948 t/m woensdag 7 april 1948
Serg.-Maj. C. M. Kroon jarig, had voor een lekkere hap gezorgd!

Donderdag 8 april 1948 t/m zaterdag 1 mei 1948
Geen bijzonderheden; jagen, uitbetalen, wacht enz.

Zondag 2 mei 1948 t/m vrijdag 7 mei 1948
Met verlof naar Bandoeng. Vanuit Pekalongan per trein naar Bandoeng, propvolle trein.
Het traject tot Tjikampek is kaal en vlak, de vernielde bruggen zijn hersteld. Hier en daar moet de trein nog langzaam over de bruggen aangezien, er nog de laatste hand aan moet worden gelegd. In Tjikampek overstappen! Een grote Berg-locomotief (een Karetta Api) om het bergterrein te doorsnijden, die met zijn mammoet-achtige forse bouw vertrouwen inboezemt, stuift het stationnetje binnen. Nu krijgen we wat te zien! Legbruggen die grote en diepe ravijnen overspannen, een tunnel waarin je 3 minuten in het donker zit. En owee als je het raampje niet op tijd dicht kan krijgen, zoals bij mij het geval was. De gehele coupe vult zich in een minimum van tijd met de heerlijke koolmonoxide, die je het ademhalen bijna onmogelijk maakt! We stoppen op het station van de militaire stad Tjimahi. KNIL-militairen stappen uit, kijken hun uniform na of er geen knopen zijn losgeraakt, doen hun koppel wat beter om en planten hun pet wat fatsoenlijker op hun hoofd. De stoomfluit gaat en nu gaan we op weg naar Bandoeng. Op dit traject ziet het er alles onderhouden uit. We rijden het station binnen, koffertjes oppakken en de auto in.
Verlofcentrum 'De Rustende Strijder'. De ligging is hier prima, ledikanten met matrassen en een kastje aan de muur. Na wat geïnstalleerd te hebben gaan we naar de eetzaal, het is al half negen. Bij de zaal ontdek ik mijn broer Louis, die al verwacht had dat ik naar de Rustende Strijder zou gaan.
Het verlof breng ik door met bioscoop, wandelingen, winkelen, zwemmen Pasar Malam enz. De tocht naar Tjiandjoer werd wat minder vlot door het hopeloze liften, in ieder geval kwam ik er. In het Chinese restaurant, waar ik mijn dinertje hield vertelden ze me dat kort geleden in Tjikalonkoelon de directeur der Tjiandjoerse bioscoop werd vermoord.

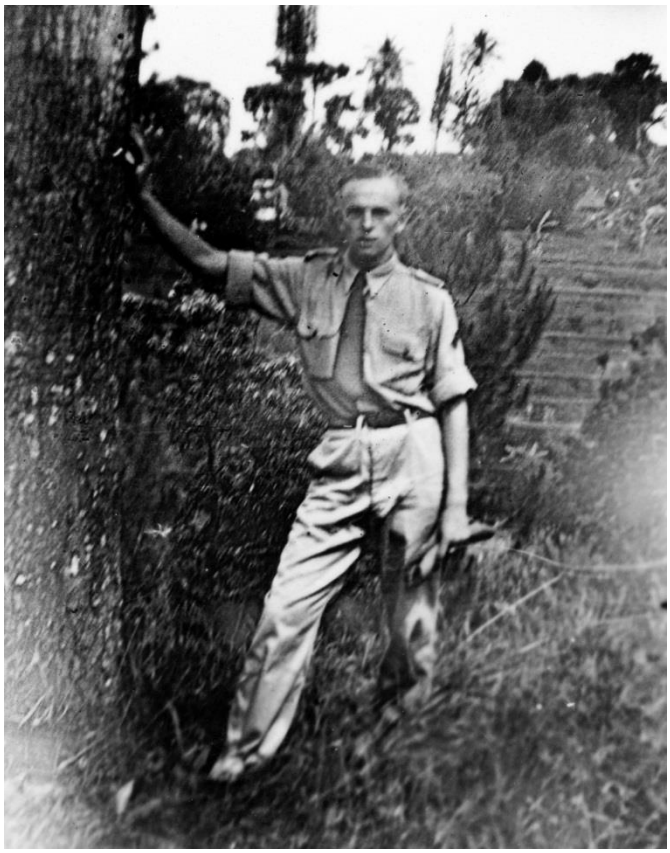

07-05-1948 - Bandoeng - Dagoweg - Afscheid van Louis Butot

MILITAIR VERLOFCENTRUM „DE RUSTENDE STRIJDER"
BURGEMEESTER KUIRWEG — BANDOENG

Inschrijfnummer: 2053 Gebouw :
Kamer :
Naam en voorletters :
Rang en stamb. nr. :
Onderdeel :
Datum aankomst : Datum vertrek :

Z	M	D	W	Do	V	Za
Z	M	D	W	Do	V	Za
Z	M	D	W	Do	V	Za

Zondag 9 mei 1948
Terugreis! 's-Avonds om half 8 bereikten we Pekalongan, waar de feeststemming ons vermoeide hoofd opzij drong. Het was feest in Pekalongan, aangeboden door de burgerij van Pekalongan en omgeving. Spandoeken hingen over de straten, de Sociëteit was met lampionnen versierd. Terwijl in de bioscoop een speciaal programma werd afgespeeld. Terug naar Soebah!

Maandag 10 mei 1948 *Geen bijzonderheden.*

Dinsdag 11 mei 1948
Vanmorgen naar het hospitaal, een klein haarschimmeltje siert mijn hoofd.
We gaan onze kisten pakken, die vooruit moeten naar Semarang.

Woensdag 12 mei 1948 t/m dinsdag 18 mei 1948 *Geen bijzonderheden.*

Woensdag 19 mei 1948
Van morgen om 09.00uur per auto vertrokken uit Soebah naar Semarang, waar we om 13.00 uur aan kwamen. Gelegerd te Djatingalle, dit kamp is hopeloos!

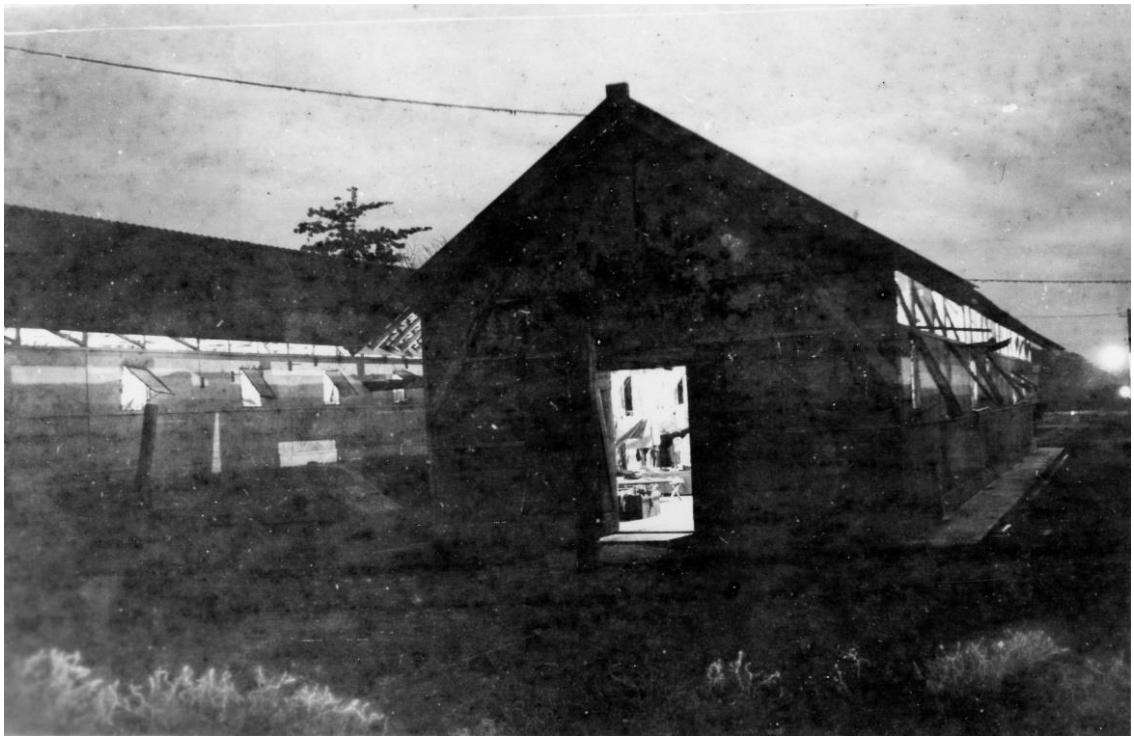

Semarang - Doorgangskamp Djattingallee

Donderdag 20 mei 1948 *'s-Avonds met Henk Braat de stad in.*

Vrijdag 21 mei 1948 t/m maandag 31 mei 1948
De dagen gevuld met bioscoop, wandelingen, zwemmen enz.

Maandag 31 mei 1948
's-Morgens vroeg 'Doden herdenking' op het ereveld bij Nieuw Tjiandi (Tillemaplein) Semarang. Onder de plechtigheid vielen enkelen (10!) van ons flauw! Toen de 'Last Post' werd geblazen en het laatste Appel werd afgenomen van hen die hier in de tropische aarde moeten achterblijven, gingen er veel, heel veel door de jongens van ons Kennemer-Bataljon heen! 's-Avonds naar de bioscoop, 'Out of the West'.

Dinsdag 1 juni 1948 t/m 2 juni 1948 woensdag *Geen bijzonderheden.*

Donderdag 3 juni 1948
's-Avonds met Henk Braat naar de ziekenhuizen. Bezocht: Sgt. Maj. G. Carpentier die waarschijnlijk achter moet blijven, en J. de Visser.

Vrijdag 4 juni 1948
's-Morgens om 03.30uur reveille en om 06.00uur vertrokken. Eerst per auto naar het station, alles ging ordelijk en snel. Met de trein reden we langs het vliegveld ten westen van Semarang. Het gedeelte tussen Semarang en Pekalongan is wel het mooiste traject.
De trein loopt hier op nog geen 10 meter langs de zee, die rustig tegen de ietwat koraalachtige kust kabbelt. In Pekalongen gebeurde er iets dat we niet verwacht hadden, inlandse schoolkinderen stonden op het station opgesteld en zongen voor ons hun liedjes. Hier tussen door werd d.m.v. een versterker muziek ten gehore gebracht. Dit was onze laatste ontvangst en tevens afscheid van de kota Pekalongan. We moesten de trein verlaten om nog even afscheid te nemen van alle sobats en bekenden, zelfs onze oude baboes waren vertegenwoordigd! Er was volop thee te krijgen. Toen de stoomfluit gilde en iedereen zijn afscheidsgesprek met een handdruk beëindigde ging het weer verder langs het eentoniger traject. In Pemalang waar we weer stopten werden we 'ingehaald' door een extra Erewacht van 4-6 R.I.
In het midden van het stationsgebouw hing een rood-wit-blauw dundoek langs de muur. Hier midden op, een strook waarop gedrappeerd te lezen stond: 'Verdient jongens'.
Na ook hier thee te hebben gedronken vertrokken we terwijl de erewacht afscheid van ons nam met 'het geweer in de arm'. De verdere reis was eentonig, hier en daar wat rubbertuinen en sawah's, een klein stationnetje enz. Om 20.00uur kwamen we in Batavia (Meester Cornelis) aan. Hier werden we weer op trucks geladen en belanden toen in het Tjililitan-kamp 2. Het was donker en we zochten gauw ons plaatsje in de barakken. Mandieën, klamboe halen, en dan naar de 'Tempat tidoer'!

Juni 1948 - Pekalongan – Tussenstop met afscheid van bevolking, baboes en djongossen

Juni 1948 - vertrek uit Pekalongan

Juni 1948 – Pemalang - Hulde van 4-6 R.I aan ons bataljon 'Verdient jongens'

Op weg van Semarang naar Batavia

Op weg van Semarang naar Batavia

Nabij Cheribon vanuit de trein

Zaterdag 5 juni 1948
's-Morgens kantoor ingericht. De ligging hier in het kamp is slecht, evenzo het eten.
's-Avonds naar de bios, film 'Lacolere de Dieu' (psychologische film).

Zondag 6 juni 1948 t/m dinsdag 8 juni 1948 en dan woensdag 9 juni 1948
Door de Welfare is er een boottocht naar het eilandje Edam in elkaar gezet.
's-Morgens vroeg gaat het al per truck door Batavia naar Priok, waar het bootje reeds ligt te wachten. Het is al warm en de zon brandt als we bij het eiland aankomen. Eerst naar de cantine, eten en drinken, dan zwemmen in de kristalheldere zee. Een wandeling langs het strand om het gehele eiland. 0m 15.30uur gaan we 'verbrand' aan boord. Na een uurtje zien we nog slechts een waas van het eilandje met zijn vuurtorentje dat oprijst uit het groen der begroeiing, dat mooi afsteekt tegen het witte koraalstrand omspoelt door de fel blauwe zee!

Donderdag 10 juni 1948
's-Avonds in de kamp-cantine het afscheid van de 'Kilama Hawaians'

Vrijdag 11 juni 1948
's-Avonds bioscoop 'The upturned Glass' (vergelding)

Zaterdag 12 juni t/m 13 juni 1948
Geen bijzonderheden.

Maandag 14 juni 1948
's-Avonds met de tram naar Pasar Glodok, Pasar Senen en Pasar-Baroe.
's-Morgens voetbalwedstrijd 1-2-4 R.I. - 1-8 R.S.

Dinsdag 15 juni 1948 t.m. vrijdag 18 juni 1948
Louis ontmoet, is met verlof! Voorts geen bijzonderheden.

Zaterdag 19 juni 1948
Afscheid genomen van Louis!

Zondag 20 juni 1948
Door de Welfare was een afscheidsavond in elkaar gezet, deze avond is finaal in de soep gelopen.

Maandag 21 juni 1948
'MS. INDRAPOERA'. Om 8.30uur ingescheept en om 16.00 uur vertrokken.
Uitgeleide gedaan door een KNIL-band. Lt. Gen. Alons neemt i.p.v. Generaal Spoor afscheid van ons (zie speech in; 'de Scheepsbel'). Om 16.30uur voor anker op de rede van Priok.

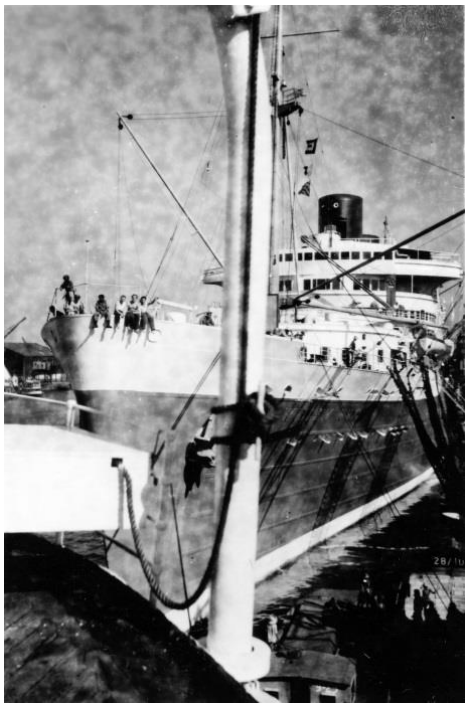

De 'Willem Ruys' lag achter ons in de haven van Priok

Dinsdag 22 juni 1948
Vanmorgen vroeg anker gelicht en vertrokken door Straat Soenda.
Om ca. 15.00uur de vulkaan Krakatau gepasseerd. Uitreiking 'Indrapoera-geld'!

Woensdag 23 juni 1948 *Vanmiddag wat getypt voor de Pater-Aalmoezenier.*

Donderdag 24 juni 1948 *We varen op halve kracht, een van de twee motoren is defect!*

Vrijdag 25 juni 1948 *Af en toe lopen er 2 motoren, doch het grootste gedeelte op 'halve kracht'!*

Zaterdag 26njuni 1948
Alle twee motoren defect! We liggen stil van 6.00 tot 11.00uur!
's-Avonds varen we weer op 'Volle kracht'.

Nr. ..... van R.H. 11-13.

NEDERLANDSCHE TELEGRAAF MAATSCHAPPIJ
„RADIO-HOLLAND" N. V.

AMSTERDAM-C. KEIZERSGRACHT 562

RADIOBRIEF-OCEANLETTER

Posten te — to post at		Datum — Date
	/S	

Soort — Prefix	Aangenomen a/b — Accepted o/b	No.	Woorden — Words	Datum — Date	Tijd — Time
SLT	Haarlem	2	12	26/7	0848

= SLT =

BUTOT KORPORAAL INDRAPOERA SCHEVENINGENRADIO

HARTELIJK WELKOM IN HET VADERLAND

BUTOT HAARLEM

Ontvangen / Received PCH 26/7/48 19 Tijd / Time 1559 40 Door / By CW

Scheepsbrieftelegrammen — naar opvarenden van Nederlandsche schepen slechts fl. 3.15 per 20 woorden; elk volgend woord 16 cent.

R.H. 5 846.

Opgave van ruimbagage tevens bagagereçu van troepenschip
ss./ms. INDRAPOERA **van Ned.-Indië naar Nederland.** ddo. ..... 19.....

PASSAGIER: Naam .....BUIOT..... Voorletters .....H.J.Th.....
(in blokletters)
Rang ....korp..... Stamboek/legernummer 240202003 Onderdeel ..... 2.4 R.I.

Ingeleverd bij { kamp / Hospitaal / T. C. M. V. O. te } DJATINGALEH

Totaal aantal colli .....een..... genummerd .....26..... t/m .....-..... Letter ..... D
(niet in te vullen door passagier)

Huisadres in Nederland
Populierstraat 11, Haarlem.

INHOUD SPECIFICATIE

Letter en Volgnummer v. d. colli (Niet in te vullen door passagier)	Soort colli	Inhoud *)
D 26	kist	10 K.G. Rijst ✓ 10 K.G. Suiker ✓ 5 K.G. Koffie ✓ 5 K.G. Thee ✓ ½ K.G. Specerijen ✓ 1 K.G. Kroepoek 41 Boeken, Tijdschriften en Cahiers 1 map Eng. Lessen 1 Banjo 1 paar Schoenen (privé) 3 dozen Diversen 12 stukken Zeep ✓ 1 Rentjong (souvenir)
	Koffer.	350 Cigaretten (in koffer) ✓ 3 yards manufacturen. ✓ 3 stuks Batikwerk.

Zondag 27 juni 1948
De Scheepsradio meldt: "Door gebrek aan zoetwater zijn we genoodzaakt Colombo aan te doen. Inderdaad varen we nu de nieuwe koers: 'Noord'.

Maandag 28 juni 1948 *Geen bijzonderheden.*

Dinsdag 29 juni 1948
Appél om 9.00uur. Toespraak T.O.C. overste Boissevain. Om ca. 11 uur lopen we de haven Colombo binnen, en komen de water-tankers langszij. Officieren en bemanning gaan naar de wal, wij mogen niet van boord! Toch smeren enige jongens hem naar de wal.
Tussen de watertankers liggen de kleine bootjes met souvenirs die schreeuwend duur zijn. De Indrapoera verzendt een telegram aan Prins Bernhard.

Colombo

Haven van Colombo

Woensdag 30 juni 1948
's-Morgens om ca. 6.30 uur vertrokken. 's-Avonds regenachtig weer!

Donderdag 1 juli 1948
Vandaag vieren we aan boord de verjaardag van de Prins! Er is zelfs een Kermis; ringsteken onder een emmer op een karretje! Diverse standjes, koekhappen, bal-gooien en speerwerpen etc.

Sjoelwedstrijd

Dam en schaakwedstrijden

Vrijdag 2 juli 1948
Vandaag ben ik 'Seuntje' samen met T. Slats. We varen weer op halve kracht!

Zaterdag 3 juli 1948
Vanavond was de defecte motor weer in orde!

Zondag 4 juli 1948
Om 8.30uur naar de mis. Een motor is wéér uitgevallen! 's-Middags om ongeveer een uur of 3 varen we weer op volle kracht. Als het uitvallen van het motorvermogen zo aan de gang blijft kunnen we Ouwe-jaar ook wel op ons buik schrijven!

Maandag 5 juli 1948
We luisteren Iedere morgen goed of we de motoren horen, vandaag valt het mee.
Zo af en toe een wandelingetje aan boord langs de railing enz.

Indrapoera - 10.00 uur, inspectie

Dinsdag 6 juli 1948
Als je aan dek loopt heb je een beetje last van de flinke wind die er staat.
Aan de motoren hoor je dat de schuit er een beetje moeite mee heeft!

Woensdag 7 juli 1948
Vandaag zullen we Aden aandoen en dan op naar het Suez-kanaal!
Het is nog steeds winderig weer! We zitten nu in de Golf van Aden.

Donderdag 8 juli 1948
De Indrapoera-motoren houden het wat langer uit zo te horen.
Praat niet te hard want je kunt nooit weten!

Vrijdag 9 juli 1948
We liggen een tijdje stil maar tegen een uur of 5 lopen we Aden binnen.
Je ziet weer die handelslui met hun bootjes die wat aan ons proberen te slijten!
Het geschreeuw is niet van de lucht!

De havenstad Aden waar we smerig stinkend water bufferden

Zaterdag 10 juli 1948
Zeker weer last met de motoren want om ongeveer 15.00uur varen we weer door de Golf van Aden, richting Rode Zee.

Zondag 11 juli 1948
Al vroeg naar de H.-Mis. Na de mis aan dek een warme wind.

Maandag 12 juli 1948
We zijn nu in de Rode Zee, voorts weinig nieuws.

Dinsdag 13 juli 1948
Geen bijzonderheden. Rode Zee.

De punt van de Indrapoera

Grote Schoonmaak

Woensdag 14 juli 1948
Het is 5.00uur in de morgen als de Golf van Suez binnen lopen.
's-Avonds te 18.30uur in Suez.

Donderdag 15 juli 1948
Voorafgegaan door wat schepen voor ons en enige vrachtschepen na ons varen we om ca. 9.00uur het Suez-kanaal binnen. Het wordt nu wat leuker, aan weerskanten zien we wat reuring: opslagplaatsen, wat barakken en posten ter beveiliging van de scheepvaart. Om ca. 18.30uur komen we te Port Said aan, handelaars in kleine bootjes bestormen de Indrapoera. We horen dat er ook post aan boord is gebracht.

Spelende bruinvissen

Suezkanaal - In de verte de M.S. 'Bali'

Vrijdag 16 juli 1948
We schieten nu op, want om ca. 6.00uur bevinden we ons in de Middellandse Zee.

Zaterdag 17 juli 1948
Je kunt nu al merken dat we Europa naderen want het wordt al wat frisser.

Een klein golfje spoelt over het gangboord

Zondag 18 juli 1948
Er is 's-morgens een hoogmis aan boord. Om 8.30uur ben ik present.
Er is weer wat met de motoren, we varen halve kracht.

Maandag 19 juli 1948
Het is 6 uur in de morgen: rechts aan stuurboord zien we Sicilië en links aan stuurboord ligt het eiland Malta. Vervolgens is het intussen middag geworden, passeren we het eiland Pantelaria, Tunis, Kaap Bon en Bizerta.

Dinsdag 20 juli 1948 *Geen bijzonderheden.*

Woensdag 21 juli 1948 *Niet veel bijzonders.*

Donderdag 22 juli 1948
Vannacht de straat van Gibraltar binnen gevaren maar vanwege de dichte mist werd er gewacht. Vanwege een lekkage en de mist werd er pas om een uur of tien verder gevaren. En toen zagen we de prachtige rots van Gibraltar voorbij schuiven!
We konden toen onze Europese uniformen aantrekken. Geen bijzonderheden.
Over de aankomst in Holland bestaan misverstanden.

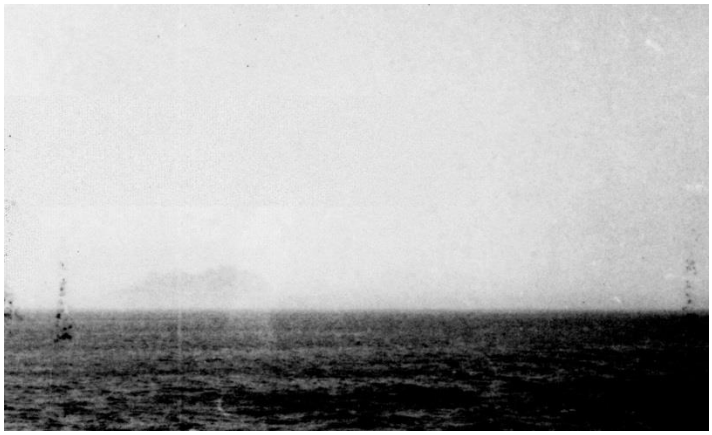

Gibraltar

Spaanse kust nabij Gibraltar

De kustlijn van Marokko

Indrapoera - David en Goliath. Wie?

Vrijdag 23 juli 1948
We varen nu richting Portugal en Oporto.

Zaterdag 24 juli 1948
Geen bijzonderheden. Als we straks in de Golf van Biskaje maar geen zee-zieken krijgen!

Tussen Gibraltar en het Kanaal – Henri Butot en Co Paap

Tussen Gibraltar en het Kanaal - Henri Butot op de winches

Tussen Gibraltar en het Kanaal - Henri Butot

Tussen Gibraltar en het Kanaal - Co Paap

Tussen Gibraltar en het Kanaal - Cor Stoop, H. Lieuwma en Henri Butot

Zondag 25 juli 1948
Golf van Biskaje; behoorlijke golven en mistig.

Maandag 26 juli 1948
Geen bijzonderheden. Brest gepasseerd en we gaan nu richting Cherbourg en de Belgische kust (het Kanaal). En dan nog een peulenschilletje! Ontvang Telegram: BUTOT KORPORAAL INDRAPOERA SCHEVENINGENRADIO HARTELIJK WELKOM IN HET VADERLAND - BUTOT HAARLEM

Dinsdag 27 juli 1948
We varen het Kanaal in. Vandaag nog in Rotterdam? Het is 's-avonds laat en zware mist. We mogen de Waterweg niet op en varen deze havenweg voorbij, het lijkt wel op halve kracht! Dat wordt morgen pas ontschepen. Een sleepboot 'Zwarte Zee' komt ons tegemoet. Antwoord Indrapoera: "Niet nodig"!
Er is zowat een einde gekomen aan een zeereis van meer dan 5 weken.

De sleper 'Zwarte Zee' kwam ons in de mist van het Kanaal tegemoet

Woensdag 28 juli 1948
Van slapen is niet veel gekomen vannacht. Denkelijk vaart de Indrapoera naar het noorden. Ondanks dat het nog wat mistig en donker is, zien we toch wat lichtjes van de Nederlandse kust waarschijnlijk IJmuiden of nog wat verder naar het noorden en later in de nacht weer terug naar de Waterweg.
Het is vrij vroeg licht als we de Waterweg en dus Nederland binnen varen. Bij Hoek van Holland staan er wat mensen naar ons te zwaaien! Gek, ik zwaai niet eens terug en opzij kijkend; de meesten van ons zwaaien ook niet terug! Waarom eigenlijk niet?
Deze binnenkomst van Holland is misschien voor mij en velen wat aan de emotionele kant, voor de een wat meer dan voor de ander.
Ik denk; Hoe zullen we straks ontvangen worden? Dank aan het bericht dat wij destijds in Indië ontvingen hoe onze gewonden die terugkeerden werden uitgescholden als moordenaars en voor alles dat mooi en lelijk was! En ook: Hoe zal het weerzien van mijn ouders en broer zijn (mijn andere twee broers zitten nog buiten Nederland, de een in Curaçao de ander op Java)?

Hoek van Holland

Maar dan; twee sleepboten hebben ons tegen de kade aangezet. De trossen liggen om de bolders en er is reeds via de intercom omgeroepen welke bataljons in volgorde zullen worden ontscheept. Het Kennemer-bataljon is niet het eerste.
Met onze plunjezakken onder handbereik staan we langs de railing te kijken wat er allemaal aan de kade gebeurt. Daar staat zelfs onze bataljonsformateur en vroegere Commandant op de kade te praten met een commandant (zal wel een 'hoge' zijn) uit het vroegere verzet. Een geüniformeerde band speelt bekende muziek.

Aan de kade de majoor's van Vollenhoven en Chris van Kammen

Op de kade wordt het 'Wilhelmus' gespeeld

Ondertussen gaan de eerste militairen reeds van boord de valreep af, ook de zwaardere bagage gaat van boord zie ik. Deze wordt gedeporteerd in grote vierkante getekende vakken op de kade en militairen gaan langs tafels, voor de administratieve afhandeling.

Wij zijn er al af !

Als ons bataljon aan de beurt is ga ook ik langs deze weg; onder deze gang wordt mij gevraagd de plaats in te nemen van een van de administrateurs die aan een van de tafels zit; "Natuurlijk" is mijn antwoord "of ik nu na een reis van een kleine 3 jaar nu om 12 uur of om 4 uur thuis komt maakt niet zo heel veel uit".

In de havenloods

Na verloop van enige tijd word ik afgelost en verdwijn ook ik in een bus die naar Noord-Holland en Haarlem gaat. Aan het raam zittend; Holland is toch ook mooi met zijn koeien en schapen in prachtig rechte en groene weiden! Genietend hiervan zie ik toch weer die wonderschone natuur daar in Indië, en de tani op zijn sawah! Zal ik daar ooit nog terugkomen?

Gelijk in de 'Blauwe Bus' naar huis, links voor Kpt. Tap, commandant van de 3e cie

In de bus

Richting Haarlem!

Het station van Haarlem

28-07-1948 - Thuiskomst - Mijn plunjezak wordt door het busraam aangereikt

"Haarlem" wordt er geroepen, en ik ben er weer, terug in Holland in de Populierstraat 11. Mijn plunjezak wordt mij door het busraam aangereikt. De grote Driekleur hangt daar aan de mast die we destijds uit de stellingen/loopgraven van de moffen, als aandenken hadden gestolen. In de etalage van de sigarenwinkel groots versierd met grote rood-wit-blauwe rozetten met oranje harten. Ook bij de buren de vlaggen uit en daar stond mijn vader, mijn moeder en binnen broer, vrienden buren en bekenden. "Maar wat is alles klein en vol!" Omhelzingen en kussen, te veel om allemaal te verwerken. De zoon, hij is weer thuis!
Maar wat zal mij te wachten staan?

28-07-1948 - Thuiskomst - ons thuis

28-07-1948 - Thuiskomst - De versierde etalage

28-07-1948 - Thuiskomst - Mijn eerste voetstap in huis sinds 33 maanden

Parade Haarlem - 2-4 R.I. 1e rij vlr. 1e rij; Kpt. Coors - 2e cie, Ltn-Cln. Jansen de laatste Bat-Cdt., Adj.-1e Ltn. Karel Coté. 2e rij; vlr. Vlr. Kpt. Frans Weterings 1e cie, Ds. vd. Windt, Almzr. Vastbinder. 2e v. 2e rij Kpt. Joop Rodenberg 4e cie. Rechts daarvan Kpt. vd. Lingen Staf-cie.

"Aan dit dagboek hoop ik nog eens het voorspel en het naschrift te maken".

Henri. J.Th. Butot
Meeuwenstraat 26
2025 ZC Haarlem
Tel.: 023.537078

IN MEMORIAM
Overleden / gesneuvelden van het Kennemer-bataljon, 1946-1948

Naam	Plaats overlijden	Datum
Garrelt Vinke	Mersing (Malakka)	20-02-1946
Wim Goudsbloem	Batavia	12-06-1946
Marinus B. Kroos	Patjet	03-07-1946
Johan C. van Rossum	Tjiawi	16-07-1946
Melle Beverwijk	Tjiawi	16-07-1946
Dirk N. Korf	Tjiawi	16-07-1946
Gerard W. Seders	Tjiawi	16-07-1946
Gerard Reyn	Tjoegenang	17-07-1946
Henk W. de Haan	Tjiandjoer	28-08-1946
Piet Trompetter	Tjiandjoer	27-10-1946
Daniël Hoek	Tjipanas	09-11-1946
Jan Schuurman	Bandoeng	18-11-1946
Harm Kamps	Tjibeureum	14-12-1946
Jacob A.B. Pietersz	Tjibeureum	20-12-1946
Gerard W. Huybens	Tjimahi	03-04-1947
Dirk C. Proper	Bandoeng	24-04-1947
Anton H.M. Dieperink	Taloen	27-08-1947
Meindert Timmer	Taloen	27-08-1947
Peter W. Flipsen	Rawakemboe	04-09-1947
Hendrik Nagelhout	Semarang	09-09-1947
Jan H. Alles	Pekalongan	09-09-1947
Remmelt J. v.d. Veen	Bandogan (vermist)	20-09-1947
Koos J. Kortekaas	Djalatiga	06-01-1948
Akkie Steenhuizen	Djalatiga	06-01-1948

DEMOBILISATIE RAAD - HAARLEM

ter behartiging van de belangen der uit Indië terugkerende militairen.

Secretariaat:
Hoofmanstraat 17

Haarlem, datum postmerk.

Commissie I (ontvangst)

AAN heren officieren, onderofficieren
en manschappen van het Kennemer
Bataljon.

Bij Uw terugkeer in het vaderland, roepen wij U een hartelijk welkom toe en wensen U het allerbeste voor de toekomst.

Uw gedachten gaan terug naar hetgeen achter U ligt: het volbrengen van een zware, vrijwillig op U genomen taak; naar de harde dienst te velde; de doorgestane gevaren; de teleurstellingen zonder tal.Maar ook naar trouwe kameraadschap en belevenissen welke een onuitwisbare indruk zullen achter laten. Ervaringen werden opgedaan, die Uw blik op het leven hebben verruimd. Maar nog meer gaan Uw gedachten uit naar de toekomst die vóór U ligt.

Zonder twijfel is er een zekere ongerustheid over de vele moeilijkheden die zich bij de aanpassing aan de zo grondig gewijzigde omstandigheden zullen voordoen en waarvan de aard zich slechts laat gissen. Vrees enerzijds voor een tekort aan belangstelling en bereidheid bij het thuisfront om U in de verwachte problemen naar vermogen bij te staan; vrees anderzijds voor een te uitbundig vertoon van erkentelijkheid voor de aan ons land en volk bewezen diensten.

Uit de berichten, welke zo van tijd tot tijd tot U doordrongen hebt U nu wel de overtuiging gekregen, dat van een vergeten van de mannen uit Indië geen sprake is. Ook hier werd uitgezien naar Uw terugkeer. In deeerste plaats door Uw verwanten, doch ook door de burgerij. Er zijn gevoelens van dankbaarheid over de bewezen diensten en Uw behouden terugkeer. Deze gevoelens willen zich spontaan uiten.

Haarlem, centrum-gemeente van Kennemerland, acht het zich een voorrecht het Kennemer Bataljon een waardige ontvangst te mogen bereiden en -zonder in uitbundigheid te vervallen- het gehele bataljon nog eens een dag te verenigen, waarop U, naar wij hopen, nog lange tijd met genoegen zult kunnen terugzien.

Als dag voor deze ontvangst is gekozen Zaterdag 31 Juli a.s.

Aan de vooravond van deze dag, derhalve op Vrijdagavond 30 Juli a.s. zullen door het R.K.Thuisfront en het Protestant Interkerkelijk Thuisfront kerkdiensten worden belegd, waarover U van de thuisfronten nog nadere mededelingen zult ontvangen.

Bij de samenstelling van het programma is rekening gehouden met de wensen die ons van de zijde van het bataljon bereikten, doch eveneens met de wensen van de Haarlemse burgerij. In grote trekken ziet het er als volgt uit:

10.30 Gemeenschappelijke herdenking van de gevallenen in de Grote Kerk;
13.-- Lunch in de Stormschool te Bloemendaal;
14.30 Voetbalwedstrijd op een nog nader te bepalen terrein tussen een elftal van 2-4 R.I. en een elftal uit Kennemerland;
16.30 Korte mars, met muziek van het Haarlemse garnizoen naar:
17.-- een officiële ontvangst ten Stadhuize;
18.-- Maaltijd in Café-Restaurant Brinkmann, Grote Markt;
20.-- Feestavond met gevarieerd programma in het gebouw Krelage.

Wij zijn er van overtuigd, dat dit programma wel in de smaak zal vallen. Haarlem stelt er een eer in die dag de gastvrouw van het bataljon te mogen zijn en rekent daarbij op Uw aller tegenwoordigheid. De datum is zó gekozen, dat U na de ontscheping ruim gelegenheid hebt aandacht aan familie en vrienden te besteden.

Voor een goede organisatie is het nodig, dat vooraf het aantal deelnemers bekend is. Bijgaande briefkaart gelieve U in te vullen en zo spoedig mogelijk te posten. De toegangsbewijzen e.d.worden U dan per post toegezonden t.w.

voor de herdenkingsbijeenkomst:	één toegangsbewijs, benevens één toegangsbewijs voor een dame;
voor de lunch in de Stormschool:	één bewijs voor deelname;
voor de voetbalwedstrijd:	één toegangsbewijs, benevens één toegangsbewijs voor een dame;
voor de maaltijd bij Brinkmann:	één bewijs voor deelname, alsmede één bewijs voor deelname, uitsluitend voor de echtgenoten van de gehuwde militairen;
voor de feestavond:	één bewijs van toegang, benevens één bewijs van toegang voor een dame.

Op de dag zelve kunnen geen bewijzen van toegang e.d. meer worden uitgereikt. Het is daarom dringend nodig, dat U direct na aankomst de briefkaart post. Alleen dan kunt U er van verzekerd zijn, dat de bewijzen tijdig in Uw bezit komen.

Namens de Demobilisatie Raad - Haarlem,

Mr P.O.F.M. Cremers - Voorzitter,
P. Koen - Secretaris.

Aangeboden door de Demobilisatie Raad Haarlem ter herinnering aan de ontvangst van het Kennemer Bataljon op 14 Augustus 1948

Maaltijd, aangeboden door de
Haarlemse burgerij op 14 Augustus 1948
in
Café-Restaurant Brinkmann
aan HET KENNEMER BATALJON bij zijn
terugkeer uit Ned. Oost-Indië

*

Menu

Huzarenschelp
Tomatensoep

Roastbief garni
Verse aardappelen

Vanille IJs

Muziek:C. Amse
Tekst: B. Haasbeek

BATALJONSMARSCH.

II - 4 R.I.

Gij dragers van de Nederlandsche Leeuw
symbool van Uwen trouw,
gestand het trots "Je maintiendrai"
en 't mooie Rood-Wit-Blauw.
Op Uw schoudren rust de taak,
ver van hof en stee. Te houden wat Uw vadren wonnen
in een grijs verlee.

Refrein:
Een van krachten en gedachten
op naar het doel, ons woord gestand
kent geen dralen, kent geen falen
't Is voor het Vaderland.

Dat land is klein, maar groot is zijn naam,
aan ons de dure eed,
de wereld te doen weten,
zoodat zij het nooit vergeet.
Laat ons waardig zijn, die naam
dat is onze plicht.
Dan kan men van ons zeggen: Ja!
Daar werd iets groots verricht.

Refrein:
Een van krachten en gedachten
op naar het doel, ons woord gestand
Kent geen dralen, kent geen falen
't Is voor het Vaderland.

Een lied gaat met ons mee op pad.
In vreugde en in rouw.
Het mooiste lied ter wereld
het "Wilhelmus van Nassau"
Geef O God, die moed en kracht,
die ons werd geleerd,
te blijven, die waarvan men weet
zij zijn vrij onverveerd.

Refrein:
Een van krachten en gedachten
op naar het doel, ons woord gestand
Kent geen dralen, kent geen falen
't Is voor het Vaderland.

Naschrift

Kapt. 1e cie Frans Weterings

Hier Constant Woerlee uit Brussel, die het boek "Kennemers, Watermannen en Rijstvogels" heeft aangeschaft en er erg blij mee is.
Alles kwam weer terug door die verhalen, uitstekend geschreven. Zelf was ik als chauffeur bij de compagniesstaf van de 1e Compagnie ondergebracht en maakte onder (vele) andere als zodanig de bezetting van Tjiandjoer mee, als een van de "Ik en mijn 60 man" van Kapt. Dieperink.

Frans Weterings wordt in het boek vaak en met recht zeer positief genoemd. Zelf kende ik hem sinds mijn jeugd. En daarom stoort het mij dat op pag. 421 wordt vermeld dat hij spoedig na terugkomst in NL is overleden: hij is namelijk 85 jaar geworden! Zie het gedachtenisprentje in de bijlage.
Onderstaand enige herinneringen aan deze bijzondere figuur. Misschien wil je die doorzenden aan de heren Kuipers, ik heb hun adres niet.

Frans kwam uit het verzet, maar uit een andere groep als ik. Toch kende ik hem als politieagent in mijn geboorteplaats Hillegom, waar hij nog wel eens een balletje van ons jongens heeft afgepakt. Want voetballen op straat, dat mocht niet.

In het boek wordt zeer goed beschreven dat na de bevrijding Indonesië nog bezet was door de Japanners en dat tienduizenden Nederlanders in kampen zaten. Het om die reden dat wij als vrijwilligers hebben getekend en niet om een koloniale oorlog te voeren. Gelukkig voor ons capituleerde Japan : van ons ongeoefende en slecht uitgeruste zootje was niets overgebleven. Maar getekend is getekend en er moest toch een soort van gezag worden hersteld.

Frans werd tot kapitein gebombardeerd en was mijn commandant in die hele periode. Ik was compagniesstaf als chauffeur, eerst op een 1500-weight, daarna als zijn jeepchauffeur en later op de brencarrier. Ik heb hem dus al die tijd van nabij meegemaakt.

Wij waren eigenlijk geen echt leger, maar een soort ouwe-jongens-reisvereniging. Frans was democraat in hart en nieren, zeer geliefd en had het vertrouwen van iedereen. Hij noemde mij Constant en ik hem Frans, want dat ik maar korporaal was maakte hem niets uit. Hij kon bulderend lachen om de fratsen van ons bijeengeraapte, slecht uitgeruste zootje en regelde alles zo, dat het altijd met een sisser afliep.

Bij de 1e politionele actie, vanuit Pekalongan richting Semarang, reed ik met de carrier voorop met Frans naast me. Alles ging gesmeerd, tot de carrier bij het tanken in brand vloog.
"Laat maar uitbranden die hap", zei Frans, "en klim maar ergens aan boord, want we moeten verder".
Maar ons, de bemanning, niet gezien, die carrier was ons liever dan ons leven. Een halve ton zand erin en de brand was uit. En wij weer door. Frans vond het natuurlijk weer schitterend. Een bevel niet opvolgen was OK, als het een betere oplossing gaf.

De oppasser van Frans was Hannes Maliepaard, een boer uit de Haarlemmeer. Hij was ver boven de toegestane leeftijd van 35 jaar, maar had zijn papieren vervalst om mee te kunnen en eens wat van de wereld te zien. Hij kon drinken als een Rus en leefde in een soort van vriendschappelijke staat van oorlog met Frans. Enige scenes die ik nooit vergeet in Tjimahi;
Hannes zit in zijn blote bast buiten in zijn persoonlijke schommelstoel. Frans roept van binnen: "Hannes, waar is mijn tandenborstel,? " Hannes: "Weet ik veel, waar jij altijd je rotzooi laat, je maakt altijd alles zoek. En nou zoek je zelf maar eens". En bleef rustig zitten.

Idem dito, Hannes in zijn schommelstoel met alleen een blauw sportbroekje aan. Plotseling rijdt een jeep het erf op met vier hoge officieren erin, allemaal sterren en balken: onverwachte inspectie. Hannes schommelt rustig door.
"Zeg eeeeeh (rang niet te zien op blote bast) soldaat, is de kapitein Weterings hier?" "Jazeker, wacht maar..... FRANSSS!"
(Van binnen het huis) "Ja Hannes, ik ben bezig, wat is er nou (knoop knoop knoop) weer!"
"Er is bezoek".
Frans komt grommend naar buiten (hij kon aardig tekeer gaan), eveneens in zijn blote bast, verschiet van kleur, rent naar binnen en komt al dichtknopend weer te voorschijn. Hannes schommelt rustig door. De sterrenhemel bekijkt de zaak hoofdschuddend en laat het maar zo: ze waren wel wat gewend.

Frans had een groot gevoel voor humor en voor een practical joke was hij "in". Toen wij in 1948 terug zouden gaan, werden wij afgelost door dienstplichtigen. Daar in Soebah hadden we een buitenpost in de bergen, alleen bereikbaar over een uiterst smal weggetje vol haarspeldbochten, steile hellingen met er beneden kleine hulpbruggetjes met losse planken. We hadden een telefoonverbinding, en omdat twee wagens elkaar onmogelijk konden passeren werd voor vertrek eerst opgebeld of de weg vrij was.

De nieuwe commandant moest die post natuurlijk bezoeken. Frans zei me: "Bel op of de weg vrij is, maar laat dat niet aan die luitenant weten. En rij met die jeep zoals je nog nooit hebt gereden, we zullen hem eens iets laten zien!"
Dat was uiteraard aan het goede adres gericht. En daar gingen we. Schuivend door de haarspeldbochten met geen enkel zicht op een eventuele tegenligger, zzoeff naar beneden, rrrammm over de losse planken. En Frans met een ijzeren gezicht naast me, zich met twee handen vasthoudend, en ondertussen de arme luitenant achterin uitleggend: "Kijk, die bosjes moet u altijd in de gaten houden, en daar is een goede plaats voor een hinderlaag". Toen we, met de remmen vast, schuivend tot stilstand kwamen, had de arme man geen droge draad meer aan zijn lijf: hij had de dood in de ogen gezien.

In feite schrijf ik deze regels als een soort eerbewijs aan een man op wie we altijd konden rekenen en die ons als jonge jongens, zonder pretenties, met humor en toch met vaste hand, zo veilig mogelijk door een verwarde tijd heeft geholpen. Waarvoor het vaderland hem allerminst dankbaar is geweest: die jaren in Indië golden later niet als dienstjaren voor zijn pensioen als politieman.

Hopelijk hebben deze bijzonderheden jullie interesse, wij allen zitten boordevol met van die histories.

Vriendelijke groeten en tot ziens! ..... Constant Woerlee.

Brussel 2015

Frans Weterings, overleed op 13 december 1999 te Tilburg

Sawahs rond Depok.

Het regent op de bergen,
De wolken legen zich,
Het regent van de bomen,
Het water valt in stromen,
En beekjes vullen zich.

Het water huppelt langs de weg,
Het valt met veel geklater ,
Stroomt door een buis op het sawahveld,
Waar het van vruchtbaarheid verteld,
Aan bibit in het water.

Het gutst dan de terrassen af,
Het trippelt van de trappen,
Stroomt door een klein en vredig dal,
Drenkt aronskelken overal,
En schenkt haar levenssappen.

En veler beekjes water stroomt,
Zo naar de brede kali,
Het klatert, huppelt en het spat,
En grote stenen worden nat,
De "waskuip" van de tani.

Bochtig gaat de kali verder,
Het oude pad langs naar de zee,
Door bos en dal en rode aarde,
En geeft wat het zolang bewaarde,
Voor niets aan het zoute water mee.

Batavia, 21-2-'47.

Sgt L.J.M. Butôt.

Kentering.

Ratelend rollen donderslagen,
Regen rutst met stromen neer,
Winden waaien door de hagen,
Bomen buigen, keer op keer.

Wolken werken langs de luchten,
Grijs en groen is het tropisch land,
Modder maakt de mensen vluchten,
Lopend langs de weggerand.

Bliksems brengen licht in het duister,
Zetten zo het bos in luister,
Bruine broeders schuilen bang,
Onder dit galmende gezang,
Dreunend trilt de zoldering,
Tropisch tijdvak: Kentering.

Sgt L.J.M. Butôt.

De natte tijd.

Als in dit land na heel lang dralen,
De regen valt in rijke overvloed,
Begint van blijheid de Natuur te pralen,
Daar haar de zon niet langer dorren doet.

Als in dit land dan rijk de buien vallen,
Water bij bakken van de hemel vliedt,
Ter aarde neer, waarop de kali ziedt,
Hoort ge geklater veler watervallen..

Dan groeien er weer planten in veel verscheidenheid
Dan groent het sawahveld en glimmen koeienruggen,
Dan zingt het water onder hoge kalibruggen,

Dan leeft het land weer op en drinkt wat rijkelijk valt,
Totdat de modder het pleizier vergalt,
Want weet dit wel, dit is de natte tijd.

Sgt L.J.M. Butôt.

Gevonden schoonheid.

Moeder, ik heb een stukje goud gevonden,
Dat, aangespoeld op 't strand van deze zee,
Daar lag te fonkelen in stralen die gezonden
Door zon en God. Ik nam dat stukje mee.

Moeder, ik heb de eerste Zonnestraal geplukt,
Toen zij een bergtop in lichter-laaie zette,
Ik kon niet anders, was zo zeer verrukt,
Dat ik ging knopen aan zonnenstralennetten.

Moeder, ik heb de vroege Vogelenzang gevangen,
En alle vroege trillers aangehoord,
Ik kreeg toen alles wat ik mocht verlangen,
En zag toen mijn geluksbron aangeboord.

Moeder ik heb de regen horen ruisen
En milde druppen, dropen op mij neer,
Een druppel deed mij al het lelijke vergruizen,
En zij verspoelt mij al het hartezeer.

Moeder ik heb een grote groene boom gevonden,
Met sterke wortels en een ruwe bast,
Hoog in zijn top heeft God een bloem gebonden,
Die deze boom, bij het zien ervan verrast.

Toen heb ik luid gezongen met de dieren,
Van woud en zee, van water en van lucht,
Versterkt en begeleid door Goddelijke luren,
Verstomde dit der wereld boos gerucht.

Toen heb ik God gedankt voor al Zijn zegen,
Eerbiedig aangenomen wat Hij plotseling gaf,
Verstomd gestaan, heel klein en zo verlegen,
En toen aan U gedacht, die mij dit leven gaf.

Bandoeng, 10 September
1947.

Sgt L.J.M. Butôt.

De Kali in het bergland.

Daar, waar de aarde rotsig is, en kaal en hard
de blokken,
Is diep, de bedding van een snelle stroom.
Er dondert water naar beneden, zonder toom.
Een omgevallen boom dat is de brug.
Geelzwarte vlinders vliegen traag of vlug.
En langs de steile wanden hangen groene rokken.

Daar waar de snelle stroom door eeuwen heen een
bed heeft uitgesneden
Ligt kaligrint en grote brokken steen.
Het water stroomt met kracht steeds verder heen.
Het valt en maakt gedurig bruisend leven,
Alsof het mij mijn leven lang muziek wil geven.
Ik zit en luister stil alleen. Ik heb de stad
gemeden.

Wanneer ik verder klauterend, steeds stroomopwaarts
ben gegaan
En nat van spatten onder een waterdak
De regenboog met bei mijn handen pak,
Voel ik de vrijheid van het ongetemde land,
En dank de Grote Gever die met ongeremde hand,
Zijn pracht hier strooit en chaos kon verslaan.

Pinksteren 1947 Lembang.

Sgt L.J.M. Butôt.

MERDEKA atau MERDEKA.

TANDA ANGGAUTA
Stamb. No. 7117

„BARISAN BANTENG"
REPOEBLIK INDONESIA
TJIANDJOER

Nama Endieh. x
Oesia 21 tahoen
Keloerahan Id.-Koelon
Ketjamatan Tjiandjoer
Disjahkan tg. 1-1- 1946.

Ketoea B.B.R.I. Tjiandjoer,

tkg id

1 TAHOEN
Indonesia Merdeka

BARISAN PELOPOR
GERAKAN REPUBLIK INDONESIA
KABOEPATEN TJIANDJOER

Nomor: 1768

Nama: Cedjoe

Tjap Pimpinan

Potret atau tandatangan